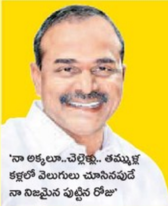

'నా అక్కలూ..చెల్లెళ్లు.. తమ్ముళ్ల కళ్లలో వెలుగులు చూసినపుడే నా నిజమైన పుట్టిన రోజు'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 184

మంగళవారం 18-3-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT DELHI | VIJAYAWADA | CHENNAI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

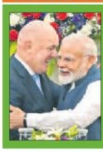

'విన్'రైజర్స్ అయ్యేనా!

రెండో ఐపీఎల్ టైటిల్‌పై గురి పెట్టిన సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్ - 10లో

బంగారం @ రూ. 90,750

ఢిల్లీలో 10 గ్రాముల ధర ఒకేరోజు రూ.1,300 పెరుగుదల - 11లో

ఖలిస్తానీ శక్తుల భరతం పట్టండి

న్యూజిలాండ్‌లో ఖలిస్తానీ శక్తులను అణచివేయాలని న్యూజిలాండ్ ప్రధాని క్రిస్టోఫర్ లక్సన్‌ను ప్రధాని మోదీ కోరారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఉగ్రసంస్థగా ప్రకటించండి

సిఖ్స్ ఫర్ జస్టిస్‌ను ఉగ్ర సంస్థగా ప్రకటించాలని అమెరికా ఇంటెలిజెన్స్ డైరెక్టర్ తులసీ గబ్బార్డ్‌ను రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ కోరారు.

వివరాలు 6లో ▸

చంద్రయాన్‌-5కు ఆమోదం

చంద్రుడి ఉపరితలంపై అధ్యయనం చేసే చంద్రయాన్‌-5 మిషన్‌ను కేంద్రం ఆమోదించిందని ఇస్రో చైర్మన్ నారాయణన్ తెలిపారు.

వివరాలు 6లో ▸

నేడు పుతిన్, ట్రంప్ మంతనాలు

ఉక్రెయిన్‌లో యుద్ధాన్ని ఆపేలా రష్యాను ఒప్పించడమే లక్ష్యంగా అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ నేడు పుతిన్‌తో చర్చలు జరపనున్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

నీకది.. నాకిది

నాకింత.. నీకింత!

అమరావతి టెండర్లలో అస్మదీయ కాంట్రాక్టు సంస్థలతో ముఖ్య నేతల లాలూ'ఛీ'పర్వం

ఆరు కాంట్రాక్టు సంస్థలకు రూ.10,081.82 కోట్ల పనులు పంపిణీ

అంచనాలు పెంచేసి.. అధిక ధరలకు కట్టబెట్టి ఖజానా దోపిడీకి ఎత్తుగడ

నాడు ముఖ్య నేత తరఫున కాంట్రాక్టర్ల నుంచి కమీషన్లు వసూలు చేసి 'ఐటీ'కి చిక్కిన ఓ అధికారి

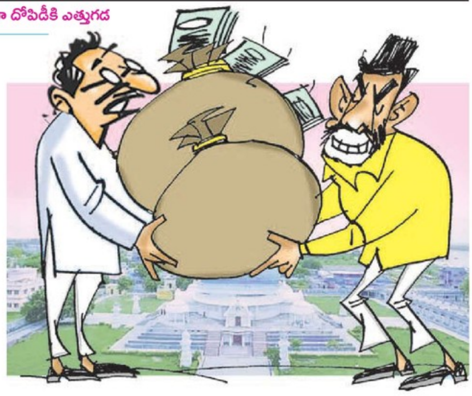
నేడు రాజధాని టెండర్లలోనూ ముఖ్యనేత తరఫున కాంట్రాక్టు సంస్థలతో అదే అధికారి బేరసారాలు

మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు ముట్టజెప్పి కమీషన్లు వసూలు చేసుకునే దిశగా వేగంగా అడుగులు

పారదర్శక జ్యుడీషియల్ ప్రివ్యూ, రివర్స్ టెండరింగ్ విధానాలకు కూటమి సర్కారు పాతర

సాక్షి, అమరావతి: రాజధాని నిర్మాణ పనుల టెండర్లలో కాంట్రాక్టు సంస్థలతో ముఖ్యనేతల లాలూ'ఛీ' పర్వం బట్టబయలైంది! టెండర్ నోటిఫికేషన్లు జారీ చేయక ముందే అస్మదీయ కాంట్రాక్టు సంస్థలతో బేరసారాలు జరిపి, అధికారులపై తీవ్రస్థాయిలో ఒత్తిడి తెచ్చి అంచనా వ్యయాలను పెంచేసేలా చక్రం తిప్పారు. ఎంపిక చేసిన కాంట్రాక్టు సంస్థలు మాత్రమే బిడ్లు దాఖలు చేసేలా ఆ పనులకు అర్హతలను నిర్దేశించి టెండర్ నోటిఫికేషన్లు జారీ చేయించారు. వాటిని అధిక ధరలకు

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

ఐఎస్ఎస్‌లో విల్మోర్, సునీతా విలియమ్స్ (ఫైల్)

ఎన్నాళ్లో వేచిన ఉదయం

9 నెలల తర్వాత భూమ్మీదకు రానున్న సునీత, విల్మోర్

ఎప్పుడు?

భారత కాలమానం ప్రకారం బుధవారం తెల్లవారుజామున

3:27

గంటలకు భూమిపై దిగనున్న క్యాప్సూల్

ఎక్కడ?

అమెరికాలోని ఫ్లోరిడా సముద్ర తీరంలో ల్యాండింగ్

ఎలా?

ఐఎస్ఎస్ నుంచి విడిపోయి భూమిపైకి చేరనున్న క్రూ డ్రాగన్‌-10 వ్యోమనౌక

ఎంతమంది?

- సునీత, విల్మోర్‌తో పాటు నిక్ హేగ్, అలెగ్జాండర్ గుర్బనోవ్
- అనుకూల వాతావరణం నేపథ్యంలో వారి తిరుగు ప్రయాణాన్ని ఒకరోజు ముందుకు జరిపిన నాసా

6లో

న్యూస్‌రీల్

జాయింట్ కలెక్టర్ ఎదుట ఆత్మహత్యాయత్నం

తన భార్యను ప్రాణాపాయ స్థితికి తెచ్చిన వైద్యురాలిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ విశ్వనాథరెడ్డి అనే వ్యక్తి కడపలో జాయింట్ కలెక్టర్ అదితిసింగ్ ఎదుట ఆత్మహత్యాయత్నం చేశాడు. తప్పుడు నివేదిక ఇచ్చిన డీఎంహెచ్‌వోపై విచారణ జరిపించాలని డిమాండ్ చేశాడు.

వివరాలు 5లో ▸

'తిరుపతి తొక్కిసలాట'పై విచారణకు కలెక్టర్ హాజరు

తిరుపతి తొక్కిసలాట ఘటనపై న్యాయ విచారణ కొనసాగుతోంది. ఇందులో భాగంగా న్యాయ విచారణ కమిషన్ చైర్మన్ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి ఎదుట జిల్లా కలెక్టర్ ఎస్.వెంకటేశ్వర్ సోమవారం విచారణకు హాజరయ్యారు.

వివరాలు 5లో ▸

ప్రవాస భారతీయ కుటుంబంలో విషాదం

అమెరికా నార్త్ కెరోలినాలో ఏర్పడిన తుపాన్ గుంటూరు జిల్లా తెనాలికి చెందిన ప్రవాస భారతీయురాలి కుటుంబంలో విషాదం నింపింది. భారీ చెట్టు కూలి ఇంటిపై పడటంతో ఇద్దరు చిన్నారులు మృతి చెందారు. ఈ సమాచారం తెలియగానే వారి కుటుంబ సభ్యులు అమెరికాకు పయనమయ్యారు.

వివరాలు 5లో ▸

అసాధ్యమైన లక్ష్యాలతోనే

ముందుకెళ్లాలి

- కేంద్రం 2047 నాటికి తలసరి ఆదాయం లక్ష్యం 18 వేల డాలర్లు పెట్టుకుంటే మనం 42 వేల డాలర్లు పెట్టుకున్నాం
- ప్రతి నియోజకవర్గానికీ విజన్ డాక్యుమెంట్.. ఎమ్మెల్యే చైర్మన్‌గా అభివృద్ధి ప్రణాళికల అమలు

3లో

- ఉగాది నుంచి పీ4 ప్రాజెక్టు ప్రారంభం
- పనితీరు ఆధారంగా నియోజకవర్గాలకు ర్యాంకులు
- భాషను ద్వేషించడంలో అర్థం లేదు.. త్రిభాషా సూత్రంపై రాద్ధాంతం వద్దు
- శాసనసభలో స్వర్ణాంధ్ర 2047పై సీఎం చంద్రబాబు ప్రజంటేషన్

కూటమి ప్రభుత్వ తీరును నిరసిస్తూ విజయవాడలో ధర్నా చేస్తున్న వలంటీర్లు

నమ్మించి నయవంచన

కూటమి ప్రభుత్వంపై నిప్పులు చెరిగిన వలంటీర్లు

విజయవాడలో భారీ ధర్నా

- ఎన్నికల ముందు ఓట్ల కోసం ఉత్తుత్తి హామీలిచ్చారా?.. 2.66 లక్షల మంది వలంటీర్ల కుటుంబాలను మానసికంగా హింసిస్తున్నారు
- ఈ వ్యవస్థను కొనసాగిస్తామని హామీ ఇవ్వడం నిజం కాదా?
- గౌరవ వేతనం రూ.5 వేల నుంచి రూ.10 వేలకు పెంచుతామనలేదా?
- ఓట్లు వేయించుకుని గద్దెనెక్కాక ఈ వ్యవస్థే లేదనడం దుర్మార్గం
- హామీని నిలుపుకోండి.. లేదంటే స్థానిక ఎన్నికల్లో మా సత్తా చాటుతాం
- స్పందించకపోతే సీఎం ఇంటి ముందు ధర్నా చేసే రోజొస్తుందని వలంటీర్ల హెచ్చరిక

8లో

వలంటీర్లు అప్పుడెలా గుర్తొచ్చారు?

- ఇప్పుడు వలంటీర్ వ్యవస్థే లేదంటున్నారు.. విజయవాడ వరదల్లో వారితో పనులెలా చేయించుకున్నారు?
- వలంటీర్ వ్యవస్థను కొనసాగించి.. వేతనం రూ.10 వేలు చేస్తామని చెప్పిందెవరు?
- వలంటీర్లను నమ్మించి దగా చేయడం దారుణం: వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు

8లో

అంగన్'వేడి'

ఎండలు మండిపోతుండటంతో చిన్నారులకు అవస్థలు

ఏప్రిల్ 1 నుంచి అంగన్‌వాడీలను ఒంటి పూట నిర్వహించేలా సర్కారు కసరత్తు!

12లో

ఆశా వర్కర్ కుటుంబం వెలి

'ఆశా' పోస్టును వేలంలో అమ్మిన పెద్దలు

ప్రస్తుతం ఆ పోస్టులో ఉన్న మహిళ రాజీనామా చేయకపోవడంతో హుకుం

12లో

కన్న తండ్రి కర్కశం

- ఇద్దరు బిడ్డలను కాలువలోకి తోసేసిన తండ్రి.. నీటి సుడిలో చిక్కుకుని గల్లంతై ఆరేళ్ల బాలిక మృతి
- తుప్పలను పట్టుకుని ప్రాణాలు కాపాడుకున్న బాలుడు
- బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా రామచంద్రపురంలో దారుణం

2లో

ఇదీ సంగతి

ఎస్సీల వర్గీకరణపై కమిషన్

నివేదికకు ఆమోదం

రాష్ట్ర కేబినెట్ సమావేశంలో నిర్ణయాలు

వైఎస్సార్ జిల్లా.. వైఎస్సార్ కడప జిల్లాగా పేరు మార్పు

- వైఎస్సార్ తాడిగడప మున్సిపాల్టీలో వైఎస్సార్ పేరు తొలగింపు
- చేనేత కార్మికులకు 200 యూనిట్లు, పవర్ లూమ్స్‌కు 500 యూనిట్ల వరకు వరకు ఉచిత విద్యుత్
- రూ.37.97 కోట్లతో బుడమేరు డైవర్షన్ చానల్‌కు వరద నివారణ రక్షణ గోడలు
- పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖలో 8.99 శాతం ఎక్సెస్‌తో రూ.390.06 కోట్ల పనులు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఎస్సీల వర్గీకరణపై ఏర్పాటైన రాజీవ్ రంజన్ మిశ్రా నేతృత్వంలోని ఏకసభ్య కమిషన్ సమర్పించిన నివేదికకు మంత్రి మండలి ఆమోదముద్ర వేసింది. ఈ మేరకు కమిషన్ సిఫార్సుల అమలుకు పచ్చజెండా ఊపింది. వైఎస్సార్ జిల్లాను వైఎస్సార్ కడప జిల్లాగా పేరు మారుస్తూ కేబినెట్ నిర్ణయం తీసుకుంది. వైఎస్సార్ తాడిగడప మున్సిపాల్టీ పేరులో వైఎస్సార్ పేరును తొలగించి

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

రాష్ట్రంలో మండే ఎండలు

పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా వీరఘట్టంలో 42.8 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత

రాష్ట్రంలో ఎండ తీవ్రత అధికమైంది. ముఖ్యంగా ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాల్లో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతలు నమోదవుతున్నాయి. ఉత్తరాంధ్రలోని 40 మండలాల్లో సోమవారం ఎండ తీవ్రత అధికంగా నమోదైంది. పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా వీరఘట్టంలో అత్యధికంగా 42.8 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత నమోదైంది. మంగళవారమూ తీవ్రత కొనసాగుతుందని విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ తెలిపింది.

12లో

'వాట్సాప్ అంటే చాటింగ్ మాత్రమే అనుకుంటివా.. గన్స్ ట్రేడింగ్ కూడా!'.. వినడానికి ఆశ్చర్యంగా ఉన్నా ఇదే నిజం. భారత్‌లో వాట్సాప్ చాటింగ్ ద్వారానే తుపాకులు, ఇతర ఆయుధాల అమ్మకం జోరుగా సాగుతోంది. ఇదే విషయాన్ని ప్రముఖ సోషల్ మీడియా టూల్స్ పరిశోధక సంస్థ డిజిటల్ విట్నెస్ ల్యాబ్ బయటపెట్టింది.

గన్స్@ వాట్సాప్

చాటింగ్ ద్వారా తుపాకుల అమ్మకాలు

భారత్‌లో జోరుగా అక్రమ ఆయుధాల దందా

గత ఏడాది 8 వేలకుపైగా అక్రమ ఆయుధాల ప్రకటనలు

450 వాట్సాప్ గ్రూపుల్లో చాటింగ్

డిజిటల్ విట్నెస్ ల్యాబ్ పరిశోధనలో వెల్లడి

5లో

క్లుప్తంగా...

పది విద్యార్థులకు వైఎస్ జగన్ శుభాకాంక్షలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో పదో తరగతి పబ్లిక్ పరీక్షలు రాస్తున్న విద్యార్థులకు వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. ప్రశాంతంగా పరీక్షలు రాసి.. మంచి ఫలితాలు సాధించాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు. ఈ మేరకు సోమవారం సామాజిక మాధ్యమం 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేశారు.

27న హైకోర్టు లాయర్ల సంఘం ఎన్నికలు
ఇన్‌చార్జ్ ప్రెసిడెంట్‌గా ఎన్.రంగారెడ్డి

రంగారెడ్డి (మధ్యలో ఉన్న వ్యక్తి)ని అభినందిస్తున్న న్యాయవాదులు

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీ హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘం (ఏపీహెచ్‌సీఏఏ) ఎన్నికల షెడ్యూల్ విడుదలైంది. ఈ నెల 27న ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. నామినేషన్ల దాఖలుకు ఈ నెల 19 చివరి తేదీగా నిర్ణయించారు. నామినేషన్ల ఉపసంహరణకు చివరి తేది 20. తుది ఓటర్ల జాబితాను కూడా అదే రోజు ప్రచురిస్తారు. ఈ నెల 27న ఉదయం 10.30 నుంచి సాయంత్రం 4.30 గంటల వరకు ఓటింగ్ జరుగుతుంది. అదే రోజు 5 గంటల తరువాత నుంచి కౌంటింగ్ మొదలవుతుంది. ఎన్నికల అధికారిగా సీనియర్ న్యాయవాది ఎం.విజయ్ కుమార్ వ్యవహరిస్తారు. కాగా, హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘం ఇన్‌చార్జ్ ప్రెసిడెంట్‌గా ఎన్.రంగారెడ్డి నియమితులయ్యారు. అధ్యక్షుడిగా ఉన్న కలిగినీడి చిదంబరం మరోసారి ఎన్నికల బరిలో నిలవడంతో ఉపాధ్యక్షుడిగా ఉన్న రంగారెడ్డి ఇన్‌చార్జ్ ప్రెసిడెంట్ అయ్యారు.

ఆరోగ్య మిత్రల విధుల బహిష్కరణ

సాక్షి, అమరావతి: ఆరోగ్యశ్రీ పథకం కింద సేవలు అందించే ఆరోగ్య మిత్రలు సోమవారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా విధులు బహిష్కరించి సమ్మె చేశారు. తమ సమస్యలు వెంటనే పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ అన్ని జిల్లాల్లో కలెక్టర్‌లు, ఇతర అధికారులకు వినతిపత్రాలు అందజేశారు. 17 ఏళ్లుగా సేవలు అందిస్తున్న తమకు క్యాడర్ అమలు చేయకపోవడం, మినిమమ్ టైమ్ స్కేల్ వర్తింపజేయకపోవడం అన్యాయమని వాపోయారు. తమకు క్యాడర్ కల్పించి, సమాన పనికి సమాన వేతనం అందించాలని డిమాండ్ చేస్తూ కలెక్టరేట్‌ల ముందు ఫ్లెక్సీలు, ప్లకార్డులతో నిరసన తెలిపారు.

'యాక్సిస్' ఒప్పందాలపై ఏప్రిల్ 4న బహిరంగ విచారణ

సాక్షి, అమరావతి: యాక్సిస్ ఎనర్జీ వెంచర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పవన, సౌర (హైబ్రీడ్) విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందం (పీపీఏ)పై ఏప్రిల్ 4న కర్నూలులోని ఏపీఈఆర్‌సీ కోర్టు హాలులో బహిరంగ విచారణ చేపట్టనున్నట్లు ఏపీ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి (ఏపీఈఆర్‌సీ) సోమవారం వెల్లడించింది. యాక్సిస్ సంస్థతో ఏపీ దక్షిణ ప్రాంత విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ (డిస్కం) 400 మెగావాట్లకు 4 పీపీఏలు కుదుర్చుకున్న విషయం విదితమే.

వైవీ సుబ్బారెడ్డికి మాతృ వియోగం
- నివాళులర్పించిన వైఎస్ విజయమ్మ తదితరులు
- నేడు బాపట్ల జిల్లా మేదరమెట్లకు వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్

పిచ్చమ్మ(ఫైల్)

ఒంగోలు సిటీ/మేదరమెట్ల: వైఎస్సార్ సీపీ పార్లమెంటరీ పార్టీ నేత వైవీ సుబ్బారెడ్డి మాతృమూర్తి యర్రం పిచ్చమ్మ(85) సోమవారం ఉదయం కన్నుమూశారు. కొంతకాలంగా అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న ఆమె ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ తుదిశ్వాస విడిచారు. పిచ్చమ్మ భౌతిక కాయం వద్ద వైఎస్ విజయమ్మ, వైఎస్సార్ సీపీ రాష్ట్ర కో–ఆర్డినేటర్ సజ్జల రామకృష్ణారెడ్డి, ఎమ్మెల్యే తాటిపర్తి చంద్రశేఖర్, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు భూమన కరుణాకరరెడ్డి, ఆళ్ల రామకృష్ణారెడ్డి, కిలివేటి సంజీవయ్యతో పాటు పలువురు ప్రజాప్రతినిధులు, నాయకులు నివాళులర్పించారు. ఆమె భౌతికకాయాన్ని మంగళవారం ఉదయం మేదరమెట్లలోని వైవీ సుబ్బారెడ్డి నివాసానికి తీసుకురానున్నారు. కాగా, యర్రం చిన్నపోలిరెడ్డి, పిచ్చమ్మ దంపతులకు వైవీ సుబ్బారెడ్డి, వైవీ భద్రారెడ్డి, వైవీ హనుమారెడ్డితో పాటు కుమార్తె బాలినేని శచీదేవి ఉన్నారు.

వైఎస్ జగన్ సంతాపం..

వైవీ సుబ్బారెడ్డి మాతృమూర్తి పిచ్చమ్మ మరణం పట్ల మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. సుబ్బారెడ్డి కుటుంబసభ్యులకు ప్రగాఢ సంతాపం తెలిపారు. ఆమెకు నివాళులర్పించి.. కుటుంబసభ్యులను పరామర్శించేందుకు జగన్ మంగళవారం మేదరమెట్లకు వెళ్లనున్నారు.

నాకింత.. నీకింత!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

కాంట్రాక్టు సంస్థలకు కట్టబెట్టారు. ఏడీసీఎల్ (అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్) రూ.10,081.82 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో చేపట్టిన 35 పనులను ముఖ్యనేత అత్యంత సన్నిహితులకు చెందిన ఆరు కాంట్రాక్టు సంస్థలకు పంచి పెట్టడమే అందుకు నిదర్శనం. 2014–19 మధ్య ముఖ్యనేత తరఫున కాంట్రాక్టర్ల నుంచి కమీషన్లు వసూలు చేసి ఆదాయపు పన్ను (ఐటీ) శాఖకి పట్టుబడ్డ అధికారే నేడు రాజధాని నిర్మాణ టెండర్లలోనూ కాంట్రాక్టర్లతో బేరసారాలు సాగిస్తుండటం గమనార్హం. పనులు అప్పగించి కాంట్రాక్టర్లతో ఏడీసీఎల్ ఒప్పందం చేసుకోగానే అంచనా వ్యయంలో 10 శాతాన్ని మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సుగా ఇప్పించేసి.. అందులో తిరిగి 8 శాతాన్ని ఆ అధికారి ద్వారా కమీషన్‌గా వసూలు చేసుకునే దిశగా ముఖ్యనేత వేగంగా అడుగులు వేస్తున్నారు. టెండర్ల వ్యవస్థకు జవసత్వాలు చేకూరుస్తూ, పారదర్శకతకు పెద్దపీట వేస్తూ వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన జ్యుడీషియల్ ప్రివ్యూ, రివర్స్ టెండరింగ్ విధానాలను తమ అక్రమాలకు అడ్డు వస్తున్నాయని రద్దు చేసిన చంద్రబాబు సర్కారు రాజధాని టెండర్లలో ఆకాశమే హద్దుగా అక్రమాలకు తెర తీసింది.

రూ.31 వేల కోట్ల రుణ ఒప్పందాలు..

రాజధాని అమరావతి నిర్మాణానికి ప్రపంచ బ్యాంకు, ఏడీబీ (ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు) ద్వారా రూ.15 వేల కోట్లు, హడ్కో (హౌసింగ్ అండ్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్)నుంచి రూ.11 వేల కోట్లు, జర్మనీకి చెందిన కేఎఫ్‌డబ్ల్యూ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ ద్వారా రూ.5 వేల కోట్లు వెరసి ఇప్పటికే రూ.31 వేల కోట్ల రుణం తీసుకునేందుకు టీడీపీ కూటమి సర్కారు ఒప్పందం చేసుకోవడం తెలిసిందే. ఈ రుణంతో రాజధాని ప్రాంతంలో ఏడీసీఎల్, సీఆర్‌డీఏ (రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థ) ద్వారా నిర్మాణ పనులను చేపట్టింది. ఏడీసీఎల్ రూ.10,714.57 కోట్లకు.. సీఆర్‌డీఏ రూ.20,358.83 కోట్లకు కలిపి మొత్తంగా రూ.31,073.4 కోట్లతో ఇప్పటివరకూ రాజధాని నిర్మాణ పనులకు టెండర్లు పిలిచాయి. ఇందులో ఏడీసీఎల్ రూ.10,081.82 కోట్లతో పిలిచిన 35 పనుల టెండర్లను ఇటీవల ఖరారు చేశారు.

ఇతరులు బిడ్ వేస్తే అనర్హత వేటే..

ముఖ్యనేతలు ఎంపిక చేసిన కాంట్రాక్టు సంస్థలు మినహా ఇతరులు ఎవరైనా బిడ్ వేస్తే అనర్హత వేటు వేయాలన్న ఉన్నత స్థాయి ఆదేశాలను ఏడీసీఎల్ అధికారులు నిక్కచ్చిగా అమలు చేశారు. తస్మదీయ సంస్థపై అనర్హత వేటు వేసి.. అస్మదీయ సంస్థకే పనులు కట్టబెట్టారు. రాజధాని ముంపు నివారణ పనుల్లో రెండో ప్యాకేజీ (నెక్కల్లు నుంచి పిచ్చుకలపాలెం వరకూ 7.843 కి.మీ. పొడవున గ్రావిటీ కెనాల్ తవ్వకం, కృష్ణాయపాలెం వద్ద 0.1 టీఎంసీ సామర్థ్యంతో రిజర్వాయర్ నిర్మాణం) పనులే అందుకు నిదర్శనం. ఆ పనులకు హెచ్ఈఎస్ ఇన్‌ఫ్రా సంస్థ బిడ్ దాఖలు చేయగా తస్మదీయ సంస్థ కావడంతో అనర్హత వేటు వేశారు. 3.98 శాతం అధిక ధరకు బిడ్ దాఖలు చేసిన ఎమ్వీఆర్ ఇన్‌ఫ్రా(మంత్రి నారా లోకేశ్ తోడల్లుడు విశాఖ ఎంపీ ఎం.భరత్‌కు అత్యంత సన్నిహితుడైన ముప్పాన వెంకటరావుకు చెందిన సంస్థ)కు ఆ పనులను కట్టబెట్టారు. ఇక ఎన్–18 రహదారి (ప్యాకేజీ–5) నిర్మాణ టెండర్లలో బిడ్ దాఖలు చేసిన హజూర్ మల్టీ ప్రాజెక్ట్స్ సంస్థపై అనర్హత వేటు వేసి... వాటిని బీఎస్సార్ ఇన్‌ఫ్రా (సీఎం చంద్రబాబుకు అత్యంత సన్నిహితుడైన బలుసు శ్రీనివాసరావుకు చెందిన సంస్థ) 3.18 శాతం అధిక ధరలకు కట్టబెట్టారు.

అన్ని పనులూ అధిక ధరలకే..

ఏడీసీఎల్ 35 పనులకు పిలిచిన టెండర్లలో ముఖ్యనేతలు ఎంపిక చేసిన ఆర్వీఆర్ ప్రాజెక్ట్స్(ఈనాడు కిరణ్ సోదరుడి వియ్యంకుడు రాయల రఘుకు చెందిన సంస్థ), బీఎస్సార్.. ఎన్‌సీసీ (ప్రభుత్వ పెద్దలకు సన్నిహితుడైన ఏపీ రంగరాజు ఎండీగా ఉన్న సంస్థ).. బీఎస్సీపీఎల్ (సీఎం చంద్రబాబుకు సన్నిహితుడైన మాజీ ఎమ్మెల్యే బొల్లినేని కృష్ణయ్యకు చెందిన సంస్థ), మేఘా, ఎమ్వీఆర్ ఇన్‌ఫ్రా సంస్థలు దాఖలు చేసిన బిడ్లు మాత్రమే అర్హత సాధించాయి. ఆర్వీఆర్ ప్రాజెక్ట్స్‌కు రూ.2,539.72 కోట్ల విలువైన 8 పనులు.. బీఎస్సార్ ఇన్‌ఫ్రాకు రూ.2,170.81 కోట్ల వ్యయంతో కూడిన 9 పనులు, ఎన్‌సీసీకి రూ.2,645.96 కోట్లు విలువైన 8 పనులు, బీఎస్సీపీఎల్‌కు రూ.748.75 కోట్లు వ్యయంతో చేపట్టిన 4 పనులు, మేఘాకు రూ.1,182.54 కోట్లు విలువైన 4 పనులు, ఎమ్వీఆర్ ఇన్‌ఫ్రాకు రూ.794.04 కోట్లు విలువ చేసే రెండు పనులను కట్టబెట్టారు.

లాలూ'ఛీ'కి ఇదిగో తార్కాణం..

- రాజధాని ముంపు నివారణ పనుల్లో ఒకటో ప్యాకేజీ (కొండవీటి వాగు ప్రవాహ సామర్థ్యాన్ని పెంచేలా 23.6 కి.మీ. పొడవున వెడల్పు చేసి లోతు పెంచడం, పాల వాగు ప్రవాహ సామర్థ్యాన్ని పెంచేలా 16.75 కి.మీ. పొడవున వెడల్పు చేసి లోతు పెంచడం, శాఖమూరు వద్ద 0.03 టీఎంసీ సామర్థ్యంతో రిజర్వాయర్ నిర్మాణం) పనులకు రూ.462.25 కోట్లతో ఏడీసీఎల్ టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఈ టెండర్లలో 3.98 శాతం అధిక ధరకు కోట్ చేసిన ఎమ్వీఆర్ ఇన్‌ఫ్రా ఎల్–1గా నిలిస్తే... 4.35 శాతం అధిక ధరకు కోట్ చేసిన ఎన్‌సీసీ ఎల్–2గా, 4.69 శాతం అధిక ధరలకు కోట్ చేసిన మేఘా ఎల్–3లుగా నిలిచాయి.
- రాజధాని ముంపు నివారణ రెండో ప్యాకేజీ పనులకు రూ.303.73 కోట్ల వ్యయంతో ఏడీసీఎల్ టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. 3.84 శాతం అధిక ధరకు కోట్ చేసిన ఎమ్వీఆర్ ఎల్–1గా నిలిస్తే... 4.40 శాతం అధిక ధరకు కోట్ చేసిన ఎన్‌సీసీ ఎల్–2గా, 4.76 శాతం అధిక ధరకు కోట్ చేసిన మేఘా ఎల్–3గా నిలిచాయి.
- ఈ రెండు ప్యాకేజీల టెండర్లలో దాఖలైన బిడ్లను గమనిస్తే కాంట్రాక్టు సంస్థలతో ముఖ్యనేతలు లాలూఛీ పడినట్లు స్పష్టమవుతోంది. ఇవే కాదు మిగతా 33 ప్యాకేజీల పనుల్లోనూ ఇదే కథ.

మిగిలిపోయిన రోడ్డు పనులకు..

దేశంలో ఒక కి.మీ. పొడవున ఆరు లేన్.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్ల వెడల్పుతో జాతీయ రహదారిని సగటున రూ.20 కోట్లతో నేషనల్ హైవే అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్‌హెచ్ఏఐ) నిర్మిస్తోంది. అది కూడా అన్ని రకాల పన్నులు జీఎస్టీ, నాక్ (నేషనల్ కన్‌స్ట్రక్షన్ అకాడమీ), సీనరేజీతో కలిపి. కానీ.. రాజధాని అమరావతిలో ఆరు లేన్.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్ల వెడల్పుతో చేపట్టిన ప్రధాన రహదారుల పనుల్లో మిగిలిపోయిన వాటికి కి.మీ.కి గరిష్ఠంగా రూ.53.88 కోట్లు.. కనిష్ఠంగా రూ.24.88 కోట్లను కాంట్రాక్టు విలువగా ఏడీసీఎల్ ఖరారు చేసింది. వాటికి అదనంగా జీఎస్టీ, నాక్, సీనరేజీ పన్నులను రీయింబర్స్ చేస్తామనడం గమనార్హం.

అస్మదీయ కాంట్రాక్టు సంస్థలకు ముఖ్యనేతలు పంచిపెట్టిన పనులు ఇవీ..

సంస్థ పేరు	దక్కించుకున్న పని	అంచనా వ్యయం (రూ.కోట్లలో)
1.ఎమ్వీఆర్ ఇన్‌ఫ్రా	1.రాజధాని ముంపు నివారణ పనులు(ప్యాకేజీ-1)	480.65
	2.రాజధాని ముంపు నివారణ పనులు(ప్యాకేజీ-2)	315.39
2.బీఎస్సీపీఎల్	1.ఎన్3ఏ, ఎన్3బీ రోడ్ల పనులు	148.75
	2.ఎన్-4 రోడ్డు	236.43
	3.ఎన్-16 రోడ్డు	184.08
	4.ఎన్-17	179.49
3.ఎన్‌సీసీ	1.నీరుకొండ రిజర్వాయర్	487.41
	2.ఈ-3 రోడ్డు	379.42
	3.ఎన్-12 రోడ్డు	461.32
	4.ఎన్-15 రోడ్డు	342.15
	5.ఈ-3 ఫేజ్-2 రోడ్డు	180.94
	6.ఈ-16 రోడ్డు	145.34
	7.ఎన్-5 రోడ్డు	67.83
	8.ఎన్-8 రోడ్డు	581.55
4.మేఘా	1.ఈ-14 రోడ్డు	252.35
	2.ఈ-4 రోడ్డు	496.17
	3.ఈ-10 రోడ్డు	283.64
	4.ఈ-11 రోడ్డు	150.38
5.బీఎస్సార్ ఇన్‌ఫ్రా	1.ఎన్-18 రోడ్డు	67.69
	2.ఎన్-9 రోడ్డు	398.01
	3.ఈ-2 రోడ్డు	151.27
	4.ఈ-5 రోడ్డు	539.57
	5.ఈ-7 రోడ్డు	354.83
	6.ఈ-12 రోడ్డు	245.44
	7.ఎన్-1 రోడ్డు	120.24
	8.ఎన్-2 రోడ్డు	107.59
	9.ఈ-15 రోడ్డు	186.17
6.ఆర్వీఆర్ ఇన్‌ఫ్రా	1.ఈ-8 రోడ్డు	387.82
	2.ఈ-9 రోడ్డు	436.09
	3.ఎన్-11 రోడ్డు	282.63
	4.ఈ-6 రోడ్డు	323.57
	5.ఈ-5 రోడ్డు	186.18
	6.ఎన్-7 రోడ్డు	436.04
	7.ఎన్-13 రోడ్డు	244.49
	8.ఎన్-14 రోడ్డు	242.90

అంచనాల్లోనే వంచన...

రాజధాని ముంపు నివారణ పనుల అంచనాల్లోనే వంచనకు తెర తీశారు. అమరావతి ప్రాంతం నల్లరేగడి భూమితో కూడుకున్నది. పెద్దగా రాళ్లు, రప్పలు ఉండవు. పొక్లెయిన్లు లాంటి యంత్రాలతో సులువుగా కాలువ తవ్వవచ్చు. పైగా ఇవేమీ కొత్తగా తవ్వే కాలువలు కాదు. ఒకటో ప్యాకేజీలో కొండవీటి వాగు, పాల వాగులను విస్తరించాలి. కొత్తగా 7.843 కి.మీ పొడవున మాత్రమే కాలువ తవ్వాలి. ఎస్ఎస్ఆర్ (స్టాండర్డ్ షెడ్యూల్డ్ రేట్స్) ప్రకారం క్యూబిక్ మీటర్ మట్టి తవ్వేందుకు ప్రస్తుతం గరిష్ఠంగా రూ.100 చెల్లిస్తున్నారు. ఈ లెక్కన 8 నుంచి 9 వేల క్యూసెక్కుల సామర్థ్యంతో కి.మీ. పొడవున కాలువ తవ్వకం పనుల అంచనా వ్యయం రూ.4.50 కోట్ల నుంచి రూ.5 కోట్లకు మించదని, పది నుంచి 11 వేల క్యూసెక్కుల కాలువ తవ్వకం పనులకు కి.మీ.కి రూ.5.5 కోట్ల నుంచి రూ.6 కోట్లు (జీఎస్టీ, సీనరేజీ, ఎన్ఎంసీ లాంటి పన్నులతో కలిపి) మించదని జలవనరుల శాఖలో పలు ప్రాజెక్టుల్లో చీఫ్ ఇంజనీర్‌గా పనిచేసి పదవీ విరమణ చేసిన ఓ అధికారి స్పష్టం చేశారు. ప్రస్తుత ఎస్ఎస్ఆర్ ధరల ప్రకారం ఒక టీఎంసీ సామర్థ్యంతో కొత్తగా రిజర్వాయర్ నిర్మించడానికి అంచనా వ్యయం జీఎస్టీ, ఎన్ఎంసీ, సీనరేజీ లాంటి పన్నులు కలిపినా రూ.250 కోట్ల నుంచి రూ.300 కోట్లకు మించదని రిజర్వాయర్ల నిర్మాణంలో అపార అనుభవం ఉన్న మరో రిటైర్డ్ చీఫ్ ఇంజనీర్ వెల్లడించారు. వీటిని పరిగణలోకి తీసుకుంటే ఒకటో ప్యాకేజీ కింద చేపట్టిన పనుల అంచనా వ్యయం రూ.301.75 కోట్లకు మించదు. కానీ.. ఈ ప్యాకేజీ కాంట్రాక్ట్ విలువను రూ.522.79 కోట్లుగా ఏడీసీఎల్ఎల్ నిర్దేశించింది. అంటే.. అంచనా వ్యయాన్ని రూ.221.04 కోట్లు పెంచేసినట్లు స్పష్టమవుతోంది. మొత్తమ్మీద రాజధాని ముంపు ముప్పు నివారించడానికి చేపట్టిన 3 ప్యాకేజీల పనుల్లో అంచనా వ్యయాన్ని రూ.702.33 కోట్లు పెంచేసినట్టుగా కాంట్రాక్టు వర్గాలే లెక్కలు వేస్తున్నాయి.

రాజధాని అమరావతిలో ప్రధాన రహదారుల పనుల్లో మిగిలిన పనులకు ఏడీసీఎల్ జారీ చేసిన టెండర్ ప్రకారం అంచనా వ్యయం తీరు ఇదీ..

రహదారి	నిర్మాణం తీరు	మిగిలిన పనుల అంచనా వ్యయం (రూ.కోట్లలో)	కి.మీ నిర్మాణానికి అయ్యే వ్యయం (రూ.కోట్లలో)
1.ఎన్-12	6 లేన్.. 8.633 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	448.83	53.88
2.ఈ-9	6 లేన్.. 14.12 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	419.96	29.74
3.ఎన్-9	6 లేన్.. 12.5 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	381.82	30.54
4.ఈ-8	6 లేన్.. 14.6 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	372.23	24.88
5.ఈ-3	6 లేన్.. 14.35 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 60 మీటర్లు వెడల్పు	364.41	25.39
6.ఎన్-15	6 లేన్.. 8.51 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	331.16	38.91
7.ఈ-6	6 లేన్.. 9.84 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	323.56	32.88
8.ఎన్-11	6 లేన్.. 8.66 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	273.13	31.53
9.ఈ-14	6 లేన్.. 7.36 కి.మీలు.. ఒక్కో వరుస 50 మీటర్లు వెడల్పు	241.67	32.83
10.ఎన్-6	--	183.20	-
11.ఎన్-18	--	65.60	-
మొత్తం		3,405.57	-

((నోట్: జీఎస్టీ, ఎన్ఏసీ, సీనరేజీ వంటి పన్నులను అదనంగా రీయింబర్స్ చేస్తామని టెండర్ నోటిఫికేషన్‌లో ఏడీసీఎల్ పేర్కొంది))

నూతన వధూవరులకు పుష్పగుచ్ఛం అందజేసి శుభాకాంక్షలు తెలుపుతున్న వైఎస్ జగన్

తెనాలిలో అభిమానులకు అభివాదం చేస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

వధూవరులకు వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్‌సీపీ నేత, మాజీ ఎమ్మెల్యే అన్నాబత్తుని శివకుమార్ కుమారుడి వివాహ రిసెప్షన్ కార్యక్రమం తెనాలిలోని ఏఎస్ఎన్ ఇంజినీరింగ్ కాలేజ్ ప్రాంగణంలో సోమవారం రాత్రి జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి హాజరై నూతన వధూవరులు మధువంతి, సత్యనారాయణచౌదరికి శుభాకాంక్షలు తెలియజేసి.. ఆశీర్వదించారు.

ఎస్సీల వర్గీకరణపై కమిషన్ నివేదికకు ఆమోదం

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

తాడిగడప మున్సిపాల్టీగా చట్ట సవరణ ప్రతిపాదనకు ఆమోదం తెలిపింది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు అధ్యక్షతన సోమవారం సచివాలయంలో జరిగిన రాష్ట్ర మంత్రి మండలి సమావేశంలో పలు నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు.

- చేనేత కార్మికుల గృహాలకు నెలకు 200 యూనిట్లు, పవర్ లూమ్స్‌కు నెలకు 500 యూనిట్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్.
- ఎన్టీఆర్ జిల్లా వెలగలేరు వద్ద బుడమేరు డైవర్షన్ రెగ్యులేటర్ మెకానికల్, ఎలక్ట్రికల్ పరికరాల మరమ్మతులు, పునరుద్ధరణ పనులకు, రూ.37.97 కోట్లతో బుడమేరు డైవర్షన్ చానల్ వరద నివారణ రక్షణ గోడల నిర్మాణానికి పరిపాలన ఆమోదం.
- గుంటూరు జిల్లాలోని వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి ఇంటర్నేషనల్ టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీ (వీవీఐటీయూ)ని బ్రౌన్‌ఫీల్డ్ కేటగిరీ కింద ప్రైవేట్ విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనకు అనుమతించేందుకు చట్ట సవరణ ముసాయిదా బిల్లుకు ఆమోదం.
- సీఆర్‌డీఏ ప్రాంతంలో వివిధ సంస్థలకు భూ కేటాయింపులపై సమీక్ష, మంత్రుల బృందం సిఫార్సుల ఆమోదానికి సీఆర్‌డీఏ కమిషనర్‌ను అనుమతిస్తూ నిర్ణయం. రూ.22,607.11 కోట్ల విలువైన 22 పనులకు ఎల్ 1 బిడ్లను ఆమోదించడానికి ఏపీసీఆర్‌డీఏ కమిషనర్‌కు అధికారం.

కేబినెట్ సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న సీఎం

ప్రపంచ బ్యాంక్, ఏడీబీ, హడ్కో, కేఎఫ్‌డబ్ల్యూ తదితర ఆర్థిక ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి రూ.15,095.02 కోట్ల విలువైన 37 పనుల ప్యాకేజీకి సంబంధించి బోర్డు నిర్ణయాన్ని అమలు చేసేందుకు సీఆర్‌డీఏ ఎండీకి అధికారం.

- పురపాలక పట్టణాభివృద్ధి శాఖ పరిధిలో రూ.390 కోట్ల విలువైన ఏపీ ట్రాన్స్‌కో 400 కేవీ డీసీ లైన్లు, పీజీసీఐఎల్ 400 కేవీ డీసీ లైన్ల రీ రూటింగ్, బ్యాలెన్స్ పనులకు, రూ.1082.44 కోట్ల విలువైన ఎన్ 10, ఎన్ 13, ఈ 1 జంక్షన్ వరకు యూజీ కేబుల్స్ ద్వారా 22కేవీ హెవీ లైన్ల రీ రూటింగ్ బ్యాలెన్స్ పనులను 8.99 శాతం ఎక్కువకు అప్పగించేందుకు ఆమోదం.
- అనంతపురం, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లాల్లో 4,000 ఎండబ్ల్యూ పునరుత్పాదక ఇంధన విద్యుత్ ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటుకు ఆమోద ముద్ర.
- అన్నమయ్య, వైఎస్సార్ జిల్లాల్లో 1,800 మెగావాట్ల ఆఫ్–స్ట్రీమ్ క్లోజ్డ్ లూప్ పంప్డ్ స్టోరేజ్ ప్రాజెక్ట్ ఏర్పాటుకు మెస్సర్స్ ఆస్తా గ్రీన్ ఎనర్జీ వెంచర్స్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌కు 864.87 ఎకరాల భూమిని కేటాయింపు. కొత్త పంప్డ్ స్టోరేజ్ ప్రాజెక్టులు, ఇతర పునరుత్పాదక ఇంధన ప్రాజెక్టుల కోసం ఎస్పీవీ ఏర్పాటుకు ఎన్‌హెచ్‌పీసీతో జేవీ ఒప్పందానికి ఆమోదం.
- వైఎస్సార్ కడప జిల్లా జమ్మలమడుగు మండలం దిగువపట్నం వద్ద 'ఒబెరాయ్ విలాస్' రిసార్ట్ అభివృద్ధికి మెస్సర్స్ ముంతాజ్ హోటల్స్ లిమిటెడ్‌కు గతంలో కేటాయించిన 50 ఎకరాల భూమి, యాక్సెస్ రోడ్డు రీ ఎలైన్‌మెంట్‌కు ఆమోదం.
- కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో గతేడాది వర్షాలతో దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల్లో రూ.63.73 కోట్లతో నామినేషన్ పద్ధతిలో చేపట్టిన 517 పనుల పరిపాలనా అనుమతులకు ఆమోదం.

సీఎం, డిప్యూటీ సీఎం ఏకాంత చర్చలు

కాగా, సీఎం చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ సోమవారం గంటకు పైగా సుదీర్ఘంగా ఏకాంతంగా మంతనాలు జరిపారు. మంత్రివర్గ సమావేశం అనంతరం చంద్రబాబుతో ఛాంబర్‌లో వారిద్దరూ వివిధ అంశాలపై మాట్లాడుకున్నారు. నియోజకవర్గాల పునర్విభజన విషయంలో రాజకీయ పరిణామాలు, హిందీ భాష గురించి జరుగుతున్న చర్చపైనా ఇద్దరూ చర్చించినట్లు తెలిసింది.

కన్నతండ్రి కర్కశం

కన్న బిడ్డలను కాలువలోకి తోసేసిన తండ్రి

తండ్రి రాజుతో చిన్నారి కారుణ్య(ఫైల్)

రామచంద్రపురం రూరల్/రాయవరం: డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా రామచంద్రపురం మండలం నెలపర్తిపాడు సమీపాన కన్న తండ్రే తన బిడ్డలను పంట కాలువలోకి తోసేసిన ఘటన సోమవారం జరిగింది. బంధువులు, ద్రాక్షారామ పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. రాయవరం మండలం వెంటూరుకు చెందిన పిల్లి రాజు గృహోపకరణాలను వాయిదాలపై అందించే వ్యాపారం చేస్తుంటాడు. ఇతడికి ఒక వ్యక్తి రూ.30 లక్షలు బాకీ పడ్డాడు. మరోవైపు అప్పులు అధికంగా ఉండడంతో ''అందరం కలిసి చనిపోదామని'' భార్య విజయతో తరచూ చెబుతున్నాడు. ఈ నేపథ్యంలో బావమరిది సురేంద్ర కొంత ఆర్థిక సాయం చేశాడు. అయినా సరే చనిపోదామనే రాజు అంటూండేవాడు. ఉన్న కొద్దిపాటి ఆస్తులు అమ్మి అప్పులు తీరుద్దామని విజయ చెబితే పరువు పోతుందని అనేవాడు.

పిల్లలను నమ్మించి..

రాజు కుమారుడు రామసందీప్ (10), కారుణ్యశ్రీ (6) రామచంద్రపురంలోని భాష్యం స్కూలులో నాలుగు, ఒకటో తరగతులు చదువుతున్నారు. సోమవారం పాఠశాలకు వెళ్లి పిల్లలను బైక్‌పై ఎక్కించుకున్న రాజు.. ఇంటికి కాకుండా, వెంటూరు నుంచి కాలువ గట్టు మీదుగా నెలపర్తిపాడు శివారు గణపతినగరం సమీపాన ఉన్న పంట కాలువ వద్దకు తీసుకెళ్లాడు. గట్టుపై దాదాపు 350 మీటర్ల దూరం వెళ్లాక పిల్లలను హఠాత్తుగా కాలువలోకి తోసేశాడు. సుడిలో చిక్కుకుని కారుణ్యశ్రీ గల్లంతవగా.. కాలువ గట్టున ఉన్న తుప్పలను పట్టుకుని వేలాడి సందీప్ ప్రాణాలు దక్కించుకున్నాడు. అతడు బయటకు వచ్చి, అటుగా వెళ్తున్నవారికి చెప్పడంతో విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. వారు ద్రాక్షారామ పోలీసులకు సమాచారమిచ్చారు. ఎస్ఐ ఎం.లక్ష్మణ్ ఫైర్ సిబ్బందిని రప్పించి, గాలింపు చేపట్టగా సాయంత్రానికి కారుణ్యశ్రీ మృతదేహం లభ్యమైంది. తల్లి విజయ, అమ్మమ్మ, మావయ్య ఘటనా స్థలికి చేరుకుని కన్నీరుమున్నీరుగా విలపించారు. కాగా, పిల్లలను కాలువలోకి నెట్టేశాక రాజు బైక్‌పై పరారైనట్లు సమాచారం. అతడి ఆచూకీ లేకపోవడంతో భార్య విజయ, బంధువులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

''నాన్నా చంపొద్దు.. ప్లీజ్''

రోజూ మాదిరిగానే తండ్రి రాజు తమను పాఠశాల నుంచి ఇంటికి తీసుకెళ్తున్నాడని చిన్నారులు భావించారు. అయితే, దారి మారడాన్ని గమనించిన కుమారుడు సందీప్ 'నాన్నా ఎక్కడకు వెళ్తున్నాం?' అని ప్రశ్నించగా.. 'అప్పులున్నాయి. మనం చనిపోదాం' అని రాజు చెప్పాడు. 'నాన్నా చంపొద్దు ప్లీజ్' అంటూ సందీప్ భయంతో ఏడుస్తూ వేడుకున్నా రాజు వినలేదు. కాగా, చెల్లెలి కుటుంబం ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉండటంతో కుతుకులూరులో ఉండే సురేంద్ర ఆదివారం తమ ఇంటికి తీసుకెళ్లాడు. అమ్మవారి జాతరలో కారుణ్యశ్రీతో దుస్తులు, గాజులు పెట్టించాడు. ఇంతలోనే ఇలా జరగడంతో సురేంద్ర తీవ్రంగా కలత చెందాడు.

క్లుప్తంగా...

విజయవాడకు ప్రజారోగ్య డైరెక్టర్ కార్యాలయం

సాక్షి, అమరావతి: గొల్లపూడిలో ఉన్న ప్రజారోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ డైరెక్టర్ కార్యాలయాన్ని విజయవాడకు మార్చడానికి అనుమతులిస్తూ వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కృష్ణబాబు సోమవారం ఉత్తర్వులిచ్చారు. విజయవాడలోని ఏలూరు రోడ్డులో 19 వేల చదరపు అడుగుల భవనంలోకి కార్యాలయాన్ని మార్చనున్నారు. అద్దె కింద చదరపు అడుగుకు రూ.32, నిర్వహణకు చదరపు అడుగుకు రూ.5 చొప్పున కేటాయించారు.

దేశీయ వైద్య వృత్తిదారుల నమోదు సవరణ బిల్లుకు అసెంబ్లీ ఆమోదం

సాక్షి, అమరావతి: 'దేశీయ (ఆయుర్వేద, హోమియో, యునాని) వైద్య వృత్తిదారుల రిజిస్ట్రేషన్' సవరణ బిల్లును ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ సోమవారం నాడు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన సవరణల ప్రకారం ఆయుర్వేద, హోమియో, యునాని వైద్య వృత్తిదారుల రిజిస్ట్రేషన్ కోసం ప్రస్తుతం అమలులో వున్న ఆయుర్వేద వైద్య రిజిస్ట్రేషన్ బోర్డ్, హోమియో, యునాని వైద్య విధానాల రిజిస్ట్రేషన్ బోర్డుల స్థానంలో ఆయా వైద్య విధానాల మండళ్లు ఏర్పాటు చెయ్యాలని ప్రభుత్వం సవరణలు ప్రతిపాదించిందని మంత్రి వివరించారు. ఈ బిల్లును సభ మూజువాణి ఓటుతో ఆమోదించడంతో బిల్లు సభ ఆమోదం పొందినట్లు ఉపసభాపతి రఘురామకృష్ణంరాజు ప్రకటించారు.

సభలో ఎమ్మెల్యేలు ఫోనులో మాట్లాడొద్దు
డిప్యూటీ స్పీకర్

సాక్షి, అమరావతి: శాసన సభ జరుగుతుండగా ఫోనులో మాట్లాడొద్దని డిప్యూటీ స్పీకర్ రఘురామకృష్ణరాజు ఎమ్మెల్యేలకు సూచించారు. ఏదైనా అత్యవసరమైతే బయటకు వెళ్లి మాట్లాడుకోవాలని సోమవారం ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో చెప్పారు. సభలో ఉన్నప్పుడు ఫోన్ సైలెంట్‌లో ఉంటే మెసేజ్‌లు వస్తాయని, అర్జెంట్ మేసేజ్ వస్తే బయటకు వెళ్లి మాట్లాడుకోవచ్చని తెలిపారు. మన బలహీనతలు జామర్లపై పెట్టవద్దన్నారు.

సభ్యులకు ముందే సమాచారం పంపుతాం

శాసన సభలో సభ్యుల ప్రశ్నలకు మంత్రులు తెలియజేసే సమాచారాన్ని సభ్యులకు ముందే పంపుతామని, ఈ విషయంలో స్పీకర్ కార్యాలయం నుంచి లోపం లేకుండా చూస్తామని డిప్యూటీ స్పీకర్ రఘురామకృష్ణరాజు చెప్పారు. ఇందుకు మంత్రుల సహకారమూ అవసరమన్నారు. మంత్రివర్గ శాఖల నుంచి సమాచారం త్వరగా ఇవ్వాలని కోరతామని, అయినా రాకపోతే అధికారులపై చర్యలు తీసుకోమని మంత్రులకు సూచిస్తున్నా అని చెప్పారు. మంగళవారం టీ విరామ సమయంలో ఎమ్మెల్యేలందరి గ్రూపు ఫోటో కార్యక్రమం ఉంటుందని తెలిపారు.

అణు విద్యుత్ ప్లాంట్ ఏర్పాటును విరమించుకోవాలి
సీఎం చంద్రబాబుకు సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావు లేఖ

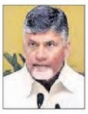
సాక్షి, అమరావతి: అనకాపల్లిలో ప్రజల జీవనానికి, పర్యావరణానికి హానికరమైన అణు విద్యుత్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు ప్రతిపాదనను విరమించుకోవాలని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. సీఎం చంద్రబాబుకు రాసిన లేఖను ఆయన సోమవారం విడుదల చేశారు. ఇప్పటికే శ్రీకాకుళం జిల్లా కొవ్వాడ అణు విద్యుత్ ప్లాంట్ నిర్మాణంతో ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారని, మళ్లీ అనకాపల్లి జిల్లాలో అణు విద్యుత్ ప్లాంట్ నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనతో ఆ ప్రాంత ప్రజలు తీవ్ర భయాందోళనకు గురౌతున్నారని తెలిపారు. అంతర్జాతీయంగా రష్యాలోని చెర్నోబిల్‌లో, అమెరికాలోని ఐస్లాండ్, జపాన్‌లోని ఫుకుషిమాలో జరిగిన అణు ప్రమాదాలతో ప్రపంచ దేశాలన్నీ అణు విద్యుత్ కేంద్రాల ఆలోచనలను విరమించుకున్నాయని గుర్తు చేశారు. ఇటువంటి ప్రమాదాలను పట్టించుకోకుండా అనకాపల్లి జిల్లాలో న్యూక్లియర్ ప్లాంట్ నిర్మాణానికి అనుమతులు ఇస్తే ఆంధ్ర రాష్ట్రం మొత్తం పెను ప్రమాదంలోకి నెట్టబడుతుందని పేర్కొన్నారు. కాగా, విద్యుత్ సర్దుబాటు ఛార్జీలను వెంటనే రద్దు చేయాలని సీపీఎం రాష్ట్ర కమిటీ డిమాండ్ చేసింది. దీనిపై ఈ నెల 18 నుంచి రాష్ట్రవ్యాప్త ధర్నాలతో నిరసన కార్యక్రమాలను చేపట్టనున్నట్లు సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు వేరొక ప్రకటనలో తెలిపారు.

పెండింగ్ డీఏలు మంజూరు చేయాలి
ఏపీ ఎన్జీఓ అధ్యక్షుడు శివారెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి 9 నెలలు గడిచినా ఉద్యోగుల అంశాలపై దృష్టి సారించకపోవడం బాధాకరమని ఏపీ ఎన్జీఓ అధ్యక్షుడు కేవీ శివారెడ్డి అన్నారు. ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వం పెండింగ్‌లో పెట్టిన డీఏలను వెంటనే ఇవ్వాలని కోరారు. విజయవాడలోని ఏపీ ఎన్జీఓ భవన్‌లో సోమవారం ఏపీ ఉద్యోగుల జేఏసీ సెక్రటేరియట్ సమావేశం జరిగింది. అనంతరం శివారెడ్డి మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ఉద్యోగుల ఆర్థిక, ఆర్థికేతర సమస్యలను ప్రభుత్వం సత్వరమే పరిష్కరించాలన్నారు. సమావేశంలో ఏపీ ఎన్జీవో ప్రధాన కార్యదర్శి ఎ.విద్యాసాగర్‌ను జేఏసీ డిప్యూటీ సెక్రటరీ జనరల్‌గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నామని తెలిపారు.

అసాధ్యమైన లక్ష్యాలతోనే ముందుకెళ్లాలి

శాసనసభలో స్వర్ణాంధ్ర 2047పై సీఎం చంద్రబాబు ప్రజంటేషన్

సాక్షి, అమరావతి: నాయకుడు అనేవాడు అసాధ్యమైన లక్ష్యాలతో ముందుకెళ్లాలని, తాను అందులో భాగంగానే స్వర్ణాంధ్ర-2047లో భారీ లక్ష్యాలను ఎంచుకున్నట్లు సీఎం చంద్రబాబు తెలిపారు. వికసిత్ భారత్ 2047 కింద ప్రధాని మోదీ దేశ ప్రజల తలసరి ఆదాయం 18 వేల డాలర్లు చేయాలని లక్ష్యం నిర్దేశించుకుంటే, తాను స్వర్ణాంధ్ర 2047 కింద రాష్ట్ర ప్రజల తలసరి ఆదాయం 42 వేల డాలర్లు నిర్దేశించుకున్నట్లు తెలిపారు. 2014–19లో సగటున 13.5 శాతం వృద్ధి నమోదు చేశామని, ఇప్పుడు అంతకంటే మరొక్క శాతం నమోదు చేయగలిగితే నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాలను 2047కు చేరుకోగలమన్న ధీమాను వ్యక్తం చేశారు. 2047 నాటికి రాష్ట్రాన్ని రూ.308 లక్షల కోట్ల ఆర్థిక వ్యవస్థగా తీర్చిదిద్దాలనేది తమ ప్రభుత్వ ఆశయం అని, తలసరి ఆదాయం రూ.55 లక్షలకు చేరేలా ప్రణాళికలు అమలు చేస్తామని చెప్పారు. శాసన సభలో సోమవారం స్వర్ణాంధ్ర 2047 విజన్ డాక్యుమెంట్‌పై జరిగిన స్వల్పకాలిక చర్చలో చంద్రబాబు ప్రజంటేషన్ ఇచ్చారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ స్వర్ణాంధ్ర విజన్- 2047 సాధనలో భాగంగా నియోజకవర్గ స్థాయిలో ప్రణాళికలు సిద్ధం చేస్తున్నామని, వాటి అమలుతో ఎమ్మెల్యేలు అభివృద్ధికి సంకల్పం తీసుకోవాలన్నారు. పైలట్ ప్రాజెక్టుగా కుప్పం, పిఠాపురం, మంగళగిరి, ఉరవకొండ నియోజకవర్గాలకు విజన్ డాక్యుమెంట్ సిద్ధం చేశామని వీటి ఆధారంగా మిగతా నియోజకవర్గాల డాక్యుమెంట్ రూపొందించాలని సూచించారు. నియోజకవర్గ స్థాయిలో విజన్ డాక్యుమెంట్ కార్యరూపం దాల్చేందుకు స్థానిక ఎమ్మెల్యే చైర్మన్‌గా, జిల్లాస్థాయి అధికారిని ప్రత్యేక అధికారిగా నియమించి యంత్రాంగం ఏర్పాటు చేస్తామని చంద్రబాబు వివరించారు. వీరికి సాయంగా యువ ప్రొఫెషనల్, జీఎస్‌డబ్ల్యూఎస్ నుంచి ఐదుగురిని నియమిస్తామన్నారు. త్వరలో జరిగే కలెక్టర్ల సదస్సులో విజన్ డాక్యుమెంట్స్ విడుదల చేస్తామని పనితీరు ఆధారంగా నియోజకవర్గాలకు ర్యాంకులను ప్రకటిస్తామని తెలిపారు.

ప్రతి కుటుంబానికి సొంతిల్లు

నియోజకవర్గంలో ప్రతి కుటుంబానికి ఇంటి స్థలం ఉండాలని. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 3 సెంట్లు, పట్టణాల్లో 2 సెంట్లు ఇస్తామని చంద్రబాబు తెలిపారు. సెంటు పట్టా ఉన్నచోటనే స్థలం కావాలంటే రెండు సెంట్లు స్థలం ఇస్తామన్నారు. రాష్ట్రంలో ఆర్థిక అసమానతలు తొలగించే విధంగా ఉగాది నాడు పీ4 విధానానికి శ్రీకారం చుట్టనున్నామని తెలిపారు. ప్రతి కుటుంబానికి కనీస సౌకర్యాలు కల్పించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత అని, చేసిన పనులు చెప్పుకొని 2029 ఎన్నికలకు వెళ్తామని చంద్రబాబు తెలిపారు.

ఇంగ్లిష్‌తో నాలెడ్జ్ రాదు..

త్రిభాషా సూత్రంపై రాద్ధాంతం వద్దని, భాష అనేది కమ్యూనికేషన్ మాత్రమేనని, ఇంగ్లిష్‌తో నాలెడ్జ్ రాదని సీఎం అన్నారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మాతృ భాషలో చదువుకున్నవారే రాణిస్తున్నారని, ఎన్ని భాషలు నేర్చుకుంటే అంత ఎక్కువ ఉపయోగమని, భాషను ద్వేషించడంలో అర్థం లేదన్నారు.

నాకు నేనే ఓడిపోయాను

విజన్ 2020 ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత మూడు ఎన్నికల్లో ఓడిపోవడానికి తానే కారణమని, తనను ఎవరూ ఓడించలేదని చంద్రబాబు వ్యాఖ్యానించారు. చర్చ అనంతరం ఎమ్మెల్యే కె.శ్రీనివాసు మాట్లాడుతూ విజన్ 2020 విజయవంతంగా అమలు చేసినా తర్వాత జరిగిన అయిదు ఎన్నికల్లో మూడుసార్లు ఎందుకు ఓడిపోయారో చెప్పాలని సీఎంను కోరారు. దీంతో చంద్రబాబు స్పందిస్తూ 2004, 2009, 2019లో తనను ఎవరూ ఓడించలేదని, పని ఒత్తిడిలో పడి ఎమ్మెల్యేలు, పార్టీ కార్యకర్తలను సమన్వయం చేసుకోలేకపోయినట్లు తెలిపారు.

ఆర్థిక శాఖలో ఐఏఎస్‌లకు విభాగాల కేటాయింపు

ప్రధాన కార్యదర్శి ఉత్తర్వులు

సాక్షి, అమరావతి: ఆర్థిక శాఖలో పనిచేస్తున్న ఐఏఎస్ అధికారులకు పలు విభాగాలను కేటాయిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఆర్థిక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి పీయూష్ కుమార్, ఆర్థిక శాఖ కార్యదర్శి (వ్యయం -మానవ వనరులు) ఎం. జానకి, ఆర్థిక శాఖ కార్యదర్శి (పే అండ్ అకౌంట్స్ ఆఫీస్) డి.రోనాల్డ్ రాస్, ఆర్థిక శాఖ అదనపు కార్యదర్శి జె. నివాస్‌కు పలు విభాగాలను కేటాయించినట్లు ఉత్తర్వులు వెల్లడించాయి.

- ఆర్థిక వ్యవహారాల సమన్వయం, మార్గదర్శకత్వం, పర్యవేక్షణ వంటి కీలక విభాగాలు పీయూష్ కుమార్‌కు కేటాయించారు. ఇతరులకు కేటాయించని విభాగాలనుసైతం ఆయన పర్యవేక్షిస్తారు.
- ఇక వ్యయం, మానవ వనరుల నిర్వహణ, వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి, సంక్షేమం, పాఠశాల విద్య, ఉపాధి వంటి పలు విభాగాలు జానకికి కేటాయించారు
- బడ్జెట్, నగదు, రుణ నిర్వహణ, క్రీడలు, యువజన వ్యవహారాలు, పర్యాటకం, ఇంధనం, మౌలిక సదుపాయాలు, పెట్టుబడులు, పరిశ్రమలు, మధ్య-చిన్న నీటిపారుదల వ్యవహారాలుసహా పలు విభాగాలు డి. రోనాల్డ్ రాస్‌కు కేటాయించారు.

రెండు డ్రోన్ సరఫరా కంపెనీల ఎంపిక

కిసాన్ డ్రోన్ రాష్ట్రస్థాయి సాంకేతిక కమిటీ సమావేశం

సాక్షి, అమరావతి: రైతులకు కిసాన్ డ్రోన్స్ సరఫరా కోసం టెక్నికల్ సబ్ కమిటీ సిఫార్సు మేరకు రెండు కంపెనీలను ఎంపిక చేసినట్లు వ్యవసాయ శాఖ స్పెషల్ సీఎస్ బుడితి రాజశేఖర్ తెలిపారు. సచివాలయంలో సోమవారం జరిగిన రాష్ట్రస్థాయి సాంకేతిక కమిటీ సమావేశంలో డ్రోన్స్ తయారీ కంపెనీలు ప్రదర్శించిన డ్రోన్స్ పనితీరు, పరిశీలన చేసిన విధానంపై చర్చించారు. సమావేశంలో తొలుత వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టర్ సేనాపతి ఢిల్లీరావు మాట్లాడుతూ.. డ్రోగా డ్రోన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, విహంగా టెక్నాలజీస్ కంపెనీలకు డ్రోన్స్ నిర్ధేశించిన ప్రమాణాలకనుగుణంగా ఉన్నట్లుగా గుర్తించామన్నారు. స్పెషల్ సీఎస్ బుడితి రాజశేఖర్ మాట్లాడుతూ.. రైతులకు సమర్ధవంతమైన డ్రోన్‌లను ఎంపిక చేశామని, వాటిని అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా ఉండేలా త్వరలో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందని తెలిపారు. వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ పరీక్షా, శిక్షణా కేంద్రం డైరెక్టర్ ఎం.నాందేడ్, వర్సిటీ పరిశోధనా సంచాలకులు డాక్టర్ పీవీ సత్యనారాయణ, సహాయ పరిశోధనా సంచాలకులు డాక్టర్ రమణ, సీనియర్ సైంటిస్ట్ ఏ.సాంబయ్య, వ్యవసాయ శాఖ అదనపు డైరెక్టర్ విజయలక్ష్మి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆసుపత్రుల్లో చిన్న చిన్న సమస్యలను ఎమ్మెల్యేలే పరిష్కరించుకోవాలి

మంత్రి సత్యకుమార్ సూచన

సాక్షి, అమరావతి : పీహెచ్‌సీలు, సీహెచ్‌సీలు, విలేజీ హెల్త్ క్లినిక్‌లలో ఎక్కడైనా ఫ్యాన్, టేబుల్స్ లేకపోవడం వంటి చిన్న చిన్న పనులను స్థానిక ఎమ్మెల్యేలే వివిధ మార్గాల్లో పూర్తి చేసుకోవాలని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ సూచించారు. సోమవారం శాసన సభ ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమంలో పలువురు సభ్యులు పీహెచ్‌సీ నిర్మాణం- వసతులపై అడిగిన ఉప ప్రశ్నలకు ఆయన సమాధానమిస్తూ.. రెండు మూడు నియోజకవర్గాల్లో స్థానిక ఎమ్మెల్యేలు సొంత నిధులు, సీఎస్సార్ నిధులతో ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లో వసతుల కల్పనకు జరిగిన ప్రయత్నాలు ఉదహరించారు. పీహెచ్‌సీలో చిన్న చిన్న విషయాలను చెబుతున్నారని అన్నారు. ఇటువంటి చిన్న సమస్యలను సభ్యులే పరిష్కరించుకోవాలని తెలిపారు. డయాగ్నొస్టిక్ పరికరాలు వంటివాటికి ప్రభుత్వం నుంచి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామన్నారు.

డీసీసీబీల్లో అవినీతిపై సభా సంఘానికి సిద్ధం

కొన్ని జిల్లా సహకార కేంద్ర బ్యాంకుల (డీసీసీబీ)లో 2019–24 మధ్య జరిగిన భారీ అవినీతిపై వచ్చిన నివేదికలు సంతృప్తికరంగా లేకపోతే హౌస్ కమిటీ (సభా సంఘం) వేయడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు చెప్పారు. డీసీసీబీ, పీఏసీఎస్‌లలో ఒక విధానమంటూ లేదని, ఇష్టానుసారం వ్యవహరించడం వల్ల అక్రమాలు జరిగాయన్నారు. ప్రతి ఫిర్యాదుపై ప్రొసిజర్స్ ప్రకారం ప్రభుత్వం విచారణ చేస్తున్నట్టు చెప్పారు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న విచారణలకు టైం బౌండ్ పెడతామన్నారు. అక్రమాలకు పీఏసీఎస్ సెక్రటరీ, ఆఫీసర్సే కాదని, పై నుంచి కింద వరకు అందరి పాత్ర ఉందని, సమగ్ర విచారణ చేయిస్తామని చెప్పారు. మంగళవారం స్పీకర్‌తో చర్చించి, మెజార్టీ సభ్యుల కోరిక మేరకు అనుకూల నిర్ణయం తీసుకుంటామని డిప్యూటీ స్పీకర్ తెలిపారు.

రాయలసీమ ఎత్తిపోతలకు చంద్రబాబు సమాధి

- రాయలసీమ రైతుల కష్టాలకు ముఖ్యమంత్రి అసమర్థతే కారణం
- తెలంగాణ అక్రమ ప్రాజెక్టులపై నోరెత్తలేని నిస్సహాయత
- మాజీ మంత్రి కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి ధ్వజం

నెల్లూరు(బారకాసు): రాయలసీమ లిఫ్ట్‌కు సీఎంగా వైఎస్ జగన్ శ్రీకారం చుడితే, చంద్రబాబు సమాధి కడుతున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ నెల్లూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు, మాజీ మంత్రి కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి విమర్శించారు. నెల్లూరులో సోమవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. సీమ రైతుల కన్నీటి కష్టాలకు బాబు స్వార్థ రాజకీయాలే కారణమని.. నీటి పంపకాలలో అన్యాయం జరుగుతున్నా తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించలేని అసమర్థుడు అని ధ్వజమెత్తారు. తానూ రాయలసీమకు చెందినవాడినేనని, 15 ఏళ్లు సీఎంగా చేశానని చెప్పుకోవడమే తప్ప, రైతాంగానికి చంద్రబాబు ఒక్క మేలు కూడా తలపెట్టలేదన్నారు. శ్రీశైలంలో 800 అడుగుల నుంచి రోజుకు 3 టీఎంసీల చొప్పున పోతిరెడ్డిపాడు హెడ్ రెగ్యులేటర్ దిగువన కుడి ప్రధాన కాల్వలోకి ఎత్తిపోసేందుకు గత ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని.. హక్కుగా దక్కిన నీటిని వాడుకోవడానికి రూ.3,825 కోట్లతో 2020 మే 5న రాయలసీమ లిఫ్ట్ నిర్మించేందుకు ఆమోదం తెలిపిందన్నారు. తద్వారా చెన్నైకి 15 టీఎంసీలు, ప్రాజెక్టుల కింద 9.6 లక్షల ఎకరాలకు నీరివ్వాలనేది లక్ష్యంగా చెప్పారు. సీమ లిఫ్ట్‌ను అడ్డుకునేందుకు చంద్రబాబు అడుగడుగునా కుట్రలకు పాల్పడ్డారని, ఎన్జీటీ (చెన్నై) బెంచ్‌లో తెలంగాణ టీడీపీ నేతలతో పిటిషన్ వేయించారని తెలిపారు. హక్కుగా కేటాయించిన 44 వేల క్యూసెక్కులను వాడుకుంటున్నామని ఈఏసీ ఎదుట సమర్థంగా వాదించలేక కూటమి ప్రభుత్వం చేతులెత్తేసిందని కాకాణి మండిపడ్డారు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు నీటి మట్టం 798 అడుగుల్లోనే తెలంగాణ ప్రభుత్వం విద్యుదుత్పత్తి పేరుతో నీటిని తోడేస్తోందని.. 800 అడుగులకు చేరగానే సాగుకు విడుదల చేసుకుంటున్నారని, అయినా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం చోద్యం చూస్తోందని విమర్శించారు.

వైఎస్ జగన్‌కు పేరొస్తుందనే..

రాయలసీమ లిఫ్ట్ పూర్తయితే వైఎస్ జగన్‌కు పేరొస్తుందనే కుట్రతో, రైతుల జీవితాలను చంద్రబాబు పణంగా పెట్టారని కాకాణి మండిపడ్డారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం గ్రీన్ ట్రిబ్యునల్ ఆదేశాలను బేఖాతరు చేస్తూ పాలమూరు-రంగారెడ్డి లిఫ్ట్ పనులను కొనసాగించినా బాబు కిమ్మనలేదని విమర్శించారు. స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం రాష్ట్ర ప్రాజెక్టులను తాకట్టు పెడుతున్న చంద్రబాబు.. రైతుల దృష్టి మళ్లించేందుకు బనకచర్ల పేరతో కొత్త డ్రామాకు తెరతీశారని కాకాణి పేర్కొన్నారు. ఓవైపు పోలవరం నీటిని బనకచర్లకు తీసుకెళ్తామని, సముద్రంలోకి వృథాగా పోయే బదులు సీమకు తీసుకెళ్తామంటే అభ్యంతరం చెప్పొద్దని తెలంగాణకు సూచిస్తున్నారని తెలిపారు. మరోవైపు తన శిష్యుడు, తెలంగాణ సీఎం రేవంత్ ద్వారా అభ్యంతరాలు లేవనెత్తేలా కుట్ర చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. ప్రచారం కోసమే చంద్రబాబు ఈ ప్రాజెక్టును వాడుకుంటున్నారని, అంతే తప్ప.. ప్రాజెక్ట్‌ల విషయంలో ఆయనకు మొదటి నుంచి చిత్తశుద్ధి లేదని కాకాణి ధ్వజమెత్తారు.

ఏపీ ఇన్ పార్లమెంట్

2.41లక్షల మంది గ్యాస్ సబ్సిడీ వదులుకున్నారు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 2.41లక్షల మంది గ్యాస్ సబ్సిడీ వదులుకున్నట్లు కేంద్ర సహాయ మంత్రి సురేష్ గోపి తెలిపారు. ఐదేళ్లలో గ్యాస్ సబ్సిడీ వదులుకున్న వారి వివరాలు తెలపాలని రాజ్యసభ ప్రశ్నోత్తరాల్లో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ గొల్ల బాబురావు అడిగిన ప్రశ్నకు సురేష్ గోపి రాతపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు.

ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వండి..

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఇప్పటికైనా ప్రత్యేకహోదా ఇవ్వాలని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ గొల్ల బాబూరావు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని డిమాండ్ చేశారు. తిరుపతి వేదికగా ప్రధాని మోదీ ఇచ్చిన హామీని నిలబెట్టుకోవాలని సూచించారు. లోక్‌సభలో జరిగిన చర్చలో పాల్గొన్న గొల్ల బాబురావు రాష్ట్ర విభజన సమయం నుంచి ఏపీకి జరిగిన అన్యాయంపై ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. పోలవరం, స్టీల్ ప్లాంట్‌కు సంబంధించి పెండింగ్‌లో ఉన్న అంశాలను పరిష్కరించాలని కోరారు.

పరికరాలు పనిచేయని కారణంగా విమానాల్లో లోపం..

విమానంలో అమర్చిన భాగాలు/పరికరాలు పనిచేయని కారణం వల్ల కొన్ని విమానాలు సాంకేతిక లోపాలకు గురవుతున్నట్లు కేంద్ర పౌరవిమానయాన శాఖ సహాయ మంత్రి మురళీధర్ మోహల్ తెలిపారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ ఆళ్ల అయోధ్యరామిరెడ్డి అడిగిన ప్రశ్నకు ఆయన రాతపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు. విమానాల్లో సీట్ల సర్దుబాటు, విరిగినవి చెక్ చేయడం వంటివి మంత్రిత్వ శాఖ చేయదని, డీజీసీఏ వాటిపై ప్రత్యేకమైన డ్రైవ్ నిర్వహిస్తుంటుందని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ పరిమళ్‌నత్వానీ అడిగిన ప్రశ్నకు కేంద్ర సహాయ మంత్రి మురళీధర్ మోహల్ చెప్పారు.

ఐదేళ్లలో 39.77లక్షల కుళాయి కనెక్షన్‌లు..

గడచిన ఐదేళ్ల కాలంలో జలజీవన్ మిషన్ కింద ఏపీలో ఇంటింటికీ 39.77లక్షల కుళాయి కనెక్షన్‌లు ఇచ్చినట్లు కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ తెలిపింది. 2014–19 మధ్య 30.74లక్షలు ఉన్న కనెక్షన్‌ల కంటే ఈ సంఖ్య ఎక్కువని పేర్కొంది. సోమవారం రాజ్యసభలో ఓ ఎంపీ అడిగిన ప్రశ్నకు సహాయ మంత్రి వి.సోమన్న లిఖితపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు.

ఏపీలో చెరకు రైతులకు రూ.44 కోట్ల బకాయిలు పెండింగ్

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో(2024–25)లో 13 రాష్ట్రాల్లోని చెరకు రైతులకు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు రూ.15,504 కోట్ల బకాయిలు చెల్లించాల్సి ఉందని ఇటీవల రాజ్యసభలో కేంద్ర వినియోగదారుల వ్యవహారాలు, ఆహార, ప్రజా పంపిణీ శాఖ వెల్లడించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కూడా చెరకు రైతులకు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు రూ.44 కోట్ల మేర చెల్లించాల్సి ఉందని తెలిపింది. అత్యధికంగా ఉత్తరప్రదేశ్‌లో రూ.4,793 కోట్లు, కర్ణాటకలో రూ.3,365 కోట్లు, మహారాష్ట్రలో రూ.2,949 కోట్ల మేర సుగర్ ఫ్యాక్టరీలు బకాయి పెట్టాయని వెల్లడించింది. వీటిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం అవసరమైనప్పుడు జోక్యం చేసుకుంటుందని.. క్రమం తప్పకుండా చెరకు రైతులకు చెల్లింపులు జరిగేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు పేర్కొంది.

తక్కువ వడ్డీతో రూ. 3 లక్షల వరకు రైతులకు రుణాలు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ప్రభుత్వం సవరించిన వడ్డీ రాయితీ పథకం కింద ప్రైవేట్ బ్యాంకులకు 1.5 శాతం వడ్డీ సబ్సిడీ అందిస్తోందని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ సహాయ మంత్రి పంకజ్ చౌదరి తెలిపారు. రూ. 3 లక్షల వరకు తక్కువ వడ్డీ రేటుతో రైతులకు పంట రుణాలు అందించేలా చర్యలు తీసుకుంటోందని చెప్పారు. ఈ మేరకు సోమవారం లోక్‌సభలో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ మద్దిల గురుమూర్తి అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చారు.

ఏపీలో 855 ఆదర్శ్ విద్యాలయాలు

'ప్రధానమంత్రి శ్రీ' పథకంలో భాగంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 855 పాఠశాలలను ఆదర్శ్ విద్యాలయాలుగా ఎంపిక చేసినట్లు కేంద్ర విద్యాశాఖ సహాయ మంత్రి జయంత్ చౌధరీ తెలిపారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆదర్శ్ విద్యాలయాల ఏర్పాటు, నాణ్యమైన విద్య అంశాలపై లోక్‌సభలో వైఎస్సార్ సీపీ ఎంపీ వైఎస్ అవినాష్ రెడ్డి అడిగిన ప్రశ్నకు కేంద్ర మంత్రి రాతపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు. వీటిలో ప్రభుత్వ స్కూల్స్‌తో పాటు యూటీ, కేవీఎస్, ఎన్‌వీఎస్ స్కూల్స్ కూడా ఉన్నట్లు కేంద్ర మంత్రి తెలిపారు.

క్రీడాకారుల్లో నైపుణ్యం పెంచేలా..

దేశవ్యాప్తంగా క్రీడాకారుల్లో నైపుణ్యం పెంచేందుకు 'ఖేలో ఇండియా- జాతీయ క్రీడల అభివృద్ధి కార్యక్రమం'ను ప్రవేశపెట్టినట్లు కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు, క్రీడల శాఖ మంత్రి డాక్టర్ మన్సుఖ్ మాండవీయ తెలిపారు. వైఎస్సార్ సీపీ అరకు ఎంపీ డాక్టర్ గుమ్మా తనూజ రాణి అడిగిన ప్రశ్నకు కేంద్ర మంత్రి రాతపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు.

ఏపీకి రైల్వే రిక్రూట్‌మెంట్ బోర్డును కేటాయించండి..

దేశంలోనే ఏడో అతిపెద్ద రాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేక రైల్వే రిక్రూట్‌మెంట్ బోర్డు లేకపోవడం బాధాకరమని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ డా. గుమ్మా తనూజ రాణి అన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించిన పూర్తి రైల్వే నెట్‌వర్క్ అంతా సికింద్రాబాద్ కేంద్రంగానే పనిచేస్తోందన్నారు. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు కేంద్రం చేసిన అన్యాయమని ఎంపీ తనూజ రాణి విమర్శించారు. రైల్వేశాఖపై జరిగిన చర్చలో వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున ఎంపీ తనూజరాణి మాట్లాడుతూ.. తిరుపతి–విశాఖపట్టణం మధ్య వందేభారత్ స్లీపర్ ట్రైన్‌ను కేటాయించాలని కోరారు. అరకులోయ రైల్వే స్టేషన్‌ను వాల్తేర్ రైల్వే డివిజన్ లోనే ఉంచాలని డిమాండ్ చేశారు.

తల్లిదండ్రులే నీటి ఊటను విషపూరితం చేస్తారు.
మళ్లీ ప్రవాహం ఎందుకు చేదుగా ఉందని ఆశ్చర్యపోతుంటారు.
– జాన్ లాకి

సాక్షి
మంగళవారం, 18 మార్చి 2025

ఎంతకాలం ఈ 'పంచాయతీ'!

రాష్ట్రాల్లో క్రమం తప్పకుండా అయిదేళ్లకోసారి వచ్చే ఎన్నికల్లో గద్దెనెక్కేవారు పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఎన్నికల విషయంలో మీనమేషాలు లెక్కించటం పరిపాటయింది. దేశంలో దాదాపు అన్ని చోట్లా ఇదే పోకడ. పల్లెసీమల్లో ప్రజాతంత్ర భావన పెంపొందించి, పంచాయతీరాజ్ సంస్థలను స్థానిక ప్రభుత్వాలుగా పనిచేయనివ్వాలని... వాటికవే అభివృద్ధి ప్రణాళికలను స్వతంత్రంగా రూపొందించుకోవటానికి అవకాశమీయాలన్న సంకల్పంతో మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం 73వ రాజ్యాంగ సవరణ తీసుకొచ్చారు. కానీ ఇప్పటికీ చాలా ప్రభుత్వాలు ఆ సంస్కృతికి పాతరేస్తున్నాయని పార్లమెంటరీ స్థాయీ సంఘం ఇటీవలి నివేదిక ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. గ్రామ పంచాయతీ కాలపరిమితి ముగిసేలోపు లేదా గడువుతీరిన ఆర్నెల్లలోగా ఎన్నికలు పూర్తి చేయాలని రాజ్యాంగంలోని 243 ఈ (3) నిర్దేశిస్తోంది. ఎన్నికలు సకాలంలో నిర్వహించని రాష్ట్రాలకు కేంద్రంనుంచి పంచాయతీలకు రావాల్సిన నిధులు ఆగిపోతున్నాయి. పర్యవసానంగా అభివృద్ధి కుంటుపడుతోంది. గ్రామాలు పారిశుద్ధ్య లేమితో, అందువల్ల కలిగే అంటువ్యాధులతో ఇబ్బంది పడుతున్నాయి.

పంచాయతీ ఎన్నికలు వాయిదా వేయటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వేనవేల సాకులు చెబుతుంటాయి. అందులో రిజర్వేషన్ల నిర్ధారణ ఒకటి. పారదర్శకత పాటించకుండా, నిబంధనలకు విలువీయకుండా రూపొందించే ఆ రిజర్వేషన్లు ఎటూ వివాదాస్పదంగా మారి న్యాయస్థానాల పరిశీలనకు వెళ్తాయని, దాన్ని సాకుగా చూపి ఎన్నికలు వాయిదా వేయొచ్చని చాలా ప్రభుత్వాలు అనుకుంటున్నాయి. ఈ విషయంలో కేంద్రపాలిత ప్రాంతమైన పుదుచ్చేరి అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఆఖరుసారి 2006లో పంచాయతీ ఎన్నికలు నిర్వహించిన ఆ కేంద్రపాలిత ప్రాంతం ఆ తర్వాతనుంచి ఏదో ఒక కారణం చూపిస్తూ వాయిదాల్లోనే కాలక్షేపం చేస్తోంది. సిగ్గుచేటైన సంగతేమంటే... అక్కడ ఫ్రెంచ్ పాలన సాగినన్నాళ్లు స్థానిక సంస్థలు అద్భుతంగా పనిచేశాయి. అభివృద్ధి పనుల ప్రణాళికలు ఒక క్రమపద్ధతిలో అమలయ్యాయి. తీరా స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక ఆ సంస్థలు నీరసించాయి. అధికారంలోకి ఎవరొచ్చినా ఏదో వంకతో వాటి ఎన్నికలు వాయిదా వేస్తూ పోయారు. 1954లో జరిగిన రిఫరెండమ్ ద్వారా భారత్‌లో విలీనానికి మెజారిటీ ప్రజలు సుముఖత వ్యక్తం చేయగా, 1962లో అది పూర్తి స్థాయి కేంద్రపాలిత ప్రాంతమైంది. 1968–2024 మధ్య కేవలం ఒకే ఒక్కసారి 2006లో పంచాయతీరాజ్ ఎన్నికలు జరిగాయి. ఆ ఎన్నికలైనా మద్రాస్ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాల పుణ్యమే. అంటే గడిచిన 56 ఏళ్లలో ఒకే ఒక్కసారి మినహా పుదుచ్చేరిలోని 108 పల్లెల బాగోగులు చూసే ప్రజాతంత్ర వ్యవస్థలే లేవన్నమాట! చిత్రమేమంటే... వివిధ అంశాల్లో మొదటి పది స్థానాల్లో నిలిచిన కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు వంటివి కూడా సకాలంలో ఎన్నికలు నిర్వహించటంలో విఫలమయ్యాయి. ఇప్పటికి నాలుగేళ్లుగా కర్ణాటకలో పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఎన్నికలు లేవు. మహారాష్ట్ర మూడేళ్లనుంచీ, అస్సాం, జమ్మూ–కశ్మీర్ వంటివి రెండేళ్లనుంచీ ఎన్నికలు నిర్వహించటం లేదు. తెలంగాణ, తమిళనాడు, ఉత్తరాఖండ్‌లలో గతేడాది ఎన్నికలు జరగాల్సివుంది. బీసీ రిజర్వేషన్లపై తెలంగాణ అసెంబ్లీ సోమవారం ఏకగ్రీవ తీర్మానం చేసింది కనుక త్వరలోనే పంచాయతీ ఎన్నికలకు మార్గం సుగమం అవుతుందని ఆశించాలి.

రాజ్యాంగంలో ఎన్ని ఉన్నతాశయాలున్నా ఆచరణ సరిగా లేనప్పుడు అవన్నీ నీరుగారిపోతాయి. అందులో పల్లెసీమల అభివృద్ధికి ఎంతగానో తోడ్పడే పంచాయతీరాజ్ సంస్థలను నిర్లక్ష్యం చేయటం ఒకటి. నిజానికి నిర్దిష్ట కాలంలో సక్రమంగా ఎన్నికలు జరిగేచోట సైతం ఆ సంస్థల పనితీరు ఏమంత ఆశాజనకంగా లేదు. నిధుల విడుదలలో జాప్యం, నాసిరకంగా పనులుండటం, సిబ్బంది కొరత వగైరాలు ఎన్నోవున్నాయి. ఇక మహిళలకు పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో పెద్దపీట వేయాలని 73వ రాజ్యాంగ సవరణ ప్రతిపాదించింది. అందుకోసం వారికి మూడోవంతు స్థానాలు కేటాయించాలని నిర్దేశించింది. అయితే దీన్ని 50 శాతానికి మార్చాలని మెజారిటీ రాష్ట్రాలు భావించాయి. ఒక లెక్క ప్రకారం 21 రాష్ట్రాలు, రెండు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు సగం స్థానాలు మహిళలకు కేటాయించాయి. కానీ విషాదమేమంటే... మహిళల పేరుమీద వారి భర్తలో, తండ్రులో అధికారం వెలగబెడుతున్నారు. ఈ విషయంలో జోక్యం చేసుకుని తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ దాఖలైన పిటిషన్‌పై రెండేళ్ల క్రితం సుప్రీంకోర్టు నిస్సహాయత వ్యక్తం చేసింది. కేంద్ర పంచాయతీరాజ్ మంత్రిత్వ శాఖ ఈ సంగతి చూడాలని ఆదేశించింది. అటు తర్వాత ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ఒక కమిటీ వేశారుగానీ జరిగిందేమీ లేదు. ప్రజా సేవారంగంలో మహిళలు చొరవగా పాల్గొనటా నికి ఉద్దేశించిన విధానం కాస్తా ఇలా దారితప్పుతోంది.

దశాబ్దాల తరబడి పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఎన్నికలు వాయిదా వేస్తూ పోవటంవల్ల పల్లెసీమల్లో వర్ధిల్లాల్సిన ప్రజాస్వామిక వాతావరణం లోపిస్తోంది. తమకున్న వనరులేమిటో, తమ అవసరాలేమిటో సమీక్షించుకుని ఏయే అభివృద్ధి పనులు చేపట్టాలో నిర్ణయించుకోవాల్సిన పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు నిధుల కోసం బేలగా ఎదురు చూస్తున్నాయి. పల్లెల్లో సమస్యలన్నీ అపరిష్కృతంగా ఉండిపోవటంవల్ల ఆ సంస్థలపై ప్రజలకు ఒక రకమైన చిన్నచూపు ఏర్పడుతోంది. అందుకే పార్లమెంటరీ స్థాయీ సంఘం సూచించినట్టు పంచాయతీరాజ్ ఎన్నికలు సకాలంలో జరిగేలా చూడాలి. పుదుచ్చేరి మాదిరి నిరవధికంగా వాయిదాలతో పొద్దుపుచ్చుతూ, పంచాయతీలను నామమాత్రావశిష్టంగా మార్చే ప్రభుత్వాలను దారికి తీసుకొచ్చేందుకు కొత్త మార్గాలు వెదకాలి.

భస్మాసుర హస్తంగా... ట్రంప్!

విశ్లేషణ

డా॥ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు

సమస్యలను పరిష్కరించగలిగే అధికారం కలిగినవారే కొత్త సమస్యలను, సవాళ్లను కొనితెస్తే ఎలా ఉంటుంది? అచ్చు డోనాల్డ్ ట్రంప్ వ్యవహారంలా ఉండదూ! 'అమెరికా ఫస్ట్' నినాదంతో ఎన్నికలలో మళ్లీ గెలిచి 47వ అధ్యక్షుడిగా పగ్గాలు చేపట్టిన ట్రంప్ పట్టపగ్గాలు లేనివిధంగా తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలతో అంతర్జాతీయ సమాజం ఆర్థికంగా అల్లకల్లోలంగా మారుతున్నది.

ట్రంప్ దేశాధ్యక్షుడు అయిన వెంటనే అమెరికాకు సంబంధించి పలు రక్షణాత్మక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. అమెరికా పౌరసత్వంపై ఆంక్షలు, విదేశాలకు అందించే సహాయ నిధులలో కోత, అక్రమ వలసదారులపై వేటు, అమెరికన్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కుదింపునకు, దుబారా నివారణకు ఎలాన్ మస్క్ నేతృత్వంలో 'డోజ్' ఏర్పాటు తదితర నిర్ణయాలకు చాలావరకు సానుకూల స్పందన వచ్చింది. కానీ వివిధ దేశాలతో జరిపే ఎగుమతులు, దిగుమతులలో సమాన స్థాయిలో సుంకాలు విధిస్తామనీ, టారిఫ్‌ల విషయంలో ఎవ్వరికీ మినహాయింపులు ఉండవనీ తెగేసి చెప్పడంతో అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంలో అనిశ్చితి ఏర్పడింది. 'తమ్ముడు తమ్ముడే పేకాట పేకాటే' అనే ఓ ముతక సామెతను గుర్తు తెచ్చే విధంగా ట్రంప్ ఒకవైపు భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, భారత దేశ ప్రజల పట్ల తనకు ఎంతో గౌరవం, అభిమానం ఉన్నాయని చెబుతూనే భారత్ నుంచి దిగుమతయ్యే సరుకులపై అధిక సుంకాలు వేస్తామని తేల్చేశారు.

పరస్పర సుంకాల విధానం అంటే, ఏదైనా ఒక దేశం అమెరికా నుంచి వచ్చే ఉత్పత్తులపై ఎంత మొత్తాన్నైతే దిగుమతి సుంకంగా విధిస్తుందో, అమెరికా కూడా సదరు దేశ ఉత్పత్తులపై అంతే సుంకం విధిస్తుందంటూ ట్రంప్ ఏకపక్షంగా ప్రకటించేశారు. కెనడా, మెక్సికోల నుంచి దిగుమతి చేసుకొనే ఉత్పత్తులపై 25%; చైనా ఉత్పత్తులపై 10% సుంకం విధిస్తూ ట్రంప్ కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వుపై సంతకం చేశారు. అలాగే, భారత్ వద్ద చాలా సంపద ఉందనీ, అమెరికా నుంచి దిగుమతి చేసుకునే కార్లపై భారత్ 100 శాతం సుంకాలు విధిస్తోంది కనుక... ఆ మేరకు మేమూ సిద్ధమేనంటూ ట్రంప్ సాక్షాత్తూ మోదీ సమక్షంలోనే కుండబద్దలు కొట్టారు.

సుంకాలకు శ్రీకారం చుట్టింది అమెరికాయే!

ప్రపంచం మొత్తం ఓ అంతర్జాతీయ గ్రామంగా మారాలనీ, స్వేచ్ఛా ప్రపంచ వాణిజ్యం వల్ల అన్ని దేశాలూ లాభపడతాయంటూ తొలుత విదేశాల నుంచి దిగుమతయ్యే వస్తువులపై 1929 నుంచి ఆంక్షలు విధించడం మొదలుపెట్టింది అమెరికాయే. దాంతో, అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంలో క్రమంగా అన్ని దేశాలూ పాల్గొనడం మొదలైంది. వాణిజ్య సుంకాలకు సంబంధించి అంతర్జాతీయ నిబంధనలు ఏర్పరచడం తప్పనిసరి అని అన్ని దేశాలూ అంగీకారానికొచ్చిన నేపథ్యంలోనే 1948లో 'గాట్' (జనరల్ అగ్రిమెంట్ ఫర్ ట్రేడ్ అండ్ టారిఫ్) ఒప్పందం మొదలైంది. దాంతో 'అంతర్జాతీయ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య సమాజం' ఆవిర్భవించింది.

1994లో 117 దేశాలు గాట్ ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశాయి. అందులో భారత్ కూడా ఉంది. 'వరల్డ్ ట్రేడ్ ఆర్గనైజేషన్' (ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ)లోని సభ్య దేశాల నడుమ వాణిజ్య ఒప్పందాలు జరగడం; సుంకాల విధింపునకు సంబంధించి పలు దఫాలు చర్చలు జరిగి ఆ యా దేశాలపై విధించిన ఆంక్షల విషయంలో సడలింపులు చోటు చేసుకొన్నాయి. భారతీయ జౌళి ఉత్పత్తుల దిగుమతులపై అప్పటివరకు ఉన్న ఆంక్షల్ని చాలా దేశాలు ఎత్తి వేశాయి. ఇదంతా చరిత్ర!

అమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్

ఎవరికి నష్టం?

'అమెరికన్లను రక్షించేందుకు ఈ సుంకాలు అవసరం' అని ట్రంప్ తన నిర్ణయాలను సమర్థించుకొంటున్నారు. పైగా, దీనికోసం అమెరికా అధ్యక్షుడిగా తనకున్న అసాధారణ అధికారాలను ఉపయోగించుకొని 'అంతర్జాతీయ ఆత్యయిక ఆర్థిక అధికారాల చట్టం' (ఐఈఈపీఏ)ను ఉపయోగించుకొంటున్నారు. దీనివల్ల అమెరికా న్యాయస్థానాలు జోక్యం చేసుకోవడానికీ, ట్రంప్ నిర్ణయాలను సమీక్షించడానికీ అవకాశం లేకుండా పోయింది. ప్రజల స్పందన ఎలా ఉన్నా, అమెరికా దేశీయ స్టాక్ మార్కెట్లు మాత్రం తీవ్ర ఒడుదొడుకులకు లోనవుతున్నాయి. రోజుల వ్యవధిలోనే లక్షల డాలర్ల ఇన్వెస్టర్ల సంపద ఆవిరైపోయింది. చమురు, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. చౌకగా లభించే శ్రామిక శక్తి దూరమైంది. ఈ విపరిణామాలతో అమెరికా ద్రవ్యోల్బణ రేటు ప్రస్తుతం ఉన్న 2.9 శాతం నుంచి 3.3 శాతానికి చేరుకొంటుందని అక్కడి ఆర్థికవేత్తలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అదే జరిగితే.. అమెరికాలోని భారతీయులు కూడా ఆ మేరకు నష్టపోతారు.

ట్రంప్ దూకుడును నియంత్రించే శక్తి ఎవరికి ఉంది? రష్యా–ఉక్రెయిన్ యుద్ధంపై బైడెన్ అనుసరించిన వైఖరికి భిన్నంగా ట్రంప్ రష్యాకు అనుకూలంగా మారిపోవడంతో రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్ అనివార్యంగా ట్రంప్‌ను సమర్థిస్తున్నారు. బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా సభ్య దేశాలుగా ఉన్న 'బ్రిక్స్' కూటమి అమెరికా ఆధిపత్యాన్ని తగ్గించడానికి ఒక దశలో డాలరు చెల్లింపుల వ్యవస్థ నుంచి వైదొలగాలని భావించినప్పటికీ మారిన పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ఆ ప్రతిపాదనను విరమించుకొనే అవకాశం ఉంది.

'అమెరికా హితం ప్రపంచ హితం, అమెరికా శోకం ప్రపంచ విషాదం' అనే ఓ వ్యంగ్య నానుడి ఉంది. అంటే అమెరికా ఏది చేసినా ప్రపంచానికి మంచి చేస్తుంది కనుక అన్ని దేశాలూ గొర్రెల్లా తలలు ఊపాల్సిందే. కానీ ట్రంప్ తీసుకొంటున్న సమాన టారిఫ్ నిర్ణయాలు ప్రపంచ వాణిజ్యాన్ని చావుదెబ్బ తీసే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్న నేపథ్యంలో మిగతా దేశాలు ఏ విధంగా స్పందిస్తాయన్నది ఆసక్తికరం.

- అమెరికా ఆధిపత్యాన్ని తగ్గించడానికి 'బ్రిక్స్' కూటమి ఒక దశలో డాలరు చెల్లింపుల వ్యవస్థ నుంచి వైదొలగాలని భావించినప్పటికీ మారిన పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ఆ ప్రతిపాదనను విరమించుకొనే అవకాశం ఉంది.
- రష్యా–ఉక్రెయిన్ యుద్ధంపై డోనాల్డ్ ట్రంప్ రష్యాకు అనుకూలంగా మారిపోవడంతో రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్ అనివార్యంగా ట్రంప్‌ను సమర్థిస్తున్నారు.
- ఒక వేళ భారత ప్రభుత్వం అమెరికా వ్యవసాయ దిగుమతులపై సుంకాలను తగ్గించినట్లయితే... భారతీయ మార్కెట్లను అమెరికా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు ముంచెత్తుతాయి. ఫలితంగా ఇక్కడి రైతులు నష్టపోతారు.

భారత రైతాంగానికి రక్షణ అవసరం

నిజానికి, అభివృద్ధిలో వెనుకబడిన దేశాలు తమ దేశీయ ఉత్పత్తులను రక్షించుకోవడానికి అధిక సుంకాలు విధించడం సహజం. ఉదాహరణకు మన దేశంలోకి ఇబ్బడిముబ్బడిగా వచ్చిపడే వ్యవసాయ ఉత్పత్తులపై అధిక సుంకాలు విధించనట్లయితే... దేశ రైతాంగానికి పండించే పంటలకు కనీస మద్దతు ధరలు లభించక వారి మనుగడే ప్రశ్నార్థకమవుతుంది. ఒకవేళ భారత ప్రభుత్వం కనుక ట్రంప్ హెచ్చరికలకు తలొగ్గి, అమెరికా వ్యవసాయ దిగుమతులపై ప్రస్తుతం విధిస్తున్న సుంకాలను తగ్గించినట్లయితే... భారతీయ మార్కెట్లను అమెరికన్ వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు ముంచెత్తుతాయి. ఫలితంగా భారతీయ రైతాంగం మరింతగా కష్టాల ఊబిలోకి కూరుకుపోతుంది.

కాగా, అమెరికాకు భారత్ చేస్తున్న ఎగుమతులలో వస్త్రాలు, ఔషధాలు, ఐటీ ఆధారిత సేవలు, అల్యూమినియం, ఉక్కు, ఇంకా కొన్ని రకాల వ్యవసాయ ఉత్పతులు ప్రధానంగా ఉన్నాయి. వీటిపై అమెరికా అధిక సుంకాలు వేస్తే మన దేశంలోని పరిశ్రమలు నష్టపోతాయి. నష్టాన్ని నివారించాలంటే కొత్త మార్కెట్లను అన్వేషించాలి. అది ఇప్పటికిప్పుడు సాధ్యమయ్యే పని కాదు. అందువల్ల... దేశ పారిశ్రామిక రంగాన్ని 'ట్రంప్' సవాళ్ల నుంచి రక్షించుకోవడం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తలకు మించిన భారమే. ట్రంప్ ఏకపక్షంగా పెంచిన సుంకాలపై ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (డబ్ల్యుటీవో)కు ఫిర్యాదు చేసింది. భారత్ కూడా అమెరికా మీద ఒత్తిడి తేవడానికీ, తన ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడానికీ దృఢంగా వ్యవహరించాలి.

వ్యాసకర్త ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన మండలి సభ్యులు, కేంద్ర మాజీ మంత్రి

సోషల్ మీడియా

ఫ్రాన్స్ వంతు

ఫ్రాన్స్ నాయకుడొకరు 'స్టాచ్యూ ఆఫ్ లిబర్టీ'ని అమెరికా తిరిగివ్వాలని డిమాండ్ చేశారని వార్త. ఒకప్పుడు ఫ్రాన్స్ బాధ్యతాయుతంగా ఉండేది. చిర్రుబుర్రులాడే అమెరికా 'ఫ్రెంచ్ ఫ్రైస్' పేరును 'ఫ్రీడమ్ ఫ్రైస్'గా మార్చాలని నిర్ణయించడం నాకు గుర్తుంది. ఇప్పుడు మూర్ఖంగా ఉండే వంతు ఫ్రాన్స్‌దేమో!

– అభిజిత్ అయ్యర్ మిత్రా, వ్యాఖ్యాత

క్రూరత్వానికి మద్దతా?

ప్రతీ బలోచీ అయినవాళ్లను కోల్పోవడమో, వాళ్లే మాయమవడమో, లేదా తమ కుటుంబ సభ్యులు ఏ క్షణమైనా మాయమవుతారేమోనన్న భయంలో జీవించడమో జరుగుతోంది. తీవ్రవాదాన్ని 'పెకిలించి వేద్దాం', దయ చూపొద్దు అంటున్న పాకిస్తాన్ సైన్యం మాటలకు కేరింతలు కొడుతున్నవాళ్లు ఈ వివేచన లేని క్రూరత్వానికి మద్దతిస్తున్నట్టే!

– నిదా కిర్మానీ, పాక్ సోషియాలజిస్ట్

మానేస్తారు!

అమెరికాకు వలస వెళ్లిన అన్ని రకాల జనాలు (డాక్టర్ల నుంచి స్ట్రాబెర్రీలు ఏరేవాళ్ల దాకా) నెమ్మదిగానే అయినా కచ్చితంగా పోవడం మానేస్తారు. బయటికి వెళ్లగొడతారేమో అనే భయంలో ఉండటం కంటే మరోచోట తమ జీవితాల్ని నిర్మించుకోవడం సులభమని గ్రహిస్తారు.

– విజయ్ ప్రసాద్, రచయిత

ఎన్నో కేసులు

క్రీడలు, క్రీడా సంఘాలకు సంబంధించి 2015 నుంచి దాదాపు 770 వ్యాజ్యాలు భిన్న కోర్టుల్లో భిన్న స్థాయిల్లో ఉన్నాయి. ఇందులో 462 హైకోర్టుల్లో, 22 సుప్రీంకోర్టులో ఉన్నాయి.

– మిహిర్ వాసవ్‌దా, స్పోర్ట్స్ రైటర్

మంచిది బోరే!

సముచిత విధానం, న్యాయమైన పాలన, అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగిన సూత్రాలు చాలా బోరు కొట్టినట్టుగా ధ్వనిస్తాయి.

– పాల్ గ్రాహమ్, శాస్త్రవేత్త

ఇన్ బాక్స్

వర్సిటీ భూములను కాపాడాలి!

1969లో జరిగిన తెలంగాణ ఉద్యమంలో 399 మంది పోరాట యోధుల బలిదానం కారణంగా... 610 జీవో విడుదలయ్యింది. తెలంగాణ ఉద్యమం మొదటి దశలోని ఆరు పాయింట్ల ఫార్ములాలో రెండవ అంశంగా యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హైదరాబాద్ ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆర్టికల్ 371–ఈ ప్రకారం ఏర్పడిన ఈ విశ్వవిద్యాలయానికి ప్రాథమికంగా 2,324.05 ఎకరాల భూమిని కేటాయించారు. అయితే, కాలక్రమేణా గచ్చిబౌలి స్టేడియం, ఐఐఐటీ హైదరాబాద్, బస్ డిపో, టీఐఎఫ్ఆర్ లాంటి అనేక ప్రాజెక్టుల కోసం ప్రభుత్వం భూమిని బదిలీ చేయడంతో ప్రస్తుతం విశ్వవిద్యాలయం వద్ద కేవలం 1,800 ఎకరాల భూమి మాత్రమే మిగిలింది. యూనివర్సిటీకి మొదటి వైస్ చాన్సలర్‌గా ఉన్న గుర్ బక్ష్ సింగ్ 2 సంవత్సరాల నిర్విరామ కృషితో దాదాపు 29 కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణంలో 'గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ యూనివర్సిటీని' నిర్మించారు. ఆ తదనంతర పరిస్థితుల్లో హైద్రాబాద్ నగరం అభివృద్ధి చెంది, ఐటీ హబ్‌గా మారడంతో ఇక్కడి భూములకు విలువ పెరిగిపోయింది. దీంతో ఈ భూములను కబ్జా చేసే ప్రయత్నాలు ఎక్కువయ్యాయి.

ఈ చర్యలకు వ్యతిరేకంగా యూనివర్సిటీలో ఉన్న లెఫ్ట్, రైట్ వింగ్‌ల విద్యార్థి సంఘాలు, దళిత, బహుజన, బీసీ విద్యార్థి సంఘాలు, యూనివర్సిటీ అధికారులు పోరాడుతున్నారు. యూనివర్సిటీకి చెందిన భూమిలో ఎలాంటి ఆదేశాలు, అనుమతులు లేకుండా ఇప్పటికే దేవాలయ నిర్మాణాలను చేపట్టారు. యూనివర్సిటీ చుట్టు రక్షణ కవచంగా నిర్మించిన గోడను పడగొట్టి అక్రమ నిర్మాణాలను చేపట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రహరీ గోడను కూల్చడం వల్ల బయటి వ్యక్తులు యూనివర్సిటీలో ప్రవేశించి, విద్యార్థినీ విద్యార్థులపై భౌతికపరమైన దాడులు చేయడానికీ, అలాగే క్యాంపస్‌లో సంఘ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడడానికీ అవకాశం ఉంది.

యూనివర్సిటీ అద్భుతమైన జీవావరణాన్ని కలిగి ఉంది. ఇందులో 3 చెరువులు, కొండ ప్రాంతాలు, 734 రకాల మొక్కలు, జింకలు, అడవి పందులు, నెమళ్ళు, 15 రకాల కుందేళ్ళు, 220 రకాల పక్షులున్నాయి. ఈ భూములను కబ్జా చేసి పరిశ్రమలు, ఇతర భవనాలు నిర్మిస్తే కాంక్రీట్ జంగిల్‌గా మారి ఈ జీవావరణం పూర్తిగా దెబ్బతింటుంది. కాబట్టి ఈ యూనివర్సిటీ భూములు కబ్జా కాకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరిపైనా ఉంది.

– వై. శివ ముదిరాజ్, తెలంగాణ బీసీ కులాల జాక్ చైర్మన్

మహారాష్ట్ర రాజకీయ చదరంగం

అభిప్రాయం

జిల్లా గోవర్ధన్

రాజకీయాల్లో ఇవాళ్టి మిత్రుడు రేపు కాబోయే శత్రువు; అదే విధంగా నేటి శత్రువే రేపటి మిత్రుడు అనే నానుడికి చక్కని ఉదాహరణ మహారాష్ట్ర ప్రస్తుత రాజకీయాలు. 2024 నవంబరులో జరిగిన రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మొత్తం 288 స్థానాలకుగాను మహాయుతి కూటమి ప్రధాన భాగస్వామ్య పక్షాలైన భారతీయ జనతా పార్టీ 105, ఏక్‌నాథ్ షిండే శివసేన 57 స్థానాలు కైవసం చేసున్నాయి. దీంతో ఆ కూటమి తిరిగి అధికారం చేజిక్కించుకుని పాలిస్తోంది. అయితే కూటమి రెండోసారి పాలనకు 100 రోజులు నిండేలోపే మొత్తం మరాఠా రాజకీయ చిత్రం రసవత్తరంగా తయారయ్యింది.

ఎన్నికల ఫలితాల రోజు సాయంత్రమే (2024 నవంబర్ 23) దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ నాగపూర్ వెళ్ళి ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రముఖులతో; ఢిల్లీ వెళ్లి బీజేపీ అగ్ర నేతలతో చర్చలు జరిపి ముఖ్యమంత్రి పీఠం కోసం తన బాటను సుగమం చేసుకొన్నారు. చివరి వరకు ఏక్ నాథ్ షిండే సీఎం కుర్చీ వదలటానికి సుముఖంగా లేనప్పటికీ మోదీ–షాల బుజ్జగింపుతో, ఆయన ఉప ముఖ్యమంత్రి పదవితో సరిపుచ్చుకోవాల్సి వచ్చింది. తను కోరుకున్న హోం శాఖ కూడా దేవా భావు (ఫడ్నవీస్)కే దక్కింది. ఇక అప్పటి నుండి అలక పాన్పు పట్టారు షిండే. కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన ఈ వంద రోజుల్లో (మార్చి 15 నాటికి) కొన్ని గమ్మత్తయిన సంఘటనలు చోటు చేసుకున్నాయి.

మాజీ ముఖ్యమంత్రి షిండే గతంలో చేపట్టిన పలు ప్రాజెక్టులను 'తనిఖీ' చేయవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగా అధికార పగ్గాలు చేపట్టగానే ఫడ్నవీస్ అధికారులకు హుకుమ్ జారీ చేశారు. మరో వైపు భాజపాతో దోస్తీ వదులుకున్న శివసేన నేత ఉద్ధవ్ ఠాక్రే, సీఎం ఛాంబర్ చేరుకుని ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్‌ను కలవటం షిండే వర్గీయులను ఆశ్చర్యపరచింది. ఆ తర్వాత ఫిబ్రవరి 21న కొత్త ఢిల్లీ విజ్ఞాన్ భవన్‌లో ఎన్సీపీ నేత శరద్ పవార్ అధ్యక్షతన జరిగిన అఖిల భారత మరాఠీ సాహిత్య సమ్మేళనంలో ఆయన రాష్ట్ర ఉప ముఖ్యమంత్రి ఏక్ నాథ్ షిండేని అవార్డుతో సత్కరించటం ఇక్కడ ఉద్ధవ్ వర్గీయులను ఆశ్చర్యపరచింది. పవార్ లాంటి సీనియర్ నేత తమ పార్టీ ద్రోహిని, 'రాష్ట్రీయ గౌరవ్ పురస్కారం'తో సత్కరించటం మింగుడు పడలేదు వారికి. (శరద్ పవార్ పాచిక ప్రభావంతో 2019లో బీజేపీతో తెగదెంపులు చేసుకుని, కాంగ్రెస్–ఎన్సీపీ కూటమికి చేరింది అవిభక్త శివసేన). ఇది చాలదన్నట్టు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని ముఖ్య అతిథిగా ఆ కార్యక్రమానికి పవార్ ఆహ్వానించటంలోని రాజకీయం ఏమిటో ఎన్సీపీ కార్యకర్తలకు కూడా బోధ పడలేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను నిశితంగా గమనిస్తే ఎవరు ఎవరి అనుయాయులో, ఎవరు ఎవరి శత్రువులో తేల్చుకోలేని పరిస్థితి!

ఏక్‌నాథ్ షిండేతో సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్

మొన్నటి అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఊహించని ఓటమి చవిచూసిన ఉద్ధవ్ ఠాక్రేను మరింత గాయపరచాలని, ఆయన 20 మంది ఎమ్మెల్యేలలో కొందరిని తన వైపు లాక్కొని, ఉద్ధవ్ రాజకీయ భవిష్యత్తునే మట్టిలో కలపాలని షిండే వ్యూహం. ఇది ఇలా ఉంటే... శివసేన పార్టీకి కంచుకోటగా ఉన్న కొంకణ్ ప్రాంతంలోని షిండే సన్నిహితుడు, కేబినెట్ మంత్రి, ఉదయ్ సామంత్‌ను లోబరచుకుని, ఆయన ద్వారా షిండే వర్గాన్ని రెండుగా విభజించి పార్టీ చీఫ్ బలాన్ని తగ్గించే యోచనలో బీజేపీ ఉందనేది ఒక చర్చ. అది గ్రహించిన వెంటనే ఉదయ్ సామంత్ ప్రాముఖ్యాన్ని తగ్గిస్తూ, తనే అసలైన టీం కెప్టెన్ అని షిండే తేల్చేశారు. ఇదే సమయంలో ఇక షిండే 'బాలే ఖిల్లా'గా చెప్పుకునే, ముంబై నగర శివారులోని థానేలో బీజేపీ పాగా వేసి ఆయనను ఇరుకున పెట్టాలని బీజేపీ వర్గీయులు అక్కడ తరచుగా క్యాంపులు నిర్వహిస్తున్నారు. త్వరలోనే రాష్ట్రంలోని మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు నిర్వహించనున్నట్టు ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టిన సందర్భంగా ఫడ్నవీస్ పేర్కొనడం ఈ సందర్భంగా గమనార్హం. దానికి అనుగుణంగానే క్షేత్ర స్థాయిలో కమలనాథులు పావులు కదుపుతున్నారు.

227 కార్పొరేటర్లతో గ్రేటర్ ముంబయ్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఆసియాలోనే అతి పెద్ద మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌గా ప్రసిద్ధి చెందింది. బ్రిటిష్ కాలం నాటి ఈ కార్పొరేషన్ గత నాలుగు దశాబ్దాల (1985) నుండి 'మరాఠీ అస్మిత'(ఆత్మ గౌరవం) నినాదంతో శివసేన అధీనంలోనే ఉంది. ప్రస్తుతం రెండుగా చీలిన ఈ ప్రాంతీయ పార్టీని తిరిగి ఇక్కడ పూర్వ వైభవం వరిస్తుందా అనేది ఒక ప్రశ్న. మొన్న జరిగిన విధాన సభ ఎన్నికల్లో 36 ముంబై సిటీ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాల్లో ఉద్ధవ్ శివసేన కేవలం 10 సీట్లు గెలవటంతో పార్టీ కేడర్ కొంత వరకు జవసత్వాలు కోల్పోయింది. దీనికి తోడు చీలిపోయిన శివసేన (షిండే) పార్టీ, అటు బీజేపీలు ఉద్ధవ్ పార్టీలోని క్రియాశీల కార్యకర్తలను, కార్పొరేటర్లను తమ తమ వైపు ఆకర్షించుకోవటం మొదలుపెట్టాయి. ఇక ఎన్సీపీ నేత, కింగ్ మేకర్ శరద్ పవార్ ఉప ముఖ్యమంత్రి ఏక్‌నాథ్ షిండేతో; షిండే సీఎం పదవికి ఎసరుపెట్టిన దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ (బీజేపీ)కి ఉద్ధవ్ ఠాక్రే దగ్గర అవుతున్న వైనాన్ని గమనిస్తే మహారాష్ట్రలో రాబోయే నగర పాలక సంస్థల ఎన్నికలు ఎంత రసవత్తరంగా మారనున్నాయో అంచనా వేయొచ్చు.

వ్యాసకర్త మాజీ పీఎఫ్ కమిషనర్, ముంబయ్
మొబైల్: 98190 96949

మనసే కీలకం

పూర్వం అనుభవజ్ఞులైన ఆలోచనాపరులు జీవితానికి సంబంధించి వివిధ దశలలో వివిధ నియమాలను, జీవన పద్ధతులను నిర్దేశించి చెప్పి, ఆ పద్ధతుల ప్రకారం జీవనం సాగిస్తే జీవితం సాఫీగా సాగడమే కాకుండా, ఇహలోకం నుండి నిష్క్రమించడం కూడా అంతగా బాధ అనిపించకుండా జరుగుతుందని చెప్పారు. ఆ పద్ధతులలో ఒక వ్యక్తి గృహస్థుడిగా జీవితాన్ని గడిపి, నిర్వర్తించాల్సిన ధర్మాలన్నిటినీ నిర్వర్తించాక, వృద్ధాప్యంలో సన్యాసాశ్రమం స్వీకరించి అడవులకు వెళ్ళిపోయి, శేషజీవితం అక్కడ గడిపి ప్రశాంతంగా ఇహలోకాన్ని వదిలి ప్రకృతిలో కలిసి పొమ్మన్నారు. అయితే, సన్యాసం స్వీకరించడం అందరూ చేయగలిగే పని కాదనీ, ఎన్నో ఏళ్లుగా పెంచుకున్న బంధాలను ఒక్కసారిగా తెంచుకుని వెళ్ళిపోవడం ఏ కొద్దిమందికో మాత్రమే సాధ్యమయ్యే పనీ అని ఆచరణలో తేలింది. ఫలితంగా, అడవులకే వెళ్ళాలా? అన్న ప్రశ్న ఉదయించి, అన్నిటికీ మనసే మూలం కనుక, మనసు చేసే ఆలోచనలను కట్టడి చేస్తే, అడవులకు వెళ్ళవలసిన పనిలేదని చెప్పుకోవడం జరిగింది.

జ్యోతిర్మయం

ఈ విషయంపై దంతులూరి బాపకవి రచించిన 'మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము' ద్వితీయాశ్వాసంలో ఆసక్తికరమైన వివరణ ఉంది. 'ఇల్లు వదిలిపెట్టి అడవులలోకి అడుగుపెట్టగానే కామ సంబంధమైన ఆలోచనలు కరిగిపోయి, బుద్ధి నిష్కామమై మిగులుతుందా? మిగలదు కదా! అలాగే క్రోధ మోహ మద మాత్సర్యాలనే లక్షణాలు కూడా జీవితంలో ఏదో ఒక క్షణం నుండి మొదలై, మరొక క్షణంలో అంతమవ్వాలని కోరుకున్నప్పుడు అంతమయ్యేవిగా ఉండవు. ఒకవేళ ఎవరైనా అలా అనుకుంటే, తాను అలా అయిపోయానని అంటే... అతడిని మించిన మోసగాడు మరొకడు ఉండడు!' అన్నది ఆ వివరణ సారాంశం. ఆ సందర్భంలో ముఖ్య విషయానికి ముక్తాయింపుగా ఈ క్రింది పద్యం చెప్పబడింది.

తే. మనసు నిలుపలేని మనుజుండు వనములో
నున్నయంత మోక్షయుక్తి లేదు
వహ్నిలోన నెన్ని వారముల్ వైచినం
గుప్యమునకు హేమగుణము గలదె?

'మనసును కట్టడి చేసుకోలేకపోతే అడవిలో ఉండి కూడా ప్రయోజనం ఏమీ కలగదు. అగ్నిలో ఎన్ని వారాల పాటు మండించి కరిగించినా కుప్యం (బంగారం, వెండి తక్క అన్యలోహం) బంగారమవుతుందా? కాదు కదా! ఆ విధంగానే ఆలోచనలను అదుపులో ఉంచుకోకుండా కొనసాగించే అడవులలో జీవనం ప్రయోజనం లేనిదిగా పరిణమిస్తుంద'ని భావం.

– భట్టు వెంకటరావు

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, ఫాల్గుణ మాసం, **తిథి:** బ.చవితి రా.7.03 వరకు, తదుపరి పంచమి, **నక్షత్రం:** స్వాతి ప.3.15 వరకు, తదుపరి విశాఖ, **వర్జ్యం:** రా.9.25నుండి 11.11 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.32 నుండి 9.20 వరకు, తదుపరి రా.10.54 నుండి 11.43 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** లేవు, శుక్రమూఢమి ప్రారంభం; **రాహుకాలం:** ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు, **యమగండం:** ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు, **సూర్యోదయం:** 6.11, **సూర్యాస్తమయం:** 6.06.

క్లుప్తంగా...

'తిరుపతి తొక్కిసలాట' ఘటనపై విచారణకు కలెక్టర్

నేడు టీటీడీ ఈవో, జిల్లా ఎస్పీల విచారణ

విచారణకు వెళ్తున్న కలెక్టర్ వెంకటేశ్వర్

తిరుపతి అర్బన్: తిరుపతి తొక్కిసలాట ఘటనపై న్యాయవిచారణ కొనసాగుతోంది. దీన్లోభాగంగా న్యాయవిచారణ కమిషన్ చైర్మన్ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి ఎదుట జిల్లా కలెక్టర్ ఎస్.వెంకటేశ్వర్ సోమవారం విచారణకు హాజరయ్యారు. కలెక్టరేట్‌లోని బి–బ్లాక్ నాలుగో అంతస్తులో న్యాయవిచారణ కమిషన్‌కు ఓ చాంబర్ కేటాయించారు. మంగళవారం టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు, జిల్లా ఎస్పీ హర్షవర్ధన్‌రాజును న్యాయ విచారణ కమిషన్ విచారించనుంది. 19, 20, 21ల్లో తొక్కిసలాట సమయంలో తిరుపతిలో పనిచేస్తున్న డీఎస్పీ రమణకుమార్, టీటీడీ జేఈవో గౌతమి, గోశాల డైరెక్టర్ హరినాథరెడ్డి, సీవీ ఎస్వో శ్రీధర్‌ను విచారణ చేయనున్నారు. అనంతరం డ్యూటీలో ఉన్న 13 మంది టీటీడీ ఉద్యోగులను, 16 మంది విజిలెన్స్ విభాగం ఉద్యోగులను, 40 మంది పోలీసులను విచారణ చేయనున్నారు.

టీడీపీ కార్యకర్త హత్యకేసులో ఇద్దరి అరెస్ట్

వివరాలు వెల్లడిస్తున్న ఎస్పీ

పుంగనూరు: చిత్తూరు జిల్లా పుంగనూరు మండలంలోని కృష్ణాపురంలో ఈ నెల 15న టీడీపీ కార్యకర్త రామకృష్ణ హత్యకు గురైన కేసులో ఇద్దరిని అరెస్ట్ చేసి రిమాండ్‌కు తరలించినట్లు ఎస్పీ మణికంఠ సోమవారం తెలిపారు. ఎస్పీ మాట్లాడుతూ..రామకృష్ణ హత్య రాజకీయ కారణాలతో జరిగిందని తెలిపారు. ఈ కేసులో నిందితులుగా వైఎస్సార్‌సీపీకి చెందిన వెంకటరమణ, మహేష్, త్రిలోక్‌నాయుడు, రజిని, రెడ్డెప్పరెడ్డిలను గుర్తించామన్నారు. వీరిలో వెంకటరమణ, రెడ్డెప్పరెడ్డిలను అరెస్ట్ చేశామని, మిగిలిన వారికోసం ప్రత్యేక బృందాలను ఏర్పాటు చేశామని, త్వరలోనే అరెస్ట్ చేస్తామని చెప్పారు. ప్రధాన నిందితుడు వెంకటరమణ పలు నేరాల్లో నిందితుడుగా ఉన్నాడని చెప్పారు.

ఐదు నెలల చిన్నారిని తల్లే చిదిమేసింది..

దిండుతో ముఖంపై అదిమి ఊపిరాడకుండా చేసి హత్య

ఆరిలోవ(విశాఖ): భార్యాభర్తల మధ్య గొడవలు, ఒకరిపై మరొకరి అనుమానాలకు ఓ చిన్నారి బలైపోయింది. భర్త అనుమానం వేధింపులను తట్టుకోలేని ఆ తల్లి బిడ్డ ప్రాణం తీసింది. ఈ ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగు చూసింది. ఆరిలోవ సీఐ కథనం ప్రకారం జీవీఎంసీ 12వ వార్డు పరిధి పెదగదిలి దరి సింహగిరి కాలనీకి చెందిన గొర్లె వెంకటరమణకు శిరీషతో 2013లో వివాహమైంది. వెంకటరమణ ఏయూలో సీనియర్ అసిస్టెంట్. శిరీష హౌస్ వైఫ్. సుమారు 11 ఏళ్ల తర్వాత వారికి పాప పుట్టింది. ఆ తర్వాత వారి మధ్య గొడవలు మొదలయ్యాయి. వెంకటరమణ భార్యపై అనుమానంతో బెడ్ రూమ్‌లో కూడా సీసీ కెమెరా ఏర్పాటు చేశాడు. ఈ నేపథ్యంలో శిరీష తన ఐదు నెలల కుమార్తెతో ఈనెల 13న జోడుగుళ్లపాలెం బీచ్‌కు వెళ్లింది. అక్కడ తెన్నేటి పార్కు దిగువన బంగ్లాదేశ్ నౌక చాటుకు వెళ్లి కుమార్తెను సముద్రం నీటిలో ముంచేసింది. కొంతసేపటి తర్వాత భర్తకు ఫోన్ చేసి కుమార్తె నీటిలో మునిగిపోయి చనిపోయిందని.. తాను కూడా చనిపోతానంది. వెంటనే భర్త బీచ్‌కు చేరుకుని పాపను ప్రైవేట్ ఆస్పత్రికి తరలించారు. అప్పటికే మృతి చెందినట్టు వైద్యులు నిర్ధారించారు. శిరీషనే బిడ్డను హత్య చేసి ఉంటుందన్న అనుమానంతో ఆరిలోవ పోలీసులకు భర్త ఫిర్యాదు చేశాడు. వారు కేసు నమోదు చేసి తమదైన శైలిలో విచారించారు. దీంతో పాపను తానే చంపినట్టు శిరీషా ఒప్పుకొంది. ఇంటి వద్దే తలదిండుతో ఊపిరాడకుండా చేసి చంపేసి.. జోడుగుళ్లపాలెం బీచ్‌లో నీటిలో ముంచేసింది. అనంతరం తాను కూడా సముద్రంలో దూకి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని భావించింది. ఇంతలో అక్కడ సందర్శకులు కొందరు చూడటంతో ఆత్మహత్య వీలుపడలేదు.

గగనతలంలో 'సూర్య కిరణ్' సందడి

విశాఖ గగన తలంలో అద్భుత దృశ్యం దర్శనమిచ్చింది. అరుదుగా కనిపించే భారత వాయుసేనకు చెందిన సూర్యకిరణ్ ఏరోబిక్ బృందం విశాఖ గగన తలంలో తళుక్కుమంది. హాక్ విమానాలు ఒక క్రమ పద్ధతిలో వెళుతూ సాక్షి కెమెరాకు చిక్కాయి. నావికాదళ విన్యాసాల సమయంలో మాత్రమే ఇవి ఇలా గగన తలంలో కనిపిస్తాయి. సోమవారం ఒకేసారి నాలుగు హాక్ విమానాలు రివ్వున దూసుకు వెళుతూ కనువిందుచేశాయి. – సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విశాఖపట్నం

అలలపై అలవోకగా సర్ఫింగ్

ప్రముఖ పర్యాటక ప్రాంతమైన రుషికొండ బీచ్‌లో భారత ప్రభుత్వ సంస్థ ఇండియన్ నావల్ వాటర్‌మేన్‌షిప్ ట్రైనింగ్ సెంటర్ (ఐఎన్‌డబ్ల్యూటీసీ) ఇండియన్ నావల్ షిప్ (ఐఎన్ఎస్) ఆధ్వర్యంలో రెండురోజుల పాటు నిర్వహించిన సర్ఫింగ్ పోటీలు ఉల్లాసంగా జరిగాయి. సర్ఫింగ్ విన్యాసాలు పర్యాటకులకు మంచి అనుభూతిని మిగిల్చాయి. జల క్రీడలను ప్రోత్సహించేందుకు ఈ క్రీడాపోటీలను చేపట్టినట్టు నిర్వాహకులు తెలిపారు. – కొమ్మాది (భీమిలి)

అమెరికా తుపానుకు ప్రవాస భారతీయ చిన్నారులు మృతి

అమెరికా నార్త్ కెరోలినాలో తుపాను కారణంగా గుంటూరు జిల్లా తెనాలికి చెందిన ప్రవాస భారతీయ కుటుంబంలో ఇద్దరు చిన్నారులు మృతిచెందారు. దీంతో తెనాలి అయితానగర్‌లో విషాదం చోటుచేసుకుంది. తెనాలికి చెందిన బిషప్ గద్దం థామస్ కుమార్తె షారోన్ నథానియేల్‌కు, అమెరికాకు చెందిన నథానియేల్ లివిస్కాతో 2007లో వివాహమైంది. వారు అమెరికాలోనే ఉంటున్నారు. వీరికి ఇద్దరు కుమారులు, ఓ కుమార్తె. ఆదివారం తెల్లవారుజామున అమెరికాలో సంభవించిన తుపానుకు భారీ వృక్షం కూలి వీరి ఇంటిపై పడింది. ప్రమాదంలో ఇల్లు పాక్షికంగా కూలడంతో బెడ్‌రూమ్‌లో నిద్రిస్తున్న షారోన్ కుమారులు సాధు జోషయ్య(13), జాషువా అష్బెల్(11) ప్రాణాలు విడిచారు. సమాచారం తెలియగానే షారోన్ తల్లి మేరీగ్రేస్, సోదరుడు సాధు థామస్ అమెరికాకు పయనమయ్యారు. – తెనాలి

'సాక్షి' కథనంతో కదిలొచ్చారు!

- కర్ణాటక యువతిపై హత్యాచార ఘటనపై విచారణ
- మరో పోలీస్ బృందం కర్ణాటకకు..

గుర్రంకొండ: అన్నమయ్య జిల్లా గుర్రంకొండ మండలం మర్రిపాడులో కర్ణాటక యువతిపై అత్యాచారం చేసి.. హత్య చేశారన్న ఘటనపై 'కర్ణాటక యువతిపై హత్యాచారం' శీర్షికతో సోమవారం 'సాక్షి' ప్రచురించిన కథనం జిల్లాలో సంచలనం రేకెత్తించింది. దీంతో పోలీస్ ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాల మేరకు పలువురు పోలీస్ అధికారులు సోమవారం మర్రిపాడు చేరుకుని విచారణ నిర్వహించారు. కర్ణాటక యువ దంపతులు పనిచేసిన రైస్‌మిల్లు, వారు నివాసం ఉన్న ఇల్లు, ఆ ఇంటి పరిసరాలను పరిశీలించారు. గ్రామస్తులతో మాట్లాడి మరికొన్ని వివరాలు సేకరించారు. కర్ణాటక బెల్గాంకు చెందిన కుమార్(24), సంగీత(20)లు ప్రేమ వివాహం చేసుకుని బతుకు దెరువు నిమిత్తం మర్రిపాడుకు వచ్చి.. ఇక్కడి రైస్‌మిల్లులో ఏడాదిన్నరగా పనిచేస్తున్నారు. కొద్ది రోజుల కిందట ఉదయం 4 గంటల సమయంలో ఓ ప్రయివేట్ అంబులెన్స్ గ్రామంలోకి వచ్చిందని గ్రామస్తులు పోలీసులకు చెప్పినట్టు తెలిసింది. రైస్‌మిల్లు యజమానితో పాటు మిల్లులో పనిచేసే నలుగురు, గ్రామానికి చెందిన మరో వ్యక్తిని పోలీసులు విచారించి.. అనంతరం వారిని అదుపులోకి తీసుకున్నట్లు సమాచారం. మరికొందరు పోలీసులు విచారణ నిమిత్తం కర్ణాటకకు వెళ్లినట్టు తెలుస్తోంది.

గన్స్ @ వాట్సాప్

చాటింగ్ ద్వారా తుపాకుల అమ్మకాలు

భారత్‌లో వాట్సాప్ గ్రూపుల ద్వారా తుపాకుల అమ్మకాలు జరుగుతున్నట్టు ప్రముఖ సోషల్ మీడియా టూల్స్ పరిశోధక సంస్థ డిజిటల్ విట్నెస్ ల్యాబ్ వెల్లడించింది. అమెరికాలోని ప్రిన్స్‌టన్ యూనివర్సిటీకి అనుబంధంగా ఉన్న ఈ సంస్థ పరిశోధనలో విస్మయకర విషయాలు వెలుగుచూశాయి. దేశంలోని భద్రతా చట్టాలను యథేచ్ఛగా ఉల్లంఘిస్తూ వాట్సాప్ గ్రూపుల్లోనే తుపాకుల విక్రయాలకు సంబంధించిన ప్రకటనలు పోస్టు చేస్తున్నారని తెలిపింది. గతంలో అక్రమ తుపాకులు కొనుగోలు చేయాలంటే ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్, ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు వెళ్లాల్సి వచ్చేది. ఆ రాష్ట్రాల్లో అక్రమ ఆయుధాల విక్రేతలను లేదా వారి ఏజెంట్లను రహస్యంగా కలిసి ఆయుధాలు కొనుగోలు చేసేవారు. ప్రస్తుతం దేశంలో ఏ ప్రాంతంలో ఉన్నా సరే... కేవలం వాట్సాప్ ద్వారానే తాము కోరుకున్న అక్రమ తుపాకులు కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ఈ-కామర్స్ సంస్థల ద్వారా ఆ ఆయుధాలు డోర్ డెలివరీ అవుతున్నాయని డిజిటల్ విట్నెస్ ల్యాబ్ వెల్లడించింది. – సాక్షి, అమరావతి

పరిశోధనలో వెల్లడైన అంశాలివీ...

- ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్ రాష్ట్రాలు కేంద్రంగా దేశవ్యాప్తంగా అక్రమ తుపాకుల వ్యాపారం జోరుగాసాగుతోంది. అక్రమ ఆయుధాల వ్యాపారులు వాట్సాప్ గ్రూపులు ఏర్పాటుచేసి మరీ తుపాకులు అమ్ముతున్నారు. తమవద్ద ఉన్న తుపాకులు, వాటి ధరలు, ఇతర వివరాలను వాట్సాప్ గ్రూపుల్లో పోస్టు చేస్తున్నారు.
- 2024 ఏప్రిల్ నుంచి 2025 జనవరి మధ్య మన దేశంలో వాట్సాప్ చాటింగ్ ద్వారా అక్రమ తుపాకుల విక్రయాలకు సంబంధించిన 8 వేలకుపైగా ప్రకటనలు జారీ చేశారు.
- ఏకంగా 234 వాట్సాప్ గ్రూపుల్లో అక్రమ తుపాకుల విక్రయాల వివరాలను పోస్టు చేశారు. ఆ వాట్సాప్ గ్రూపులన్నీ బహిరంగంగానే అందరికీ అందుబాటులో ఉండటం గమనార్హం. ఒక్కో వాట్సాప్ గ్రూపులో వందలాది మంది సభ్యులు ఉన్నారు.
- మన దేశంలో 40 కోట్ల మందికి పైగా వాట్సాప్ యూజర్లు ఉన్నారు. దాంతో వ్యాపార, పారిశ్రామిక సంస్థలు వాట్సాప్‌ను తమ వ్యాపార విస్తరణకు వేదికగా చేసుకుంటున్నాయి. అక్రమ ఆయుధాల వ్యాపారులు కూడా అదే రీతిలో వాట్సాప్ ద్వారానే తమ కార్యకలాపాలు సాగిస్తుండటం గమనార్హం.

నిషేధం ఉన్నా పట్టించుకోని 'మెటా'

సోషల్ మీడియా వేదికల ద్వారా ఆయుధాల వ్యాపారం భారత్‌లో నిషిద్ధం. కానీ.. ఈ విషయాన్ని మెటా సంస్థ పెద్దగా పట్టించుకోవడం లేదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. మెటా సంస్థ నిర్వహిస్తున్న ఫేస్‌బుక్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్ ద్వారా అక్రమ ఆయుధాల అమ్మకాల ప్రకటనలు జారీ చేసిన ఓ ముఠాను 2023లో ఉత్తర ప్రదేశ్ పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. ఆ తర్వాత కూడా మెటా సంస్థ సరైన నియంత్రణ చర్యలు చేపట్టలేదు. 2022–2024లో అమెరికా, యూరోపియన్ యూనియన్ దేశాల్లో అక్రమ ఆయుధాల విక్రయాల ప్రకటనలను మెటా సంస్థ ఆమోదించడం అప్పట్లోనే తీవ్ర అలజడి సృష్టించింది. ప్రస్తుతం భారత్‌లోనూ మెటా సంస్థ నిర్వహిస్తున్న వాట్సాప్ ద్వారా పలు ముఠాలు అక్రమ ఆయుధాల ప్రకటనలు జారీ చేస్తుండడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది.

బిజినెస్ ఖాతాల ద్వారానే..

అక్రమ ఆయుధాల ప్రకటనలు జారీ చేస్తున్న ముఠాల వాట్సాప్ ప్రొఫైల్స్‌ను డిజిటల్ విట్నెస్ ల్యాబ్ విశ్లేషించింది. ఆ ముఠాలన్నీ బిజినెస్ ఖాతాల ద్వారానే తమ కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నాయి. కస్టమర్ ఆపరేషన్స్ నిర్వహించేందుకు ఆ ఖాతాలన్నీ అదనపు ఫీచర్లు కలిగి ఉన్నాయని కూడా గుర్తించింది. కోడ్ భాషలో అక్రమ ఆయుధాలను విక్రయిస్తున్నారని పేర్కొంది.

2022లో 1.04 లక్షల అక్రమ ఆయుధాల జప్తు

నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో (ఎన్‌సీఆర్‌బీ) నివేదిక ప్రకారం 2022లో దేశంలో 1.04 లక్షల అక్రమ ఆయుధాలను పోలీసులు జప్తు చేశారు. పోలీసుల దృష్టికి రాని అక్రమ ఆయుధాలు అంతకుమించి ఉంటాయని పరిశీలకులు చెబుతున్నారు. అంటే దేశంలో అక్రమ ఆయుధాల వ్యాపారం ఎంతగా విస్తరించిందన్నది ఈ ఉదంతం వెల్లడిస్తోంది. మరోవైపు వాట్సాప్ ద్వారా తుపాకుల విక్రయాలకు ప్రకటనలు జారీ చేస్తుండటం అక్రమ ఆయుధాల ముఠాల బరితెగింపునకు నిదర్శనం.

'చచ్చేదానికి.. వైద్యమెందుకు దండగ'

- ఆస్పత్రి ఖర్చుల కోసం ఇంటికొచ్చిన తల్లిని గెంటేసిన ట్రెజరీ అధికారి

పోలీస్ స్టేషన్‌లో నారాయణమ్మ, కుమారుడు శంకరరావు

రామభద్రపురం: నవమాసాలు మోసి.. కూలీనాలి చేయగా వచ్చిన డబ్బుతో ప్రయోజకుడిని చేసిన తల్లి అనారోగ్యానికి గురైతే.. 'ఏదో రోజున ఎలాగూ చనిపోతుంది కదా. ఆ మాత్రం దానికి చికిత్స చేయించడం ఎందుకు' అని నిర్లక్ష్యంగా వదిలేసిన సబ్‌ట్రెజరీ అధికారి ఉదంతం కలెక్టర్ చెంతకు చేరింది. తనకొచ్చిన కష్టాన్ని చెప్పుకుని ఆ తల్లి గుండెలవిసేలా రోదించిన ఘటన కలెక్టర్‌తోపాటు అక్కడకొచ్చిన వారందరితో కన్నీరు పెట్టించింది. వివరాల్లోకి వెళితే.. విజయనగరం జిల్లా రామభద్రపురం మండలం శ్రీరామ్‌నగర్ కాలనీకి చెందిన కోట నారాయణమ్మ(75)కు ముగ్గురు కుమారులు. ఆమె భర్త అప్పలస్వామి ఏడాది క్రితం అనారోగ్యంతో మృతి చెందారు. పెద్ద కుమారుడు వెంకటరాజు కానిస్టేబుల్‌గా పనిచేస్తూ 1997లో మృతి చెందారు. అప్పటి నిబంధనల ప్రకారం కారుణ్య నియామకం కింద రెండో కుమారుడు కోట రామారావుకు ఉద్యోగం ఇవ్వాలన్న కుటుంబ సభ్యుల విజ్ఞప్తి మేరకు ఎస్.కోట ట్రెజరీ కార్యాలయంలో అటెండర్‌గా ఉద్యోగమిచ్చారు. అప్పటి నుంచి అంచెలంచెలుగా ఎదుగుతూ రామారావు సబ్ ట్రెజరీ అధికారిగా పదోన్నతి పొందారు. చిన్న కుమారుడు శంకరరావు విశాఖపట్నంలో హోంగార్డుగా పని చేస్తున్నారు. ఆరు నెలల క్రితం నారాయణమ్మ ఆరోగ్యం క్షీణించింది. వైద్య పరీక్షల్లో క్యాన్సర్‌గా నిర్ధారణ అయింది. వైద్యం కోసం ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టాల్సి రావడం, చిరుద్యోగి అయిన చిన్నకుమారుడు వైద్య ఖర్చులు భరించలేకపోతున్నాడని, ఆదుకోవాలంటూ రామారావును వేడుకునేందుకు నారాయణమ్మ విజయనగరంలో ఉంటున్న రెండో కుమారుడు రామారావు ఇంటికి ఇటీవల వెళ్లింది. ఇక్కడికి ఎందుకొచ్చావంటూ తల్లిని గట్టిగా నెట్టేసిన రామారావు ఇంటి తలుపు వేసేశాడు. ఆరోగ్యం క్షీణిస్తుండటం, వైద్యం కోసం డబ్బులు అవసరం కావడంతో చివరి ప్రయత్నంగా చిన్నకుమారుడితో కలిసి నారాయణమ్మ ఆదివారం రామారావు ఇంటికి మరోసారి వెళ్లింది. ఇద్దరూ కలిసి ఆదుకోవాలంటూ రామారావును ప్రాధేయపడ్డారు. వారి మాటలు వినకుండానే ఇంటి తలుపులు వేసుకుని రామారావు బయటకు వెళ్లిపోయాడు. వారు సాయంత్రం వరకు అక్కడే ఉన్నారని తెలుసుకుని తిరిగి ఇంటికి చేరలేదు. తల్లి వైద్య నివేదికలను శంకరరావు అన్నయ్య సెల్‌కు వాట్సాప్ చేశాడు. వాటిని చూసిన రామారావు 'ఎలాగూ తల్లి చనిపోతుంది కదా!.. మరెందుకు చికిత్స దండగంటూ' వాట్సాప్ మెసేజి చేయడంతో శంకరరావు, నారాయణమ్మ నిశ్చేష్టులయ్యారు. చేసేది లేక ఆ తల్లి సోమవారం విజయనగరం కలెక్టరేట్‌కు చేరుకుని ప్రజాసమస్యల పరిష్కార వేదిక నిర్వహిస్తున్న కలెక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్‌ను కలిసింది. కుమారుడి తీరును వివరిస్తూ కంటతడి పెడుతూ న్యాయం చేయాలని వేడుకుంది. నారాయణమ్మ ఇచ్చిన అర్జీని అందుకున్న కలెక్టర్ అంబేద్కర్ అక్కడే ఉన్న డీఎస్పీని తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు.

జేసీ ఎదుట ఆత్మహత్యాయత్నం

భార్య ప్రాణాలతో చెలగాటమాడిన డాక్టర్ పట్టా రద్దు చేయాలంటూ వ్యక్తి నిరసన

బాధితుడు విశ్వనాథరెడ్డి

జేసీతో మాట్లాడుతున్న బాధితుడి భార్య శెట్టిపల్లి శివలక్ష్మి

కడప (సెవెన్ రోడ్స్): తన భార్యని ప్రాణాపాయ స్థితికి తెచ్చిన వైద్యురాలిపై చర్య తీసుకోవడంతో పాటు తప్పుడు నివేదిక ఇచ్చిన డీఎంహెచ్‌వోపై విచారణ జరిపించాలని డిమాండ్ చేస్తూ విశ్వనాథరెడ్డి అనే వ్యక్తి కడపలో జాయింట్ కలెక్టర్ అదితి సింగ్ ఎదుట వంటిపై కిరోసిన్ పోసుకుని ఆత్మహత్యకు యత్నించిన ఘటన కలకలం రేపింది. పోలీసులు వెంటనే అతడిని అదుపులోకి తీసుకుని వన్‌టౌన్ పోలీస్ స్టేషన్‌కు తరలించారు. సోమవారం కలెక్టరేట్ గ్రీవెన్స్ సెల్ నిర్వహించగా.. జాయింట్ కలెక్టర్ అదితిసింగ్ ఎదుట ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. బాధితురాలి భర్త విశ్వనాథరెడ్డి మీడియాకు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. వైఎస్సార్ జిల్లా చాపాడు మండలం నక్కలదిన్నెకు చెందిన విశ్వనాథరెడ్డి దుబాయ్‌లో ఇంజనీర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. ఆయన భార్య శెట్టిపల్లి శివలక్ష్మి మైదుకూరు డిగ్రీ కళాశాలలో అధ్యాపకురాలు. ప్రొద్దుటూరు ప్రభుత్వాస్పత్రిలో గత ఏడాది అక్టోబర్ 29న శివలక్ష్మికి డాక్టర్ ఇలియారాణి ట్యూబెక్టమీ ఆపరేషన్ చేశారు. అదేరోజు ఆమెను డిశ్చార్జి చేశారు. ఆరోగ్యం బాగా లేకపోవడంతో మరుసటిరోజు బాధితురాలు మళ్లీ ఆస్పత్రికి వెళ్లి వైద్యురాలిని సంప్రదించగా.. గ్యాస్ట్రబుల్ తప్ప ప్రమాదం ఏమీ లేదంటూ మాత్రలు ఇచ్చి పంపారు. రెండు రోజులకు శివలక్ష్మి కడుపు బుడగ మాదిరిగా మారడంతో కుటుంబ సభ్యులు ఆమెను తిరిగి ప్రభుత్వాస్పత్రికి వెళ్లారు. ఆ సమయంలో డాక్టర్ ఇలియారాణి అక్కడ లేరు. అయితే ఆమె ఫోన్‌ద్వారా తన భర్త డాక్టర్ రవికుమార్‌కు చెందిన స్కానింగ్ సెంటర్‌కు వెళ్లి పరీక్షలు చేయించుకోవాలని సూచించారు. దీంతో శివలక్ష్మి కుటుంబ సభ్యులు ఆమెను స్కానింగ్ సెంటర్‌కు తీసుకెళ్లి పరీక్షలు చేయించారు. రవికుమార్ స్కానింగ్ రిపోర్టు తప్పుగా ఇచ్చారు. ఈ క్రమంలో శివలక్ష్మి ఆరోగ్య పరిస్థితి ఏమాత్రం మెరుగుపడకపోవడంతో కడప రిమ్స్‌లో చేర్పించారు. అక్కడ శివలక్ష్మికి రక్తపు వాంతులు అవుతున్నా ఎవరూ స్పందించక పోవడంతో ప్రైవేటు ఆస్పత్రికి వెళ్లారు. ఆమె పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉండటంతో వైద్యుల సలహా మేరకు నవంబర్ 4న హైదరాబాద్‌లోని ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. అక్కడ సీటీ స్కాన్ నిర్వహించడంతో పేగుకు రంధ్రం పడిన విషయం వెల్లడైంది. దీంతో వైద్యులు సర్జరీ చేయడంతో శివలక్ష్మి ప్రాణాపాయ స్థితి నుంచి బయటపడింది. దీనికి కారణమైన డాక్టర్ ఇలియారాణి పట్టా రద్దు చేయాలని, ఆమె భర్త డాక్టర్ రవికుమార్‌కు చెందిన స్కానింగ్ సెంటర్ లైసెన్స్ రద్దు చేయాలని కోరుతూ బాధితురాలి భర్త విశ్వనాథరెడ్డి, కుటుంబ సభ్యులు స్టేట్ మెడికల్ కౌన్సిల్, డైరెక్టర్ ఆఫ్ హెల్త్‌కు సైతం ఫిర్యాదులు చేశారు. దీనిపై విచారణ జరపాలని డీఎంహెచ్‌వో నాగరాజుకు ఆదేశాలు అందగా.. డాక్టర్ ఇలియారాణి పొరపాటున పేగుకు రంధ్రం చేసిందని, ఈఎన్‌టీ వైద్యురాలు గనుక ఆమెకు ఈ విషయంలో అనుభవం లేదని, కనీసం ఎవరికి రెఫర్ చేయాలో కూడా తెలియదని నివేదిక ఇచ్చారు. ఈ నేపథ్యంలో వైద్యురాలి పట్టా రద్దు చేయాలని, స్కానింగ్ సెంటర్ లైసెన్స్ రద్దు చేయాలని, డీఎంహెచ్‌వోపై విచారణ జరిపించాలని కోరుతూ విశ్వనాథరెడ్డి జేసీ ఎదుట ఆత్మహత్యాయత్నం చేశారు.

జలసమాధికి అంతర్వేదిలో దగ్ధమైన రథం

ఆగమ పండితుల సూచన

మంత్రి ఆనం

సఖినేటిపల్లి: డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా, అంతర్వేదిలో 2020 సెప్టెంబర్‌లో దగ్ధమైన రథాన్ని జలసమాధి చేయాలంటూ ఆగమ పండితులు సూచిస్తున్నారని దేవదాయశాఖ మంత్రి ఆనం రామనారాయణరెడ్డి తెలిపారు. అంతర్వేది లక్ష్మీనరసింహస్వామిని దర్శించుకోవడానికి సోమవారం వచ్చిన ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. దగ్ధమైన రథాన్ని పరిశీలించారు. రథం ఇప్పటికీ ఆలయ ప్రాంగణంలోనే ఉందని, దీనిని అలాగే ఉంచడం శ్రేయస్కరం కాదని ఆగమ పండితులు చెబుతున్నారన్నారు. కొత్త రథం తయారైనా పాత రథాన్ని ఏం చేయాలనే దానిపై ఎలాంటి నిర్ణయమూ తీసుకోలేదన్నారు. రథం దగ్ధమై ఐదేళ్లు దాటిందని, ఈ కేసు కొనసాగించాలా, మూసేయాలా అనేది యోచిస్తున్నామన్నారు. ఈ విషయంపై కొత్తపేట డీఎస్పీతో మాట్లాడామని చెప్పారు.

తిరుమల పవిత్రతను కాపాడండి

- ముంతాజ్ హోటల్ అనుమతులను రద్దు చేయండి
- సాధు పరిషత్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శ్రీనివాసానంద స్వామి డిమాండ్

అఖిలాండం వద్ద నిరసనలు

తిరుమల/తిరుపతి కల్చరల్: తిరుమలను రాజకీయ కేంద్రంగా మార్చి పవిత్రతను దెబ్బతీసే విధానానికి స్వస్తి పలకాలని సాధు పరిషత్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శ్రీనివాసానంద స్వామి ప్రభుత్వానికి, టీటీడీ యాజమాన్యానికి విజ్ఞప్తి చేశారు. అలిపిరి సమీపంలో ముంతాజ్ హోటల్ నిర్మాణ అనుమతులను రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ అంశంపై సాధు పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం అలిపిరి వద్ద స్వామీజీలు నిరసన దీక్ష చేపట్టారు. గోవిందనామ స్మరణలతో నినాదాలు చేశారు. ఇందుకు సంబంధించి జీవో నెంబర్ 24 రద్దు చేస్తానన్న ముఖ్యమంత్రి, మాట తప్పారని సాధువులు ఈ సందర్భంగా పేర్కొన్నారు. కాగా, అలిపిరి వద్ద నిరసన దీక్ష చేపట్టిన అనంతరం సాధువులు, బీసీవై నాయకులు కార్యకర్తలు తిరుమల శ్రీవారి ఆలయం ముందు బైఠాయించారు. టీటీడీ నిబంధనల ప్రకారం నిరసనలు, ధర్నాలు తిరుమలలో నిషేధమని, వెంటనే ఇక్కడి నుంచి వెళ్లిపోవాలని పోలీసులు, విజిలెన్స్ అధికారులు ఎంత నచ్చజెప్పినా వారు వినలేదు. దీంతో బలవంతంగా వ్యాను, బస్సు, కార్లు ఎక్కించి అక్కడి నుంచి వారందరినీ పంపించి వేశారు. శ్రీనివాసానంద స్వామితో పాటు బీసీవై నాయకులు రామచంద్ర యాదవ్‌ను కూడా పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకుని తిరుపతికి తరలించారు.

నేడు శ్రీవారి ఆర్జితసేవా టికెట్ల జూన్ కోటా విడుదల

తిరుమల: తిరుమల శ్రీవారి ఆర్జిత సేవా టికెట్లకు సంబంధించిన సుప్రభాతం, తోమాల, అర్చన, అష్టదళ పాదపద్మారాధన సేవల జూన్ నెల కోటాను మార్చి 18న ఉదయం 10 గంటలకు టీటీడీ ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేయనుంది. ఈ సేవా టికెట్ల లక్కీడిప్ రిజిస్ట్రేషన్ కోసం మార్చి 18 నుంచి 20 ఉదయం 10 గంటల వరకు ఆన్‌లైన్‌లో నమోదు చేసుకోవచ్చు. లక్కీ డిప్ ద్వారా ఈ టికెట్లు పొందిన భక్తులు మార్చి 20 నుంచి 22 మధ్యాహ్నం 12 గంటల లోపు సొమ్ము చెల్లిస్తే టికెట్లు మంజూరవుతాయి. కాగా, ఆర్జిత సేవా టికెట్లు, జూన్ 9 నుంచి 11వరకూ జరిగే శ్రీవారి జ్యేష్టాభిషేకం టికెట్లు, వర్చువల్ సేవలు, వాటి దర్శన స్లాట్లకు సంబంధించిన కోటాను టీటీడీ మార్చి 21న ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేయనుంది. ఇక అంగప్రదక్షిణం టోకెన్లు, శ్రీవాణి ట్రస్ట్ టికెట్లు, వయోవృద్ధులు, దివ్యాంగులు, దీర్ఘకాలిక వ్యాధులున్నవారు శ్రీవారిని దర్శించుకునే టోకెన్ల కోటాను 22న ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేయనున్నారు. ప్రత్యేక ప్రవేశ దర్శన టికెట్లు, తిరుమల, తిరుపతిలలో గదుల కోటాను మార్చి 24న ఆన్‌లైన్‌లో టీటీడీ విడుదల చేయనుంది. https://ttdevasthanams.ap.gov.in వెబ్‌సైట్ ద్వారా మాత్రమే శ్రీవారి ఆర్జితసేవలు, దర్శన టికెట్లు బుక్ చేసుకోవాలని టీటీడీ విజ్ఞప్తి చేసింది.

శ్రీవారిని త్రిపుర హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అమర్నాథ్ గౌడ్ సోమవారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం ఆలయ రంగనాయకుల మండపంలో వేద పండితులు ఆశీర్వదించగా, టీటీడీ అధికారులు లడ్డూ ప్రసాదాలతో ఘనంగా సత్కరించారు. – తిరుమల

తరగతి గదుల మూత.. వెటర్నరీ విద్యార్థుల వెత

43వ రోజుకు వెటర్నరీ జూడాల సమ్మె

తిరుపతి సిటీ: వెటర్నరీ విద్యార్థుల ఆందోళన కొనసాగుతోంది. వారి భవిష్యత్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని సమస్యను పరిష్కరించే ఆలోచనా ధోరణిలో అటు అధికారులు, ఇటు అధ్యాపకులు ఉన్నట్లు కనిపించడం లేదు. దీనితో తిరుపతిలోని ఎస్వీ వెటర్నరీ కళాశాల తరగతి గదులు గడచిన 43 రోజులుగా తెరుచుకోని పరిస్థితి నెలకొంది. అన్ని వైద్య విభాగాలలోని జూనియర్ డాక్టర్లకు అందిస్తున్న గౌరవ వేతనానికి సమానంగా తమకు అందించాలని, ఇందులో వివక్ష సరికాదని నిరవధిక సమ్మెలో ఉన్న వెటర్నరీ విద్యార్థులు స్పష్టం చేస్తున్నారు. విద్యార్థుల సమ్మె నేపథ్యంలో అధ్యాపకులు, బోధనేతర సిబ్బంది తమ చాంబర్‌లకే పరిమితమవుతున్నారు. విద్యార్థుల న్యాయపరమైన డిమాండ్లుపై దృష్టి సారించి సమ్మెను విరమింపజేయాలనే ఆలోచన లేకపోవడం దారుణమంటూ విద్యావంతులు ఆవేదన చెందుతున్నారు.

పరీక్షలు, ప్రాక్టికల్స్‌పై అయోమయం

వెటర్నరీ కళాశాలలో దాదాపు 17 విభాగాలలోని అన్ని తరగతి గదులకు వేసిన తాళం తెరవలేదు. దీంతో సుమారు 70 మంది అధ్యాపకులు బోధనకు దూరమయ్యారు. 2024–25 విద్యా సంవత్సరం చివరి దశలో ఉన్న నేపథ్యంలో, విద్యార్థుల భవిష్యత్తు అగమ్య గోచరంగా మారింది. ప్రధానంగా అకడమిక్ సిలబస్ పూర్తికాకపోవడం, పరీక్షల నిర్వహణ, ప్రాక్టికల్స్‌పై అయోమయం నెలకొంది. సాధారణంగా వచ్చే నెలలో బీవీఎస్సీ చదువుతున్న విద్యార్థులకు పరీక్షలు, ప్రాక్టికల్స్ నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది.

సమ్మె విరమించే ప్రసక్తే లేదు

ఏది ఏమైనప్పటికీ, తమ న్యాయమైన డిమాండ్‌ను పరిష్కరించే వరకు సమ్మెను విరమించేది లేదని వెటర్నరీ జూడాలు భీష్మించుకు కూర్చున్నారు. వర్సిటీ అధికారుల మొండివైఖరికి తోడు ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్న తీరు వెటర్నరీ జూనియర్ డాక్టర్ల ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బతీస్తోందని వాపోతున్నారు.

అది టీడీపీ టోల్‌గేట్!

అర్ధరాత్రి వాహనాల నుంచి సొమ్ము వసూలు చేస్తుండగా పట్టుకున్న పోలీసులు

నల్లజర్ల: తూర్పు గోదావరి జిల్లా నల్లజర్ల మండలం అనంతపల్లి శివారు పోలేరమ్మ గుడి సమీపంలో స్థానిక టీడీపీ నేతలు సొంత టోల్‌గేట్ ఏర్పాటు చేసి, వసూళ్లకు పాల్పడుతున్నారు. వీరవల్లి టోల్‌ప్లాజా వద్ద వాహనాలకు చెల్లించే సొమ్ములో సగం చెల్లిస్తే ఈ రహదారి గుండా క్షేమంగా ప్రధాన రహదారి చేరుకోవచ్చు. దీంతో టీడీపీ నేతలు అక్కడ ఒక టోల్‌గేట్ ఏర్పాటు చేసి, రాత్రింబవళ్లు వసూళ్లు ప్రారంభించారు. ఇక్కడ నిత్యం రూ.10 వేల నుంచి రూ.20 వేల వరకు వసూలు చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. యర్నగూడెం పెట్రోల్ బంక్ నుంచి అనంతపల్లి పోలేరమ్మ గుడి వెనుకకు పుంత రహదారి ఉంది. మామూలు టోల్‌గేట్ ద్వారా అయితే లారీకి రూ.700 చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అదే ఈ దారిలో వెళ్తే టీడీపీ నేతలకు రూ.200 ఇస్తే సరిపోతోంది. ఈ విషయం గుర్తించిన వీరవల్లి టోల్‌గేట్ యాజమాన్యం పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. దీంతో ఆదివారం రాత్రి 2 గంటల సమయంలో లారీల నుంచి డబ్బు వసూలు చేస్తుండగా పోలీసులు అనంతపల్లి టీడీపీ గ్రామ కమిటీ అధ్యక్షుడు గురుమిల్లి శ్రీనివాస్, అదే గ్రామానికి చెందిన యర్రావుల సత్తిబాబును అదుపులోకి తీసుకున్నారు. దీంతో టీడీపీ నాయకులంతా సోమవారం ఉదయం పోలీస్‌స్టేషన్‌కు చేరుకుని కేసు మాఫీ చేసే ప్రయత్నాలు చేశారు. ఈ విషయమై సీఐ విజయశంకరాన్ని వివరణ కోరగా.. తమకు ఫిర్యాదు అందలేదని చెప్పడం గమనార్హం.

తెలంగాణ ప్రజాప్రతినిధుల సిఫార్సు లేఖలకు శ్రీవారి దర్శనం

ఈనెల 24 నుంచి అమలు

తిరుమల: సీఎం చంద్రబాబు ఆదేశాల మేరకు తెలంగాణ ప్రజాప్రతినిధుల సిఫార్సు లేఖలకు టీటీడీ శ్రీవారి దర్శనాన్ని కల్పించనుంది. ఇది ఈనెల24 నుంచి అమల్లోకి రానుంది. దీన్లోభాగంగా వీఐపీ బ్రేక్ దర్శనాలకు సంబంధించి తెలంగాణ ప్రజాప్రతినిధుల నుంచి సిఫార్సు లేఖలను ఆది, సోమవారాల్లో (సోమ, మంగళవారం దర్శనాలకు) మాత్రమే స్వీకరించనున్నది. అదేవిధంగా రూ.300 దర్శనం టికెట్లకు సంబంధించి సిఫార్సు లేఖలను బుధ, గురు వారాల్లో మాత్రమే స్వీకరించనున్నట్టు టీటీడీ తెలిపింది. ఒకరికి ఒక సిఫార్సు లేఖ, దానిపై ఆరుగురిని మాత్రమే దర్శనానికి అనుమతిస్తుంది. ఇప్పటివరకు సోమవారం వీఐపీ బ్రేక్ దర్శనానికి గాను ఆదివారం ఏపీ ప్రజా ప్రతినిధుల నుంచి స్వీకరిస్తున్న సిఫార్సు లేఖలు ఇకపై టీటీడీ శనివారం (ఆదివారం దర్శనం కోసం) స్వీకరిస్తుంది.

ఎన్నాళ్లో వేచిన ఉదయం

ఎట్టకేలకు తిరిగొస్తున్న సునీత, విల్మోర్ ● రేపు తెల్లవారుజామున 3.27కు రాక

ఫ్లోరిడా తీరంలో దిగనున్న క్యాప్సూల్ ● వారితో పాటే రానున్న హేగ్, గుర్బనోవ్ ● 9 నెలల అంతరిక్షవాసానికి శుభం కార్డు

సునీత, విల్మోర్

వాషింగ్టన్: భూమికి దాదాపు 400 కిలోమీటర్ల ఎత్తున. అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రంలో. ఏడెనిమిది రోజులనుకుంటే ఏకంగా వారాలూ, నెలలూ గడిచిపోతున్నాయి. ఉన్నది భారరహిత స్థితిలోనే. అయినా అటు కార్యభారం. ఇటు ఎడతెగని ఆలోచనల భారం. క్షణమొక యుగంగా సమయం కూడా భారంగానే గడుస్తున్న పరిస్థితి. ఎడతెగని ఆ ఎదురుచూపులకు ఎట్టకేలకు శుభం కార్డు పడనుంది. 9 నెలల అంతరిక్షవాసం ముగించుకుని నాసా వ్యోమగాములు భారత సంతతికి చెందిన సునీతా విలియమ్స్ (59), బచ్ బారీ విల్మోర్ (62) భూమికి తిరిగి రానున్నారు. వాతావరణం అనుకూలించి, అన్నీ అనుకున్నట్టుగా జరిగితే మంగళవారం సాయంత్రం 5.57 గంటలకు (భారత కాలమానం ప్రకారం బుధవారం తెల్లవారుజామున 3.27కు) అమెరికాలో ఫ్లోరిడా సముద్ర తీరంలో దిగనున్నారు. ఆదివారం నాసా ఈ మేరకు ప్రకటించింది. అనుకూల వాతావరణం నేపథ్యంలో తిరుగు ప్రయాణాన్ని నిర్ణీత సమయం కంటే ఒక రోజు ముందుకు జరిపినట్టు పేర్కొంది. గత సెప్టెంబర్లో ఐఎస్ఎస్‌కు వెళ్లిన మరో ఇద్దరు వ్యోమగాములు నిక్ హేగ్ (అమెరికా), అలెగ్జాండర్ గుర్బనోవ్ (రష్యా) కూడా స్పేస్ ఎక్స్ డ్రాగన్–10 స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌లో సునీత, విల్మోర్‌తో పాటే తిరిగి వస్తున్నారు. వారి రాక కోసం ప్రపంచమంతా అత్యంత ఉత్కంఠతో ఎదురుచూస్తోందిప్పుడు.

బాధ్యతల అప్పగింత

బోయింగ్ సంస్థ తొలి మానవసహిత అంతరిక్ష ప్రయోగంలో భాగంగా 2024 జూన్ 5న ప్రయోగించిన స్టార్‌లైనర్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌లో సునీత, విల్మోర్ ఐఎస్ఎస్‌కు చేరుకున్నారు. షెడ్యూల్ మేరకు వారు ఎనిమిది రోజుల్లోనే తిరిగి రావాలి. కానీ స్టార్‌లైనర్‌లో తలెత్తిన సాంకేతిక సమస్యల కారణంగా అది వీలు పడలేదు. దాని మరమ్మతుకు చేసిన ప్రయత్నాలు కూడా పూర్తిగా ఫలించలేదు. దాంతో రిస్కు తీసుకోరాదని నాసా నిర్ణయించింది. ఫలితంగా సెప్టెంబర్ 7న స్టార్‌లైనర్ ఖాళీగానే భూమికి తిరిగొచ్చింది. వారిని తిరిగి తీసుకొచ్చేందుకు మధ్యలో చేసిన ఒకట్రెండు ప్రయత్నాలు కూడా ఫలించలేదు. అలా 9 నెలలుగా సునీత ఐఎస్ఎస్ కమాండర్‌గా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఎట్టకేలకు ఆమెను, విల్మోర్‌ను వెనక్కు తీసుకొచ్చేందుకు నాసాతో కలిసి స్పేస్ ఎక్స్ ప్రయోగించిన డ్రాగన్–9 వ్యోమనౌక ఆదివారం విజయవంతంగా ఐఎస్ఎస్‌ను చేరింది. అందులో వచ్చిన నలుగురు వ్యోమగాములు సునీత బృందం నుంచి లాంఛనంగా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. కమాండర్ బాధ్యతలను రష్యాకు చెందిన అలెక్సీ ఒవ్చినిన్‌కు సునీత అప్పగించారు. వచ్చే ఆర్నెల్ల పాటు ఐఎస్ఎస్ కార్యకలాపాలన్నీ ఆయన కనుసన్నల్లో జరుగుతాయి.

అయినా స్థైర్యమే...

అనూహ్యంగా ఐఎస్ఎస్‌లో 9 నెలల పాటు గడపాల్సి వచ్చినా సునీత ఎక్కడా డీలాపడలేదు. మొక్కవోని ఆత్మస్థైర్యం ప్రదర్శించారు. తన పరిస్థితిపై కూడా తరచూ జోకులు పేల్చారు! నడవటమెలాగో గుర్తు తెచ్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నానంటూ గత జనవరిలో నాసా సెంటర్‌తో మాట్లాడుతూ చమత్కరించారు. ఐఎస్ఎస్‌లో ఉన్నన్ని రోజులూ ఊపిరి సలపని బాధ్యతల నడుమే గడిపారు. అలాగని చిన్నచిన్న సరదాలకూ లోటులేకుండా చూసుకున్నారు. సహచరులతో కలిసి సునీత, విల్మోర్ క్రిస్మస్ వేడుకలు జరుపుకున్నారు. వీడియో కాల్స్ ద్వారా తమ కుటుంబీకులతో టచ్‌లో ఉంటూ వచ్చారు.

ఎందరికో స్ఫూర్తి

వ్యోమగామిగా గ'ఘన' విజయాలు సాధించిన సునీతవి భారత మూలాలు. ఆమె పూర్తి పేరు సునీతా లిన్ విలియమ్స్. 1965లో అమెరికాలోని ఒహాయోలో జన్మించారు. తండ్రి దీపక్ పాండ్యా గుజరాతీ కాగా తల్లి బోనీ జలోకర్‌ది స్లొవేనియా. వారి ముగ్గురు సంతానంలో సునీత అందరికన్నా చిన్న. అమెరికా నావల్ అకాడెమీ నుంచి ఫిజిక్స్‌లో డిగ్రీ, ఫ్లోరిడా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ నుంచి ఇంజనీరింగ్ మేనేజ్‌మెంట్‌లో మాస్టర్స్ చేశారు.

తండ్రి సూచనతో...

- తండ్రి సూచన మేరకు నావికా దళంలో బేసిక్ డైవింగ్ ఆఫీసర్‌గా చేరారు సునీత.
- నేవల్ ఏవియేటర్‌గా యుద్ధ విమానాలు నడపడంలో శిక్షణ పొందారు. కంబాట్ హెలికాప్టర్ స్క్వాడ్రన్‌లో పని చేశారు.
- 30 ఏళ్ల వృత్తిగత జీవితంలో పైలట్‌గా 30 పైచిలుకు రకాల విమానాలను 3,000 గంటలకు పైగా నడిపిన అపార అనుభవం ఆమె సొంతం.
- నేవీ నుంచి రిటైరయ్యాక సునీత 1998 జూన్‌లో నాసా వ్యోమగామిగా ఎంపికయ్యారు.
- 2006లో తొలిసారి అంతరిక్ష యాత్ర చేశారు. ఐఎస్ఎస్‌లో ఆర్నెల్లకు పైగా గడిపి దాని నిర్వహణ, మరమ్మతులు తదితరాలపై అనుభవం గడించారు.
- 2012లో రెండోసారి ఐఎస్ఎస్‌కు వెళ్లి నాలుగు నెలలకు పైగా ఉన్నారు.
- సునీత భర్త మైకేల్ జె.విలియమ్స్ రిటైర్డ్ ఫెడరల్ మార్షల్. వారికి సంతానం లేరు. పెట్ డాగ్స్ అంటే ఈ జంటకు ప్రాణం. వాటినే తమ సంతానంగా భావిస్తుంటారు.
- సునీత హిందూ మతావలంబి. నిత్యం భగవద్గీత చదువుతానని చెబుతారు.
- ఐఎస్ఎస్ కమాండర్‌గా కీలక ప్రయోగాలకు సునీత సారథ్యం వహించారు.
- అంతరిక్షంలో భారరహిత స్థితిలో మొక్కల్ని పెంచిన నాసా ప్రయోగాన్ని స్వయంగా పర్యవేక్షించారు.
- మొత్తం 50 గంటల 40 నిమిషాల పాటు స్పేస్ వాక్ చేశారు.

పరిహారమేమీ ఉండదు

సునీత, విల్మోర్ ఏకంగా 9 నెలలకు పైగా ఐఎస్ఎస్‌లో చిక్కుబడిపోయారు కదా. మరి వారికి పరిహారం రూపంలో అదనపు మొత్తం ఏమన్నా లభిస్తుందా? అలాంటిదేమీ ఉండదు. తమకు ప్రత్యేకంగా ఓవర్‌టైం వేతనమంటూ ఏమీ ఉండదని నాసా వ్యోమగామి కాడీ కోల్మన్ చెప్పారు. ''అంతరిక్ష యాత్రలను అధికార పర్యటనల్లో ఇతర కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగుల మాదిరిగానే పరిగణించడమే ఇందుకు కారణం. ఇలాంటప్పుడు ఖర్చుల నిమిత్తమని మాకు అదనంగా రోజుకు కేవలం 4 డాలర్లు (రూ.347) అందుతాయంతే'' అని వివరించారు. ఆ లెక్కన సునీత, విల్మోర్ అదనంగా 1,148 డాలర్లు (దాదాపు రూ.లక్ష) అందుకోనున్నారు. వారు అమెరికా ప్రభుత్వోద్యోగుల్లో అత్యున్నతమైన జీఎస్–15 వేతన గ్రేడ్‌లో ఉన్నారు. ఆ లెక్కన వాళ్లకు ఏటా 1.25 లక్షల నుంచి 1.62 లక్షల డాలర్ల (కోటి నుంచి 1.41 కోట్ల రూపాయల) వేతనం లభిస్తుంది.

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

తిరుగు ప్రయాణం ఇలా...

- సునీత బృందం తిరుగు ప్రయాణానికి భారత కాలమానం ప్రకారం మంగళవారం కౌంట్‌డౌన్ మొదలవుతుంది.
- క్రూ డ్రాగన్–10 వ్యోమనౌక హ్యాచ్ మూసివేత ప్రక్రియ మంగళవారం ఉదయం 8.15కు మొదలవుతుంది.
- ఐఎస్ఎస్ నుంచి వ్యోమనౌక విడివడే ప్రక్రియ మంగళవారం ఉదయం 10.35కు మొదలవుతుంది. ఆ తర్వాత నాసా ప్రత్యక్ష ప్రసారం ఆడియోకు పరిమితమవుతుంది. అంతా అనుకూలిస్తే బుధవారం (మంగళవారం అర్ధరాత్రి దాటాక) తెల్లవారుజాము 2.15 గంటలకు తిరిగి ప్రత్యక్ష ప్రసారం మొదలవుతుంది.
- బుధవారం తెల్లవారుజాము 2.41 గంటలకు వ్యోమనౌక భూ కక్ష్యలోకి ప్రవేశిస్తుంది.
- బుధవారం తెల్లవారుజామున సుమారు 3.27కు ఫ్లోరిడా తీరానికి సమీపంలో సముద్ర జలాల్లో క్యాప్సూల్ దిగుతుంది.
- ఆ వెంటనే నలుగురు వ్యోమగాములనూ నాసా సిబ్బంది ఒక్కొక్కరిగా బయటికి తీసుకొస్తారు.

అన్నీ అనుకూలించాలి

అయితే ప్రయాణ సమయం నిర్ణయమైనా చివరి నిమిషం దాకా అన్నీ అనుకూలించాల్సి ఉంటుంది. వాతావరణంతో పాటు ఇతర పరిస్థితులన్నీ సజావుగా ఉంటేనే తిరుగు ప్రయాణం షెడ్యూల్ ప్రకారం సాగుతుంది.

ప్రత్యక్షప్రసారం

సునీత బృందంతో స్పేస్ ఎక్స్ డ్రాగన్ క్రూ–9 స్పేస్‌క్రాఫ్ట్ తిరుగు ప్రయాణాన్ని భారత కాలమానం ప్రకారం మంగళవారం ఉదయం 8.30 నుంచి నాసా ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేయనుంది.

రికార్డు మాత్రం కాదు

సునీత, విల్మోర్ వరుసగా 9 నెలల పాటు (287 రోజులు) ఐఎస్ఎస్‌లో గడిపినా ప్రపంచ రికార్డుకు మాత్రం దూరంగానే ఉండిపోయారు. రష్యా వ్యోమగామి వలేరీ పాల్యకోవ్ తమ దేశానికి చెందిన మిర్ అంతరిక్ష కేంద్రంలో ఏకబిగిన 437 రోజులు గడిపి రికార్డు సృష్టించారు. నాసా ఆస్ట్రోనాట్ 371 రోజులతో ఆ తర్వాతి స్థానంలో నిలిచారు. మూడు అంతరిక్ష యాత్రల్లో కలిపి సునీత 583 రోజులు ఐఎస్ఎస్‌లో గడిపారు. క్రమశిక్షణ విషయంలో సునీత చాలా పట్టుదలగా ఉంటారు. ఐఎస్ఎస్‌లో ఉన్నన్నాళ్లూ ఒక్క రోజు కూడా వ్యాయామం మానలేదట!

టైమ్‌లైన్

2024 జూన్ 5: సునీత, విల్మోర్‌లతో ఐఎస్ఎస్‌కు బయల్దేరిన బోయింగ్ స్టార్‌లైనర్ వ్యోమనౌక

జూన్ 6: ఐఎస్ఎస్‌తో విజయవంతంగా అనుసంధానమైన స్టార్‌లైనర్. కానీ ఆ క్రమంలో స్టార్‌లైనర్‌లో థ్రస్టర్లు పని చేయకపోవడం, ప్రొపల్షన్ వ్యవస్థలో హీలియం లీకేజీ వంటి సాంకేతిక లోపాలు తెరపైకొచ్చాయి. దాంతో వ్యోమగాములు క్షేమంగా తిరిగిరావడంపై ఉత్కంఠ నెలకొంది.

జూన్ 12: స్టార్‌లైనర్ ప్రయాణానికి సిద్ధంగా లేనందున సునీత, విల్మోర్ తిరుగు ప్రయాణం నిరవధికంగా వాయిదా పడ్డట్టు నాసా ప్రకటన.

జూలై-ఆగస్టు: తిరుగు ప్రయాణంపై మరింత పెరిగిన అనిశ్చితి. దాంతో సునీత, విల్మోర్ ఐఎస్ఎస్ సిబ్బందితో కలిసిపోయి దాని నిర్వహణ బాధ్యతలు, పరిశోధనలు తదితరాను పూర్తిగా తలకెత్తుకున్నారు. ఆ క్రమంలో సునీత ఆరోగ్యం కాస్త క్షీణించింది. ఎముకల సాంద్రత తగ్గడం వంటి పలు సమస్యలు తలెత్తాయి.

సెప్టెంబర్: ఐఎస్ఎస్ కమాండర్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన సునీత

నవంబర్: సహోద్యోగులతో కలిసి ఐఎస్ఎస్‌లోనే దీపావళి, థాంక్స్ గివింగ్ వేడుకలు జరుపుకున్న సునీత. ఈ సందర్భంగా వారికోసం ప్రత్యేకంగా స్మోక్డ్ చికెన్ తదితర వంటకాలను పంపిన నాసా.

డిసెంబర్: విద్యార్థులతో చిట్‌చాట్ చేసి తన అనుభవాలు పంచుకున్న సునీత. అంతరిక్షంలో జీవితం చాలా ఫన్నీగా ఉందని వ్యాఖ్య.

2025 జనవరి 30: తొలి స్పేస్ వాక్ చేపట్టిన సునీత. అందులో భాగంగా ఐఎస్ఎస్ బయట కీలక మరమ్మతుల్లో భాగస్వామ్యం.

ఫిబ్రవరి: తిరుగు ప్రయాణంపై సర్వత్రా అనిశ్చితి పెరుగుతుండటంతో, తాము బాగున్నామని సందేశం పంపిన సునీత, విల్మోర్.

మార్చి 12: స్పేస్ ఎక్స్ డ్రాగన్ వ్యోమనౌక ద్వారా వారిని వెనక్కు తీసుకొస్తున్నట్టు ప్రకటించిన నాసా, ఎక్స్.

మార్చి 16: విజయవంతంగా ఐఎస్ఎస్‌ను చేరిన డ్రాగన్ క్రూ–10 వ్యోమనౌక

మార్చి 17: సునీత, విల్మోర్, మరో ఇద్దరు వ్యోమగాములతో డ్రాగన్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్ మార్చి 18న భూమికి తిరిగొస్తుందంటూ నాసా ప్రకటన

ఎస్‌ఎఫ్‌జేను ఉగ్రసంస్థగా ప్రకటించండి

తులసీ గబ్బార్డ్‌ను కోరిన రాజ్‌నాథ్

న్యూఢిల్లీ: అమెరికా గడ్డ మీద నుంచి భారత వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతూ ఖలిస్తాన్‌కు మద్దతు పలుకుతున్న సిక్కు వేర్పాటువాద సంస్థ 'సిఖ్స్ ఫర్ జస్టిస్(ఎస్‌ఎఫ్‌జే)ను ఉగ్రసంస్థగా ప్రకటించాలని అమెరికా నేషనల్ ఇంటెలిజెన్స్ డైరెక్టర్ తులసీ గబ్బార్డ్‌ను భారత రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ కోరారు. రెండున్నర రోజుల పర్యటన కోసం భారత్‌కు ఆదివారం తెల్లవారుజామున చేరుకున్న తులసీ సోమవారం రైసినా హిల్స్‌లోని రక్షణశాఖ కార్యాలయంలో రాజ్‌నాథ్‌ను కలిశారు. అంతర్జాతీయ జలాల్లో ఇరుదేశాల ద్వైపాక్షిక వ్యూహాత్మక సహకారంపై ఇరువురూ సమీక్ష జరిపారు. ట్రంప్ రెండోసారి అధ్యక్షపీఠంపై కూర్చున్నాక అమెరికా అత్యంత సీనియర్ ఉన్నతాధికారి ఒకరు భారత్‌లో పర్యటించడం ఇదే తొలిసారి. దాదాపు 30 నిమిషాలకుపైగా ఇరువురూ చర్చించుకున్నారు. ముఖ్యంగా అధునాతన సాంకేతికత, పరస్పర సమాచార మార్పిడి, రక్షణ రంగ ఉత్పత్తుల సరఫరా వ్యవస్థను సమీకృతం చేయడం వంటి కీలకాంశాలపై దృష్టిసారించారు. ప్రపంచదేశాల నిఘా విభాగాధిపతుల సదస్సులో పాల్గొనేందుకు తులసీ ఢిల్లీకి వచ్చిన విషయం తెల్సిందే. బబ్బర్ ఖల్సా ఉగ్రసంస్థతో చేతులు కలిపిన ఎస్‌ఎఫ్‌జేను అడ్డుకోవాలని తులసీని రాజ్‌నాథ్ విజ్ఞప్తిచేశారు. గురుపత్వంత్ సింగ్ కనుసన్నల్లో పనిచేస్తున్న ఎస్‌ఎఫ్‌జే అమెరికాలో హిందూ మత సంబంధ కట్టడాలను లక్ష్యంగా చేసుకుని దాడులకు తెగబడుతోందని రాజ్‌నాథ్ అన్నారు. మరోవైపు భారత్–అమెరికా బంధాన్ని బలీయం చేసే మార్గాలను అన్వేషించామని రాజ్‌నాథ్ తన సామాజిక మాధ్యమ ఖాతాలో ఒక పోస్ట్‌చేశారు.

అమెరికా నేషనల్ ఇంటెలిజెన్స్ డైరెక్టర్ తులసి గబ్బార్డ్‌తో రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్

మహా కుంభమేళా సందర్భంగా సేకరించిన గంగాజలాన్ని, తులసికి అందిస్తున్న మోదీ

ఖలిస్తానీ శక్తుల భరతం పట్టండి

న్యూజిలాండ్ ప్రధాని క్రిస్టోఫర్ లక్సన్‌కు మోదీ విజ్ఞప్తి

- భారత వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు అడ్డాగా మారనివ్వొద్దని సూచన
- భారత్, న్యూజిలాండ్ మధ్య ఆరు ఒప్పందాలపై సంతకాలు

న్యూఢిల్లీ: ద్వీపదేశమైన న్యూజిలాండ్‌లో ఖలిస్తానీ శక్తుల ప్రాబల్యం నానాటికీ పెరుగుతుండడం, భారత వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతుండడం పట్ల ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఆయా శక్తులను కఠినంగా అణచివేయాలని న్యూజిలాండ్ ప్రధానమంత్రి క్రిస్టోఫర్ లక్సన్‌కు విజ్ఞప్తి చేశారు. భారత వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు న్యూజిలాండ్‌ను అడ్డాగా మారనివ్వకూడదని కోరారు. మోదీ, లక్సన్ సోమవారం ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యారు. భారత్–న్యూజిలాండ్ సంబంధాలపై విస్తృతంగా చర్చించారు. 2019లో న్యూజిలాండ్‌లోని క్రైస్ట్‌చర్చ్ నగరంలో జరిగిన ఉగ్రవాద దాడులు, 2008 నవంబర్ 26న ముంబైలో జరిగిన ఉగ్రవాద దాడులకు సారూప్యం ఉందని మోదీ గుర్తుచేశారు. ఉగ్రవాదం ఏ రూపంలో ఉన్నాసరే వ్యతిరేకించాల్సిందేనని తేల్చిచెప్పారు. ఉగ్రవాద దాడులకు పాల్పడే వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. ఉగ్రవాదం, వేర్పాటువాదం, రాడికల్ శక్తులపై పోరాడే విషయంలో భారత్, న్యూజిలాండ్ మధ్య సహకారం కొనసాగుతుందని స్పష్టంచేశారు.

రక్షణ పరిశ్రమ రంగంలో సహకారానికి రోడ్‌మ్యాప్

భారత్, న్యూజిలాండ్ మధ్య వ్యాపార, వాణిజ్య సంబంధాలను మరింత బలోపేతం చేసుకోవడమే లక్ష్యంగా స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం(ఎఫ్‌టీఏ)పై చర్చలు ప్రారంభం కావడాన్ని మోదీ, లక్సన్ స్వాగతించారు. ఈ ఏడాది ఆఖరు నాటికి ఈ ఒప్పందం కుదిరే అవకాశం ఉన్నట్లు అంచనా వేస్తున్నారు. అలాగే భారత్, న్యూజిలాండ్ మధ్య నేరుగా విమానాలు నడిపేందుకు అందుబాటులో ఉన్న అవకాశాలపై చర్చించారు. ఇండో–పసిఫిక్ విషయంలో అనుసరించాల్సిన వ్యూహాత్మక వైఖరిపై తాము చర్చించామని లక్సన్ వివరించారు. మోదీ, లక్సన్ భేటీ సందర్భంగా భారత్, న్యూజిలాండ్ మధ్య ఆరు కీలక ఒప్పందాలు కుదిరాయి. రెండు దేశాల నడుమ రక్షణ సంబంధాలను వ్యవస్థీకృతంగా మార్చడం, ఇండో–పసిఫిక్ ప్రాంతంలో భాగస్వామ్యాన్ని బలోపేతం చేసుకోవడంతోపాటు విద్య, క్రీడలు, వ్యవసాయం, వాతావరణ మార్పుల నియంత్రణ వంటి రంగాల్లో పరస్పరం సహకరించుకోవడానికి ఇరు పక్షాలు ఈ ఒప్పందాలపై సంతకాలు చేశాయి. రక్షణ పరిశ్రమ రంగంలో సహకారం కోసం ఒక రోడ్‌మ్యాప్ రూపొందించాలని ఇరు దేశాలు నిర్ణయానికొచ్చాయి.

న్యూజిలాండ్ ప్రధానితో మోదీ

విస్తరణవాదం వద్దు.. అభివృద్ధే కావాలి

స్వేచ్ఛాయుత, భద్రతతో కూడిన, సౌభాగ్యవంతమైన ఇండో–పసిఫిక్‌కు భారత్, న్యూజిలాండ్ బేషరతుగా మద్దతు ఇస్తున్నట్లు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఉద్ఘాటించారు. ఇండో–పసిఫిక్‌లో అభివృద్ధిని కోరుకుంటున్నాం తప్ప విస్తరణవాదాన్ని కాదంటూ పరోక్షంగా చైనా తీరును తప్పుపట్టారు. ఇండో–పసిఫిక్ సార్వభౌమత్వం, ప్రాంతీయ సమగ్రతను అందరూ గౌరవించాలని మోదీ, లక్సన్ పేర్కొన్నారు. ఈ మేరకు ఇరువురు నేతలు ఒక ఉమ్మడి ప్రకటన విడుదల చేశారు. అక్రమ వలసల సమస్యను పరిష్కరించుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నట్లు తెలిపారు. ఇందుకోసం ఒక దేశానికి చెందిన నైపుణ్యం కలిగిన ఉద్యోగులు, కార్మికులకు మరో దేశంలో ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించేలా చట్టబద్ధమైన ఏర్పాటు చేసుకోవాలని, దీనిపై చర్చలు ప్రారంభించాలని అంగీకారానికి వచ్చారు. గాజాలో శాశ్వతంగా శాంతి నెలకొనాలన్నదే తమ ఆకాంక్ష అని వెల్లడించారు.

అందుకే క్రికెట్ మాట ఎత్తలేదు

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీతో జరిగిన చర్చల్లో క్రికెట్ అంశం ప్రస్తావనకు రాలేదని న్యూజిలాండ్ ప్రధాని లక్సన్ చెప్పారు. తాను ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఆ అంశాన్ని విస్మరించానని అన్నారు. భారత్–న్యూజిలాండ్ మధ్య దౌత్య సంబంధాల దెబ్బతినకుండా అడ్డుకోవాలన్నదే తన ఆలోచన అని వివరించారు. దీంతో పక్కనే ఉన్న ప్రధాని మోదీ బిగ్గరగా నవ్వేశారు. సోమవారం భేటీ తర్వాత లక్సన్ మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడారు. ఇటీవల జరిగిన ఐసీసీ చాంపియన్స్ ట్రోఫీలో భారత్ చేతిలో న్యూజిలాండ్ క్రికెట్ జట్టు ఓడిపోయిన సంగతి తెలిసిందే. అలాగే ఇండియాలో జరిగిన టెస్టు క్రికెట్ సిరీస్‌లో న్యూజిలాండ్ నెగ్గింది. తమ చర్చల్లో క్రికెట్ గురించి మాట్లాడనందుకు మోదీని అభినందిస్తున్నానని లక్సన్ చెప్పారు. మరోవైపు మోదీ, లక్సన్ కలిసి సోమవారం ఢిల్లీలోని చరిత్రాత్మక గురుద్వారా రకాబ్‌గంజ్ సాహిబ్‌ను సందర్శించారు. ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేశారు.

నాగ్‌పూర్‌లో చెలరేగిన అల్లర్లు

- మతగ్రంథం తగలబెట్టారన్న పుకార్లతో మొదలైన ఘర్షణలు
- ఘర్షణల్లో 20 మందికి గాయాలు
- 15 మంది అరెస్ట్, నిషేధాజ్ఞలు అమలు

నాగ్‌పూర్: మొఘల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబు సమాధిని కూల్చేస్తామనే విశ్వహిందూ పరిషత్ చేసిన డిమాండ్లతో మొదలైన ఉద్రిక్తతలు చివరకు అల్లర్లకు దారితీశాయి. ఇందుకు సెంట్రల్ నాగ్‌పూర్ ప్రాంతం వేదికైంది. సోమవారం ఒక మత గ్రంథానికి నిప్పుపెట్టారన్న పుకార్లు షికార్లు చేయడంతో ఒక వర్గం ఆందోళనకు దిగడంతో అల్లర్లు చెలరేగాయి. పోలీసులు రంగంలోకి దిగి అదుపులోకి తెచ్చే ప్రయత్నంచేయంతో వారిపైనా రాళ్లు రువ్వారు. దీంతో జరిగిన ఘర్షణల్లో 20 మంది గాయపడ్డారు. నాగ్‌పూర్‌లో రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్(ఆర్‌ఎస్‌ఎస్) ప్రధాన కార్యాలయం ఉండే మహల్ ప్రాంతంలో ఘర్షణలకు దిగిన ఆందోళనకారులను చెదరగొట్టేందుకు పోలీసులు లాఠీ చార్జీచేశారు. భాష్పవాయు గోళాలను ప్రయోగించారు. 15 మందిని అరెస్ట్‌చేశారు. ఘర్షణలు సాయంత్రంకల్లా కోత్వాలీ, గణేష్‌పేట్ ప్రాంతాలకూ పాకాయి. కూంబింగ్ ఆపరేషన్ చేపట్టిన డీసీపీ నికేతన్ కదమ్‌కు తీవ్రగాయాలయ్యాయి. మరో ఇద్దరు పోలీసులకు స్వల్ప గాయాలయ్యాయి. శుక్రవారీ తలావ్‌రోడ్‌లోని ఛిట్నీశ్ పార్క్ వద్ద ఆందోళనకారులు చెలరేగిపోయారు. ఇక్కడ పలువాహనాలకు ఆందోళనకారులు నిప్పుపెట్టారు. పలు నివాస గృహాలపై రాళ్లు రువ్వారు. హింసను విడనాడాలని, శాంతియుతంగా ఉండాలని మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఫడ్నవిస్, నాగ్‌పూర్ నుంచి కేంద్ర మంత్రి అయిన నితిన్ గడ్కరీ విజ్ఞప్తిచేశారు. మహల్ ప్రాంతంలో సోమవారం మధ్యాహ్నం ఛత్రపతి శివాజీ మహరాజ్ విగ్రహం వద్ద బజరంగ్ దళ్ సభ్యులు ఆందోళన చేపట్టిన తర్వాతే ఉద్రిక్త పరిస్థితి తలెత్తినట్లు పోలీసులు తెలిపారు. ఇక్కడ ఒక మతగ్రంథాన్ని తగలబెట్టారని పోలీసులకు ఫిర్యాదు అందింది. ఇది నిజమని నమ్మిన మరో వర్గం సభ్యులు మహల్ పరిధిలోని అన్ని ప్రాంతాల్లో ఆందోళనకు దిగాక పరిస్థితి అదుపుతప్పింది. పరిస్థితిని అదుపులోకి తెచ్చేందుకు పోలీసులు, క్విక్ రెస్పాన్స్ టీమ్, రాష్ట్ర రిజర్వ్ పోలీస్ బలగాలను భారీ ఎత్తున మోహరించారు. పలుచోట్ల నిషేధాజ్ఞలు జారీచేశారు. ఛిట్నీశ్ పార్క్ వద్ద పోలీసులపై ఆందోళనకారులు రాళ్లు రువ్వారు. ఔరంగజేబు దిష్టిబొమ్మను మాత్రమే దగ్ధంచేశామని బజరంగ్‌దళ్ వర్గాలు స్పష్టంచేశాయి.

ఇండియా పాత్ర కీలకం

- న్యూజిలాండ్ ప్రధాని లక్సన్
- ఢిల్లీలో 'రైజినా డైలాగ్' ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ: ఇండో–పసిఫిక్ ప్రాంతంలో భారత దేశం అత్యంత కీలక పాత్ర పోషించాల్సి ఉందని న్యూజిలాండ్ ప్రధాని క్రిస్టోఫర్ లక్సన్ చెప్పారు. ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలిలో భారత్‌కు శాశ్వత సభ్యత్వం లభించాలని ఆకాంక్షించారు. ఈ ప్రతిపాదనకు తాము పూర్తి మద్దతు ఇస్తున్నట్లు తెలిపారు. సోమవారం ఢిల్లీలో 'రైజినా డైలాగ్' కార్యక్రమాన్ని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ప్రారంభించారు. వివిధ దేశాల విదేశాంగ మంత్రులు, దౌత్యవేత్తలు, విదేశాంగ విధాన నిపుణులు హాజరయ్యారు. ఈ కార్య క్రమంలో క్రిస్టోఫర్ లక్సన్ ప్రసంగించారు. ఇండో–పసిఫిక్ ప్రాంతంలో నిబంధనల ఆధారిత క్రమాన్ని (ఆర్డర్) అమలయ్యేలా చూడాల్సిన బాధ్యత అందరిపైనా ఉందన్నారు. కర్ర ఉన్నవాడిదే బర్రె అనే విధానం ఎట్టిపరిస్థి తుల్లోనూ అంగీకార యోగ్యం కాదని స్పష్టంచేశారు. ఇండో–పసిఫిక్‌లో చైనా విస్తరణ వాదాన్ని పరోక్షంగా తప్పుపట్టారు. ప్రపంచానికి హృదయ స్థానం లాంటి ఇండో–పసిఫిక్ ప్రాంతంలో మనం నివసిస్తున్నామని, మనమంతా గొప్ప ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందడుగు వేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

చంద్రయాన్–5 మిషన్‌కు ప్రభుత్వ ఆమోదం

న్యూఢిల్లీ: చంద్రయాన్–5 మిషన్‌కు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపిందని భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (ఇస్రో) చైర్మన్ వి.నారాయణన్ తెలిపారు. ఇది 250 కిలోల భారీ రోవర్‌ను చంద్రుడి ఉపరితలంపైకి తీసుకెళ్తుందన్నారు. చంద్రుడి ఉపరితలం, కూర్పుపై సమగ్ర అధ్యయనం ఈ అధునాతన రోవర్ లక్ష్యమని ఆయన వెల్లడించారు. చంద్రయాన్–5 మిషన్‌కు మూడు రోజుల కిందటే అనుమతి లభించిందని, జపాన్ సహకారంతో దీన్ని చేపడతామని తెలిపారు. చంద్రయాన్‌ను ఇండియన్ లూనార్ ఎక్స్‌ప్లోరేషన్ ప్రోగ్రామ్ అని కూడా పిలుస్తారు. చంద్రుని మీద అన్వేషణ కోసం భారత్ చేస్తున్న ఐదో ప్రయోగం ఇది. చంద్రయాన్–3 అద్భుత విజయం సాధించింది. చంద్రుడి దక్షిణ ధ్రువంపై సాఫ్ట్ ల్యాండింగ్ చేసిన తొలి దేశంగా భారత్ రికార్డు సృష్టించింది. చంద్రయాన్–3.. 25 కిలోల రోవర్‌ను తీసుకెళ్లగా, చంద్రయాన్–5 మిషన్ 250 కిలోల బరువున్న రోవర్‌ను తీసుకెళ్లనుంది. ఇక 2019లో ప్రయోగించిన చంద్రయాన్–2కు చివరిదశలో ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. 2027 నాటికి చంద్రయాన్–4ను ప్రయోగించాలని ఇస్రో లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

నేడు పుతిన్, ట్రంప్ చర్చలు

వాషింగ్టన్: ఉక్రెయిన్‌లో యుద్ధాన్ని ఆపేలా రష్యాను ఒప్పించడమే లక్ష్యంగా అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్, రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్‌తో మంగళవారం మంతనాలు జరపనున్నారు. నెలల తరబడి కొనసాగుతున్న యుద్ధానికి ముగింపు పలికేందుకు అగ్రరాజ్యం చేస్తున్న ప్రయత్నాల్లో ఇది కీలక పరిణామమని ప్రపంచదేశాలు భావిస్తున్నాయి. దీంతోబాటే సమకాలీన పరిస్థితులకు తగ్గట్లు అమెరికా విదేశాంగ విధానాలకు మార్చే సదవకాశం ట్రంప్‌కు దక్కనుంది. '' గత వారం రోజులుగా ఇందుకోసం ఎంతో కసరత్తు చేశాం. యుద్ధాన్ని ఎంత త్వరగా ముగింపు పలకగలమో ఈ చర్చల ద్వారా తెలుస్తుంది'' అని ఫ్లోరిడా నుంచి వాషింగ్టన్‌కు ఎయిర్‌ఫోర్స్‌వన్ విమానంలో వస్తూ మీడియాతో ట్రంప్ చెప్పారు. ట్రంప్‌తో పుతిన్ చర్చించబోతున్నట్లు రష్యా అధ్యక్ష కార్యాలయం అధికార ప్రతినిధి దిమిత్రీ పెస్కోవ్ సోమవారం ధ్రువీకరించారు. అయితే ఇరుదేశాల అగ్రనేతల మధ్య ఎలాంటి అంశాలు చర్చకు రాబోతున్నాయనే వివరాలను పెస్కోవ్ పేర్కొనలేదు.

సుప్రీం జడ్జిగా బాగ్చీ ప్రమాణం

న్యూఢిల్లీ: సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమితులైన కలకత్తా హైకోర్టు సీనియర్ జడ్జి జస్టిస్ జోయ్‌మాల్యా బాగ్చి సోమవారం ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజేఐ) సంజీవ్ ఖన్నా ఆయనతో ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. ఇతర న్యాయమూర్తుల సమక్షంలో సుప్రీంకోర్టు ఆవరణలో ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. జస్టిస్ బాగ్చి అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో ఆరేళ్లకు పైగా ఉంటారు. బాగ్చి ప్రమాణ స్వీకారంతో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల సంఖ్య 33కు చేరింది. మరో పోస్టు ఖాళీగా ఉంది. బాగ్చి 2031 మే 25న సీజేఐగా బాధ్యతలు చేపడతారు. అక్టోబర్ 2న ఆయన పదవీ విరమణ వరకూ కొనసాగుతారు. 1966 అక్టోబర్ 3న జన్మించిన జస్టిస్ బాగ్చి.. 2011 జూన్27న కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. 2021 జనవరి 4న ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టుకు బదిలీ అయ్యారు. అప్పటినుంచి అక్కడే విధులు నిర్వహించారు. 13 ఏళ్లకు పైగా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా సేవలందించిన ఆయన ప్రధాన న్యాయమూర్తులతో సహా హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల ఉమ్మడి అఖిల భారత సీనియారిటీలో 11వ స్థానంలో ఉన్నారు. సీజేఐ ఖన్నా నేతృత్వంలోని ఐదుగురు సభ్యుల కొలీజియం మార్చి 6న జస్టిస్ బాగ్చి పేరును సిఫారసు చేసింది.

క్లుప్తంగా...

బీఆర్‌ఎస్‌ నేతల్లో ‘అపరిచితుడు’
మంత్రి సీతక్క ఎద్దేవా

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: ‘అపరిచితుడు’సినిమాలో మాదిరిగా బీఆర్‌ఎస్‌ నేతలు తమ వైఖరి ఎప్పటికప్పుడు మార్చుకుంటూ వస్తున్నారని మంత్రి సీతక్క ఎద్దేవా చేశారు. ఉదయం రాము.. రాత్రి రెమోగా మారినట్లు.. వారి వ్యవహార శైలి ఉందన్నారు. రిజర్వేషన్ల పెంపు బిల్లుకు ఉదయం సంపూర్ణ మద్దతు ప్రకటించిన బీఆర్‌ఎస్‌.. సాయంత్రం కాగానే సన్నాయి నొక్కులు నొక్కుతోందన్నారు. ఆమె సోమవారం అసెంబ్లీ లాబీల్లో విలేకరులతో మాట్లాడారు. తమ ప్రభుత్వం చేసిన కులగణనకు బీఆర్‌ఎస్‌ మొదటి నుంచి వ్యతిరేకతతోనే ఉందన్నారు. పదేళ్లు అధికారంలో ఉన్నా మైనార్టీ, ఎస్టీ రిజర్వేషన్లను పెంచలేదని, అధికారం కోల్పోయే ముందు ఎస్టీ రిజర్వేషన్లు పెంచినట్లు డ్రామాలు ఆడారని మండిపడ్డారు.

గురుకులాలన్నీ ఇంటర్‌ వరకు అప్‌గ్రేడేషన్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: ఆలయం.. దేవాలయం.. ఇది గిరిజన ఆశ్రమ విద్యాలయం.. అంటూ కాంగ్రెస్‌ సభ్యులు జారే ఆదినారాయణ శాసన సభలో పాటపాడి ఆకట్టుకున్నారు. వసతి గృహ పాఠశాలలను ఇంటర్మీడియెట్‌ వరకు అప్‌గ్రేడ్‌ చేయాలని ఆయన విజ్ఞప్తి చేయగా, అన్ని వసతి గృహ పాఠశాలలను అప్‌గ్రేడ్‌ చేస్తామని మంత్రి సీతక్క ప్రకటించారు. వసతి గృహ విద్యార్థులకు సోలార్‌ గీజర్‌ సదుపాయం కల్పిస్తామన్నారు.

‘ఏలేటి’ వాయిదా తీర్మానం తిరస్కృతి
ఆరు గ్యారంటీలకు చట్టబద్ధతపై సభ్యుని ప్రతిపాదన

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: అభయహస్తం పథకం కింద కాంగ్రెస్‌ పార్టీ ఇచ్చిన ఆరు గ్యారంటీలకు చట్టబద్ధత కల్పించాలని బీజేపీ సభ్యుడు ఏలేటి మహేశ్వర్‌రెడ్డి ప్రతిపాదించిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించినట్టు స్పీకర్‌ గడ్డం ప్రసాద్‌కుమార్‌ ప్రకటించారు. సింగరేణి కాంట్రాక్టు, ఔట్‌సోర్సింగ్‌ కార్మికులను క్రమబద్ధీకరించాలని సీపీఐ సభ్యుడు కూనంనేని సాంబశివరావు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని సైతం తిరస్కరించారు.

సీఎం భాష సరిగా లేదు
ధరణి, ఫోన్‌ ట్యాపింగ్‌పై చర్యలేవీ?: ఏలేటి

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: ఇటీవల అసెంబ్లీలో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి ఉపయోగించిన భాష సరిగ్గా లేదని, చట్ట సభల్లో ఒకసీఎం మాట్లాడాల్సిన భాషేనా అని బీజేఎల్పీనేత ఏలేటి మహేశ్వర్‌రెడ్డి ప్రశ్నించారు. ‘రేవంత్‌కు ఈ బట్టలు ఊడదీసే ఫాంటసీ ఏమిటో?’అని వ్యాఖ్యానించారు. కాంగ్రెస్‌ పార్టీ ఆరు గ్యారెంటీలు, ఎన్నికలకు ముందు ఇచ్చిన హామీలు, అభివృద్ధి అంశాలపై చర్చకు సిద్ధమా అని సవాల్‌ విసిరారు. సోమవారం అసెంబ్లీలో బీజేఎల్పీ కార్యాలయంలో ఆయన మీడియా ప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ, తాను గవర్నర్‌ చేసిన ప్రసంగంపై ప్రశ్నిస్తే ఎక్కడా సమాధానం చెప్పకుండా దాటవేశారని, రుణమాఫీ పూర్తిచేశామని గవర్నర్‌తో అబద్ధాలు చెప్పించారన్నారు. నిర్మల్‌లో ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా సరే.. రుణమాఫీ పూర్తి అయిందని నిరూపిస్తే ఎంతటి శిక్షకైనా తాను సిద్ధమేనని మహేశ్వర్‌రెడ్డి సవాల్‌ విసిరారు. కాళేశ్వరం అవినీతి, ధరణి, ఫోన్‌ ట్యాపింగ్‌, ఫార్ములా రేస్‌ అంశాలపై చర్యలు ఏమయ్యాయని ప్రశ్నించారు.

బీసీ బిల్లు ఆమోదంపై హర్షం

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: బీసీలకు విద్యా, ఉద్యోగాలు, స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో బీసీ రాజకీయ రిజర్వేషన్లను 42 శాతం పెంచుతూ సోమవారం అసెంబ్లీలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బీసీ బిల్లు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదం పొందడం బీసీ సంక్షేమ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు జాజుల శ్రీనివాస్‌ హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

అపాయింట్‌మెంట్‌ ఇవ్వండి

- బీసీ రిజర్వేషన్ల అంశంపై అన్ని పార్టీల నేతలం వచ్చి కలుస్తాం: ప్రధాని మోదీకి సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి లేఖ
- రాష్ట్ర అసెంబ్లీ రెండు బిల్లులను ఆమోదించిందని వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: రాష్ట్రంలో బీసీ రిజర్వేషన్లను 42 శాతానికి పెంచే అంశంలో సహకరించాలని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ మేరకు మోదీని కలిసేందుకు అపాయింట్‌మెంట్‌ కోరుతూ సోమవారం రాత్రి లేఖ రాశారు. ‘‘రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో చేసిన తీర్మానం మేరకు తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, రాజకీయ, కులగణన సర్వే నిర్వహించాం. ఆ సర్వే నివేదికల ఆధారంగా రాష్ట్రంలోని బీసీలకు విద్య, ఉద్యోగ రంగాల్లో, స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లను 42 శాతానికి పెంచాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ మేరకు సోమవారం రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో రెండు బిల్లులను పెట్టి చర్చించాం. అన్ని రాజకీయ పక్షాలు ఏకగ్రీవంగా మద్దతు ఇచ్చాయి. బిల్లులు ఆమోదం పొందాయి. ఈ చర్చ సందర్భంగా బీసీ రిజర్వేషన్ల విషయంలో కేంద్రం సహకారం కోరాలని రాజకీయ పక్షాలు సూచించాయి. ఈ మేరకు కాంగ్రెస్‌, బీఆర్‌ఎస్‌, బీజేపీ, ఎంఐఎం, సీపీఐ పార్టీల తరఫున మిమ్మల్ని కలసి మీ సహకారాన్ని అభ్యర్థిస్తున్నాం. సానుకూలంగా స్పందించి అపాయింట్‌మెంట్‌ ఇవ్వగలరు’’అని ఆ లేఖలో సీఎం కోరారు.

చర్లపల్లి రైల్వే టెర్మినల్‌కు పొట్టి శ్రీరాములు పేరు పెట్టండి

రైల్వేశాఖ ఇటీవల ప్రారంభించిన చర్లపల్లి రైల్వే టెర్మినల్‌కు అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు పేరు పెట్టాలని కోరుతూ రైల్వే మంత్రి అశ్వినీవైష్ణవ్‌కు సీఎం సోమవారం రాత్రి లేఖ రాశారు. చర్లపల్లి టెర్మినల్‌ ఏర్పాటుపై హర్షం వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణ లాజిస్టిక్‌ హబ్‌గా మరో కేంద్రం ఏర్పాటు కావడం సంతోషకరమని చెప్పారు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు కోసం ప్రాణత్యాగం చేసిన పొట్టి శ్రీరాములు పేరును ఈ టెర్మినల్‌కు పెట్టడం సముచితమని పేర్కొన్నారు.

‘బీసీ’ బిల్లులు ఏకగ్రీవం

విద్య, ఉద్యోగాల్లో.. స్థానిక సంస్థల్లో 42% రిజర్వేషన్లు కల్పించే రెండు బిల్లులకు అసెంబ్లీ ఆమోదం

- బీసీలకు రిజర్వేషన్ల చట్టబద్ధత కోసం ప్రధాని మోదీని కలుద్దాం.. సమైక్య గొంతు వినిపిద్దాం: ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి
- ఫిబ్రవరి 4న సామాజిక న్యాయ దినోత్సవంగా పాటిద్దామని వెల్లడి
- ఆమోదం వచ్చేలా శాస్త్రీయంగా రూపొందించాం: డిప్యూటీ సీఎం భట్టి
- తమిళనాడు తరహాలో రిజర్వేషన్లు సాధించుకుందాం: మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్‌
- న్యాయపరమైన చిక్కులకు అవకాశం: వివేకానంద

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: రాష్ట్రంలో బీసీలకు 42శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన రెండు బిల్లులను సోమవారం శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. విద్య, ఉద్యోగాల్లో రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి ఒక బిల్లు, స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి మరో బిల్లు ఆమోదం పొందాయి. అనంతరం అసెంబ్లీ మంగళవారానికి వాయిదా పడింది. సోమవారం ఉదయం బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్‌.. ఈ రెండు బీసీ బిల్లులను శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టారు. ప్రభుత్వ విప్‌ ఆది శ్రీనివాస్‌, బీఆర్‌ఎస్‌ నుంచి మాజీ మంత్రి గంగుల కమలాకర్‌ బీసీ రిజర్వేషన్ల ఆవశ్యకతను వివరించారు. తర్వాత సాయంత్రం వరకు కూడా బీసీ రిజర్వేషన్ల బిల్లులపై శాసనసభలో సుదీర్ఘ చర్చ జరిగింది.

ఫిబ్రవరి 4న సామాజిక న్యాయ దినోత్సవంగా జరుపుదాం..

బీసీ బిల్లులపై చర్చ అనంతరం సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి మాట్లాడారు. ‘‘బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్‌ కల్పించాలన్నది కాంగ్రెస్‌ పార్టీ ఎజెండా. బీసీలకు 37శాతం రిజర్వేషన్‌ కల్పించే బిల్లును గతంలో అసెంబ్లీ ఆమోదించింది. దానికి సంబంధించిన తీర్మానం రాష్ట్రపతి వద్ద పెండింగ్‌లో ఉంది. సాంకేతిక కారణాల రీత్యా గతంలో చేసిన తీర్మానం ఉపసంహరించుకుని, కొత్తగా అసెంబ్లీ తీర్మానం చేసింది. బిల్లుకు మద్దతు ఇచ్చిన పక్షాలకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాం. కేంద్రంలో అధికారంలోకి వస్తే దీన్ని అమలు చేస్తామని మా నేత రాహుల్‌ గాంధీ హామీ ఇచ్చారు. ఆ దిశగానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధితో బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్‌ కోసం అడుగులు వేస్తోంది’’ అని పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన వర్గాలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు సాధించే వరకు విశ్రమించబోనని చెప్పారు. ఫిబ్రవరి 4వ తేదీని సామాజిక న్యాయ దినోత్సవంగా జరుపుదామన్నారు.

ఏకాభిప్రాయంతో వెళదాం.. నాయకత్వం వహిస్తా..

బీసీల లెక్క తెలియకపోవడం వల్లే రిజర్వేషన్లపై గతంలో సుప్రీంకోర్టు అభ్యంతరం తెలిపిందని సీఎం రేవంత్‌ గుర్తు చేశారు. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకునే రాష్ట్రం కులగణన సర్వే చేపట్టామన్నారు. ‘‘బీసీలకు రిజర్వేషన్‌ కల్పించే బిల్లును చట్టం చేసేలా కేంద్రంపై అన్ని పక్షాలు ఒత్తిడి పెంచాలి. దీనిపై తెలంగాణ సమాజం ఏకాభిప్రాయంతో ఉందనే సందేశాన్ని కేంద్రానికి పంపాలి. బీసీ రిజర్వేషన్‌ సాధనకు నేను నాయకత్వం వహిస్తా. సభా నాయకుడిగా హామీ ఇస్తున్నా. అఖిలపక్ష నాయకులంతా సమైక్యంగా ఢిల్లీకి వెళ్లి ప్రధానమంత్రిని కలుద్దాం. ప్రధాని మోదీ అపాయింట్‌మెంట్‌ తీసుకొచ్చే బాధ్యత కేంద్ర మంత్రులు కిషన్‌రెడ్డి, బండి సంజయ్‌ తీసుకోవాలి. మేం రాహుల్‌ని కలసి పార్లమెంట్లో ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించాలని కోరుతాం. ఆయనను కలిసే బాధ్యత, ఈ అంశాన్ని పార్లమెంట్‌లో ప్రస్తావించేలా చేసే బాధ్యతను పీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్‌ గౌడ్‌కు అప్పగిస్తాం..’’ అని సీఎం రేవంత్‌ చెప్పారు. బీసీ బిల్లు పార్లమెంట్‌లో ఆమోదం పొందేలా చేసే బాధ్యత ప్రతి పార్టీపైనా ఉందన్నారు.

చట్టబద్ధత లభించేలా శాస్త్రీయంగా చేశాం: భట్టి

బీసీలకు 42శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించే బిల్లుపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏడాది పాటు కసరత్తు చేసిందని డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క తెలిపారు. రాహుల్‌ గాంధీ ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం.. రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వం కులగణన సర్వే చేపట్టిందన్నారు. శాస్త్రీయంగా, పకడ్బందీగా 50రోజుల్లో దీనిని పూర్తి చేశామని చెప్పారు. ‘‘దేశంలో కులగణన శాస్త్రీయంగా జరిగిందంటే అది ఒక తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే.. భవిష్యత్తులో ఇతర రాష్ట్రాలు కులగణన చేయాల్సిన సమయంలో మనం చేసిన సర్వేను మోడల్‌ గా తీసుకునేంత శాస్త్రీయంగా చేయించాం. గతంలో కేంద్రానికి పంపిన అనేక తీర్మానాలు శాస్త్రీయంగా లేకపోవడం వల్ల కోర్టుల్లో వీగిపోయేవి. అలాంటి అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని శాస్త్రీయంగా సర్వే చేయించి, అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేశాం..’’ అని భట్టి వివరించారు. కుల గణనలో బీసీలు 50.36 శాతం ఉన్నట్టు తేలిందని.. దీని ఆధారంగా బీసీలకు 42శాతం రిజర్వేషన్‌ అమలు కోసం సభలో తీర్మానం పెట్టామన్నారు. తెలంగాణలో కులగణన జరిగినట్టే దేశవ్యాప్తంగా జరగాలని కోరుకుంటున్నట్టు తెలిపారు.

తమిళనాడు తరహాలో రిజర్వేషన్లు సాధించుకుందాం: పొన్నం

తమిళనాడులో మొత్తం 68శాతం రిజర్వేషన్లు అమలవుతున్నాయని.. 50శాతం రిజర్వేషన్లు మించకూడదన్న నిబంధన కూడా ఈడబ్ల్యూఎస్‌కు 10శాతం రిజర్వేషన్లతో తొలగిపోయిందని మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్‌ చెప్పారు. తమిళనాడు స్ఫూర్తితో రిజర్వేషన్లు సాధించుకుందామన్నారు. 42శాతం బీసీ రిజర్వేషన్లకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలుపుతుందన్న నమ్మకం ఉందని తెలిపారు. బీసీ రిజర్వేషన్లపై తెలంగాణ రాజకీయ పార్టీలన్నీ ఒకేతాటిపై ఉన్నాయన్న సంకేతం పంపిద్దామని.. ఎవరేం చేశారన్నది మరోసారి చర్చించుకుందామని చెప్పారు. బీసీ బిల్లుపై చర్చించేందుకు ప్రధాని అపాయింట్‌మెంట్‌ ఇప్పించే బాధ్యతను బీజేపీ నేతలు తీసుకోవాలన్నారు. బీజేపీకి ఇది శీలపరీక్ష లాంటిదని, ఆ పార్టీ వ్యాపారుల పార్టీనా, బీసీల పార్టీనా తేలిపోతుందని పేర్కొన్నారు.

న్యాయపరమైన చిక్కులకు అవకాశం

కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన 42శాతం బీసీ రిజర్వేషన్ల బిల్లుకు న్యాయపరమైన చిక్కులు వచ్చే అవకాశం ఉందని బీఆర్‌ఎస్‌ సభ్యుడు కేపీ వివేకానంద పేర్కొన్నారు. బీసీ కమిషన్‌, డెడికేటెడ్‌ కమిషన్‌ల పేర్లతో శాస్త్రీయత లేకుండా బీసీ రిజర్వేషన్లను నిర్ధారిస్తూ తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ఎవరైనా కోర్టుల్లో సవాల్‌ చేసే అవకాశం ఉందని.. బీజేపీ కేంద్ర మంత్రులు కూడా అదే చెప్తున్నారని తెలిపారు. ఒక పద్ధతి ప్రకారం రిజర్వేషన్ల పెంపు ప్రక్రియ జరగాల్సి ఉండగా.. అందుకు భిన్నంగా జరిపారని పేర్కొన్నారు. అయితే వివేకానంద చెప్పిన అంశాలపై మంత్రులు పొన్నం ప్రభాకర్‌, సీతక్క అభ్యంతరం తెలిపారు. కేంద్రం ఎలాంటి అడ్డంకులు లేకుండా బీసీ బిల్లును ఆమోదిస్తుందని చెప్పారు. ఇందుకోసం అఖిలపక్షాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకెళ్లి ప్రధానిని కలుస్తామన్నారు. ఇక బీసీ రిజర్వేషన్ల బిల్లుపై కాంగ్రెస్‌ సభ్యులు బీర్ల అయిలయ్య, వాకిటి శ్రీహరి, మక్కాన్‌సింగ్‌ రాజ్‌ ఠాకూర్‌ ప్రసంగించారు.

స్వీట్లు తినిపించుకున్న మంత్రి, ఎమ్మెల్యేలు

బీసీ బిల్లులకు శాసనసభ ఆమోదం పొందడం మంత్రి పొన్నం, బీసీ ఎమ్మెల్యేలు హర్షం వ్యక్తం చేశారు. ఈ మేరకు అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్‌లో మంత్రి, బీసీ ఎమ్మెల్యేలు స్వీట్లు తినిపించుకున్నారు.

బీసీలపై అప్పుల భారం: పాయల్‌ శంకర్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: సమాజానికి అనేక రకాల సేవలందిస్తున్న బలహీనవర్గాలకు సరైన న్యాయం జరగడం లేదని బీజేపీ సభ్యుడు పాయల్‌ శంకర్‌ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. బీసీలకు 42% రిజర్వేషన్‌ బిల్లుపై సోమవారం ఆయన అసెంబ్లీలో మాట్లాడారు. పదేళ్లుగా ప్రభుత్వాలు చేస్తున్న అప్పుల వల్ల బీసీలపై భారం పెరిగిందన్నారు. రెండు కోట్ల జనాభా ఉన్న బీసీల్లో అతి తక్కువ మందికే ఉపాధి లభిస్తోందన్నారు. న్యాయ స్థానాల్లోనూ పీపీలు, జీపీలు సరైన సంఖ్యలో లేరన్నారు. న్యాయమూర్తుల ఎంపికలో కొలీజియంకు సిఫార్సు చేసే వారిలోనూ బీసీలు తక్కువగా ఉంటున్నారని తెలిపారు. చట్టసభల్లోనూ బీసీల సంఖ్య అతి తక్కువగా ఉందన్నారు. బీసీ కార్పొరేషన్లకు భారీగా నిధులిస్తున్నామని గొప్పలు చెప్పుకుంటున్న ప్రభుత్వాలు, ఖర్చులో మాత్రం తీసికట్టుగా ఉన్నాయన్నారు. ఇవి కాగితంపైనే ఉంటున్నాయని, బీసీ సంక్షేమం ఆచరణలో శూన్యమని విమర్శించారు. బీసీ రిజర్వేషన్‌ బిల్లును తమ పార్టీ సమర్థిస్తోందని, అయితే, బీసీలకు న్యాయం చేసేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిధిలో ఉన్న మేలు చేయాలని సూచించారు. అప్పులపై పాయల్‌ శంకర్‌ మాట్లాడుతున్నప్పుడు కాంగ్రెస్‌ సభ్యులు జోక్యం చేసుకుని.. పదేళ్ల మోదీ ప్రభుత్వంలోనే అప్పులు పెరిగాయన్నారు బీసీ బిల్లుపై చర్చలో రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉమ్మడి వాణి విన్పించేలా మాట్లాడాలని మంత్రి పొన్నం కోరారు.

వెనుకబడ్డ ముస్లింలకు రిజర్వేషన్‌: అక్బరుద్దీన్‌

ముస్లిం మైనార్టీల్లో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని ఎంఐఎం పక్ష నేత అక్బరుద్దీన్‌ ఒవైసీ డిమాండ్‌ చేశారు. బీసీ రిజర్వేషన్‌ బిల్లును సమర్థించిన ఆయన బీసీలకు సరైన న్యాయం జరిగేందుకు కలిసి పనిచేసేందుకు సిద్ధమన్నారు. ఢిల్లీపై ఒత్తిడి తెచ్చేందుకు ఎలాంటి ప్రణాళిక రూపొందించినా తాము ముందుంటామని చెప్పారు. కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో రిజర్వేషన్ల అమలు భిన్నంగా ఉందన్నారు. అక్కడ ఎలాంటి లక్ష్మణ రేఖ లేదని తెలిపారు. భారత రాజ్యాంగంలోని వివిధ ఆర్టికల్స్‌ బీసీ రిజర్వేషన్‌పై ఇచ్చిన స్పష్టతను పరిశీలించాలని సూచించారు. సుప్రీం కోర్టు తీర్పును ముందు పెట్టి రిజర్వేషన్లకు బ్రేకులు వేయడం సరికాదన్నారు. రాజకీయాలు, విద్య, ఉద్యోగాల్లోనే కాకుండా ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టుల్లోనూ రిజర్వేషన్లు అమలు చేయాలని, అప్పుడే బీసీలు ఆర్థికంగా పరిపుష్టి సాధిస్తారని తెలిపారు. బీసీల రిజర్వేషన్లపై వివిధ కమిషన్లు ఇచ్చిన నివేదికలను సభలో విన్పించారు.

బీసీలకు అన్యాయం: కూనంనేని

బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు తరతరాలుగా అన్యాయం జరుగుతోందని, సమాజాన్ని ప్రభావితం చేసే శ్రమ జీవులు ఈ వర్గాల్లోనే ఉన్నారని, దీన్ని సరిచేయాల్సిన అవసరం ఉందని సీపీఐ పక్ష నేత కూనంనేని సాంబశివరావు తెలిపారు. ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో వందశాతం రిజర్వేషన్లు అమలు చేసిన కాంగ్రెస్‌ పార్టీని అభినందించారు. ప్రైవేటు విభాగంలోనూ రిజర్వేషన్‌ విధానం తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు తగ్గిపోతున్న నేపథ్యంలో ఇది సరైన మార్గమన్నారు. వెనుకబడిన ముస్లింలకు మేలు చేసేలా దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్‌ రాజశేఖర రెడ్డి కృషి చేశారని తెలిపారు. మహిళలకు రిజర్వేషన్‌ కల్పించేలా ప్రతిపాదన చేయాలని సూచించారు. ఇతర రాష్ట్రాల్లో జరుగుతున్న రిజర్వేషన్లపై అధ్యయనం చేయాలని కోరారు. బిల్లుకు మద్దతు ఇస్తున్నట్టు చెప్పారు.

తెలుగు వర్సిటీకి సురవరం ప్రతాప్‌రెడ్డి పేరు

- ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్లుకు శాసనసభ ఆమోదం
- పరిపాలనలో గందరగోళం తొలగించేందుకే అన్న సీఎం
- చర్లపల్లి రైల్వే టెర్మినల్‌కు పొట్టి శ్రీరాములు పేరు ప్రతిపాదన
- వ్యతిరేకించిన బీజేపీ.. ఓయూకు సురవరం పేరు పెట్టాలని సూచన

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి సురవరం ప్రతాపరెడ్డి పేరును ప్రతిపాదిస్తూ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్లుకు సోమవారం శాసనసభ ఆమోదం తెలిపింది. ముఖ్యమంత్రి పక్షాన వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ సోమవారం ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. బిల్లు ప్రవేశపెట్టడానికి కారణాలపై సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి సభలో ప్రకటన చేశారు. తెలుగు వర్సిటీకి పొట్టి శ్రీరాములు పేరును తొలగించడాన్ని కేంద్రమంత్రి బండి సంజయ్‌ సహా పలువురు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించిన నేపథ్యంలో ఆయన వివరణ ఇచ్చారు.

పొట్టి శ్రీరాములును తక్కువగా చూడటం లేదు

‘పొట్టి శ్రీరాములు చేసిన కృషిని ఎవరూ తక్కువగా చూడటం లేదు. వారి ప్రాణ త్యాగాన్ని అందరూ స్మరించుకోవాలి. పరిపాలనలో భాగంగా కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నాం. రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు కృషి చేసిన వారిని స్మరించుకుని వారి పేర్లు పెట్టుకున్నాం. రాష్ట్ర పునర్విభజన తర్వాత గత పదేళ్లుగా ఈ ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది. అయితే కొందరు కొన్ని వర్గాల్లో అపోహలు కలిగించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కేంద్ర పదవుల్లో ఉన్నవారు కూడా ఇలా చేయడం సమంజసం కాదు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో హెల్త్‌ యూనివర్సిటీకి ఎన్టీఆర్‌ పేరుండేది. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఎన్టీఆర్‌ హెల్త్‌ యూనివర్సిటీ ఏపీకి వెళ్లగా తెలంగాణలో హెల్త్‌ యూనివర్సిటీకి కాళోజీ పేరు పెట్టుకున్నాం. ఇది ఎన్టీఆర్‌ను అగౌరవపరిచినట్టు కాదు. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఆచార్య ఎన్జీ రంగా వ్యవసాయ యూనివర్సిటీకి ప్రొఫెసర్‌ జయశంకర్‌ పేరు పెట్టుకున్నాం. వైఎస్‌ పేరుతో ఉన్న హార్టీకల్చర్‌ యూనివర్సిటీకి కొండా లక్ష్మణ్‌ బాపూజీ పేరు పెట్టుకున్నాం. వెంకటేశ్వర వెటర్నరీ యూనివర్సిటీకి పీవీ నరసింహారావు పేరును పెట్టుకున్నాం. ఇదే కోవలో తెలుగు వర్సిటీకి సురవరం ప్రతాప్‌రెడ్డి పేరు పెట్టుకున్నాం.

వ్యక్తులను అగౌరవ పరిచేందుకు కాదు..

ఏపీలో ఆ పాత పేర్లతో యూనివర్సిటీలు, సంస్థలు కొనసాగనున్నందున తెలంగాణలో కూడా అవే పేర్లతో ఉంటే పరిపాలనలో గందరగోళం ఏర్పడే అవకాశం ఉన్నందున మార్చుకుంటున్నాం. అంతే కానీ వ్యక్తులను అగౌరవపరిచేందుకు కాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలకు బాధ్యతాయుత పదవుల్లో ఉన్న కొందరు కులాన్ని ఆపాదిస్తున్నారు. కుల, మత ప్రాతిపదికన విభజించి రాజకీయ ప్రయోజనాలు పొందాలనుకోవటం తప్పు. గుజరాత్‌లో సర్దార్‌ వల్లభాయ్‌ పటేల్‌ పేరుతో ఉన్న స్టేడియంకు ఆయన పేరు తొలగించి నరేంద్ర మోదీ పేరు పెట్టారు. మేం అలాంటి తప్పిదాలు చేయలేదు..’అని రేవంత్‌ చెప్పారు.

నేచర్‌క్యూర్‌ ఆసుపత్రికి రోశయ్య పేరు

‘మాకు ఆర్యవైశ్యులపై, పెద్దలు పొట్టి శ్రీరాములుపై అపార గౌరవం ఉంది. ఆయన త్యాగాలు, ఆయన దేశభక్తిని సమున్నతంగా స్మరించుకునేలా.. ఇటీవలే ఘనంగా ప్రారంభించుకున్న చర్లపల్లి రైల్వే టెర్మినల్‌కు ఆయన పేరు పెట్టుకుందాం. ఈ మేరకు కేంద్ర మంత్రులు కిషన్‌రెడ్డి, బండి సంజయ్‌లకు లేఖ రాస్తా. ఇక మాజీ సీఎం కె.రోశయ్య ఇంటికి చేరువలోనే ఉన్న ప్రభుత్వ నేచర్‌ క్యూర్‌ ఆసుపత్రికి రోశయ్య పేరు పెట్టడంతో పాటు ఆవరణలో ఆయన విగ్రహం కూడా ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించాం. ఆయన జయంతి, వర్ధంతిని అధికారికంగా నిర్వహిస్తాం. ఇక సురవరం ప్రతాపరెడ్డి మహనీయుడు. తెలంగాణలో కవులు లేరు అంటూ అపహాస్యం చేసిన పరిస్థితిలో 354 మంది ఉద్దండ కవులతో సమావేశమై గోల్కొండ పత్రికలో వారి ప్రతిభకు పట్టం కట్టి తెలంగాణ కవుల గొప్పదనాన్ని చాటారు. నిజాంకు వ్యతిరేకంగా గొప్పగా పోరాడిన ధీశాలి..’అని సీఎం వివరించారు.

తెలుగుజాతి త్యాగాన్ని అవమానించడమే: బీజేపీ

తెలుగు వర్సిటీ పేరు మార్పును బీజేపీ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించింది. ‘పొట్టి శ్రీరాములు ఓ ప్రాంత నేత కాదు. ఆయన గాంధీజీతో కలిసి జాతీయోద్యమంలో పాల్గొన్నారు. మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌ విముక్తి కోసం ప్రాణత్యాగం చేశారు. అలాంటి మహనీయుడి పేరును తొలగించటం అంటే తెలుగు జాతి త్యాగాన్ని అవమానపరచటమే. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి పేరును.. నిజాంకు గుర్తుగా ఉన్న ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ పేరును మార్చి దానికి పెట్టాలి..’అని బీజేపీ సభ్యుడు ధన్‌పాల్‌ సూర్యనారాయణ డిమాండ్‌ చేశారు. అహ్మదాబాద్‌లోని స్టేడియానికి సర్దార్‌ పటేల్‌ పేరును తొలగించారన్న ఆరోపణ సరికాదని, స్టేడియం ప్రాంగణానికి ఆయన పేరే ఉందని, అక్కడి క్రికెట్‌ గ్రౌండ్‌కు మాత్రమే నరేంద్ర మోదీ పేరు పెట్టారని ఆ పార్టీ ఫ్లోర్‌ లీడర్‌ మహేశ్వర్‌రెడ్డి చెప్పారు.

శాస్త్రీయత లేదు.. 3 సవరణలు అవసరం

- బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్‌ బిల్లుపై బీఆర్‌ఎస్‌ సభ్యుడు గంగుల కమలాకర్‌
- మద్దతు ఇస్తున్నట్టు నటిస్తూ.. అడ్డుతగిలేలా బీఆర్‌ఎస్‌ వ్యవహారం: మంత్రి పొన్నం కౌంటర్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: బీసీల రిజర్వేషన్ల పెంపు ప్రాతిపదిక, ప్రక్రియ ఏర్పాటులో శాస్త్రీయత లోపించిందని..ఇది 42 శాతం రిజర్వేషన్ల అమలుకు అడ్డుగా మారే పరిస్థితి రాకుండా చూడాల్సి ఉందని బీఆర్‌ఎస్‌ ఎమ్మెల్యే గంగుల కమలాకర్‌ అన్నారు. దీని కోసం బిల్లుకు మూడు సవరణలు చేయాలని సూచించారు. శాసనసభలో మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్‌ బీసీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన అనంతరం అధికార పక్షం తరఫున ఆది శ్రీనివాస్‌ చర్చను ప్రారంభించారు. ఆ తర్వాత బీఆర్‌ఎస్‌ పక్షాన గంగుల కమలాకర్‌ మాట్లాడుతూ, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన రెండు బిల్లులకు బీఆర్‌ఎస్‌ పూర్తి మద్దతు తెలుపుతోందన్నారు. తమిళనాడులో 69 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలవుతున్నాయని, అక్కడి ప్రభుత్వం పకడ్బందీగా ప్రక్రియ చేపట్టడంతోపాటు నాటి ముఖ్యమంత్రి జయలలిత బాధ్యతను భుజాన వేసుకొని పట్టుదలగా వ్యవహరించటమేనన్నారు. అదే తరహాలో తెలంగాణలో కూడా జరగాల్సి ఉందని, కానీ ఇక్కడ అలా లేదన్నారు. దీంతో మంత్రి పొన్నం జోక్యం చేసుకుని, బిల్లును పాస్‌ చేసుకునేందుకు మద్దతు తెలుపుతున్నట్టు చెబుతూనే అడ్డుతగిలేలా బీఆర్‌ఎస్‌ వ్యవహరిస్తోందని, రాజకీయాలు చేస్తోందని, మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు వెనకనుంచి గంగుల కమలాకర్‌కు ఏవేవో సూచించి తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు.

న్యాయపరమైన చిక్కులు లేకుండా ఉండాలనే..: హరీశ్‌రావు

హరీశ్‌రావు కలగజేసుకొని మాట్లాడుతూ తమిళనాడు తరహాలో సాఫీగా రిజర్వేషన్లు అమలులోకి రావాలంటే న్యాయపరమైన చిక్కులు లేకుండా ఉండాలని, అందుకే తాము సూచనలు చేస్తున్నామే తప్ప రాజకీయం కోసం కాదన్నారు. రిజర్వేషన్లు సాధించుకునేందుకు పార్లమెంటులో పోరాటానికి బీఆర్‌ఎస్‌ కలిసి వస్తుందని, రాహుల్‌గాంధీ కూడా గట్టిగా పూనుకోవాలన్నారు. తాము సూచించే సవరణలను బిల్లులో చేర్చాలని కోరారు. ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టుల్లో బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్‌ కల్పించాలని, బిల్లులో ఈ అంశం చేర్చడానికి ఢిల్లీ పర్మిషన్‌ అవసరం లేనందున వెంటనే అమలులోకి తేవాలని కోరారు. అనంతరం మంత్రి పొన్నం మాట్లాడుతూ అన్ని పార్టీలు కలిసి వచ్చి బీసీల రిజర్వేషన్లు సాధించుకోవాలని, మిగతా రాజకీయ విషయాలను వేరే సందర్భంలో చర్చించుకుందామని పేర్కొన్నారు.

బీసీ ఎమ్మెల్యేలతో మంత్రులు పొన్నం, సురేఖ భేటీ
‘బిల్లు’పై సీఎంకు ఎమ్మెల్యేల కృతజ్ఞతలు

సమావేశంలో పొన్నం, సురేఖ, ఆది శ్రీనివాస్‌, మక్కన్‌సింగ్‌ తదితరులు

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: బీసీ రిజర్వేషన్ల బిల్లును అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టడానికి ముందు బీసీ వర్గాలకు చెందిన కాంగ్రెస్‌ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలతో మంత్రులు పొన్నం ప్రభాకర్‌, కొండా సురేఖలు సమావేశమయ్యారు. అసెంబ్లీ హాలులో జరిగిన ఈ భేటీలో ప్రభుత్వ విప్‌లు ఆది శ్రీనివాస్‌, బీర్ల అయిలయ్యతో పాటు ఎమ్మెల్యేలు వాకిటి శ్రీహరి, మకన్‌సింగ్‌ రాజ్‌ఠాకూర్‌, ఈర్ల శంకరయ్య, ప్రకాశ్‌గౌడ్‌ తదితరులు పాల్గొన్నారు. బీసీ రిజర్వేషన్ల బిల్లు అసెంబ్లీ ముందుకు వచ్చేంతవరకు కాంగ్రెస్‌ పార్టీ పక్షాన జరిగిన కృషిని ఈ సందర్భంగా చర్చించుకున్న మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు బీసీ రిజర్వేషన్ల బిల్లును అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టినందుకు సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, డిప్యూటీ సీఎం భట్టివిక్రమార్క, రాష్ట్ర మంత్రివర్గానికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

మిరపకాయల దండలతో బీఆర్‌ఎస్‌ ఎమ్మెల్సీల నిరసన
మిర్చికి రూ.25 వేల గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలని డిమాండ్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: మిర్చి రైతుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని, క్వింటాల్‌ మిర్చికి రూ.25 వేల గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్‌ చేస్తూ బీఆర్‌ఎస్‌ ఎమ్మెల్సీలు వినూత్న నిరసన తెలిపారు. సోమవారం శాసన మండలి ఆవరణలో బీఆర్‌ఎస్‌ ఎమ్మెల్సీలు ఎండు మిరపకాయల దండలను మెడలో వేసుకొని ఆందోళనకు దిగారు. తెలంగాణలో గత సీజన్‌లో 4 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో మిర్చి సాగు అయిందని, అయితే ధరలేక ఈ సీజన్‌లో సాగు విస్తీర్ణం 2 లక్షల 40 వేల ఎకరాలకు తగ్గిపోయిందని ఎమ్మెల్సీలు కవిత, మధుసూదనాచారి, ఇతర బీఆర్‌ఎస్‌ ఎమ్మెల్సీలు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. నాఫెడ్‌, మార్క్‌ఫెడ్‌ ద్వారా క్వింటాల్‌ మిర్చికి రూ.25 వేల ధర ఇచ్చి ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేయాలని డిమాండ్‌ చేశారు. తెలంగాణ మిర్చి పంటను విదేశాలకు ఎగుమతి చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. అలాగే మిర్చి పంటను సుగంధ ద్రవ్యాల బోర్డు నుంచి ఆహార పంటల జాబితాలో చేర్చాలని కోరారు.

ఇది గాంధీభవన్‌ కాదు.. అసెంబ్లీ!

- ప్రశ్నోత్తరాల సమయం కుదింపుపై ఎంఐఎం నేత అక్బరుద్దీన్‌ ఆగ్రహం... సభ నుంచి పార్టీ సభ్యులతో కలసి వాకౌట్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: ‘శాసనసభను నడపడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది. ప్రశ్నలను ఆపుతోంది. వాటిని మార్చివేస్తోంది. దీనికి నిరసనగా వాకౌట్‌ చేస్తాం. ఇది గాంధీభవన్‌ కాదు, అసెంబ్లీ. అసెంబ్లీని అసెంబ్లీ లాగా నడపండి..’అని ప్రభుత్వంపై ఎంఐఎం పక్షనేత అక్బరుద్దీన్‌ ఒవైసీ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. శాసనసభలో సోమవారం ఉదయం 11.30 గంటలకే ప్రశ్నోత్తరాల సమయం ముగిసిందని, మిగిలిన ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చినట్టు భావించాలని స్పీకర్‌ గడ్డం ప్రసాద్‌కుమార్‌ ప్రకటించడంతో అక్బరుద్దీన్‌ తీవ్రస్థాయిలో నిరసన తెలిపారు. రంజాన్‌ ఉపవాసాల్లో ఉండటంతో కనీసం నీళ్లు కూడా తాగనని, ఈ పరిస్థితిలో సైతం సభకు వస్తే 4 నిమిషాలు మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వరా? అని నిలదీశారు. గత డిసెంబర్‌ నుంచి ఇచ్చిన జీవోలు, బీఆర్‌ఓల వివరాలను అడిగితే ఆ ప్రశ్నను పూర్తిగా మార్చేశారని తప్పుబడుతూ ఆయన తన పార్టీ ఎమ్మెల్యేలతో కలసి సభ నుంచి వాకౌట్‌ చేశారు. ప్రశ్నోత్తరాలు గంటపాటే జరుగుతాయని ముందే ప్రకటించానని, అక్బరుద్దీన్‌ విజ్ఞప్తిని పరిశీలిస్తానని స్పీకర్‌ బదులిచ్చారు.

అప్పుడెందుకు ప్రశ్నించలేదు?: సీతక్క

గత ప్రభుత్వ హయాంలో సభను అప్రజాస్వామికంగా నడిపినపుడు ఎంఐఎం పక్షనేత అక్బరుద్దీన్‌ ఒవైసీ ఎందుకు ప్రశ్నించలేదని మంత్రి సీతక్క నిలదీశారు. సోమవారం అసెంబ్లీ లాబీల్లో ఆమె మీడియా ప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ గత పదేళ్లలో ఎన్ని ప్రశ్నలు వాయిదా పడ్డాయి? అప్పుడెందుకు అడగలేదు? అని ప్రశ్నించారు. గత ప్రభుత్వం ప్రశ్నోత్తరాలే లేకుండా అసెంబ్లీని నడిపిందన్నారు.

‘తెలుగు వర్సిటీ’ బిల్లుకు మండలి ఆమోదం
సభలో బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ చట్ట సవరణ బిల్లుకు శాసనమండలి ఆమోదం తెలిపింది. సోమవారం మధ్యాహ్నం మండలిలో వైద్య,ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ బిల్లును సభలో ప్రవేశపెట్టారు. . కాగా, సభ్యులంతా బిల్లుకు మద్దతు పలకడంతో సభ ఆమోదించింది. అనంతరం మండలిని మంగళవారం ఉదయం 10 గంటలకు వాయిదా వేస్తున్నట్టు మండలి చైర్మన్‌ గుత్తా సుఖేందర్‌రెడ్డి ప్రకటించారు.

మరిన్ని అసెంబ్లీ వార్తలు సాక్షి ప్లస్- ఈపేపర్‌లో

వలంటీర్లు అప్పుడెలా గుర్తొచ్చారు?

కూటమి ప్రభుత్వంపై నిప్పులు చెరిగిన వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు

సాక్షి, అమరావతి: 'రాష్ట్రంలో వలంటీర్ వ్యవస్థే లేదని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అదే వాస్తవమైతే విజయవాడ వరద బాధితులకు సహాయ, సహకారాలు అందించేందుకు వలంటీర్లు కావాలని అధికారిక ఉత్తర్వులిచ్చి.. వలంటీర్ల సేవలు ఏవిధంగా వినియోగించుకున్నారు' అని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు ప్రభుత్వంపై నిప్పులు చెరిగారు. తాము అధికారంలోకి వస్తే వలంటీర్ వ్యవస్థను కొనసాగించడంతో పాటు వేతనాలు రూ.10 వేలకు పెంచుతామని నమ్మించి, 2.56 లక్షల మందిని కూటమి ప్రభుత్వం దగా చేసిందని మండిపడ్డారు. వలంటీర్లకు గౌరవ వేతనాల పెంపు అంశంపై వైఎస్సార్‌సీపీ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న సోమవారం మండలిలో చర్చకు వచ్చింది. సంబంధిత మంత్రి డోలా బాలవీరాంజనేయస్వామి మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో వలంటీర్లు ఎవరూ లేరని, ఈ నేపథ్యంలో వేతనాల పెంపు అంశమే ఉత్పన్నం కాదన్నారు. మంత్రి సమాధానంపై ప్రతిపక్ష సభ్యులు తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు.

వరదల్లో వారిని ఎలా వినియోగించుకున్నారు?

వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ రమేశ్‌యాదవ్ మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో వలంటీర్లే లేకపోతే విజయవాడ వరదల్లో వారి సేవలను ప్రభుత్వం

రమేశ్‌యాదవ్

రామసుబ్బారెడ్డి

ఎందుకు వినియోగించుకుందని నిలదీశారు. వరదల సమయంలో ప్రభుత్వం జారీ చేసిన మెమో నంబర్, తేదీలతో సహా సభలో చదివి వినిపించారు. వరద సహాయ చర్యల్లో పాల్గొనకపోతే వలంటీర్లపై మీద చర్యలు తీసుకుంటామని కూడా ప్రభుత్వం హెచ్చరించిందని గుర్తు చేశారు. వలంటీర్లతో అవసరం తీరాక ఆ వ్యవస్థే లేదని చెప్పడం సమంజసం కాదన్నారు. 'గత ప్రభుత్వంలో వలంటీర్లకు ఇచ్చిన రూ.5 వేలు సరిపోదు.. మేం వస్తే రూ.10 వేలు చెల్లిస్తాం' అని టీడీపీ నాయకులు ప్రచారం చేశారన్నారు. పొన్నపురెడ్డి రామసుబ్బారెడ్డి మాట్లాడుతూ గత ఎన్నికల సమయంలో వలంటీర్ వ్యవస్థను కొనసాగిస్తామని, వీరికి నెలకు రూ.10 వేలకు వేతనం పెంచుతామని ప్రస్తుత సీఎం, మంత్రులు హామీలు ఇచ్చిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. సేవాభావంతో ముందుకు వచ్చి ప్రజల మన్ననలు పొందిన వలంటీర్లను ప్రభుత్వం మోసం చేసిందని విమర్శించారు.

నిమ్మల ముసిముసి నవ్వులు

'మా ప్రభుత్వం వస్తేనే వలంటీర్ల వేతనాలు రూ.10 వేలకు పెంచుతాం. వేతనం పెరిగిన వెంటనే నాకు పూతరేకులు, స్వీట్ బాక్స్, జున్ను ఇవ్వాలి' అని వలంటీర్లకు చెబుతూ ఎన్నికల ముందు ప్రస్తుత మంత్రి ఒకరు ప్రచారం చేశారని రమేశ్ యాదవ్ గుర్తు చేశారు. వేతనాలు పెంచితే మంత్రికి పూతరేకులు, జున్ను ఇద్దామని వలంటీర్లు అందరూ రెడీగా ఉన్నారన్నారు. దీంతో వెంటనే సభలోని వారంతా మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు వైపు చూశారు. ఈ క్రమంలో ఆయన పేపర్‌లో ఏదో చదువుతున్నట్టు తల దించుకుని ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకున్నారు.

ఎమ్మెల్సీ వరుదు కళ్యాణి మాట్లాడుతూ.. ప్రభుత్వం తలచుకుంటే వలంటీర్లను రెన్యూవల్ చేయడం పెద్ద సమస్య కాదన్నారు. వలంటీర్లకు ఇచ్చిన హామీని ప్రభుత్వం నెరవేర్చాలని డిమాండ్ చేశారు. అనంతరం మంత్రి డోలా మాట్లాడుతూ.. వలంటీర్ వ్యవస్థ మనుగడలో ఉందనే భ్రమలో తాము విజయవాడ వరదల్లో వారి సేవలు వినియోగించుకోవడానికి ఉత్తర్వులు ఇచ్చామన్నారు. మనుగడలో లేని వారిని ఎలా కొనసాగించాలని ప్రశ్నించారు.

పోలవరం ఎత్తు కుదింపునకు ఎందుకు అంగీకరించారు?

వైఎస్సార్‌సీపీ సభ్యుడు రవిబాబు

సాక్షి, అమరావతి: పోలవరం ప్రాజెక్టు నీటి నిల్వ సామర్థ్యాన్ని 41.15 మీటర్లకు కుదిస్తూ కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం తెలిపితే, టీడీపీకి చెందిన కేంద్ర మంత్రి ఉండి కూడా దానిని ప్రశ్నించకుండా ఎందుకు అంగీకరించారని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ డాక్టర్ కుంభా రవిబాబు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నిలదీశారు. సోమవారం శాసన మండలిలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో రవిబాబు మాట్లాడారు.

వెంటనే పోస్టింగ్‌లు ఇవ్వాలి

రాష్ట్రంలో వీఆర్‌లో ఉన్న పోలీసు అధికారులు, సిబ్బందికి వెంటనే పోస్టింగ్‌లు ఇవ్వాలని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ చంద్రగిరి యేసురత్నం ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. నెలల తరబడి వీఆర్‌లో పెట్టడంతో వారి కుటుంబాలు ఇబ్బంది పడుతున్నాయన్నారు.

క్లుప్తంగా...

పంచాయతీల ఆస్తులను పరిరక్షించాల్సిందే: హైకోర్టు

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీలో గ్రామ పంచాయతీల ఆస్తుల పరిరక్షణకు చర్యలు తీసుకోవాల్సిందేనని ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు తేల్చి చెప్పింది. పంచాయతీల ఆస్తులను గుర్తించి వాటిని జిల్లా గెజిట్‌లో ప్రచురించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలంది. పంచాయతీల ఆస్తుల పరిరక్షణకు ఇప్పటివరకు ఏం చర్యలు తీసుకున్నారో తెలపాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశిస్తూ విచారణను ఏప్రిల్ 30కి వాయిదా వేసింది. ఈ మేరకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) జస్టిస్ ధీరజ్‌సింగ్ ఠాకూర్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చీమలపాటి రవి ధర్మాసనం ఇటీవల ఉత్తర్వులిచ్చింది. ఏపీ గ్రామ పంచాయతీల (ఆస్తుల రక్షణ) నిబంధనలు-2011 ప్రకారం ప్రతీ పంచాయతీ ఆస్తులను గుర్తించి వాటిని జిల్లా గెజిట్‌లో ప్రచురించేలా ఆదేశించాలని కోరుతూ సమాచార హక్కు పరిరక్షణ సమాఖ్య వేదిక అధ్యక్షుడు వీరవెంకట సత్యనారాయణరెడ్డి పిల్ వేయగా సీజే ధర్మాసనం విచారించింది.

వంశీ రిమాండ్ 28 వరకు పొడిగింపు

విజయవాడలీగల్: సత్యవర్ధన్ కిడ్నాప్ కేసులో వల్లభనేని వంశీ రిమాండ్‌ను ఈనెల 28 వరకు పొడిగించారు. రిమాండ్ సోమవారంతో ముగియడంతో వర్చువల్‌గా జైలు నుంచే పోలీసులు హాజరుపరచగా, 28 వరకు రిమాండ్ పొడిగిస్తున్నట్లు ఎస్సీ, ఎస్టీ కేసుల ప్రత్యేక కోర్టు ఆదేశాలిచ్చింది.కాగా, అనారోగ్య సమస్యలతో బాధపడుతున్నందున వంశీకి బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోరుతూ ఆయన తరఫున న్యాయవాదులు పిటిషన్ వేశారు. దీనిపై విచారణను ఈ నెల 20కి ఎస్సీ, ఎస్టీ కేసుల ప్రత్యేక కోర్టు వాయిదా వేసింది.

రాబోయే రోజుల్లో సంచలన నిర్ణయాలు : లోకేశ్

సాక్షి, అమరావతి: ఐటీ రంగంలో రాబోయే రోజుల్లో సంచలన నిర్ణయాలు తీసుకుంటామని ఆ శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ అన్నారు. ఇటీవల దావోస్‌లో పర్యటించి పెట్టుబడులు రాబట్టామన్నారు. అయితే విధానపరమైన నిర్ణయంలో భాగంగా అక్కడ ఎటువంటి ప్రకటనలు చేయలేదని వెల్లడించారు. సోమవారం మండలిలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. విశాఖ ఐటీ పార్కుల్లో 54 కంపెనీలకు 295 ఎకరాల భూమిని ఏపీఐఐసీ ద్వారా కేటాయించినట్లు వెల్లడించారు. ఐటీతో పాటు, కమర్షియల్ కార్యకలాపాలను ఐటీ హిల్స్‌లో అనుమతిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ పండుల రవీంద్రబాబు మాట్లాడుతూ.. విశాఖ ఐటీ హిల్స్‌లో ప్రభుత్వం చెబుతున్నట్లుగా క్షేత్రస్థాయి పరిస్థితులు లేవన్నారు. ఎప్పుడు చూసినా అక్కడ వాచ్‌మెన్‌లు, ఖాళీ భవనాలే తారసపడతాయని తెలిపారు.

భూమి, పట్టాదార్ పాస్ పుస్తక చట్ట సవరణకు ఆమోదం

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీ భూమి, పట్టాదార్ పాస్ పుస్తక చట్టం-1971 సవరణ బిల్లుకు సోమవారం శాసనమండలి ఆమోదం తెలిపింది. ఇకపై భూ వివాదాలకు సంబంధించి అప్పిలేట్ అథారిటీగా డీఆర్వో స్థానంలో ఆర్డీవో వ్యవహరించనున్నారు. బిల్లు పాసైనట్లు చైర్మన్ మోషేన్‌రాజు ప్రకటించారు.

డాక్టర్ ప్రభావతికి సుప్రీంకోర్టులో ఊరట

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ : రఘురామకృష్ణరాజు సీఐడీ కేసులో గుంటూరు జీజీహెచ్ మాజీ సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ ప్రభావతికి సుప్రీంకోర్టులో మరోసారి ఊరట లభించింది. ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్‌ను కొట్టివేస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ డాక్టర్ ప్రభావతి సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించగా.. హైకోర్టు ఉత్తర్వులపై జనవరి 31న సుప్రీంకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. ఆమెను తక్షణం అరెస్టు చేయకుండా ఆదేశాలిచ్చింది. ఆ పిటిషన్‌ను జస్టిస్ విక్రమ్ నాథ్, జస్టిస్ సందీప్ మెహతాలతో కూడిన ద్విసభ్య ధర్మాసనం సోమవారం మరోసారి విచారించింది. విచారణ వాయిదా వేయాలని ఏపీ ప్రభుత్వం తరఫున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా కోరగా.. ఇందుకు ధర్మాసనం అంగీకరించింది. విచారణను ఏప్రిల్ 1కి వాయిదా వేసింది. అప్పటివరకు, గత విచారణ సందర్భంగా ఇచ్చిన ఆదేశాలు అమలులో ఉంటాయని జస్టిస్ విక్రమ్ నాథ్ ధర్మాసనం పేర్కొంది.

అనకాపల్లిలో రైల్వే బ్రిడ్జిని ఢీ కొట్టిన క్వారీ లారీ

అనకాపల్లి టౌన్: అనకాపల్లిలోని విజయరామరాజుపేట రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జికి ఏర్పాటు చేసిన గడ్డర్‌ను సోమవారం క్వారీ లారీ ఢీకొంది. దీంతో రైల్వే ట్రాక్ దెబ్బతింది. విజయవాడ నుంచి విశాఖ వెళుతున్న గూడ్స్ రైలు డ్రైవర్ గుర్తించి రైలును నిలిపి, ఉన్నతాధికారులకు సమాచారం ఇచ్చాడు. దీంతో నిడదవోలు, విశాఖలలో రైళ్లను నిలుపదల చేయించారు. కాగా, టెక్నికల్ సిబ్బంది శ్రమించి రాత్రి 7 గంటల సమయంలో ట్రాక్‌ను సరిచేశారు. ప్రమాదంపై జిల్లా ఎస్పీ తుహిన్ సిన్హా తీవ్రంగా స్పందించి లారీని అదుపులోకి తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. ట్రాఫిక్ సీఐ వెంకటనారాయణ లారీని అదుపులోకి తీసుకుని రూ.1,01,730 జరిమానా విధించారు. అయితే ఈ లారీ స్థానిక ఎంపీ సీఎం రమేష్‌కు చెందినదని కొందరు చెబుతున్నారు.

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలపై మండలిలో నిలదీత

పేద విద్యార్థులను చదువులకు దూరం చేస్తున్నారు

- కోర్సులు పూర్తయినా సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వడం లేదు
- ప్రభుత్వ తీరుపై ధ్వజమెత్తిన వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు

చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి

కల్పలతారెడ్డి

వరుదు కళ్యాణి

సాక్షి, అమరావతి: ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు చెల్లించకపోవడంపై వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు ప్రభుత్వాన్ని నిలదీశారు. సోమవారం శాసన మండలి సమావేశంలో ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌పై వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు అడిగిన ప్రశ్న చర్చకు రాగా.. పెద్దఎత్తున ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు పెట్టడంతో విద్యార్థులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు ప్రభుత్వంపై ధ్వజమెత్తారు. ప్రభుత్వ వైఖరి కారణంగా పేద విద్యార్థులు ఉన్నత విద్యకు దూరమయ్యే దుర్భర పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో నెలకొన్నాయని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కోర్సులు పూర్తయినప్పటికీ ఫీజులు చెల్లించలేదనే కారణంతో ప్రైవేట్ కళాశాలలు విద్యార్థులకు సర్టిఫికెట్లు కూడా ఇవ్వడం లేదని, ఇంత జరుగుతున్నా ప్రభుత్వం మాత్రం పట్టించుకోవడం లేదని దుమ్మెత్తిపోశారు. వెంటనే పెండింగ్ ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ నిధులను విడుదల చేసి విద్యార్థులను ఆదుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి డోలా బాలవీరాంజనేయస్వామి బదులిస్తూ.. 2023-24 విద్యా సంవత్సరానికి సంబంధించి రూ.3,169 కోట్ల ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు ఉన్నట్టు వెల్లడించారు. బకాయిల చెల్లింపు అంశం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందన్నారు.

ఆ హామీ అమలు చేయడం లేదు

వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ పర్వతరెడ్డి చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థల్లో పీజీ చదివే విద్యార్థులకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇస్తామన్న హామీని కూటమి ప్రభుత్వం అమలు చేయడం లేదని విమర్శించారు. యూజీ కోర్సుల్లో ఆరు త్రైమాసికాలకు సంబంధించి రూ.4,200 కోట్ల చొప్పున ప్రభుత్వం ఫీజులు బకాయి పడిందన్నారు. గత ప్రభుత్వంలో ప్రతి మూడు నెలలకు ఒకసారి షెడ్యూల్ ప్రకారం ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ నిధులు విడుదల చేశారని గుర్తు చేశారు. యూజీ, పీజీ కోర్సులకు 2018-19లో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రూ.1,880 కోట్ల ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయి పెట్టిందన్నారు. ఈ మొత్తాన్ని 2020లో ఒకేసారి వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం చెల్లించిందని గుర్తు చేశారు. మరో ఎమ్మెల్సీ టి.కల్పలతారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ రాక 13 లక్షల మంది ఇబ్బంది పడుతున్నారన్నారు. బకాయిలు ఎప్పటిలోగా చెల్లిస్తారో చెప్పాలని నిలదీశారు. ఎమ్మెల్సీ వరుదు కళ్యాణి మాట్లాడుతూ.. కూటమి ప్రభుత్వం 2014-19 మాదిరిగా ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌కు సీలింగ్ పెడుతుందా, వంద శాతం రీయింబర్స్‌మెంట్ చేస్తుందా అని వివరణ కోరారు. పీడీఎఫ్ ఎమ్మెల్సీ కేఎస్ లక్ష్మణరావు మాట్లాడుతూ.. ప్రభుత్వం రూ.3,196 కోట్లు బకాయిలు పెట్టడంతో క్యాంపస్ ఇంటర్వ్యూల్లో ప్లేస్‌మెంట్స్ వచ్చినా కొన్ని కళాశాలల యాజమాన్యాలు సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వడం లేదన్నారు. జీవో 77 ఎప్పుడు రద్దు చేస్తారో చెప్పాలని కోరారు. మంత్రి డోలా మాట్లాడుతూ.. ప్రైవేట్ కళాశాలల్లో పీజీ చదివే వారికి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇస్తామన్నారు. ఇందుకు సంబంధించిన జీవో 77 రద్దుపై సమాధానం దాటవేశారు.

ఒకే చట్ట పరిధిలోకి విశ్వవిద్యాలయాలు

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాలను ఒకే చట్టం పరిధిలోకి తీసుకుని వస్తామని మానవ వనరులు, విద్యా శాఖ మంత్రి లోకేశ్ శాసనమండలి ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో చెప్పారు. అమరావతిలో డీప్‌టెక్ వర్సిటీ, విశాఖలో ఐఎస్‌బీ ఏఐ వర్సిటీ ఏర్పాటుకు కసరత్తు చేస్తున్నామన్నారు. ఎన్‌ఐఆర్‌ఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో సెంటర్ ఫర్ ఎక్సలెన్స్ కూడా అందుబాటులోకి తెస్తామన్నారు.

'నిరుద్యోగ భృతి'.. 'ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు'

- పథకం అమలుపై వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యేల ప్రశ్న
- సభకు లిఖితపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చిన మంత్రి
- 'ఆ పథకాన్ని తమ శాఖ అమలు చేయడం లేదంటూ' జవాబు
- ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారన్నదానికి 'ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు'
- పథకం ఎప్పటినుంచి అమలు అన్నదానిపైనా దాటవేత

సాక్షి, అమరావతి: టీడీపీ, జనసేన, బీజేపీ కూటమి పార్టీలు గత ఏడాది ఎన్నికల ముందు ప్రకటించిన 'సూపర్ సిక్స్' హామీల్లో ప్రధానమైనది నిరుద్యోగ భృతి. అయితే, ఈ పథకం అమలుపై శాసనసభకు ఇచ్చిన లిఖితపూర్వక సమాధానంలో ప్రభుత్వం వింత జవాబిచ్చింది. పథకం ఎప్పటినుంచి అమలు చేస్తారో చెప్పేందుకు సైతం దాటవేత ధోరణి అవలంబించింది. ఎన్నికల ముందు చంద్రబాబు, పవన్‌కళ్యాణ్‌లు ఉమ్మడిగా ప్రకటించిన మ్యానిఫెస్టోలో 'నెలకు రూ.3 వేల నిరుద్యోగ భృతి' అని పేర్కొన్న హామీపై వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యేలు ఆకేపాటి

మంత్రి రాంప్రసాద్‌రెడ్డి

అమర్నాథ్‌రెడ్డి, బి.విరూపాక్షి, తాటిపర్తి చంద్రశేఖర్, మత్స్యరాస విశ్వేశ్వరరాజు అడిగిన ప్రశ్న సోమవారం ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమంలో చర్చకు వచ్చింది.' ఎ) 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో నిరుద్యోగ భృతి పథకం క్రింద గుర్తించిన నిరుద్యోగుల వివరాలేంటి? బి) లబ్ధిదారుల వివరాలు, కేటాయించిన నిధుల పరిమాణం ఎంత? సి)లేనట్లయితే, అందుకు కారణాలు ఏమిటి..? దీనిని ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారు?' అన్న సమాచారం తెలియజేయాలంటూ వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యేలు ప్రభుత్వాన్ని అడిగిన ప్రశ్నలు చర్చకు వచ్చాయి. అయితే, వీటికి రవాణా, యువజన, క్రీడల శాఖ మంత్రి రాంప్రసాద్‌రెడ్డి ఆయా సభ్యులతో పాటు సభకు లిఖితపూర్వక జవాబు ఇచ్చారు. 'ఎ ప్రశ్నకు.. 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆ పథకాన్ని ఈ శాఖ అమలు చేయడం లేదు అని పేర్కొన్నారు. బీ, సీ ప్రశ్నలకు 'ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు' అని తెలిపారు. ప్రభుత్వం కనీసం ఎప్పటినుంచి పథకం అమలు చేస్తుందన్నది కూడా చెప్పడం ఇష్టం లేక ఇలాంటి సమాధానం ఇచ్చారని ఎమ్మెల్యేలు ఆరోపిస్తున్నారు.

ఇష్టానుసారం వ్యాఖ్యలు చేస్తే సహించేది లేదు

- గత ప్రభుత్వంపై నిరాధార ఆరోపణలు చేస్తున్నారు
- విచారణ జరిపితే, ఆ నివేదికలతో సభలో చర్చిద్దాం
- మాపై బురద జల్లేందుకు సభా సమయాన్ని వృథా చేస్తున్నారు
- ఒకవేళ చర్చిద్దామంటే 2014 నుంచి మాట్లాడదాం
- ఏకపక్ష చర్చల్లో మేము పాల్గొనం
- శాసన మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స
- ప్రభుత్వ తీరుకు నిరసనగా సభ నుంచి వైఎస్సార్‌సీపీ వాకౌట్

సాక్షి, అమరావతి: గత ప్రభుత్వంపై నిరాధార ఆరోపణలు చేయడం కాదని, వాటిపై విచారణ జరిపిస్తే ఆ నివేదికతో సభలో చర్చించాలే తప్ప.. ఇష్టానుసారం వ్యాఖ్యలు చేస్తే సహించేది లేదని శాసన మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ ప్రభుత్వంపై విరుచుకుపడ్డారు. నిరాధార ఆరోపణలతో ప్రతిపక్షంపై బురదజల్లేందుకు ప్రభుత్వం సభా సమయాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఒకవేళ చర్చించాలని ప్రభుత్వం అనుకొంటే 2014 నుంచి ఇప్పటివరకు చర్చించాలని మరోసారి స్పష్టం చేశారు. సోమవారం శాసన మండలిలో ప్రశ్నోత్తరాలు ముగిసిన తర్వాత గురువారం వాయిదా వేసిన '2019-24 మధ్య జరిగిన కుంభ కోణాలపై' లఘు చర్చలో ప్రభుత్వ సమాధానానికి చైర్మన్ మోషేన్ రాజు అనుమతించారు. దీనిపై ప్రతిపక్ష నేత అభ్యంతరం తెలిపారు. ప్రభుత్వం ఒక పక్కన విచారణకు ఆదేశించామంటూనే, సభలో ఎలా మాట్లాడుతుందని ప్రశ్నించారు. ఇదే లఘు చర్చపై మంత్రి సమాధానానికి గత వారం అవకాశం ఇచ్చారని, 2014 నుంచి చర్చిద్దామని తాము అప్పుడే చెప్పామని అన్నారు. ప్రతిపక్షంపై బురద జల్లేందుకే ఇదంతా చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. పైగా విచారణ అని చెప్పి దాన్ని ప్రభావితం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారన్నారు. మరో 6 నుంచి 10 నెలల్లో విచారణ నివేదికలు తీసుకొచ్చి సభలో చర్చించాలని చెప్పారు. 2014-19 మధ్య జరిగిన కుంభకోణాల మీద కేసుల దర్యాప్తు పూర్తయిందని, నివేదికలూ వచ్చాయని, వాటి మీదా చర్చ జరగాలని స్పష్టంచేశారు. అయినప్పటికీ మంత్రి సమాధానం ఇవ్వాలనుకొంటే.. ఇలాంటి ఏకపక్ష చర్చలో మేము పాల్గొనలేమని స్పష్టం చేశారు. సభ నుంచి వెళ్లిపోతున్నాం అంటూ వాకౌట్ చేశారు.

తెలుగుదేశం పార్టీ పాలనలో పలు కుంభకోణాలు జరిగాయని, వాటిపై కేసులు నమోదయ్యాయని, దర్యాప్తు కూడా పూర్తయిందని తెలిపారు. వాటిపై మాత్రం చర్చకు ప్రభుత్వం అంగీకరించడం లేదని బొత్స మీడియా పాయింట్ వద్ద విమర్శించారు. ఇది కూటమి ప్రభుత్వ ద్వంద్వ వైఖరి కాదా అని నిలదీశారు.

చీఫ్ విప్‌పై చైర్మన్ ఆగ్రహం

ప్రతిపక్ష నేత మాట్లాడుతున్న సమయంలో చీఫ్ విప్ అనురాధ సమాధానం చెబుతానంటూ లేచి నిల్చోగా చైర్మన్ తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. మంత్రి ఉండగా మీరు క్లారిఫికేషన్ ఎలా ఇస్తారని, మీకు సంబంధం లేదు కూర్చోవాలని చెప్పారు. ఇలాంటి సంప్రదాయాలు తీసుకొచ్చి మంత్రులు సభను తప్పుదోవ పట్టించొద్దని హితవుపలికారు.

మార్షల్స్‌తో సభ్యులను సభలోకి తీసుకురండి!

ప్రతిపక్ష సభ్యులు వాకౌట్ చేసి వెళ్లిపోవడంపై మంత్రి నారా లోకేశ్ మాట్లాడుతూ.. గత ఐదేళ్లలో కుంభకోణాలపై చర్చకు బీఏసీలో ప్రతిపక్షం ఆమోదించిందని, కానీ సభలో 2014-19 ప్రభుత్వ పాలనపై ఆరోపణలు చేసి వాకౌట్ చేసిందని అన్నారు. చర్చకు సిద్ధంగా ఉంటే రమ్మనండని అన్నారు. గతంలో మార్షల్స్‌ను పెట్టుకుని సభను అవమానించారని, ఇప్పుడు మార్షల్స్‌కు చెప్పి బయట ఉన్న సభ్యులను లోపలికి తీసుకురావాలని అన్నారు. గత ఐదేళ్లలో ప్రభుత్వ, అటవీ భూములను కబ్జా చేశారని రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి అనగాని సత్యప్రసాద్ అన్నారు. లఘు చర్చపై ప్రభుత్వం తరఫున సమాధానమిస్తూ.. సుమారు 1.70లక్షల ఎకరాల్లో భూములు అన్యాక్రాంతం అయినట్టు గుర్తించామన్నారు. వీటిపై సీఐడీ విచారణ చేస్తున్నట్టు చెప్పారు.

మద్యం కేసులో ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వండి

హైకోర్టులో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డి పిటిషన్

సాక్షి, అమరావతి: మద్యం కొనుగోళ్లలో అక్రమాలు జరిగాయన్న ఆరోపణలపై సీఐడీ గతేడాది సెప్టెంబర్‌లో నమోదు చేసిన కేసులో తనకు ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోరుతూ రాజంపేట వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ పీవీ మిథున్‌రెడ్డి సోమవారం హైకోర్టులో పిటిషన్ వేశారు. గత వారం ఓ ప్రభుత్వాధికారి వాంగ్మూలాన్ని సీఐడీ రికార్డ్ చేసిందని, తనకు వ్యతిరేకంగా ఒత్తిడి చేసి మరీ వాంగ్మూలం ఇప్పించినట్లు తనకు తెలిసిందని పేర్కొన్నారు. తనకు వ్యతిరేకంగా ఎలాంటి ఆధారాలు లేకపోవడంతో తమ కింద పనిచేసే అధికారుల వాంగ్మూలాల ఆధారంగా కేసులు నమోదు చేయాలని ప్రభుత్వం చూస్తోందని పేర్కొన్నారు. ఉద్దేశపూర్వకంగా తనను ఈ కేసులో ఇరికించేందుకు ప్రభుత్వం చూస్తోందని తెలిపారు. కుప్పం నియోజకవర్గంలో సీఎం చంద్రబాబుకు వ్యతిరేకంగా తాను, తన తండ్రి పనిచేస్తున్నందునే రాజకీయ కక్ష సాధింపుల్లో భాగంగా తనపై తప్పుడు కేసు నమోదు చేయాలని చూస్తోందన్నారు. దురుద్దేశాలతో నిందితునిగా చేర్చినప్పుడు ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేయవచ్చుననే సుప్రీంకోర్టు తీర్పులను ప్రస్తావించారు. ఏపీలో వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఏ కొత్త డిస్టిలరీకీ అనుమతులివ్వలేదని పిటిషన్‌లో తెలిపారు. 2014-19 వరకు ఉన్న బ్రాండ్‌లనే ఉంచామని.. 2019కి ముందు ఖరారు చేసిన ధరలనే కొనసాగించామని తెలిపారు. కేబినెట్ ఆమోదంతోనే ఎక్సైజ్ పాలసీ అమలైందని, ఓ ఎంపీగా తనకు ఇందులో ఎలాంటి సంబంధం లేదన్నారు. మద్యం అమ్మకాల విషయంలో ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లలేదని, సీఐడీ కూడా ఎక్కడా నష్టం వాటిల్లినట్లు చెప్పడం లేదన్నారు. 2019-24 మధ్య మద్యం అమ్మకాల ద్వారా ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరిగిందన్నారు. ఎవరికో ఎవరో లంచాలు ఇచ్చారన్నది సీఐడీ ఆరోపణ అని, దీంతో తనకు ఎలాంటి సంబంధం లేదన్నారు. సీఐడీ తనపై నమోదు చేసిన సెక్షన్‌లేవీ చెల్లవని, వీటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని తనకు ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోర్టును కోరారు.

నమ్మించి నయవంచన

కూటమి ప్రభుత్వంపై నిప్పులు చెరిగిన వలంటీర్లు

సంఘీభావం ప్రకటిస్తున్న వలంటీర్లు

సాక్షి, అమరావతి/గాంధీనగర్ (విజయవాడసెంట్రల్): ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్‌లు ఎన్నికల ముందు ఓట్ల కోసం హామీలిచ్చి.. తమను నమ్మించి వంచించారని వలంటీర్లు మండిపడ్డారు. వలంటీర్ల వ్యవస్థను కొనసాగించాలని, తొమ్మిది నెలల వేతన బకాయిలు వెంటనే చెల్లించాలని, ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని, రూ.10 వేలకు గౌరవ వేతనం పెంచాలని డిమాండ్ చేశారు. లేదంటే తమ సత్తా ఏపాటిదో భవిష్యత్‌లో కూటమి నేతలకు తెలిసొచ్చేలా చేస్తామని హెచ్చరించారు. కూటమి సర్కారు తీరును నిరసిస్తూ సోమవారం వారు విజయవాడ అలంకార్ సెంటర్‌లో ధర్నా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వలంటీర్ల సంఘం ప్రతినిధులు మాట్లాడుతూ.. ఇచ్చిన హామీని నిలబెట్టుకోకుండా తప్పించుకోవడానికి, కూటమి ప్రభుత్వ పెద్దలు 2023 ఆగస్టు నుంచే రాష్ట్రంలో వలంటీర్ల వ్యవస్థ మనుగడలో లేదని పేర్కొనడం విడ్డూరంగా ఉందని మండిపడ్డారు. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాక ముందు వరకు 2024 మే నెల వేతనాలను జూన్ ఒకటిన ప్రభుత్వం చెల్లించిందని గుర్తు చేశారు. తాము అధికారంలోకి రాగానే వలంటీర్ల వ్యవస్థను కొనసాగిస్తామని గత మార్చిలో హామీ ఇవ్వడం నిజం కాదా.. అని ప్రశ్నించారు. 2023 ఆగస్టులో ఆ వ్యవస్థ అమలులో లేకపోతే, దానిపై 2024 మార్చిలో ఎలా హామీ ఇచ్చారంటూ దుయ్యబట్టారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని 2.60 లక్షల మంది వలంటీర్ల కుటుంబాలను మానసికంగా, శారీరకంగా హింసిస్తుండటం దారుణం అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వలంటీర్ల వ్యవస్థను పక్కనపెట్టి, 2014-19 మధ్య ఉన్న జన్మభూమి కమిటీలను తిరిగి తీసుకొచ్చే యత్నాలు చేస్తున్నారని విమర్శించారు.

పుట్టని బిడ్డతో ఓట్లెలా వేయించుకున్నారు?

వలంటీర్ల విషయంపై ప్రభుత్వ పెద్దలు ఒక్కొక్కరు ఒక్కో రకంగా మాట్లాడం అన్యాయం అని వలంటీర్ల సంఘం ప్రతినిధులు దుయ్యబట్టారు. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక వలంటీర్లను కొనసాగిస్తామని, గౌరవ వేతనం రూ.10 వేలు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారని.. అధికారంలోకి వచ్చాక కూడా ఇదే మాట చెప్పారని, ఆ తర్వాత నెల రోజులకే మాట మార్చి వలంటీర్ల వ్యవస్థ మనుగడలో లేదని చెప్పడం దుర్మార్గమన్నారు. పుట్టని బిడ్డకు పేరు ఎలా పెడతామని వ్యాఖ్యలు చేయడాన్ని తీవ్రంగా తప్పుపట్టారు. అలాంటప్పుడు పుట్టని బిడ్డకు ఎలా మాయ మాటలు చెప్పారని, వారితో ఎలా ఓట్లు వేయించుకున్నారని నిలదీశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తలైన వలంటీర్లను తాము నెత్తిన పెట్టుకొని మోయాలా.. అని మంత్రి లోకేశ్ అనడం విడ్డూరంగా ఉందన్నారు. ప్రభుత్వ విధులు నిర్వహిస్తున్న వారికి పార్టీలతో సంబంధం ఉండదని గుర్తు చేశారు. వలంటీర్లలో ఎక్కువ మంది ఆడపడుచులే ఉన్నందున, తాము వారికి అన్యాయం చేయమంటూ ఎన్నికల ముందు మాట్లాడిన పవన్‌కళ్యాణ్ ఇప్పుడు ప్రజా సమస్యలపై ఎందుకు మాట్లాడడం లేదని నిలదీశారు. తమకిచ్చిన హామీని నిలబెట్టుకోకపోతే రానున్న స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో కూటమి పార్టీలకు తగిన బుద్ధి చెబుతామని హెచ్చరించారు. సీఐటీయూ అనుబంధ ఏపీ గ్రామ, వార్డు వలంటీర్ల యూనియన్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ధనలక్ష్మి మాట్లాడుతూ.. రానున్న రోజుల్లో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న వలంటీర్లంతా సంఘటితమై సీఎం చంద్రబాబు ఇంటి ముందు ఆందోళన చేసే రోజు వస్తుందని హెచ్చరించారు. సీఐటీయూ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు ఉమామహేశ్వరావు మాట్లాడుతూ మొన్నటి విజయవాడ వరదల్లోనూ వలంటీర్ల సేవలు వినియోగించుకున్న ప్రభుత్వం, ఇపుడు ఆ వ్యవస్థ లేదని మాట్లాడుతుండటం దుర్మార్గమన్నారు. ఈ ధర్నాకు వలంటీర్ల సంఘ ప్రతినిధులు పిజానీ, శ్యామలా ప్రసాద్ అధ్యక్షత వహించారు.

ఆర్థిక సంఘం నిధుల్లో జెడ్పీల వాటాలో కోత

15 శాతం నుంచి 10 శాతానికి తగ్గింపు

సాక్షి, అమరావతి : గ్రామీణ స్థానిక సంస్థల కోసం కేంద్రం రాష్ట్రానికిచ్చే 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధుల్లో జిల్లా పరిషత్‌లకు ఇచ్చే వాటాను ప్రభుత్వం తగ్గించింది. 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధుల్లో ఇప్పటివరకు గ్రామ పంచాయతీలకు 70%, మండల, జిల్లా పరిషత్‌లకు 15% చొప్పున కేటాయిస్తుండగా.. జిల్లా పరిషత్‌ల వాటాను 10 శాతానికి తగ్గించింది. మండల పరిషత్‌ల వాటాను 15% నుంచి 20 శాతానికి పెంచింది. ఈ మేరకు పంచాయతీరాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ జీవో ఇచ్చింది. గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలకు ఇచ్చిన ఈ నిధులను తిరిగి ఒక్కో గ్రామ పంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్‌లకు వేర్వేరుగా పంపిణీ చేసే విధానంలోనూ మార్పులు చేశారు. ఇప్పటివరకు స్థానిక సంస్థల మొత్తం జనాభాలో 90%, 10% ఆ ప్రాంత విస్తీర్ణం ప్రాతిపదికగా నిధులు పంపిణీ చేసేవారు. మార్చిన నిబంధనల ప్రకారం జనాభాను 60%, ప్రాంత విస్తీర్ణం 20% తీసుకోవడంతోపాటు ఎస్సీ జనాభా 10%, ఎస్టీ జనాభా 10% ప్రాతిపదికగా నిధులిస్తారు. వెయ్యి లోపు జనాభా ఉండే చిన్న పంచాయతీలకు జనాభాను 40%, ప్రాంత విస్తీర్ణం 40%, ఎస్సీ జనాభా 10%, ఎస్టీ జనాభా 10% ప్రాతిపదికన నిధులు కేటాయించనున్నారు.

చర్మంపై ముడతలు పోవాలంటే...

బ్యూటిప్

చర్మం వదులైతే ముడతలు పడుతుంది. చిన్న చిన్న చిట్కాలతో చర్మం బిగుతుగా ఉండేలా చూసుకోవచ్చు? ఆరు స్పూన్లు ఆలివ్ ఆయిల్ తీసుకుని కొద్దిగా వేడి చేసి అందులో చిటికెడు ఉప్పు కలుపుకోవాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని కంటి చుట్టూ భాగం వదిలేసి ముఖానికి అప్లై చేయాలి. 10-15 నిమిషాల పాటు చేతి వేళ్ళతో మృదువుగా మర్దన చేసి, గోరువెచ్చని నీటితో శుభ్రం చేసుకోవాలి.

వికాసం

సూపర్ కమ్యూనికేటర్స్

కొందరు అద్భుతంగా మాట్లాడుతుంటారు... వినే కొద్దీ వినాలనిపిస్తుంది. మాట్లాడడంలో కొందరు తడబడుతుంటారు. సామాజిక సంబంధాల నుంచి కెరీర్ వరకు కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్ ఎంత ముఖ్యమైనవో మనకు తెలియనిది కాదు.

'అద్భుతంగా మాట్లాడడం అనేది కొందరికే పరిమితమై కళ కాదు. ప్రయత్నిస్తే అందరికీ సాధ్యం అవుతుంది' అంటుంది 'సూపర్‌కమ్యునికేటర్స్: హౌటు అన్‌లాక్ ది సీక్రెట్ లాంగ్వేజ్ ఆఫ్ కనెక్షన్' అనే పుస్తకం. పులిట్జర్ అవార్డు గ్రహీత, అమెరికన్ జర్నలిస్ట్, రచయిత చార్లెస్ డుహిగ్ రాసిన పుస్తకం ఇది.

'మీరు భావోద్వేగం, భావుకతతో మాట్లాడుతుంటే అవతలి వ్యక్తి తర్కంతో మాట్లాడవచ్చు. ఈ నేపథ్యంలో మీ కమ్యూనికేషన్‌కు ఎదురవుతున్న ప్రధాన అవరోధం ఏమిటో గుర్తించాలి'

'మనం ఎవరితోనైనా మాట్లాడుతుంటే...అవతలి వ్యక్తి కొత్త విషయాలు తెలుసుకునేలా ఉండాలి. హై ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ ఇంటెంట్ మిమ్మల్ని సూపర్ కమ్యూనికేటర్‌ను చేస్తుంది'

'అద్భుతంగా మాట్లాడడం అంటే పెద్ద పెద్ద పదాలు, అరుదైన పదాలు ఉపయోగించడం కాదు. మనం ఏంచెప్పాలనుకుంటున్నాం అనే దానిపై స్పష్టత ఉండాలి. టోన్, బాడీ లాంగ్వేజ్ అనేవి ముఖ్యం'....ఇలాంటి సలహాలు ఎన్నో 'సూపర్ కమ్యూనికేటర్స్'లో కనిపిస్తాయి.

న్యూస్‌మేకర్

ఈ వేదనకు జడ్జి గారి గుండె నీరయ్యింది

ఒక జీవితానికి పరిహారం ఎంత? ఒక తూనీగకు రెక్కలు విరిగిపడితే నష్ట పరిహారం ఎంత? కోయిల గొంతును నులిమి పాట రాకుండా చేస్తే ఆ నష్టాన్ని ఏమి ఇచ్చి భర్తీ చేయగలం? ఒక ఎగిరి దుమికే జలపాతాన్ని ఎండపెట్టే శాక ఎన్ని డబ్బులు ధారబోస్తే జల ఊరుతుంది?

నష్టపరిహారం ఏ నష్టాన్ని పూర్తిగా పూడ్చలేదు. కాకపోతే కొంత సాయం చేయగలదు అంతే. అందుకే ముంబై హైకోర్టుకు చెందిన జడ్జీలు గిరిష్ కులకర్ణి, అద్వైత్ సెత్నా ఒక అమ్మాయికి వచ్చిన కష్టాన్ని లెక్కలతో కాకుండా హృదయంతో చూడమని రైల్వే మినిష్టర్‌ని కోరారు. పరిహారం పెంచే అవకాశాన్ని పరిశీలించమన్నారు. జడ్జీలను కదిలించిన ఆ కేస్ ఏమిటి?

'ఆమె తండ్రి పరిహారం పెంచమని అడుగుతున్నాడు. ఆ అమ్మాయి వేదనను చేస్తే మనకే గుండె తరుక్కుపోతోంది. కన్నవారికి ఎలా ఉంటుంది?' అని ఆవేదన చెందారు ముంబై హైకోర్టు బెంచ్ మీదున్న ఇద్దరు జడ్జిలు. 2017లో రైల్వే వారి కారు ఢీకొనగా కోమాలోకి వెళ్లిన 17 ఏళ్ల నిధి జత్మలాని కేసుకు ముగింపు పలుకుతూ రైల్వే మంత్రిని 5 కోట్ల పరిహారం ఇవ్వడం గురించి సానుభూతితో ఆలోచించమని కోరింది కోర్టు. వివరాలు...

రెక్కలు తెగిన పిట్ట

2017, మే 28. ముంబై మెరైన్ డ్రైవ్‌లో 17 ఏళ్ల నిధి జెత్మలాని రోడ్డు దాటుతోంది. ఆ రోడ్డులోనే ఉన్న కేసీ కాలేజీలో ఆ అమ్మాయి ఇంటర్ చదువుతోంది. ఆమె రోడ్డు దాటడం మొదలుపెట్టగానే అతివేగంతో వచ్చిన ఇన్నోవా ఆమెను ఢీకొట్టింది. నిధి ఎగిరి దూరం పడింది. తలకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. ఆమెను ఢీకొట్టాక ఇన్నోవా రోడ్డు డివైడర్‌ను కూడా ఢీకొట్టి ఆగింది. అప్పటి వరకూ ఎగురుతూ తుళ్లుతూ చదువుకుంటూ ఉన్న నిధి ఆ రోజు నుంచి మళ్లీ మాట్లాడలేదు. నవ్వలేదు. నడవలేదు. నిలబడలేదు. జీవచ్ఛవంలా మారింది. కొన్నాళ్లు కోమాలో ఉండి ఆ తర్వాత పడక్కుర్చీకి పరిమితమైంది. ఇంత పెద్ద నష్టం చేకూర్చిన ఈ కేసులో నష్టపరిహారం కోసం పోరాటం మొదలైంది.

నిధి జెత్మలాని

యాక్సిడెంట్‌కు ముందు | యాక్సిడెంట్ తర్వాత

నిధి వెర్సస్ వెస్టన్ రైల్వేస్

నిధిని ఢీకొట్టిన ఇన్నోవా వెస్టర్న్ రైల్వేస్ వారి సిగ్నలింగ్ సర్వీసెస్ విభాగానికి చెందినది. కనుక దీనిలో ప్రతివాది ఆ సెక్షన్‌కు చెందిన సీనియర్ ఇంజనీర్ అయ్యాడు. కేసు నమోదయ్యాక 'మోటార్ యాక్సిడెంట్స్ క్లైమ్స్ ట్రిబ్యునల్' 2021లో 69,92,156 రూపాయల (సుమారు 70 లక్షలు) పరిహారం వడ్డీతో సహా నిధి తల్లిదండ్రులకు ఇవ్వాలని, కోర్టుకు ఒకటిన్నర కోటి రూపాయలు డిపాజిట్ చేసి ఆ వచ్చే వడ్డీని నెల నెలా నిధి వైద్య అవసరాలకు ఇవ్వాలని రైల్వేశాఖను ఆదేశించింది. రైల్వే శాఖ ఒకటిన్నర కోటి డిపాజిట్ చేసింది. అయితే ఈ పరిహారం చాలదని నిధి తండ్రి హైకోర్టుకు వెళ్లాడు.

ఆమె తప్పు ఉంటే?

హైకోర్టులో నష్టపరిహారానికి సంబంధించి వాదనలు మొదలైనప్పుడు రైల్వే శాఖ తరపు అడ్వకేటు రోడ్డు దాటే సమయంలో నిధి పెడస్ట్రియన్ క్రాసింగ్‌లో నడవలేదని, పైగా ఆ సమయంలో సెల్‌ఫోన్ మాట్లాడుతోందని వాదనలు వినిపించాడు. అయితే కోర్టు పట్టించుకోలేదు. నిధి తరఫు లాయర్లు ఇప్పుడు నిధికి 25 సంవత్సరాలని జీవితాంతం ఆమె వీల్‌ఛైర్ మీద మాటా పలుకూ లేకుండా జీవచ్ఛవంలా బతకాలని అందుకు చాలా డబ్బు అవసరమవుతుందని అందువల్ల నష్టపరిహారం కనీసం 7 కోట్లు ఇవ్వాలని కోరారు. ప్రతివాదులు 'ఇది చాలా ఎక్కువ' అని అభ్యంతరం చెప్పారు. ఇదంతా పరిశీలించిన న్యాయమూర్తులు 'మేము ఆ అమ్మాయివి యాక్సిడెంట్‌కు ముందు ఫొటోలు ఇప్పటి ఫొటోలు చూశాం. మా గుండె తరుక్కుపోయింది. ఒక ఆడేపాడే అమ్మాయి ఈ వ్యథను ఎలా భరించగలదు? మాకే ఇలా ఉంటే తల్లిదండ్రులు ఈ బాధను ఎలా తట్టుకుంటారు. వారు ఇప్పటికే చేయవలసిందల్లా చేశారు. ఇకపైనా చేయాలి. ఇది ఎంతో వ్యథ. ఇది అరుదైన కేసుల్లో కెల్లా అరుదైనది. అందుకే సహానుభూతిని చూపాలి. అందుకే మేము రైల్వే మంత్రిని ఇప్పటి వరకూ ఇచ్చిన దానితో సహా అంతా కలిపి ఐదు కోట్ల రూపాయల పరిహారంతో కేసును సెటిల్ చేసుకునే అవకాశం పరిశీలించమని కోరుతున్నాం' అన్నారు.

బహుశా రైల్వే మంత్రి స్పందించవచ్చు. స్పందించకపోవచ్చు. కాని రోడ్డు సెఫ్టీ గురించి మన దేశంలో ఎంత చైతన్యం రావాలో మాత్రం ఈ కేసు తెలియచేస్తూ ఉంది. పిల్లలకు తల్లిదండ్రులు జాగ్రత్త చెప్పాలి. రోడ్డు మీద నడిచినా, వారికి వాహనాలు కొనిచ్చి పంపినా ఎంత భద్రం చెప్పాలో అంతా చెప్పాలి. జర భద్రం.

రైల్.. రైట్స్

మహిళలు ఒంటరిగా రైలు ప్రయాణం చేస్తున్నట్టయితే ఈ రైల్వే యాక్ట్స్ గురించి తప్పక తెలుసుకోవాల్సిందే!

ద రైల్వే యాక్ట్ 1989, సెక్షన్ 139 ప్రకారం.. టికెట్ లేకుండా ప్రయాణిస్తున్నా ఆందోళన చెందక్కర్లేదు. టికెట్ లేదని రైల్లోంచి దింపే అధికారం టీటీఈకి లేదు. ఫైన్ కట్టి ప్రయాణాన్ని కొనసాగించవచ్చు. ఒకవేళ ఫైన్ కట్టేందుకు డబ్బుల్లేకపోయినా భయపడక్కర్లేదు. లేడీ కానిస్టేబుల్ లేకుండా రైలు దింపడానికి వీల్లేదు.సెక్షన్ 311 ప్రకారం ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మహిళల కంపార్ట్‌మెంట్లోకి మిలటరీ సహా పురుషులెవరూ ఎక్కడానికి వీల్లేదు. ఎక్కితే వారు శిక్షార్హులు. సెక్షన్ 162 ప్రకారం.. పన్నెండేళ్ల లోపు మగపిల్లలు మాత్రం తల్లి, సోదరి, అమ్మమ్మ, నానమ్మ లాంటి వాళ్లతో కలసి మహిళల కంపార్ట్‌మెంట్లో ప్రయాణించవచ్చు. అలాగే ప్రతి స్లీపర్ (మెయిల్, ఎక్స్‌ప్రెస్) క్లాస్‌లో, గరీబ్‌రథ్, రాజధాని, దురంతో లాంటి రైళ్లు లేదా మొత్తం ఎయిర్ కండిషన్డ్ రైళ్లలోని థర్డ్ ఏసీ (3 ఏసీ)లో మహిళలకు 6 బర్త్‌లు రిజర్వ్ అయి ఉంటాయి. గ్రూప్‌గా ప్రయాణిస్తున్న మహిళలూ వీటిని వినియోగించుకోవచ్చు. రైలు ఎక్కినప్పటి నుంచి గమ్యానికి చేరేవరకు మహిళా ప్రయాణికుల భద్రత కోసం 'మేరీ సహేలీ' యాప్‌నూ లాంచ్ చేశారు. అంతేకాదు రైల్వేస్టేషన్లలో సీసీటీవీ కెమేరాలు, మానిటరింగ్ రూమ్స్‌ను ఏర్పాటు చేశారు.అత్యవసర పరిస్థితుల్లో రైల్వే హెల్ప్‌లైన్ 139 ఉండనే ఉంది.

ఇంటిప్స్

వర్క్ ఏరియా, పిల్లలు ఆడుకునే ప్లేస్, చదువుకునే స్థలం ఏదైనా ఒకే గదిలో రకరకాలమూడ్స్‌ని క్రియేట్ చేయాలంటే మంచి ఛాయిస్ వాల్‌పేపర్స్. గోడకు వేసిన రంగును మార్చేయడం వీలు కావట్లేదు అనుకుంటే సింపుల్‌గా నచ్చిన వాల్‌పేపర్‌ని తెచ్చి అతికిస్తే సరి.

- లివింగ్ రూమ్, డైనింగ్ హాల్, బెడ్‌రూమ్... ప్రతి గదీ ఓ కొత్తగా కనిపించాలంటే డిజైన్‌లో, ప్యాట్రన్‌లో, రంగులో విభిన్న తరహాలలో ఉన్న వాల్‌పేపర్స్‌ని ఎంచుకోవాలి. సీజన్‌కు తగ్గ వాల్‌పేపర్స్ కంటికి, మనసుకు ఆహ్లాదాన్ని ఇస్తాయి.
- వాల్‌పేపర్స్‌పై పడిన మరకలు పోగొట్టడం చాలా సులువు. గోరువెచ్చని నీటిలో డిటర్జంట్ పౌడర్ వేసి స్పాంజితో అద్ది తుడవాలి. ఆ తర్వాత మెత్తని వస్త్రంతో తుడిస్తే డల్ అయిన వాల్‌పేపర్స్ కొత్త కళతో మెరిసిపోతాయి.
- ఇద్దరు పిల్లలున్న ఇంట్లో చెరో గదిని కేటాయించడం వీలు కాకపోతే పార్టిషన్ చేసి వారికి నచ్చిన వాల్‌పేపర్‌తో కవర్ చేయడం సులువైన కిటుకు.
- కిచెన్, బాత్రూమ్స్ నీరు, చెమ్మ ఎక్కువగా తగిలే చోట్లు. అందుకని ఈ గదులలో వాల్‌పేపర్స్‌ని వాడకపోవడమే మంచిది.

సాగుబడి

ఉత్తరాభాద్ర కార్తె: మార్చి 18 నుంచి

డాన్ ఆఫ్ ఫ్రూట్స్.. అవొకాడో!

మన దేశంలో పట్టణ ప్రాంత ప్రజల్లో ఆహార – ఆరోగ్య స్పృహ పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో కొన్ని రకాల దేశ, విదేశీ జాతుల పండ్లకు మార్కెట్‌లో గిరాకీ పెరుగుతోంది. అందులో ఒకటి అవొకాడో. బెంగళూరులోని భారతీయ ఉద్యాన పరిశోధనా సంస్థ (ఐఐహెచ్‌ఆర్) ప్రధాన శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ జి. కరుణాకరన్ మాటల్లో చెప్పాలంటే.. అవొకాడో, డ్రాగన్ సహా పన్నెండు రకాల దేశ, విదేశీ ఖరీదైన పండ్ల జాతుల సాగు విస్తీర్ణం మన దేశంలో గత మూడేళ్లుగా పెరుగుతోంది. ఈ మొక్కలకు గిరాకీ 30% పెరిగింది. పరిమిత నీరు, పోషకాలు, శ్రమతో సాగు చేయదానికి అవకాశం ఉండటం.. ధాన్యపు పంటలతో పోల్చితే అధికాదాయం రావటం.. యాంత్రీకరణకు అనుకూలం కావటం.. పౌష్టిక విలువలతో కూడిన ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు కలిగి ఉండటం.. మార్కెట్‌లో డిమాండ్ ఉండటం వంటి అంశాలు ఇందుకు దోహదం చేస్తున్నాయి. అయితే, అవొకాడో పండ్ల తోటలు ఏయే భూముల్లో సాగు చెయ్యాలి? ఏయే రకాలు అనువైనవి? వంటి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు డా. కరుణాకర్ మాటల్లోనే చదవండి..

అవొకాడో సాగు మనకు కొత్తది కాదు. 70 ఏళ్లుగా కర్ణాటక, కేరళ, తమిళనాడు, సిక్కిం, మహారాష్ట్రల్లో సాగవుతోంది. అయితే, ఇప్పుడు ఆంధ్ర, తెలంగాణ సహా దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ అవొకాడో తోటలను తామర తంపరగా నాటుతున్నారు. గత మూడేళ్లలోనే 8-10 లక్షల అవొకాడో మొక్కలు నాటారు. ఉష్ణమండలం, తేమ ఎక్కువగా ఉండే ఉప-ఉష్ణమండల ప్రాంతాలు అనుకూలం. విభిన్న వాతావరణ పరిస్థితుల్లోనూ పెరిగే లక్షణం దీనికి ఉన్నప్పటికీ, తగిన వాతవరణం, నేలల గురించి పూర్తిగా అవగాహన చేసుకున్న తర్వాతే నిర్ణయం తీసుకోవలసిందిగా రైతులను కోరుతున్నాను. 18-33 డిగ్రీల సెల్షియస్ ఉష్ణోగ్రతలు, 700-1500 ఎం.ఎం. వర్షపాతం ఉన్న ప్రాంతాలు.. 5.5 - 8 వరకు ఉదజని సూచిక (పిహెచ్) ఉన్న భూములు అనుకూలం. మొక్కలు నాటిన 5 ఏళ్లకు పూర్తిస్థాయి దిగుబడినిచ్చే స్థితికి పెరుగుతుంది.

ప్రస్తుతం మంచి మార్కెట్ డిమాండ్ ఉంది. అందుకే రైతులు, వ్యాపారులు, వినియోగదారులు అమితంగా ఆసక్తి చూపుతున్నారు. అయితే, అవొకాడో ఖరీదైన పండు కాబట్టి మిల్క్‌షేక్, ఐస్‌క్రీమ్‌లు, డిసర్ట్ స్వీట్ల తయారీలో మాత్రమే వాడుతున్నారు. మున్ముందు దిగుబడి పెరిగే నాటికి ప్రాసెసింగ్ సదుపాయాలు పెరిగి వేర్వేరు రూపాల్లో వాడకం పెరగాలి. లేదంటే మార్కెట్ పడిపోయే ముప్పు ఉంటుంది.

ఇక రైతుల విషయానికొస్తే.. తోటలు నాటేటప్పుడు అది ఏ రకమో తెలియకుండానే, ఏయే నేలలకు సరిపోతుందో తెలుసుకోకుండానే స్థానిక నర్సరీల నుంచి కొనుగోలు చేసిన మొక్కలు నాటుతున్నారు. దీంతో సాగులో చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయి.

'హాస్' రకం మొక్కలు వద్దు

బెంగళూరులోని ఐఐహెచ్‌ఆర్‌లో 16 రకాల అవొకాడో మొక్కలున్నాయి. మీ భూమి, నీరు, వాతావరణానికి అనువైన రకాన్ని ఎంచుకోవటంపై శ్రద్ధ పెడితే విజయం సాధించవచ్చు. అర్క సుప్రీం, అర్క రవి, లాంబ్ హాస్, పింకర్‌టన్ రకాలు మేలైనవి. చాలా మంది హాస్ రకం సాగు చేస్తున్నారు. ఇది మనకు సూట్ కాదు.

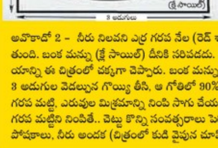

ముందుగా/ఆలస్యంగా కోతకు రావటం.. మంచి సువాసనతో అధిక గుజ్జు ఉండటం.. ఎక్కువ రోజులు నిల్వ ఉండటం.. మార్కెట్‌లో గిరాకీ ఉండటం.. కోసేటప్పుడు తినటానికి లేదా ప్రాసెసింగ్‌కు అనువుగా ఉండటం.. వంటి అనేక అంశాలను పరిశీలించి అవొకాడో సాగుకు రకాలను ఎంపిక చేసుకోవటం కీలకం.

అవొకాడో 2 - నీరు నిలవని ఎర్ర గరప నేల (రెడ్ శాండీ సాయిల్)లో అవొకాడో చెట్టు చక్కగా పెరుగుతుంది. బంక మన్ను (క్లే సాయిల్) దీనికి సరిపడదు. ఐఐహెచ్‌ఆర్ ప్రధాన శాస్త్రవేత్త డా. కరుణాకరన్ ఈ విషయాన్ని ఈ చిత్రంలో చక్కగా చెప్పారు. బంక మన్ను నేలలో అవొకాడో సాగు చేయదలిస్తే 4 అడుగుల లోతు, 3 అడుగుల వెడల్పున గొయ్యి తీసి, ఆ గోతిలో 90% వరకు (చిత్రంలో ఎడమ వైపున చూపిన విధంగా) ఎర్ర గరప మట్టి, ఎరువుల మిశ్రమాన్ని నింపి సాగు చేయవచ్చని ఆయన తెలిపారు. గుంతలో సగం వరకే ఎర్ర గరప మట్టిని నింపితే.. చెట్టు కొన్ని సంవత్సరాలు పెరిగిన తర్వాత వేర్లు బంకమన్నులోకి విస్తరించినప్పుడు పోషకాలు, నీరు అందక (చిత్రంలో కుడి వైపున చూపిన విధంగా) నిలువునా ఎండిపోతుందని వివరించారు.

5 అడుగుల ఎత్తు మడులపై మొక్కలు నాటాలి

అవొకాడో చాలా సున్నితమైన పంట. వేరుకుళ్లు బెడద ఉంటుంది. అవొకాడో మొక్కల్ని (ఆ మాటకొస్తే ఏ పండ్ల తోటైనా) 5 అడుగుల ఎత్తుమడి (రెయిజ్డ్ బెడ్) పైనే నాటుకోవాలి. ట్రాక్టర్‌తో అంతర సేద్యం చేసినా బెడ్ దెబ్బతినదు. సాళ్ల మధ్య వర్షపు నీరు బయటకు త్వరగా వెళ్లిపోవటానికి కందకం తియ్యాలి. ఇజ్రాయెల్, సౌతాఫ్రికాలో కూడా ఎత్తు మడులపైనే నాటుతారు.

నెర్రెలిచ్చే భూముల్లో వద్దు

అవొకాడో చాలా సున్నితమైన పంట. నీటి నిల్వను అసలు తట్టుకోలేదు. అవొకాడోకే కాదు ఏ పండ్ల తోటలకైనా ఎండా కాలం నెర్రెలిచ్చే నల్లరేగడి నేలలు పనికిరావు. వేర్లు తెగిపోతాయి. నీరు నిలవని, బాగా గాలి సోకే ఎర్ర గరప నేలలు (రెడ్ శాండీ సాయిల్) మేలు. 40% ఇసుక కలిసిన చెరువు మట్టిలో కూడా బాగా పెరుగుతుంది. బంక మట్టి నేల (క్లే సాయిల్) అసలు పనికిరాదు. ఈ నేలలో సాగు చేయాలంటే... 4 x 3 అడుగుల గుంతల్లో ఎర్ర మట్టి పోసి, మొక్కలు నాటుకోవాలి. పిహెచ్ సమతుల్యంగా ఉండాలి. నీటిలో ఈసీ 1 కన్నా ఎక్కువ ఉంటే సరిగ్గా పెరగదు. అందుకని, అవొకాడో మొక్కలు నాటే ముందు మట్టి, నీటి పరీక్షలు చేయించి ప్రణాళికాబద్ధంగా పెట్టుబడి పెట్టే నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

పిహెచ్ 7 కన్నా ఎక్కువ ఉంటే, కాల్షియం కార్బొనేట్ 20% కన్నా ఎక్కువ ఉన్న నేలలు అనుకూలం కాదు. నీరు తగుమాత్రంగా ఇవ్వాలి. ఎక్కువ ఇస్తే ఐరన్ లభ్యత సమస్య వస్తుంది. నీటి ఉప్పదనం 2% కన్నా ఎక్కువ ఉంటే పనికిరాదు. క్లోరైడ్ సాంద్రత ఎక్కువగా ఉన్న నేలలకు తగిన రకాల మొక్కలను ఎంపిక చేసుకోవాలి.

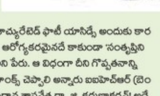
ఏటా రెండు సీజన్లు

అవొకాడో పూత వచ్చిన తర్వాత 120-150 రోజుల్లో పండ్లు కోతకు వస్తాయి. ఏప్రిల్-జూలై, అక్టోబర్- ఫిబ్రవరి సీజన్లలో రెండు దఫాలుగా పండ్ల దిగుబడి వస్తుంది. విత్తనం నాటితే 5-6 ఏళ్లలో, అంటు మొక్కలు నాటితే 3-4 ఏళ్లలో కాపుకొస్తాయి. చెట్టుకు 100 నుంచి 500 కాయలు కాస్తాయి. కాయలు పక్వానికి వచ్చినా చెట్టు మీద గట్టిగానే ఉంటాయి. కోసిన తర్వాత మెత్తబడతాయి. ముదురు రంగులోకి మారితే పక్వానికి వచ్చినట్లు గుర్తించి కోయాలి. పక్వ దశను గుర్తించడానికి ఇతర దేశాల్లో చిన్నపాటి యంత్రాలను వాడుతున్నారు. మన శరీర ఉష్ణోగ్రతను సెన్సార్లతో గుర్తించే పరికరంతోనే అవొకాడో పక్వ దశను తెలుసుకోవచ్చు. 24% ఆర్గానిక్ కంటెంట్ ఉన్న దశలో పండును కోయాలి. కాయ కోసిన తర్వాత రంగు మారుతుంది. అవొకాడోతో ఒక ఉపయోగం ఏమిటంటే పండు పక్వానికి వచ్చిన తర్వాత కూడా మార్కెట్ ధర లేకపోతే చెట్టు మీదే 1-2 నెలల వరకు కాయ కోతను వాయిదా వేసుకోవచ్చు!

మరికొన్ని మెళకువలు

సముద్రతలం నుంచి 1,000 మీటర్ల ఎత్తుగల ప్రదేశాల్లో వెస్ట్ ఇండియన్ అవొకాడో వెరైటీలను నాటుకోవాలి. వీటి కొమ్మలు, విత్తనాల ద్వారా మొక్కలు తయారు చేసుకోవచ్చు. మొదటి 5 ఏళ్లూ మధ్యాహ్నపు ఎండ నుంచి మొక్కల్ని కాపాడాలి. 5 ఏళ్ల వరకు ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ పూత, కాతను ఉంచకూడదు. తీసెయ్యాలి. 5 మీ.× 5 మీ. సైజులోగొయ్యి తవ్వి, అది 3 నెలలు ఎండిన తర్వాత మొక్కలు నాటుకోవాలి. అవొకాడో పండ్లను ప్రాసెస్ చేసి అనేక ఉత్పత్తుల తయారు చేయటం, స్ప్రే డ్రయ్యింగ్ ద్వారా పొడిని తయారు చేసే టెక్నాలజీని ఐఐహెచ్‌ఆర్ రూపొందించింది. విలువ జోడించి ఉత్పత్తులు అమ్ముకోగలిగితే మంచి ఆదాయం వస్తుంది.

థాంక్స్ టు 'టొక్సోడాన్'!

అవొకాడో.. అమెజాన్, మెక్సికన్ అటవీ ప్రాంతాల్లో నివసించే భారీ శాకాహార జంతువు 'టొక్సోడాన్'కు పండ్లు తినే అలవాటుంది. అయితే, దానికి ఏ పండూ సరిగ్గా నచ్చేది కాదు. అవొకాడో పండు టొక్సోడాన్‌కు తెగ నచ్చేసిందట. అందులో పుష్కలంగా ఉండే మోనో అన్ శాచ్యురేటెడ్ ఫాటీ యాసిడ్సే అందుకు కారణమట. ఇందులో 20% కొవ్వు ఉంటుంది. ఇది ఆరోగ్యకరమైనదే కాకుండా 'సంతృప్తినిచ్చేది' కూడానట! అందుకే దీనికి 'వెన్న పండు' అని పేరు. ఆ విధంగా దీని గొప్పతనాన్ని జనానికి తెలిసేలా చేసినందుకు టొక్సోడాన్‌కి థాంక్స్ చెప్పాలి అన్నారు ఐఐహెచ్‌ఆర్ (బెంగళూరు)లో పండ్ల పరిశోధనా విభాగాధిపతి, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త డా. జి. కరుణాకరన్! అదే విధంగా, 1950లలో కూర్గ్, వయనాడ్ ప్రాంతాల్లో టీ ఎస్టేట్ల యజమానులు వ్యాహ్యాళికి వెళ్తూ పెంపుడు కుక్కలను వెంట తీసుకెళ్లేవారు. దారి పక్కన చెట్ల కింద రాలిపడి ఉన్న అవొకాడో పండ్లను కుక్కలు ఇష్టంగా తినటం గమనించారు. అప్పటి వరకు ఇవి తినదగిన పండ్లని చాలా మందికి తెలియదు. ఇప్పుడు బాగా ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. మన దేశంలో 'డాన్ ఆఫ్ ఫ్రూట్స్' అయ్యింది!

నిర్వహణ: పంతంగి రాంబాబు, సాగుబడి డెస్క్

అనంతపురంలో 22 నుంచి 3 రోజుల పాటు 'మన పంటలు-మన వంటల'పై సదస్సులు

మారుతున్న వాతావరణం నేపథ్యంలో 'మన పంటలు – మన వంటలు' అనే శీర్షికతో అనంతపురంలోని పోలిస్ కళ్యాణ మండపంలో ఈ నెల 22 నుంచి 3 రోజుల పాటు ఎగ్జిబిషన్, సదస్సులు నిర్వహించనున్నట్లు అనంత సుస్థిర వ్యవసాయ వేదిక కన్వీనర్ డా. వై.వి. మల్లారెడ్డి తెలిపారు. ఆహారమే ఆరోగ్యం అనే భావనను ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లటంతో పాటు.. వర్షాధార ప్రకృతి వ్యవసాయంలో పంటలు, వంటల గురించి ప్రజల్లో చైతన్యం కలిగించేందుకు మూడు రోజులూ సదస్సులు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. 23 (ఆదివారం) న ఉ.10.30 గం.కు డా. ఖాదర్ వలి ప్రసంగం ఉంటుందన్నారు. 20 స్వచ్ఛంద సంస్థలు కలసి వరుసగా రెండో ఏడాది ఈ సదస్సులు నిర్వహిస్తుండటం విశేషం.

22,23 తేదీల్లో బయోచార్‌పై శిక్షణ

వ్యవసాయ వ్యర్థాలతో బయోచార్ (బొగ్గు పొడి)ని తయారు చేసి పొలంలో తగిన మోతాదులో చల్లితే భూసారం పెరుగుతుంది. ఈ విషయమై రైతులకు లోతైన అవగాహన కల్పించటం కోసం ఘట్‌కేసర్ సమీపంలోని పిట్టల ఆర్గానిక్ ఫామ్ (ఎన్ఎఫ్‌సి నగర్ - అంకుష్‌పూర్ మధ్య)లో జరగనుంది. ప్రసిద్ధ బయోచార్ నిపుణులు డా. నక్కా సాయిభాస్కర్ రెడ్డి శిక్షణ ఇస్తారని నిర్వాహకులు పిట్టల శ్రీశైలం తెలిపారు. ముందస్తు రిజిస్ట్రేషన్ తప్పనిసరి. ఇతర వివరాలకు.. 70137 84740.

ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ వైస్ కెప్టెన్‌గా డు ప్లెసిస్

న్యూఢిల్లీ: మరో నాలుగు రోజుల్లో మొదలయ్యే ఐపీఎల్ 18వ సీజన్‌లో పాల్గొనే ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ జట్టుకు వైస్ కెప్టెన్‌గా దక్షిణాఫ్రికా సీనియర్ క్రికెటర్ ఫాఫ్ డు ప్లెసిస్‌ను నియమించారు. 40 ఏళ్ల డు ప్లెసిస్ గత ఏడాది రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు (ఆర్‌సీబీ) జట్టుకు కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించాడు. గత టోర్నీ తర్వాత డు ప్లెసిస్‌ను ఆర్‌సీబీ జట్టు విడుదల చేసింది. మెగా వేలంలో ఢిల్లీ జట్టు రూ. 2 కోట్లకు డు ప్లెసిస్‌ను సొంతం చేసుకుంది. 2012లో ఐపీఎల్‌లో చెన్నై సూపర్ కింగ్స్ (సీఎస్‌కే) జట్టు తరఫున అరంగేట్రం చేసిన డు ప్లెసిస్ 2015 వరకు ఆ జట్టుతోనే ఉన్నాడు. బెట్టింగ్ వివాదం నేపథ్యంలో 2015లో చెన్నై జట్టుపై రెండేళ్ల నిషేధం పడటంతో డు ప్లెసిస్ ఆ సమయంలో రైజింగ్ పుణే సూపర్ జెయింట్స్ జట్టుకు ఆడాడు. చెన్నై జట్టుపై రెండేళ్ల నిషేధం గడువు ముగిశాక 2018లో డు ప్లెసిస్ మళ్లీ చెన్నై చెంతకు చేరాడు. 2021 వరకు చెన్నై జట్టుతో కొనసాగిన డు ప్లెసిస్ 2022 నుంచి 2024 వరకు ఆర్‌సీబీ జట్టు తరఫున బరిలోకి దిగి కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించాడు. డు ప్లెసిస్ నాయకత్వంలో ఆర్‌సీబీ 2022, 2024లలో ప్లే ఆఫ్స్‌కు అర్హత సాధించింది. ఓవరాల్‌గా డు ప్లెసిస్ ఐపీఎల్‌లో 145 మ్యాచ్‌లు ఆడి 136.37 స్ట్రయిక్ రేట్‌తో 4571 పరుగులు చేశాడు. ఇందులో 37 అర్ధ సెంచరీలు ఉన్నాయి.

‘సారథిగా రజత్ రాణిస్తాడు’

పాటీదార్ సుదీర్ఘ కాలం కెప్టెన్‌గా ఉంటాడన్న కోహ్లి

బెంగళూరు: యువ ఆటగాడు రజత్ పాటీదార్ సుదీర్ఘ కాలం రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు (ఆర్‌సీబీ) జట్టు కెప్టెన్‌గా కొనసాగుతాడని స్టార్ బ్యాటర్ విరాట్ కోహ్లి అభిప్రాయపడ్డాడు. గత సీజన్‌లో డు ప్లెసిస్ ఆర్‌సీబీ కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించగా... ఈ సీజన్ ఆరంభానికి ముందు ఫ్రాంచైజీ సారథ్య బాధ్యతలను రజత్ పాటీదార్‌కు అందించింది. ‘రజత్ పెద్ద బాధ్యతలు అందుకున్నాడు. సుదీర్ఘ కాలం అతడు సారథిగా కొనసాగుతాడు. జట్టును నడిపించేందుకు అతడికి తగిన వనరులు అందుబాటులో ఉన్నాయి’ అని విరాట్ అన్నాడు. ఇక లీగ్ ఆరంభం (2008) నుంచి ఒకే ఫ్రాంచైజీకి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న విరాట్ కోహ్లి... ఇదంతా ఆర్‌సీబీ అభిమానుల ప్రేమాభిమానాల వల్లే సాధ్యమైందని అన్నాడు. ‘18 సంవత్సరాలుగా ఆర్‌సీబీకి ఆడుతున్నా. ఇదో అద్భుతమైన అనుభూతి. ప్రతి సీజన్‌కు ముందు అదే ఉత్సాహం నన్ను మరింత ఉత్తేజపరుస్తోంది. జట్టులో నైపుణ్యానికి కొదవ లేదు. ఈ బృందంతో కలిసి ఆడేందుకు ఆతృతగా ఎదురుచూస్తున్నా’ అని అన్నాడు. గతేడాది టి20 ప్రపంచకప్ గెలిచాక అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఈ ఫార్మాట్‌కు రిటైర్మెంట్ ప్రకటించిన కోహ్లి ఆ తర్వాత తొలిసారి ఐపీఎల్ ఆడనున్నాడు. బెంగళూరు జట్టుకు కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించే అవకాశం రావడం గౌరవంగా భావిస్తున్నానని రజత్ పాటీదార్ అన్నాడు. ‘విరాట్, డివిలియర్స్, క్రిస్ గేల్ వంటి దిగ్గజ ఆటగాళ్లు ప్రాతినిధ్యం వహించిన జట్టుకు సారథిగా వ్యవహరించడం చాలా ఆనందంగా ఉంది. వీళ్ల ఆటను చూస్తూనే పెరిగా. చిన్నప్పటి నుంచే ఆర్‌సీబీ అంటే ప్రత్యేక అభిమానం. కెప్టెన్సీ బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వర్తిస్తా’ అని ఆర్‌సీబీ జట్టు సోమవారం నిర్వహించిన ప్రచార కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న సందర్భంగా పాటీదార్ వ్యాఖ్యానించాడు.

‘విన్’రైజర్స్ అయ్యేనా!

రెండో టైటిల్‌పై గురి పెట్టిన సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్

- దూకుడే మంత్రంగా బరిలోకి ప్యాట్ కమిన్స్ బృందం
- ట్రావిస్ హెడ్, అభిషేక్ శర్మ, క్లాసెన్, నితీశ్ రెడ్డిపై భారీ ఆశలు

మరో 4 రోజుల్లో ఐపీఎల్

మొదట ఓ మాదిరి స్కోరు చేయడం... ఆ తర్వాత కట్టుదిట్టమైన బౌలింగ్‌తో దాన్ని కాపాడుకోవడం ఇది ఒకప్పుడు ఐపీఎల్‌లో సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్ జట్టు తీరు!

కానీ గతేడాది బౌలింగ్ బలాన్ని పక్కన పెట్టిన రైజర్స్... బ్యాటింగ్‌తో లీగ్‌లో ప్రకంపనలు సృష్టించింది. ఒకటికి మూడుసార్లు 250 పైచిలుకు పరుగులు చేసిన సన్‌రైజర్స్... ఐపీఎల్ చరిత్రలో అత్యధిక పరుగులు చేసిన జట్టుగా... పవర్‌ప్లేలో అత్యధిక పరుగులు పిండుకున్న టీమ్‌గా రికార్డుల్లోకెక్కింది!!

లీగ్ ఆసాంతం రాణించిన బ్యాటర్లు ఆఖర్లో విఫలమవడంతో గత సీజన్‌లో రన్నరప్ ట్రోఫీతో సరిపెట్టుకున్న హైదరాబాద్ ఫ్రాంచైజీ ఈసారి కప్పు కొట్టాలని కృతనిశ్చయంతో ఉంది. కమిన్స్ కెప్టెన్సీకి... అభిషేక్ శర్మ, హెడ్ ఆరంభ మెరుపులు... క్లాసెన్, నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి ఫినిషింగ్ టచ్ తోడైతే సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్‌ను ఆపడం ప్రత్యర్థులకు శక్తికి మించిన పనే!!!

–సాక్షి క్రీడావిభాగం

ఇండియన్ ప్రీమియర్ లీగ్ (ఐపీఎల్)లో నాణ్యమైన బౌలింగ్‌కు పెట్టింది పేరైన సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్ (ఎస్‌ఆర్‌హెచ్) జట్టు... గతేడాది అందుకు పూర్తి భిన్నంగా బాదుడే పరమావధిగా విజృంభించి కొత్త గుర్తింపు తెచ్చుకుంది. గత సీజన్‌లో సన్‌రైజర్స్ సాగించిన విధ్వంసకాండ మాటలకు అందనిది. అరాచకం అనే పదానికి అర్థం మార్చుతూ... ప్రత్యర్థి బౌలర్లను బెంబేలెత్తిస్తూ సన్‌రైజర్స్ బ్యాటర్లు సాగించిన ఊచకోత గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే! ఒకరి తర్వాత ఒకరు అన్నట్లు వంతులు వేసుకొనిమరీ వీరబాదుడు బాదడంతోనే రైజర్స్... లీగ్ చరిత్రలోనే అత్యధిక స్కోరు తమ పేరిట లిఖించుకుంది. ట్రావిస్ హెడ్, అభిషేక్ శర్మ, హెన్రిచ్ క్లాసెన్, నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి... ఈ ‘రన్’ చతుష్టయానికి ఇప్పుడు మరో పిడుగు తోడయ్యాడు. ‘పాకెట్ డైనమైట్’ ఇషాన్ కిషన్ ఈ ఏడాది నుంచి రైజర్స్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించనున్నాడు. ఇప్పటికే హిట్టర్లతో దట్టంగా ఉన్న హైదరాబాద్ బ్యాటింగ్ లైనప్... ఇషాన్ రాకతో మరింత రాటుదేలనుంది. వేలంలో

కమిన్స్

నితీశ్ రెడ్డి

అత్యధికంగా 25 మందిని తీసుకునే అవకాశం ఉన్నా... కేవలం 20 మంది ప్లేయర్లనే కొనుగోలు చేసుకున్న రైజర్స్... అట్టిపెట్టుకున్న ఆటగాళ్ల కోసమే భారీగా ఖర్చు పెట్టింది. క్లాసెన్‌కు రూ. 23 కోట్లు, కెప్టెన్ ప్యాట్ కమిన్స్‌కు రూ. 18 కోట్లు... అభిషేక్ శర్మ, హెడ్‌లకు రూ. 14 కోట్ల చొప్పున ఇచ్చిన రైజర్స్... రూ. 6 కోట్లకు నితీశ్ కుమార్ రెడ్డిని కొనసాగించింది. 2016లో తొలిసారి టైటిల్ సాధించిన ఎస్‌ఆర్‌హెచ్... 2018, 2024లో రన్నరప్‌గా నిలిచింది. ఈసారి అటు బ్యాటింగ్‌తో పాటు ఇటు బౌలింగ్ దళాన్ని కూడా మరింత పటిష్ట పరుచుకున్న హైదరాబాద్.. రెండోసారి కప్పు చేజిక్కించుకోవాలని తహతహలాడుతోంది.

నాలుగో ఆటగాడు ఎవరో?

కెప్టెన్ కమిన్స్‌తో పాటు క్లాసెన్, హెడ్ తుది జట్టులో ఉండటం ఖాయమే కాగా... గతేడాది నాలుగో విదేశీ ప్లేయర్‌గా మార్క్‌రమ్‌ను ఎంచుకుంది. అయితే ఈసారి మాత్రం ఆడమ్ జాంపా, ముల్డర్, కమిందు మెండిస్ రూపంలో పరిమిత వనరులే ఉన్నాయి. దీంతో హెడ్ కోచ్ డానియల్ వెటోరీ... ఆసీస్ స్పిన్నర్ జాంపా వైపే మొగ్గుచూపే అవకాశాలున్నాయి. అయితే రాహుల్ త్రిపాఠి, అబ్దుల్ సమద్, షాబాజ్ అహ్మద్ వంటి దేశీయ ఆటగాళ్లు ఈసారి అందుబాటులో లేకపోవడం రైజర్స్‌కు ప్రతి

అభిషేక్ శర్మ

ట్రావిస్ హెడ్

బంధకంగా మారింది. అభినవ్ మనోహర్, అనికేత్ వర్మ, అథర్వ తైడె, సచిన్ బేబీకి తుది జట్టులో అవకాశం దక్కుతుందో లేదో వేచి చూడాలి. గత సీజన్‌లో తొలి ఏడు మ్యాచ్‌ల్లో ఐదింట నెగ్గి ఆరంభంలోనే ఆధిపత్యం కనబర్చిన హైదరాబాద్ జట్టు... పాయింట్ల పట్టికలో రెండో స్థానంలో నిలిచి ప్లే ఆఫ్స్‌కు చేరింది. క్వాలిఫయర్–1లో కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ చేతిలో ఓడిన రైజర్స్... క్వాలిఫయర్–2లో రాజస్తాన్ రాయల్స్‌పై గెలిచినా... ఫైనల్లో మరోసారి కోల్‌కతా చేతిలోనే ఓడి రన్నరప్‌తో సరిపెట్టుకుంది. తమదైన రోజులో అరవీర భయంకరంగా రెచ్చిపోయి రికార్డులు తిరగ రాసే రైజర్స్... టాపార్డర్ విఫలమైతే మాత్రం తేలిపోతోందని గత సీజన్‌తోనే అర్థమైంది. దీంతో ఈసారి ఎలాంటి ప్రణాళికతో ముందడుగు వేస్తుందో చూడాలి.

క్లాసెన్

ఇషాన్ కిషన్

షమీ

షమీ రాకతో రాత మారేనా!

సుదీర్ఘ కాలంగా సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్ బౌలింగ్ తురుపుముక్కగా ఉన్న భువనేశ్వర్ కుమార్‌తో పాటు యార్కర్ కింగ్ నటరాజన్‌ను వదిలేసుకున్న జట్టు... గతేడాది వేలంలో టీమిండియా సీనియర్ పేసర్ మొహమ్మద్ షమీ, హర్షల్ పటేల్‌లను ఎంపిక చేసుకుంది. కమిన్స్, జైదేవ్ ఉనాద్కట్‌లకు ఈ ఇద్దరూ తోడవడంతో మన బౌలింగ్ మరింత రాటుదేలనుంది. అవకాశం వస్తే పేస్ బౌలింగ్ బాధ్యతలు నిర్వర్తించేందుకు ఆంధ్ర ఆల్‌రౌండర్ నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి ఉండనే ఉన్నాడు. ఆడమ్ జాంపా, రాహుల్ చహర్ స్పిన్ బాధ్యతలు మోయనున్నారు. అయితే తుది 11 మందితో కూడిన జట్టులో అనికేత్ వర్మ, అభినవ్ మనోహర్, సచిన్ బేబీలలో ఇద్దరికి అవకాశం దక్కొచ్చు. రైజర్స్ తరఫున తొలిసారి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న వీరు కూడా మేనేజ్‌మెంట్ అంచనాలను అందుకుంటే జట్టుకు తిరుగుండదు. పవర్‌ప్లేలో జట్టుకు వికెట్లు అందించాల్సిన బాధ్యత మాత్రం షమీపైనే ఉంది. 2022, 2023 సీజన్‌లలో మెరుగైన ప్రదర్శన కనబర్చిన షమీ... గాయం నుంచి తిరిగి వచ్చిన అనంతరం అదే తీవ్రత కొనసాగిస్తే జట్టుకు అదనపు బలం చేకూరినట్లే. గాయం కారణంగా ఐసీసీ చాంపియన్స్ ట్రోఫీకి దూరమైన ఆస్ట్రేలియా కెప్టెన్ ప్యాట్ కమిన్స్ సుదీర్ఘ విరామం తర్వాత టి20 ఫార్మాట్‌లో బరిలోకి దిగనున్నాడు. అతడు జట్టును ఎలా నడిపిస్తాడనేది కీలకం. గాయంతో జట్టుకు దూరమైన కార్స్ స్థానంలో దక్షిణాఫ్రికా ప్లేయర్ ముల్డర్‌ను రైజర్స్ ఎంపిక చేసుకుంది.

సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్ జట్టు: కమిన్స్ (కెప్టెన్), ట్రావిస్ హెడ్, హెన్రిచ్ క్లాసెన్, అభిషేక్ శర్మ, నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి, ఇషాన్ కిషన్, అథర్వ తైడె, అభినవ్ మనోహర్, అనికేత్ వర్మ, సచిన్ బేబీ, హర్షల్ పటేల్, కమిందు మెండిస్, ముల్డర్, షమీ, రాహుల్ చాహర్, ఆడమ్ జాంపా, సిమర్‌జీత్ సింగ్, జీషాన్ అన్సారీ, జైదేవ్ ఉనాద్కట్, ఇషాన్ మలింగ.

అంచనా: గతేడాది కళ్లుచెదిరే ఆటతీరుతో రన్నరప్‌గా నిలిచిన సన్‌రైజర్స్... ఈసారి కూడా హిట్టర్లు దంచికొడితే ప్లే ఆఫ్స్ చేరడం దాదాపు ఖాయమే!

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సాక్షి సినిమా

అదే పౌరుషం.. అదే రోషం

- విజయశాంతి

‘‘సరిలేరు నీకెవ్వరు’ సినిమా తర్వాత ఒక యాక్షన్ సినిమా చేయమని చాలామంది నన్ను కోరారు. ‘అర్జున్ సన్నాఫ్ వైజయంతి’ చిత్రంలో అలాంటి యాక్షన్ కుదిరింది. నా అభిమానులకి ఈ సినిమాతో ఫుల్ మీల్స్ దొరుకుతుంది. చాలా రోజుల తర్వాత యాక్షన్ చేశాను.. నేను చేస్తానని యూనిట్ వాళ్లు ఊహించలేదు. అయితే అదే పౌరుషం.. అదే రోషం. తగ్గేదేలే. ఎంత వయసు అయినా ఇలానే స్ట్రాంగ్‌గా ఉంటాను. క్రమశిక్షణగా ఉండటం వల్లే ఇది సాధ్యమైంది’’ అని నటి విజయశాంతి చెప్పారు. కల్యాణ్ రామ్, సయీ మంజ్రేకర్ జంటగా, విజయశాంతి కీలక పాత్రలో నటించిన చిత్రం ‘అర్జున్ సన్నాఫ్ వైజయంతి’. ప్రదీప్ చిలుకూరి దర్శకత్వం వహించారు. ముప్పా వెంకయ్య చౌదరి సమర్పణలో అశోక క్రియేషన్స్, ఎన్టీఆర్ ఆర్ట్స్‌పై అశోక్ వర్ధన్ ముప్పా, సునీల్ బలుసు నిర్మించారు. హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన ఈ మూవీ టీజర్ లాంచ్‌లో విజయశాంతి మాట్లాడుతూ– ‘‘కల్యాణ్‌రామ్‌కి సినిమా అంటే చాలా ప్యాషన్. రామారావుగారు నేర్పించిన అంకితభావం అది. ఈ సినిమాని పెద్ద బ్లాక్ బస్టర్ చేయాలి’’అన్నారు. **కల్యాణ్‌రామ్ మాట్లాడుతూ–**‘‘ అమ్మ (విజయశాంతి) చేసిన ‘కర్తవ్యం’ సినిమాని ఎవరూ మర్చిపోలేం. ఆ మూవీలోని వైజయంతి పాత్రకి కొడుకు పుడితే ఎలాంటి ఘటనలు జరుగుతాయి? అనేది ఈ చిత్ర కథ. నేను నటించిన ‘అతనొక్కడే’ సినిమా ఎప్పటికీ గుర్తుంటుంది. అలాగే ‘అర్జున్ సన్నాఫ్ వైజయంతి’ కూడా మరో 20 ఏళ్ల పాటు గుర్తుండిపోతుంది’’ అని తెలిపారు. **ప్రదీప్ చిలుకూరి మాట్లాడుతూ–**‘‘కల్యాణ్ రామ్‌గారు ఈ కథ విని.. విజయశాంతిగారు ఒప్పుకుంటేనే చేద్దామన్నారు. మేడంగారు ఒప్పుకోవడంతో ఈ ప్రాజెక్టు ముందుకెళ్లింది’’ అని పేర్కొన్నారు. ‘‘ఈ సినిమా చాలా అద్భుతంగా వచ్చింది’’ అన్నారు నిర్మాత **సునీల్ బలుసు**. ఈ కార్యక్రమంలో నటుడు పృథ్వీరాజ్, రచయిత శ్రీకాంత్ విస్సా మాట్లాడారు.

సునీల్ బలుసు, అశోక్ వర్ధన్, కల్యాణ్‌రామ్, విజయశాంతి, ప్రదీప్ చిలుకూరి

‘అల్లరి’ నరేశ్

అందరికీ ఎందుకు కనపడవు?

‘అల్లరి’ నరేశ్ హీరోగా నటిస్తున్న కొత్త సినిమాకి ‘12ఏ రైల్వే కాలనీ’ అనే టైటిల్ ఖరారైంది. ‘పొలిమేర, పొలిమేర 2’ చిత్రాల ఫేమ్ అనిల్ విశ్వనాథ్ ఈ సినిమాకు కథ, స్క్రీన్ ప్లే, డైలాగ్స్ అందించడంతో పాటు, షో రన్నర్‌గా వ్యవహరిస్తున్నారు. నాని కాసరగడ్డ దర్శకత్వంలో పవన్‌కుమార్ సమర్పణలో శ్రీనివాసా సిల్వర్‌స్క్రీన్ పతాకంపై శ్రీనివాసా చిట్టూరి నిర్మిస్తున్నారు. సోమవారం ఈ సినిమా టైటిల్ టీజర్‌ను విడుదల చేసి, వేసవిలో మూవీని రిలీజ్ చేయనున్నట్లు మేకర్స్ తెలిపారు. ‘ఈ స్పిరిట్‌లు, ఆత్మలు కొందరికే ఎందుకు కనిపిస్తాయి? అందరికీ ఎందుకు కనపడవు?’, ‘ప్రాణాలతో బయటకు పోవుడు అవసరం లేదన్నా...!’ వంటి డైలాగ్స్ టీజర్‌లో ఉన్నాయి. కామాక్షీ భాస్కర్ల హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్న ఈ సినిమాలో ‘వైవా’ హర్ష, ‘గెటప్’ శ్రీను, గగన్ విహారి, అనిష్ కురువిల్లా, మధుమణి ఇతర పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. ఈ సినిమాకి సంగీతం: భీమ్స్ సిసిరోలియో.

పుట్టినరోజు కానుకగా...

విష్ణు మంచు డ్రీమ్ ప్రాజెక్ట్‌గా రూపొందిన చిత్రం ‘కన్నప్ప’. ప్రీతీ ముకుందన్ హీరోయిన్‌గా నటించిన ఈ మూవీలో మోహన్‌బాబు, మోహన్‌లాల్, శరత్ కుమార్, ప్రభాస్, బ్రహ్మానందం, అక్షయ్ కుమార్, కాజల్ అగర్వాల్ ఇతర కీలక పాత్రల్లో నటించారు. ముకేష్ కుమార్ సింగ్ దర్శకత్వం వహించారు. అవా ఎంటర్‌టైన్మెంట్, 24 ఫ్రేమ్స్ ఫ్యాక్టరీ పతాకాలపై డా. మోహన్ బాబు నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ 25న రిలీజ్ కానుంది. కాగా ఈ మూవీలో మహదేవ శాస్త్రి పాత్రలో మోహన్ బాబు నటించారు. ఈ నెల 19న ఆయన పుట్టినరోజు సందర్భంగా ‘కన్నప్ప’లోని మహదేవ శాస్త్రి పరిచయ గీతాన్ని రిలీజ్ చేయనున్నారు మేకర్స్.

మోహన్ బాబు

క్రేజీ కాంబినేషన్?

హీరో విజయ్ సేతుపతి, దర్శకుడు పూరి జగన్నాథ్ కాంబినేషన్‌లో ఓ మూవీ తెరకెక్కనుందా? అంటే అవుననే అంటున్నాయి ఫిల్మ్ నగర్ వర్గాలు. విజయ్ సేతుపతికి ఇటీవల ఓ కథ వినిపించారట పూరి జగన్నాథ్. కథ నచ్చడంతో వెంటనే ఈ సినిమాని అంగీకరించారట విజయ్. కేవీఎన్ ప్రొడక్షన్స్ సంస్థ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించనుందని టాక్. ఈ ఏడాదే చిత్రీకరణను ప్రారంభించి, వచ్చే ఏడాది సినిమాని విడుదల చేయాలని పూరి భావిస్తున్నారట. త్వరలోనే ఈ క్రేజీ కాంబినేషన్‌లో రానున్న సినిమాపై ప్రకటన రానుందని తెలిసింది. కాగా ఈ విషయాలపై అధికారిక ప్రకటన రావాల్సి ఉంది.

విజయ్ సేతుపతి

పూరి జగన్నాథ్

షణ్ముఖ ఓ మంచి ప్రయత్నం

- ఆది సాయికుమార్

‘‘గొప్ప నటుడైన సాయికుమార్ వారసుడిగా ఆదికి మంచి పేరు ఉంది. ‘షణ్ముఖ’ టైటిల్‌లోనే ప్రత్యేకత ఉంది. ఆది కెరీర్‌ను మలుపు తిప్పే చిత్రంగా ‘షణ్ముఖ’ ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను. అలాగే ఈ చిత్రం అందరికీ మంచి విజయాన్ని అందిస్తుందని నమ్ముతున్నాను’’ అని ఎంపీ రఘునందన్‌రావు అన్నారు. ఆది సాయికుమార్, అవికా గోర్ జంటగా నటించిన డివోషనల్ థ్రిల్లర్ మూవీ ‘షణ్ముఖ’. షణ్ముగం సాప్పని దర్శకత్వంలో తులసీరామ్ సాప్పని, షణ్ముగం సాప్పని, రమేష్ యాదవ్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 21న రిలీజ్ కానుంది. ఈ సినిమా ప్రీరిలీజ్ ఈవెంట్‌కు ఎంపీ రఘునందన్‌రావు ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. **ఆది సాయికుమార్ మాట్లాడుతూ–** ‘‘మేం అందరం కష్టపడి చేసిన ఓ మంచి ప్రయత్నం ఈ సినిమా. ఆడియన్స్ మాకు మంచి విజయాన్ని అందిస్తారని కోరుకుంటున్నాను’’ అన్నారు. ‘‘ఇది నా డ్రీమ్ ప్రాజెక్ట్. ఈ సినిమాకు మరో నిర్మాత అయిన మా అన్నయ్య తులసీరామ్ బర్త్ డే సందర్భంగా ఈ నెల 21న రిలీజ్ చేస్తున్నాం’’ అని తెలిపారు **షణ్ముగం సాప్పని**. తులసీ రామ్ సాప్పని, రమేష్ యాదవ్, అవికా గోర్, సంగీత దర్శకుడు రవి బస్రూర్, లైన్ ప్రొడ్యూసర్ దుర్గా ప్రసాద్ శెట్టి, నటులు కృష్ణుడు, మనోజ్ నందం తదితరులు మాట్లాడారు.

తులసీరామ్, రవి బస్రూర్, ఆది సాయికుమార్, అవికా గోర్, షణ్ముగం

ప్రేమ కథ పూర్తి

సంతోష్ శోభన్ హీరోగా నటిస్తున్న సినిమా ‘కపుల్ ఫ్రెండ్లీ’ చిత్రీకరణ పూర్తి అయింది. అశ్విన్ చంద్రశేఖర్ దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ మూవీలో మానస వారణాసి హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. యువీ క్రియేషన్స్ సమర్పణలో యూవీ కాన్సెప్ట్స్ తెలుగు, తమిళ భాషల్లో నిర్మిస్తోంది. ఈ సినిమా షూటింగ్ పూర్తయినట్లు తెలిపారు మేకర్స్. ‘‘మ్యూజికల్ రొమాంటిక్ లవ్ స్టోరీగా రూపొందిన చిత్రం ‘కపుల్ ఫ్రెండ్లీ. మా మూవీ తెలుగు, తమిళ ఆడియో రైట్స్‌ను ఆదిత్య మ్యూజిక్ సొంతం చేసుకుంది’’ అని చిత్ర యూనిట్ పేర్కొంది.

సంతోష్ శోభన్, మానస

ఆ యాడ్‌తో టుక్ టుక్ ఆలోచన వచ్చింది

- సి.సుప్రీత్ కృష్ణ

‘‘ఓ వాహనానికి జీవితం ఉంటే ఎలా ఉంటుంది? అనే పాయింట్‌తో ‘టుక్ టుక్’ సినిమా చేశాను. మ్యాజికల్ పవర్స్ ఉన్న ‘టుక్ టుక్’ అనే వెహికల్ హర్ష రోషన్, కార్తికేయ దేవ్, స్టీవెన్ మధుల దగ్గరకు ఎలా వచ్చింది?. ఆ వాహనం వారి జీవితాల్లోకి వచ్చిన తర్వాత ఎలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి? అనేది ఈ చిత్ర కథ’’ అని డైరెక్టర్ సి.సుప్రీత్ కృష్ణ చెప్పారు. హర్ష రోషన్, కార్తికేయ దేవ్, స్టీవెన్ మధు, సాన్వీ మేఘన, నిహాల్ కోదాటి ముఖ్య పాత్రల్లో సుప్రీత్ కృష్ణ దర్శకత్వంలో రూపొందిన చిత్రం ‘టుక్ టుక్’. ఆర్‌వైజీ సినిమాస్ పతాకంపై రాహుల్ రెడ్డి, లోక్కు శ్రీ వరుణ్, శ్రీ రాములరెడ్డి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 21న రిలీజ్ కానుంది. ఈ సందర్భంగా సుప్రీత్ కృష్ణ మాట్లాడుతూ–‘‘మా స్వస్థలం చిత్తూరు. పూరి జగన్నాథ్‌గారి దగ్గర రచయితగా చేశాను. ఆ తర్వాత ‘అలనాటి సిత్రాలు’ అనే ఓటీటీ ప్రాజెక్ట్ చేశాను. ‘టుక్ టుక్’ నా తొలి ఫీచర్ ఫిల్మ్. క్రికెట్ యాడ్‌లో ఓ వాహనాన్ని చూసినప్పుడు ఈ సినిమా ఆలోచన వచ్చింది. ‘టుక్ టుక్’ వెనకాల ఉన్నది దెయ్యమా? దేవుడా? అనే పాయింట్ సినిమాలో ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. వెహికల్ కాకుండా ఈ చిత్రంలో చాలా లేయర్స్ ఉన్నాయి. ఈ సినిమా సక్సెస్ అయితే ‘టుక్ టుక్’ ఫ్రాంచైజీ ప్లాన్ ఉంది’’ అన్నారు.

ఏప్రిల్‌లో జాతకం

‘జెంటిల్‌మన్’, ‘సమ్మోహనం’ వంటి హిట్ చిత్రాల తర్వాత డైరెక్టర్ మోహనకృష్ణ ఇంద్రగంటి, నిర్మాత శివలెంక కృష్ణప్రసాద్ కలయికలో రూపొందిన మూడో సినిమా ‘సారంగపాణి జాతకం’. ప్రియదర్శి, రూప కొడువాయూర్ జంటగా నటించారు. శ్రీదేవి మూవీస్ పతాకంపై రూపొందిన ఈ సినిమాని ఏప్రిల్ 18న విడుదల చేయనున్నట్లు ప్రకటించారు. శివలెంక కృష్ణప్రసాద్ మాట్లాడుతూ– ‘‘మోహనకృష్ణ ఇంద్రగంటి ‘సారంగపాణి జాతకం’ని అద్భుతంగా తీశారు. మా సారంగపాణి ప్రపంచం ఎలా ఉంటుందో ఇటీవల విడుదలైన టీజర్ ద్వారా ప్రేక్షకులకు పరిచయం చేశాం. వేసవిలో హాయిగా కుటుంబ సమేతంగా నవ్వించే వినోదాత్మక చిత్రమిది. మా మూవీ ఫస్ట్ కాపీ రెడీ అయ్యింది’’ అన్నారు.

ప్రియదర్శి, రూప

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▲	నిఫ్టీ ▲
341	112
74,170	22,509

విదేశీ సూచీలు (తొలి రెండు రాత్రి 11:30 ముగింపు)

సూచీ	విలువ		మార్పు
నాస్‌డాక్	17,750	▲	5
డోజోన్స్	41,784	▲	296
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,680	▲	48
డాక్స్	23,155	▲	168
షాంఘై	3,426	▲	7
నికాయ్	36,397	▲	343

అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

బులియన్ రూ.లలో — ముంబై

బంగారం (99.9 స్వచ్ఛత)	88,101
బంగారం (99.5 స్వచ్ఛత)	87,748
వెండి (కిలో)	99,767

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	86.50	87.52
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	111.10	113.98
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	93.33	96.00
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	57.79	59.27
AUS	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	53.92	56.17
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	62.84	67.52
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.25	23.80
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	22.74	24.52
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.12	12.95

బంగారం కొత్త రికార్డ్..

ఒకే రోజు రూ.1,300 పెరుగుదల ● 10 గ్రాములకు రూ.90,750 ● ఈ ఏడాది 14 శాతం ర్యాలీ

న్యూఢిల్లీ: పసిడి ధరలు కొత్త రికార్డులను సృష్టిస్తున్నాయి. ఢిల్లీ మార్కెట్లో వరుసగా నాలుగో రోజు పసిడి పరుగు కొనసాగింది. సోమవారం ఒక్క రోజే 10 గ్రాములకు రూ.1,300 పెరిగి నూతన గరిష్టాలకు చేరింది. 99.9 శాతం స్వచ్ఛత బంగారం రూ.90,750కు, 99.5 శాతం స్వచ్ఛత బంగారం రూ.89,450 స్థాయిని చేరుకుంది. ఈ ఏడాది ఇప్పటి వరకు పసిడి 10 గ్రాములకు రూ.11,360 లాభపడడం గమనార్హం. అంటే నికరంగా 14 శాతం ర్యాలీ చేసింది. జనవరి 1న రూ.79,390 వద్ద ఉంది. ఢిల్లీ మార్కెట్లో వెండి ధర సైతం కిలోకి రూ.1,300 పెరిగి రూ.1,02,500కు చేరుకుంది. ఎంసీఎక్స్ ఫ్యూచర్స్ మార్కెట్లో ఏప్రిల్ డెలివరీ గోల్డ్ కాంట్రాక్టు ధర రూ.13 పెరిగి రూ.88,004 స్థాయిలకు తాకింది. అంతర్జాతీయంగా చూస్తే కామెక్స్ మార్కెట్లో బంగారం ధర పెద్దగా మార్పు లేకుండా 3,000 డాలర్ల స్థాయిల వద్ద కొనసాగింది. ''ద్రవ్యోల్బణం శాంతించడంతో యూఎస్ ఫెడ్ వడ్డీ రేట్ల కోతపై అంచనాలు బలపడ్డాయి. దీంతో బంగారం ధరలు రికార్డు గరిష్టాలకు చేరాయి''అని అబాన్స్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ సీఈవో చింతన్ మెహతా తెలిపారు. రెడ్‌సీ మార్గంలో దాడులను నిలిపివేసే వరకు హౌతీలపై తమ చర్యలు కొనసాగుతాయని అమెరికా ప్రకటించడం కూడా బంగారం ధరల ర్యాలీకి కారణమైనట్టు చెప్పారు.

బ్యాంకింగ్ సమ్మె సైరన్

23 అర్ధరాత్రి నుంచి రెండు రోజుల పాటు సమ్మె

- డిమాండ్‌ల సాధనే లక్ష్యంగా ఆందోళనలు
- బ్యాంకు సంఘాల ఐక్య సమాఖ్య పిలుపు

న్యూఢిల్లీ: బ్యాంకింగ్ రంగంలో సమ్మె సైరన్ మోగింది. తమ డిమాండ్‌ల సాధనే లక్ష్యంగా బ్యాంక్ సంఘాల ఐక్య సమాఖ్య (యూఎఫ్‌బీయూ) సారథ్యంలో ఈ నెల 23 అర్ధరాత్రి నుంచి 25 అర్ధరాత్రి వరకు రెండు రోజుల పాటు సమ్మె చేయనున్నట్లు యూనియన్లు ప్రకటించాయి. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులతో పాటు ప్రైవేటు బ్యాంకులు, విదేశీ బ్యాంకులు, కో–ఆపరేటివ్ బ్యాంకులు, రీజినల్ రూరల్ బ్యాంకులకు సంబంధించిన 9 బ్యాంకు యూనియన్లకు యూఎఫ్‌బీయూ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తోంది. మొత్తం 8 లక్షల మందికి పైగా ఉద్యోగులు, అధికారులు ఈ సమ్మెలో పాల్గొననున్నారు. కాగా, సమ్మె సందర్భంగా రెండు రోజుల పాటు ఆందోళన కార్యక్రమాలు కొనసాగుతాయని యూనియన్ వర్గాలు పేర్కొన్నాయి. దీనివల్ల బ్యాంకు సేవలకు తీవ్ర విఘాతం కలిగే అవకాశం ఉంది.

నియామకాలు పెంచాలి...

పెరుగుతున్న ఖాతాదారులకు అనుగుణంగా బ్యాంకుల్లో తగినంత మంది సిబ్బందిని నియమించాలని యూనియన్లు ప్రధానంగా డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. గడిచిన దశాబ్దకాలానికి పైగా నియామకాలు సరిగ్గా జరగకపోవడంతో సిబ్బంది కొరత తీవ్రంగా ఉందని అంటున్నాయి. దీంతో ప్రస్తుత ఉద్యోగులపై తీవ్ర పనిభారం పడుతోందని, కస్టమర్లకు సరిగ్గా సేవలు అందించలేకపోతున్నామనేది యూనియన్ల వాదన. అనేక సర్కారీ పథకాలను అమలు చేస్తున్న ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకు(పీఎస్‌బీ)లకు ఇప్పుడున్న అరకొర సిబ్బంది ఏమాత్రం సరిపోరని, అన్ని క్యాడర్లలో నియామకాలు చేపట్టాలని బ్యాంకు సంఘాలు స్పష్టం చేశాయి. 2013లో 3,98,801 మంది క్లర్కులు ఉండగా.. 2024 నాటికి వారి సంఖ్య 2,46,965 మందికి పడిపోయిందని, అంటే ఏకంగా 1,51,836 మంది తగ్గిపోయారని వారు లెక్కలతో సహా చెబుతున్నారు. ఇక మొత్తం సిబ్బంది సంఖ్య 2013లో 8,86,490 మంది ఉంటే, 2024 నాటికి 7,46,679 మందికి (1,39,811 తగ్గుదల) చేరిందని యూఎఫ్‌బీయూ పేర్కొంది.

ఇతర ప్రధాన డిమాండ్‌లు ఇవీ...

- ➔ బ్యాంకింగ్ పరిశ్రమ అంతటికీ వారానికి 5 రోజుల పని దినాల డిమాండ్‌కు ఏడాది క్రితం బ్యాంకు యాజమాన్యాలు అంగీకరించి, ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసినప్పటికీ అమలుకు మాత్రం నోచుకోలేదు, ఇక ఏమాత్రం జాప్యం లేకుండా దీన్ని అమలు చేయాలి.
- ➔ సిబ్బంది పనితీరుకు సంబంధించి నెలవారీ సమీక్ష విషయంలో ప్రభుత్వ ఆదేశాలను, పనితీరు ఆధారిత ప్రోత్సాహకాల్లో మార్పులను తక్షణం ఉపసంహరించుకోవాలి.
- ➔ బ్యాంకు అధికారులు/సిబ్బందిపై దాడులను అరికట్టేలా తగిన రక్షణ కల్పించాలి.
- ➔ గ్రాట్యుటీ పరిమితిని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు అనుగుణంగా రూ.25 లక్షలకు పెంచడంతో పాటు ఆదాయ పన్ను మినహాయింపు ఇచ్చేలా గ్రాట్యుటీ చట్టాన్ని సవరించాలి.
- ➔ తాత్కాలిక సిబ్బందిని పర్మనెంట్ చేయడంతో పాటు పర్మనెంట్ ఉద్యోగాలకు అవుట్‌సోర్సింగ్‌ను నిలిపివేయాలి.
- ➔ ఐడీబీఐ బ్యాంకులో ప్రభుత్వం కనీసం 51% వాటాను కొనసాగించాలి.

అలయెంజ్ వాటా బజాజ్ చేతికి

బీమా సంస్థలలో 26% వాటా కొనుగోలుకి సై

న్యూఢిల్లీ: బీమా రంగ భాగస్వామ్య కంపెనీ(జేవీ)లలో బజాజ్ అలయెంజ్‌కుగల 26% వాటాలను బజాజ్ ఫిన్‌సర్వ్ కొనుగోలు చేయనుంది. జర్మన్ కంపెనీ అలయెంజ్ ఎస్‌ఈతో ఇందుకు వాటా కొనుగోలు ఒప్పందాలు(ఎస్‌పీఏ) కుదుర్చుకుంది. దీంతో బజాజ్ అలయెంజ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్, బజాజ్ అలయెంజ్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్‌లో అలయెంజ్‌కు గల 26% వాటాలను బజాజ్ ఫిన్‌సర్వ్ సొంతం చేసుకోనుంది. వెరసి 24 ఏళ్ల భాగస్వామ్యానికి తెర పడనుంది. కాగా.. ఈ లావాదేవీల తదుపరి రెండు బీమా సంస్థలలోనూ బజాజ్ గ్రూప్ వాటా 100%కి పెరగనున్నట్లు బజాజ్ ఫిన్‌సర్వ్ పేర్కొంది. అయితే ఇందుకు కాంపిటీషన్ కమిషన్(సీసీఐ), బీమా నియంత్రణ సంస్థ (ఇరెడా) తదితరాల నుంచి అనుమతి పొందవలసి ఉంటుంది. సాధారణ బీమా సంస్థలో వాటాకు రూ. 13,780 కోట్లు, జీవిత బీమా కంపెనీలో వాటాకు రూ. 10,400 కోట్లు చొప్పున బజాజ్ గ్రూప్ వెచ్చించనుంది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..

ఏప్రిల్ నుంచి కార్ల ధరలు అప్	స్వల్పంగా పెరిగిన టోకు ద్రవ్యోల్బణం

ఫిబ్రవరిలో ఎగుమతులు డౌన్

- 11 శాతం తగ్గి 37 బిలియన్ డాలర్లు
- 51 బిలియన్ డాలర్లకు తగ్గిన దిగుమతులు
- మూడేళ్ల కనిష్టానికి వాణిజ్య లోటు

న్యూఢిల్లీ: అంతర్జాతీయంగా నెలకొన్న ప్రతికూల పరిస్థితుల నేపథ్యంలో దేశ ఎగుమతులు వరుసగా నాలుగో నెలలోనూ క్షీణతను చవిచూశాయి. ఫిబ్రవరిలో 36.91 బిలియన్ డాలర్ల ఎగుమతులు (రూ.3.21 లక్షల కోట్లు) నమోదయ్యాయి. క్రితం ఏడాది ఫిబ్రవరిలో ఎగుమతులు 41.41 బిలియన్ డాలర్లతో (రూ.3.60 లక్షల కోట్లు) పోల్చి చూస్తే 11 శాతం తగ్గిపోయినట్టు తెలుస్తోంది. ఈ ఏడాది జనవరిలో ఎగుమతులు 36.43 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్నాయి. ఫిబ్రవరి నెలలో దిగుమతులు సైతం 50.96 బిలియన్ డాలర్లకు (రూ.4.43 లక్షల కోట్లు) తగ్గుముఖం పట్టాయి. 2024 ఫిబ్రవరిలో దిగుమతులు 60.92 బిలియన్ డాలర్లుగా (రూ.5.30 లక్షల కోట్లు) ఉంటే, ఈ ఏడాది జనవరి నెలలో 59.42 బిలియన్ డాలర్ల మేర ఉండడం గమనార్హం. దీంతో వాణిజ్య లోటు (ఎగుమతులు–దిగుమతుల మధ్య వ్యత్యాసం) 14.05 బిలియన్ డాలర్లకు తగ్గుముఖం పట్టింది. 2021 ఆగస్ట్ తర్వాత అత్యంత కనిష్ట వాణిజ్య లోటు ఇదేనని వాణిజ్య శాఖ సీనియర్ అధికారి ఒకరు తెలిపారు. ఒక

నెలలో కనిష్ట దిగుమతులు 2023 ఏప్రిల్ తర్వాత మళ్లీ 2025 ఫిబ్రవరిలోనే నమోదు కావడం గమనించొచ్చు.

స్వల్పంగా తగ్గిన పసిడి దిగుమతులు

- ఫిబ్రవరి నెలలో బంగారం దిగుమతుల విలువ 2.3 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంది. ఈ ఏడాది జనవరిలో 2.68 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన పసిడి దిగుమతి అయింది.
- జెమ్స్ అండ్ జ్యుయలరీ ఎగుమతులు 21 శాతం తగ్గి 2.53 బిలియన్ డాలర్లకు పరిమితమయ్యాయి.
- జనవరితో పోల్చి చూస్తే చమురు దిగుమతులు 13.4 బిలియన్ డాలర్ల నుంచి 11.8 బిలియన్ డాలర్లకు తగ్గాయి.
- ఫిబ్రవరి నెలకు సేవల ఎగుమతులు 35 బిలియన్ డాలర్లుగా నమోదయ్యాయి. జనవరిలో ఈ మొత్తం 38.55 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంది.
- ఫిబ్రవరిలో సేవల దిగుమతుల విలువ 16.55 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంది. జనవరిలో ఈ మొత్తం 18.22 బిలియన్ డాలర్లుగా నమోదైంది.

800 బిలియన్ డాలర్ల ఎగుమతులు..

2024–25లో సవాళ్లు నెలకొన్నప్పటికీ 800 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన వస్తు, సేవల ఎగుమతులు సాధిస్తామన్న విశ్వాసాన్ని కేంద్ర వాణిజ్య శాఖ కార్యదర్శి సునీల్ భర్త్వాల్ వ్యక్తం చేశారు. వాణిజ్య లోటు తగ్గుముఖం పట్టడం అన్నది ప్రధానంగా చమురు, బంగారం, వెండి దిగుమతుల క్షీణతవల్లేనని ఇక్రా చీఫ్ ఎకనమిస్ట్ అదితి నాయర్ తెలిపారు.

బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్స్ షేర్లకు డిమాండ్

- అంతర్జాతీయ ఈక్విటీ మార్కెట్ల దన్ను
- సెన్సెక్స్ అయిదురోజుల నష్టాలకు చెక్
- 22,500 స్థాయిపైకి నిఫ్టీ

ముంబై: బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్స్ షేర్లు రాణించడంతో సెన్సెక్స్ అయిదు రోజుల వరుస నష్టాల నుంచి గట్టెక్కింది. సోమవారం 341 పాయింట్లు పెరిగి 74,170 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 112 పాయింట్లు బలపడి 22,509 వద్ద నిలిచింది. ఉదయం ఫ్లాటుగా మొదలైన సూచీలు అంతర్జాతీయ ఈక్విటీ మార్కెట్ల అనూహ్య ర్యాలీతో లాభాలు గడించాయి. ఒక దశలో సెన్సెక్స్ 547 పాయింట్లు పెరిగి 74,376 వద్ద, నిఫ్టీ 180 పాయింట్లు ఎగసి 22,577 వద్ద గరిష్టాలను తాకాయి. స్టాక్ మార్కెట్ స్థిరీకరణలో భాగంగా మిడ్ క్యాప్ షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించగా, చిన్న షేర్లలో అమ్మకాల ఒత్తిడి కొనసాగింది. బీఎస్‌ఈ మిడ్ క్యాప్ ఇండెక్స్ 0.77%, స్మాల్ క్యాప్ సూచీ 0.10% నష్టపోయింది. డాలర్ ఇండెక్స్ బలహీనత, దేశీయ ఈక్విటీ మార్కెట్లో కొనుగోళ్ల దన్నుతో డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ 24 పైసలు పెరిగి 86.81 వద్ద స్థిరపడింది.

➔ డెరివేటివ్స్ పోర్ట్‌ఫోలియోలో అవకతవకల నేపథ్యంలో 'బ్యాంకు ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంది' అంటూ ఆర్‌బీఐ భరోసాతో ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్ షేరు కోలుకుంది. బీఎస్‌ఈలో ఈ షేరు 1% పెరిగి రూ.677 వద్ద స్థిరపడింది. ట్రేడింగ్ ప్రారంభంలో 5 శాతానికి పైగా ఎగసి రూ.708 వద్ద గరిష్టాన్ని అందుకుంది.

➔ ఓలా ఎలక్ట్రిక్ షేరు 7% నష్టపోయి రూ.47 వద్ద స్థిరపడింది. అనుబంధ సంస్థ ఓలా ఎలక్ట్రిక్ టెక్నాలజీస్‌పై రోస్‌మెర్టా డిజిటల్ సర్వీసెస్ దివాలా పరిష్కార ప్రక్రియను కోరుతూ ఎన్‌సీఎల్‌టీకి దరఖాస్తు సమర్పించడంతో ఈ షేరు అమ్మకాల ఒత్తిడికి లోనైంది. ఇంట్రాడేలో 8%కి పైగా క్షీణించి రూ.46.4కు జారింది.

భవిత

స్పర్ధయా వర్ధతే విద్య

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

జేఎన్‌సీఏఎస్‌ఆర్, బెంగళూరులో పీహెచ్‌డీ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలు

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సెంటర్ ఫర్ అడ్వాన్స్‌డ్ సైంటిఫిక్ రీసెర్చ్ (జేఎన్‌సీఏఎస్ ఆర్) 2025–26 విద్యా సంవత్సరానికి సంబంధించి పీహెచ్‌డీ, రీసెర్చ్ ప్రోగ్రామ్‌ల్లో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

- » **కోర్సుల వివరాలు:** రీసెర్చ్ ప్రోగ్రామ్స్ (పీహెచ్‌డీ/ఎంఎస్(ఇంజనీరింగ్)/ఎంఎస్ (రీసెర్చ్), మాస్టర్ ఆఫ్ సైన్స్(ఎమ్మె స్సీ) ఇన్‌కెమిస్ట్రీ, మాస్టర్ ఆఫ్ సైన్స్ (ఎమ్మె స్సీ) ఇన్ ఇంటర్–డిసిప్లినరీ బయోసైన్స్, ఇంటిగ్రేటెడ్ పీహెచ్‌డీ, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిప్లొమా ఇన్ మెటీరియల్ సైన్స్ (పీజీడీఎంఎస్).
- » **అర్హత:** కోర్సును అనుసరించి 55 శాతం మార్కులతో సైన్స్ విభాగంలో డిగ్రీ, కెమిస్ట్రీ తప్పనిసరిగా ఒక సబ్జెక్టు ఉండాలి. బీఎస్సీ/ఎమ్మెస్సీ, బీఈ/బీటెక్/బీఎస్ లేదా ఎంఈ/ఎంటెక్ లేదా బీవీఎస్సీ/ఎంవీఎస్సీ/ఎంబీబీఎస్, ఎండీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు గేట్/జేఈఎస్‌టీ/జీపీఏటీ/ యూజీసీ/జేఆర్‌ఎఫ్/సీఎస్ఐఆర్–జేఆర్‌ఎఫ్/నెట్–జేఆర్‌ఎఫ్/ఐసీఎంఆర్–జేఆర్‌ఎఫ్/ ఇన్‌స్పైర్ స్కోర్–జేఆర్‌ఎఫ్, జేఏఎం ఏదైనా ఒక ప్రవేశ పరీక్షలో స్కోర్ సాధించి ఉండాలి.
- » **ఎంపిక విధానం:** షార్ట్‌లిస్ట్, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
- » **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- » **దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 10.04.2025.
- » **వెబ్‌సైట్:** https://www.jncasr.ac.in/

కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో బాలవాటిక ప్రవేశాలు

కేంద్రీయ విద్యాలయ సంఘటన(కేవీఎస్).. కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో బాల్‌వాటిక 1, 2, 3ల్లో ప్రీ ప్రైమరీ, ఒకటి, రెండో తరగతుల్లో ప్రవేశాలకు నోటిఫికేషన్‌ను విడుదల చేసింది.

- » **అర్హత:** మూడేళ్లకు పైబడి ఆరేళ్లలోపు వయసు కలిగిన బాలబాలికలు ప్రవేశాలు పొందవచ్చు.
- » **వయసు:** బాల్‌వాటిక–1కు బాలబాలికల వయసు 13.03.2025 నాటికి మూడేళ్లు పూర్తయి నాలుగేళ్లు మించకుండా ఉండాలి. బాల్‌వాటిక–2కు నాలుగేళ్లు పూర్తయి, ఐదేళ్లు మించకూడదు. బాల్‌వాటిక–3లో ప్రవేశాలకు ఐదేళ్లు నిండి ఆరేళ్లు మించకూడదు. ప్రత్యేకావసరాలు కలిగిన వారికి రెండేళ్ల వయో సడలింపు ఉంటుంది.
- » **ఆన్‌లైన్‌లో బాల్‌వాటిక 1, 3, తరగతి ఒకటి–రిజిస్ట్రేషన్ తేదీలు:** 07.03.2025 నుంచి 21.03.2025 వరకు
- » **బాల్‌వాటిక 1, 3 తొలి ప్రొవిజనల్ జాబితా వెల్లడితేది:** 26.03.2025.
- » **బాల్‌వాటిక 1, 3 రెండో ప్రొవిజనల్ జాబితా వెల్లడి తేది:** 02.04.2025.
- » **బాల్‌వాటిక 1, 3 మూడో ప్రొవిజనల్ జాబితా వెల్లడితేది:** 07.04.2025.
- » **ఆఫ్‌లైన్ విధానంలో బాల్‌వాటిక 2, తరగతి 2 రిజిస్ట్రేషన్ తేదీలు:** 18.04.2025 నుంచి 21.04.2025.
- » **వెబ్‌సైట్:** https://kvsangathan.nic.in/en/admission/

విద్య, వికాసానికి కేరాఫ్.. కేవీలు!

యాక్టివిటీ బేస్డ్ లెర్నింగ్‌కు ప్రాధాన్యం ఇస్తూ విద్యార్థులకు విద్య, విజ్ఞానం అందించడంతోపాటు మానసిక వికాసానికి దోహదం చేస్తున్న విద్యా సంస్థలు.. కేంద్రీయ విద్యాలయాలు! ఒకటో తరగతి నుంచి ఇంటర్మీడియెట్ స్థాయి వరకూ.. వినూత్న బోధన పద్ధతుల ద్వారా విద్యార్థులకు బహుముఖ నైపుణ్యాలు అందిస్తున్నాయి!! తాజాగా.. కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో 2025-26 సంవత్సరానికి ప్రవేశ ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. ఈ నేపథ్యంలో.. కేవీల్లో ప్రవేశ విధానాలు, వినూత్న విద్యా బోధన, యాక్టివిటీ బేస్డ్ లెర్నింగ్, దరఖాస్తు విధానం తదితర వివరాలు..

- » కేవీల్లో 2025–26 ప్రవేశ ప్రక్రియ ప్రారంభం
- » ఒకటి నుంచి పదో తరగతి వరకు అడ్మిషన్స్
- » క్రియేటివ్ లెర్నింగ్, యాక్టివిటీలకు ప్రాధాన్యం

కేంద్రీయ విద్యాలయాలను తొలుత దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో దేశ భద్రత (రక్షణ శాఖ) విధులు నిర్వహిస్తున్న ఉద్యోగుల పిల్లల చదువుల కోసం ఏర్పాటు చేశారు. మొదట వీటిని సెంట్రల్ స్కూల్స్‌గా పిలిచేవారు. ఆ తర్వాత కేంద్రీయ విద్యాలయాలు(కేవీ)గా పేరు మార్చారు. దేశ వ్యాప్తంగా పలు ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటైన కేవీలను పర్యవేక్షించేందుకు కేంద్రీయ విద్యాలయ సంఘటన్ అనే పేరుతో ప్రత్యేక పర్యవేక్షణ సంస్థను సైతం నెలకొల్పారు.

ఒకటి నుంచి పదో తరగతి వరకు..

ప్రస్తుతం కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో ఒకటో తరగతి నుంచి పదో తరగతి వరకు ప్రవేశాలకు ప్రకటన విడుదల చేశారు. ఒకటో తరగతిలో ప్రవేశించాలంటే.. మార్చి 31, 2025 నాటికి కనిష్టంగా ఆరేళ్లు, గరిష్టంగా ఎనిమిదేళ్ల మధ్యలో వయసు ఉండాలి. తొలుత దేశ రక్షణ, భద్రత దళాల ఉద్యోగుల పిల్లల చదువుల కోసం ఏర్పాటు చేసిన కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో.. ఇప్పుడు అన్ని వర్గాల వారు ప్రవేశం పొందే అవకాశం ఉంది. దీనికి సంబంధించి పలు ప్రాథమ్యతల ఆధారంగా ప్రవేశాలు కల్పిస్తున్నారు.

అయిదు కేటగిరీలుగా..

కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లోకి విద్యార్థులను ఎంపిక చేసే క్రమంలో అయిదు కేటగిరీలుగా ప్రాధాన్యతలను పేర్కొని ప్రవేశాలు కల్పిస్తున్నారు. బదిలీయైన కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పిల్లలు, సాధారణ కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పిల్లలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ స్వయం ప్రతిపత్తి సంస్థలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు, ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హయ్యర్ లెర్నింగ్ ఆఫ్ ది ఇండియన్ గవర్న్‌మెంట్‌కు సంబంధించి బదిలీయైన, సాధారణ ఉద్యోగుల పిల్లలు. అదేవిధంగా బదిలీయైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పిల్లలు, సాధారణ ఉద్యోగుల పిల్లలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్వయం ప్రతిపత్తి సంస్థలు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హయ్యర్ లెర్నింగ్‌కు సంబంధించి బదిలీయైన, సాధారణ ఉద్యోగుల పిల్లలు, పై కేటగిరీలకు చెందని ఇతర వర్గాల పిల్లలు. ఇలా వివిధ కేటగిరీలుగా పేర్కొని అడ్మిషన్స్ కల్పిస్తున్నారు.

ఎంపికలోనూ ప్రాధాన్యత

ప్రవేశాల ఖరారు, ఎంపిక విషయంలోనూ ప్రాధాన్యత విధానాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. తల్లిదండ్రులకు ఒకే ఆడపిల్లగా ఉన్న విద్యార్థినికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు/సీబీఎస్‌ఈతోపాటు జాతీయ/రాష్ట్ర స్థాయి క్రీడల్లో తొలి మూడు స్థానాల్లో నిలిచిన విద్యార్థులకు ప్రాధాన్యం ఉంటుంది. స్పెషల్ ఆర్ట్స్‌లో రాష్ట్ర, జాతీయ స్థాయిల్లో గుర్తింపు పొందిన విద్యార్థులకు ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు చెందిన పిల్లలకు ప్రాధాన్యం ఉంటుంది.

ఒకటో తరగతికి ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు

ఒకటో తరగతిలో ప్రవేశాలకు పూర్తిగా ఆన్‌లైన్ విధానంలోనే దరఖాస్తులను స్వీకరిస్తున్నారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఆన్‌లైన్ పోర్టల్‌ను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. ఈ ఆన్‌లైన్ పోర్టల్ ద్వారా గరిష్టంగా మూడు కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. వచ్చిన దరఖాస్తుల ఆధారంగా పూర్తిగా లాటరీ విధానంలో సంబంధిత కేంద్రీయ విద్యాలయ అధికారులు విద్యార్థులను ఎంపిక చేస్తారు. ఈ లాటరీ విధానంలో సైతం ప్రాధాన్యతల వారీ విధానాలను అనుసరిస్తున్నారు. ఇది కూడా ఆన్‌లైన్ విధానంలోనే ఉంటుంది.

వయో పరిమితి నిబంధనలు

- **ఒకటో తరగతి:** 6–8 ఏళ్లు, **రెండో తరగతి:** 7–9 ఏళ్లు, **మూడో తరగతి:** 8–10 ఏళ్లు, **నాలుగో తరగతి:** 9–11 ఏళ్లు, **ఐదో తరగతి:** 9–11 ఏళ్లు, **ఆరో తరగతి:** 10–12 ఏళ్లు, **ఏడో తరగతి:** 11–13 ఏళ్లు, **ఎనిమిదో తరగతి:** 12–14 ఏళ్లు, **తొమ్మిదో తరగతి:** 13–15 ఏళ్లు, **పదో తరగతి:** 14–16 ఏళ్లు. –పీడబ్ల్యూడీ విద్యార్థులకు రెండేళ్ల వయో సడలింపు ఉంటుంది.
- **రిజర్వేషన్:** తాజా ప్రవేశాలకు సంబంధించి ఎస్సీలకు 15 శాతం సీట్లు, ఎస్టీలకు 7.5 శాతం సీట్లు, పీడబ్ల్యూడీ అభ్యర్థులకు 3 శాతం సీట్లు కేటాయిస్తారు.

ఇంటర్ వయోపరిమితి లేకుండానే

ఇంటర్మీడియెట్‌లో మాత్రం ఎలాంటి వయో పరిమితి నిబంధనలు లేకుండానే ప్రవేశాలు కల్పిస్తున్నారు. ఇంటర్ ప్రథమ, ద్వితీయ సంవత్సరాలకు సంబంధించి ఎలాంటి వయో పరిమితి లేదు. అయితే ఎస్ఎస్‌సీ ఉత్తీర్ణులైన సంవత్సరంలోనే ఇంటర్ ప్రథమ సంవత్సరానికి దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. ఇంటర్ ప్రథమ సంవత్సరం తర్వాత బ్రేక్ లేని వారికే ద్వితీయ సంవత్సరంలో ప్రవేశాలు కల్పిస్తారు. అందుబాటులో ఉన్న సీట్లు, నిబంధనల ఆధారంగా ఇంటర్‌లో ప్రవేశాలు కల్పిస్తారు.

తొమ్మిదో తరగతికి.. ప్రవేశ పరీక్ష

తొమ్మిదో తరగతిలో ప్రవేశానికి మాత్రం అడ్మిషన్ టెస్ట్ నిర్వహిస్తున్నారు. మూడు గంటల వ్యవధిలో వంద మార్కులకు జరిగే ఈ అడ్మిషన్ టెస్ట్‌లో హిందీ, ఇంగ్లిష్, మ్యాథ్స్, సోషల్‌సైన్స్, సైన్స్ సబ్జెక్ట్‌లలో ఒక్కో సబ్జెక్ట్ నుంచి 20 ప్రశ్నలు ఉంటాయి. ఇందులో 33 శాతం మార్కులతో ఉత్తీర్ణత సాధించాలి. ఆ తర్వాత సంబంధిత కేంద్రీయ విద్యాలయ అధికారులు మెరిట్ జాబితా రూపొందించి పైన పేర్కొన్న కేటగిరీల వారీగా ప్రాధాన్యత క్రమంలో ప్రవేశాలు కల్పిస్తారు.

స్కూల్ రెడీనెస్ ప్రోగ్రామ్

కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో కొత్తగా చేరే పిల్లలు స్కూల్ వాతావరణానికి అలవాటుపడేలా చేసేందుకు ఆరు వారాల వ్యవధితో 'స్కూల్ రెడీనెస్ ప్రో గ్రామ్'ను రూపొందించాయి. ఈ ప్రోగ్రామ్ పూర్తయిన అనంతరం టీచర్లు విద్యార్థుల్లో పలు దృక్పథా ల్లో ఆశించిన ఫలితాలు వచ్చాయా లేదా అనే విషయాలను పరీక్షిస్తారు. ముఖ్యంగా పరిసరాలను అర్థం చేసుకోవడం, ఆత్మవిశ్వాసం, పరిశీలన, పరస్పర సంబంధాలు, వర్గీకరణ, ప్యాట్రన్‌లను అర్థం చేసుకొని అనుకరించగలగడం, భావ వ్యక్తీకరణ, అవగాహన, క్రియేటివ్ స్కిల్స్. దీంతోపాటు ఒకటి నుంచి అయిదో తరగతి విద్యార్థులకు ఐదు పాయింట్ల సూచీని పాటిస్తున్నారు.

నామ మాత్రపు ఫీజులు

కేంద్రీయ విద్యాలయాలు నామ మాత్రపు ఫీజులను వసూలు చేస్తున్నాయి. అడ్మిషన్ ఫీజు రూ.25. విద్యాలయ వికాస నిధి(రూ. 500), ట్యూషన్ ఫీజు, కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ తదితర ఫీజులు ఉంటాయి. ఒకటి నుంచి అయిదో తరగతి విద్యా ర్థులకు అన్ని ఫీజులు కలిపి నెలకు రూ.500–600, ఆరో తరగతి నుంచి పదో తరగతి విద్యార్థులకు రూ.1000 లోపు అవుతుంది. బాలికలు, ఎస్సీ, ఎస్టీ విద్యార్థులకు కేంద్రీయ విద్యాలయ ఉద్యోగుల పిల్లలకు ట్యూషన్ ఫీజు నుంచి మినహాయింపు ఉంటుంది.

ముఖ్య సమాచారం

- ఒకటో తరగతికి ఆన్‌లైన్ రిజిస్ట్రేషన్ చివరి తేదీ: 2025, మార్చి 21
- ఎంపికైన విద్యార్థుల మొదటి జాబితా: మార్చి 26, రెండో జాబితా: ఏప్రిల్ 2, మూడో జాబితా: ఏప్రిల్ 7.
- 2వ తరగతి నుంచి(ఇంటర్ ఫస్టియర్ మినహా) ఆఫ్‌లైన్ దరఖాస్తు తేదీలు: ఏప్రిల్ 2 –11, జాబితా వెల్లడి: ఏప్రిల్ 17.
- పదకొండో తరగతి మినహా అన్ని తరగతులకు ప్రవేశాలకు చివరి తేదీ: జూన్ 30.
- ఇంటర్ ప్రథమ సంవత్సరం రిజిస్ట్రేషన్: ఇప్పటికే కేవీల్లో చదువుతున్న విద్యార్థులు ఎస్ఎస్‌సీ ఫలితాలు వచ్చిన పది రోజుల్లోగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. వీరికి పదో తరగతి ఫలితాలు వచ్చిన ఇరవై రోజుల్లోగా ఎంపిక జాబితా విడుదల చేస్తారు.
- కేవీ విద్యార్థులు కాని వారు సీబీఎస్‌ఈ ఫలితాలు వచ్చిన 30 రోజుల్లోగా ఆన్‌లైన్ అడ్మిషన్‌ను ఖరారు చేసుకోవాలి.
- వెబ్‌సైట్: https://kvsangathan.nic.in/en/ admission/.

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

నేటి భవిత ఈ పేపర్‌లో..

» సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం- పాలిటీ » పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం- బయాలజీ
» గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం-సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ » బ్యాంక్ ఎగ్జామ్స్ ప్రత్యేకం- ఇంగ్లిష్

క్లుప్తంగా...

26, 27 తేదీల్లో డీవైఈవో మెయిన్స్

సాక్షి, అమరావతి: డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్స్ (డీవైఈవో) మెయిన్స్ పరీక్షకు హాల్ టికెట్లను విడుదల చేసినట్టు ఏపీపీఎస్సీ ఓ ప్రకటనలో తెలిపింది. ఈనెల 26న మధ్యాహ్నం 2.30 నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పేపర్-1, 27న ఉదయం 9.30 నుంచి మధ్యాహ్నం 12 వరకు పేపర్-2, మధ్యాహ్నం 2.30 నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పేపర్-3 ఉంటుందని పేర్కొంది. అలాగే ఏపీ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి గ్రేడ్-2 అనలిస్టు పోస్టులకు మెయిన్స్ పరీక్ష ఈనెల 25, 26 తేదీల్లో నిర్వహించనున్నట్టు సర్వీస్ కమిషన్ ప్రకటించింది.

ట్రిపుల్ ఐటీలకు మే7 నుంచి వేసవి సెలవులు

నూజివీడు: రాజీవ్ గాంధీ వైజ్ఞానిక సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం (ఆర్జీయూకేటీ) తన పరిధిలోని నూజివీడు, ఇడుపులపాయ, ఒంగోలు, శ్రీకాకుళం ట్రిపుల్ ఐటీలకు మే 7 నుంచి వేసవి సెలవులు ప్రకటించింది. ఈ మేరకు ఆర్జీయూకేటీ రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య సంద్ర అమరేంద్ర కుమార్ సోమవారం ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. తిరిగి జూన్ 30న తరగతులు ప్రారంభమవుతాయని పేర్కొన్నారు.

పరీక్ష పత్రాల బండిల్ మిస్సింగ్

- చీఫ్ సూపరింటెండెంట్, డిపార్ట్‌మెంటల్ అధికారి సస్పెన్షన్

అనంతపురం ఎడ్యుకేషన్: పదో తరగతి పరీక్షల నిర్వహణలో పరీక్షల విభాగం డొల్లతనం మరోమారు వెలుగు చూసింది. సోమవారం అనంతపురం జిల్లా రాయదుర్గంలో పోలీస్‌స్టేషన్ నుంచి పరీక్ష కేంద్రానికి తరలిస్తున్న సమయంలో ఓపెన్ స్కూల్ హిందీ పరీక్షల బండిల్ గల్లంతైంది. వివరాల్లోకి వెళ్తే.. ప్రశ్నపత్రాలు రాయదుర్గం పోలీస్‌స్టేషన్‌లో భద్రపరిచారు. బాలికల పాఠశాల కేంద్రం డిపార్ట్‌మెంటల్ అధికారి మంజునాథ్ పోలీస్‌స్టేషన్‌కు వెళ్లి 20 ప్రశ్నపత్రాల బండిల్‌ను తీసుకుని బైకుపైన పరీక్ష కేంద్రానికి బయలుదేరారు. కేంద్రానికి చేరుకున్నాక చూసుకుంటే బండిల్ కనిపించలేదు. అంతలో సమాచారం అందుకున్న డీవైఈవో శ్రీనివాసరావు రాయదుర్గం చేరుకుని బండిల్ మిస్సింగ్‌పై పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. ఘటన నేపథ్యంలో పరీక్ష కేంద్రం డిపార్ట్‌మెంటల్ అధికారి మంజునాథ్, చీఫ్ సూపరింటెండెంట్ ఈశ్వరప్పలను ఉన్నతాధికారులు సస్పెండ్ చేశారు.

ఐఐటీ మద్రాస్‌లో పరిశోధన కేంద్రం

సాక్షి, చెన్నై: ఐఐటీ మద్రాసులో తదుపరి తరం అంతరిక్ష నౌక, ఉపగ్రహ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలకు అవసరమైన ఉష్ణ బదిలీ, శీతలీకరణ వ్యవస్థలు, ద్రవ డైనమిక్స్‌పై పరిశోధనలకు నోడల్ కేంద్రం ఏర్పాటైంది. భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ చైర్మన్ డాక్టర్ వి.నారాయణన్ ఈ కొత్త పరిశోధన కేంద్రాన్ని సోమవారం ప్రారంభించారు. ఆత్మ నిర్బర్ భారత్ చొరవకు మద్దతు ఇచ్చే విధంగా 'ఎస్.రామకృష్ణన్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ ఇన్ ఫ్లూయిడ్ అండ్ థర్మల్ సైన్స్ రీసెర్చ్' పేరిట ఈ కేంద్రం రూపుదిద్దుకుందని అధికారులు ప్రకటించారు. ఐఐటీ డైరెక్టర్ కామకోటి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తండ్రి మరణంలోనూ కుమార్తెకు 'పరీక్ష'!

తండ్రి మరణించడంతో పుట్టెడు దుఃఖంలోనూ ఆ విద్యార్థిని పది పరీక్షలకు హాజరైంది. అన్నమయ్య జిల్లా పీటీఎం మండలం కందుకూరు పంచాయతీ గొడుగువారి పల్లికి చెందిన కొత్తోళ్ల వెంకట్రమణ(55) ఆదివారం చింతచెట్టు పైనుంచి ప్రమాదవశాత్తు కింద పడి ప్రాణాలు విడిచాడు. ఆయన భార్య పదేళ్ల కిందటే అదృశ్యమైంది. వీరికి ఇద్దరు పిల్లలు. కుమారుడు గణేష్, కుమార్తె గిరిజ. అయితే దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుని గిరిజ సోమవారం పదో తరగతి పరీక్షలకు హాజరైంది. పరీక్షల అనంతరం తండ్రి కడచూపు కోసం కన్నీటితో ఇంటికి వెళ్లింది. - పెద్దతిప్పసముద్రం

అధికారులూ.. కనిపిస్తోందా!

అధికారులకు కనికరం లేదనేందుకు ఈ చిత్రం ఉదాహరణ. వాస్తవానికి ఎలాంటి పరీక్షలు నిర్వహించినా దివ్యాంగులకు విధిగా గ్రౌండ్‌ఫ్లోర్‌నే కేటాయించాలి. అలాంటిది ఓ దివ్యాంగురాలికి మొదటి ఫ్లోర్‌లో పరీక్ష గది కేటాయించడంతో ఆమె తల్లి ఎదుర్కొన్న అవస్థలు వర్ణనాతీతం. నంద్యాల జిల్లా పడమర ప్రాంతకోటకు చెందిన దివ్యాంగురాలు రాజేశ్వరికి డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ బాలికల గురుకుల పాఠశాల పరీక్ష కేంద్రంగా కేటాయించారు. అయితే ఈమె దివ్యాంగురాలు. వీల్‌చైర్‌లోనే పరీక్ష కేంద్రానికి తీసుకొచ్చారు. తీరా హాల్ టిక్కెట్ నెంబర్ చూస్తే పరీక్ష గది మొదటి ఫ్లోర్‌లో ఉన్నట్లు తెలిసింది. విధిలేని పరిస్థితుల్లో ఆమె తల్లి లక్ష్మీదేవి బాలికను భుజానికెత్తుకుని సుమారు 20 మెట్లను అష్టకష్టాలు పడి ఎక్కి పరీక్ష గదికి తీసుకెళ్లింది. ప్రతీరోజూ ఇదే పరిస్థితి ఎదురు కానుండటంతో ఆమె కన్నీరుమున్నీరయ్యారు. - పగిద్యాల

మద్యం మత్తులో ఎంఈవో!

ఓ వైపు పదో తరగతి పరీక్షలు జరుగుతున్నా ఆ ఎంఈవో మాత్రం మద్యం మత్తులో మునిగితేలుతున్నాడు. శ్రీపొట్టి శ్రీరాములునెల్లూరు జిల్లా ఉలవపాడు ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల హెచ్‌ఎం శివనాగేశ్వరరావు ఉలవపాడు-1 ఎంఈవోగా ఉన్నారు. ఆయన సోమవారం విధి నిర్వహణలో ఉండగానే యథేచ్ఛగా మద్యం తాగారు. ఉదయం 9.30 నుంచి స్థానికంగా ఉన్న బ్రాందీషాపు పక్కనే ఉన్న దుకాణం వద్ద కూర్చుని దాదాపు గంట సేపు మద్యం తాగారు. అంతేకాదు.. రాత్రి వేళల్లో ఉలవపాడు ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలలోనే నివాసం ఉంటూ.. రాత్రివేళ పాఠశాలలో సైతం మద్యం తాగుతుంటారని స్థానికులు, విద్యార్థులు చెబుతున్నారు. అదేమంటే.. తనకు మంత్రి అనగాని సత్యప్రసాద్ మిత్రుడని.. చెబుతుండటంతో ఫిర్యాదు చేసేందుకు ఉపాధ్యాయులు, చర్యలు తీసుకునేందుకు ఉన్నతాధికారులు సైతం వెనుకాడుతున్నారు.

- ఉలవపాడు

నెలలోగా సమస్యలు పరిష్కరించాలి

- లేదంటే సమ్మెకు వెనుకాడబోం..
- గ్రామ పంచాయతీ కార్మికుల హెచ్చరిక
- విజయవాడలో కదం తొక్కిన కార్మికులు

విజయవాడ ధర్నా చౌక్‌లో కార్మికుల నిరసన

సాక్షి, అమరావతి/గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్) : తమకు పీఎఫ్, ఈఎస్‌ఐ, ప్రమాద బీమా అమలు చేయడంతో పాటు కనీస వేతనాలు వర్తింపచేయాలని, అక్రమంగా తొలగించిన వారిని విధుల్లోకి తీసుకోవాలని గ్రామ పంచాయతీ కార్మికులు డిమాండ్ చేశారు. నెల రోజుల్లోగా తమ న్యాయమైన డిమాండ్లు పరిష్కరించకుంటే సమ్మెకు వెనుకాడబోమని హెచ్చరించారు. సోమవారం ఎన్టీఆర్ జిల్లా విజయవాడ అలంకార్ సెంటర్‌లోని ధర్నా చౌక్‌లో ఏపీ గ్రామ పంచాయతీ ఎంప్లాయిస్ అండ్ వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో ధర్నా నిర్వహించారు. గ్రామ పంచాయతీ కార్మిక సంఘం రాష్ట్ర గౌరవాధ్యక్షుడు కె.ఉమామహేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ 1999లో జారీ చేసిన 551 జీవోలోని గుర్తింపు కార్డులు, కనీస వేతనం, పీఎఫ్, ఇఎస్‌ఐ వంటి సౌకర్యాలు 40 వేల మంది పంచాయతీ కార్మికులకు నేటికీ అందడం లేదన్నారు. కనీసం గుర్తింపు కార్డులు కూడా లేవన్నారు. కార్మికులతో వెట్టిచాకిరి చేయించుకుంటున్నారే గానీ, ప్రతి నెలా జీతాలు చెల్లించకుండా పస్తులకు గురిచేస్తున్నారని దుయ్యబట్టారు. ప్రస్తుతం 4 నుండి 45 నెలల జీతాలు బకాయిలు ఉన్నాయని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. పాలకులు మారినప్పుడల్లా ఇష్టానుసారం పంచాయతీ కార్మికులను ఉద్యోగాల నుంచి అక్రమంగా తొలగిస్తుండటం దారుణమన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం తొలగించిన వారందరినీ వెంటనే తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకోవాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్ కార్మికుల గోడు వినకపోవడం బాధాకరమని ఉమామహేశ్వరరావు అన్నారు.

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆందోళనలు

నెల రోజుల్లోగా తమ సమస్యలు పరిష్కారం కావాలని, లేదంటే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆందోళనలు ఉధృతం చేస్తామని, అవసరమైతే నిరవధిక సమ్మెలోకి వెళ్లడానికి కూడా సిద్ధమేనని కె.ఉమామహేశ్వరరావు ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించారు. సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డి.వెంకట్రామయ్య మాట్లాడుతూ పంచాయతీ కార్మికుల శ్రమను గుర్తించకుండా పాలకులు నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కరోనా సమయంలో, విజయవాడ వరదల్లో పంచాయతీ కార్మికులు ప్రాణాలను సైతం లెక్క చేయకుండా పనులు చేశారని గుర్తు చేశారు. సీఐటీయూ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు వి.ఉమామహేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్ర పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్ సనాతన ధర్మం అంటూ గుళ్లు, గోపురాలు తిరగడం తప్ప తన శాఖ పరిధిలోని పంచాయతీ కార్మికులు, ఇతర చిరుద్యోగుల గురించి పట్టించుకోకపోవడం సిగ్గుచేటని విమర్శించారు. పంచాయతీ యూనియన్ రాష్ట్ర నాయకులు, వివిధ సంఘాల నేతలు జి.రామాంజనేయులు, కె.శివప్రసాద్, ఎం.పోలినాయుడు, వాకాటి రాము, ఆంజనేయులు, ఇంటి వెంకటేశ్వరరావు, కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావు, సిహెచ్ సుబ్బారావు, రమాదేవి, ఎస్ సురేంద్ర, శారద, గౌరి, చింతల శ్రీనివాసరావు, నాగన్న, గోవిందప్ప, ధనలక్ష్మి, కె.సుబ్బరావమ్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆశా వర్కర్ కుటుంబం వెలి

'ఆశా' పోస్టును వేలంలో అమ్మిన పెద్దలు

సంతబొమ్మాళి : శ్రీకాకుళం జిల్లా సంతబొమ్మాళి మండలం లక్కివలస పంచాయతీ గెద్దలపాడు తీరప్రాంత గ్రామంలో సోమవారం గ్రామ పెద్దలు దారుణ నిర్ణయానికి పాల్పడ్డారు. ఓ ఆశావర్కర్ తాము చెప్పినట్టు నడుచుకోలేదని ఆమె కుటుంబాన్ని వెలివేశారు. 19 మంది సభ్యులతో కూడిన గ్రామ పెద్దలు ఏం చెబితే అక్కడ అదే వేదంగా నడుస్తోంది. బోరుభద్ర ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం పరిధిలోని గెద్దలపాడులో చంద్రమ్మ ఆశా వర్కర్‌గా 2014 నుంచి పనిచేస్తోంది. ఇటీవల గ్రామంలోని ఆశ వర్కర్, అంగన్‌వాడీ పోస్టులకు గ్రామ పెద్దలు వేలం నిర్వహించారు. ఆ మేరకు డబ్బులు ఇచ్చిన వారికి ఆ పోస్టులను అమ్మేశారు. అంగన్‌వాడీ కార్యకర్త పోస్టును రూ.2 లక్షలకు ఓ మహిళ దక్కించుకుంది. దీంతో అప్పటి వరకూ పనిచేస్తున్న హరిదేవితో రాజీనామా చేయించారు. ఆశా వర్కర్ పోస్టునూ రూ.1.90 లక్షలకు వేలంలో అమ్మేశారు. అయితే ప్రస్తుత ఆశా వర్కర్ చంద్రమ్మ రాజీనామా చేసేందుకు ఒప్పుకోలేదు. దీంతో ఆమె కుటుంబ సభ్యులతో ఎవరూ మాట్లాడకూడదని, వారికి ఎవరూ సాయం చేయకూడదని, శుభకార్యాలకు వెళ్లకూడదని గ్రామ పెద్దలు హుకుం జారీ చేశారు. దీన్ని ఎవరు అతిక్రమించినా తగిన చర్యలు తప్పవంటూ హెచ్చరించారు. దీంతో చంద్రమ్మ మంగళవారం యూనియన్‌తో కలిసి కలెక్టర్‌కు ఫిర్యాదు చేయనున్నట్టు తెలిపారు.

రాష్ట్రంలో మండే ఎండలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఎండ తీవ్రత అధికమైంది. ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాల్లో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతలు నమోదవుతున్నాయి. ఉత్తరాంధ్రలోని 40 మండలాల్లో సోమవారం ఎండ తీవ్రత అధికంగా నమోదైంది. పార్వతీపురం మన్యం జిల్లాలో 12, అనకాపల్లిలో 11, విజయనగరంలో 10, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 7 మండలాల్లో గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు నమోదయ్యాయి. అలాగే రాష్ట్రంలోని మరో 78 మండలాలపై కూడా భానుడు తన ప్రతాపం చూపించాడు. పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా వీరఘట్టంలో అత్యధికంగా 42.8 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత నమోదైంది. విజయనగరం జిల్లా తుమ్మికపల్లిలో 42.6, అనకాపల్లి జిల్లా నాతవరం, ప్రకాశం జిల్లా పెద్దారవీడు, నంద్యాల జిల్లా గోనవరంలో 42.1, కర్నూలు జిల్లా నన్నూర్‌లో 41.7 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతలు నమోదయ్యాయి. మంగళవారం కూడా ఉత్తరాంధ్రలో ఎండల తీవ్రత కొనసాగుతుందని విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ తెలిపింది.

ప్రశాంతంగా పదో తరగతి పరీక్షలు

తొలి రోజు 98.27 శాతం హాజరు

కర్నూలు జిల్లా హొళగుందలో నేల మీద కూర్చుని పరీక్షలు రాస్తున్న విద్యార్థులు

పదో తరగతి పబ్లిక్ పరీక్షలు సోమవారం ప్రారంభమయ్యాయి. తొలిరోజు మొదటి లాంగ్వేజ్ పరీక్షలు ప్రశాంతంగా జరిగాయని పాఠశాల విద్య డైరెక్టర్ విజయ్‌రామరాజు ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 6,27,277 మంది విద్యార్థులకు గాను 6,16,451 మంది(98.27 శాతం) హాజరయ్యారని పేర్కొన్నారు. 3,450 కేంద్రాల్లో పరీక్షలు జరుగుతుండగా.. 1,545 కేంద్రాలను ఫ్లయింగ్ స్క్వాడ్లు తనిఖీ చేశాయని తెలిపారు. కర్నూలు జిల్లాలో కాపీయింగ్‌కు పాల్పడిన ఇద్దరు విద్యార్థులను డిబార్ చేసినట్లు వెల్లడించారు. - సాక్షి, అమరావతి

కాంపోజిట్‌కు బదులు జనరల్ పేపర్ రాసిన విద్యార్థిని!

తెనాలిఅర్బన్ : పదో తరగతి పరీక్షల్లో అపశృతి దొర్లింది. కాంపోజిట్ తెలుగు పరీక్ష రాయాల్సిన విద్యార్థిని జనరల్ తెలుగు పేపరు రాసింది. విద్యాశాఖ అధికారుల కథనం ప్రకారం.. గుంటూరు జిల్లా తెనాలి ఐతానగర్‌లోని ఎస్ఎస్ఎస్ఎంహెచ్ స్కూల్లో కే ధనశ్రీ పదో తరగతి పరీక్షలు రాసేందుకు సోమవారం పాఠశాలకు వచ్చింది. ఆమె కాంపోజిట్ తెలుగు పరీక్ష రాయాల్సి ఉండగా.. ఇన్విజిలేటర్ పొరపాటున జనరల్ తెలుగు పేపరు ఇచ్చారు. విద్యార్థిని కూడా సకాలంలో గుర్తించకుండా పరీక్ష రాసేసింది. చివరి సమయంలో గుర్తించి.. విషయాన్ని ఇన్విజిలేటర్‌కు తెలియజేసింది. అప్పటికే సమయం మించిపోవడంతో చేసేది లేక ఉన్నతాధికారులకు విషయాన్ని తెలియజేసి.. రాసిన పేపరును పరిగణనలోకి తీసుకునేలా చూస్తామని ఇన్విజిలేటర్ చెప్పారు. దీనిపై విచారణ జరిపిన డీఈవో సీవీ రేణుక.. ఇన్విజిలేటర్‌ను సస్పెండ్ చేశారు. విద్యార్థికి ఎలాంటి నష్టం జరగకుండా చూస్తామని డీఈవో ప్రకటించారు.

అంగన్‌'వేడి'

ఎండలు మండిపోతుండటంతో చిన్నారుల అవస్థలు

ఏప్రిల్ 1 నుంచి అంగన్‌వాడీలను ఒంటిపూట నిర్వహించేలా సర్కారు కసరత్తు!

ఇప్పటికే ఒంటిపూట అమలు చేస్తున్న తెలంగాణ

సాక్షి, అమరావతి: మార్చిలోనే ఎండలు మండిపోతున్నాయి. అంగన్‌వాడీ కేంద్రాల్లోని చిన్నారులు ఉష్ణోగ్రతలను తాళలేక అల్లాడుతున్నారు. తక్షణమే అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలను ఒంటిపూట నిర్వహించేలా నిర్ణయం తీసుకోవాలని చిన్నారుల తల్లిదండ్రులు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. తెలంగాణలో ఈ నెల 15 నుంచి మే 31వ తేదీ వరకు అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు, ప్రభుత్వ బడులను ఒంటిపూట నిర్వహిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో మాత్రం ఈ విషయమై ప్రభుత్వం మీనమేషాలు లెక్కిస్తోంది. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలోని 55,607 అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు ఉదయం 9 నుంచి సాయంత్రం 4 గంటల వరకు నడుస్తున్నాయి. ఏప్రిల్ 1 నుంచి వాటిని ఉదయం 8 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 12.30 వరకు ఒంటిపూట నిర్వహించే దిశగా కసరత్తు చేస్తున్నట్టు సమాచారం.

తక్షణ నిర్ణయానికి పేరెంట్స్ డిమాండ్

అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలకు వెళుతున్న చిన్నారులు మండే ఎండల్లో సాయంత్రం 4 గంటల వరకు అక్కడే ఉండాల్సి రావడంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ స్కూళ్లకు ఈ నెల 15 నుంచి ఏప్రిల్ 23 వరకు ఉదయం 7:45 నుంచి మధ్యాహ్నం 12.30 వరకు ఒంటిపూట నిర్వహిస్తున్నారు. అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలకు మాత్రం ఈ అవకాశం కల్పించలేదు. ప్రభుత్వ బడుల మాదిరిగానే అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలను కూడా ఒంటిపూట నిర్వహించే విషయంలో ప్రభుత్వం తక్షణ నిర్ణయం తీసుకోవాలని చిన్నారుల తల్లిదండ్రులు కోరుతున్నారు. కాగా.. అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలకు వేసవి సెలవులు సైతం ఇవ్వకుండా పిల్లలకు సేవలు కొనసాగించేలా ఏప్రిల్ 1 నుంచి మే 31 వరకు ఒంటిపూట నిర్వహించే అంశాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. ఇదే సమయంలో అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు మూతపడకుండా వర్కర్లకు, హెల్పర్లకు 15 రోజుల చొప్పున వేసవి సెలవులు ఇవ్వాలని భావిస్తోంది. మే 1 నుంచి 15 వరకు వర్కర్లకు, మే 16 నుంచి 31 వరకు హెల్పర్లకు సెలవులు ఇచ్చే ప్రతిపాదన కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

మొక్కజొన్నకు బర్డ్‌ఫ్లూ దెబ్బ

రూ. 2,800 నుంచి రూ. 2,200కు పడిపోయిన క్వింటా ధర

నష్టపోయిన రైతన్నలు

ఆరుగాలం కష్టించి సాగు చేసిన మొక్కజొన్న ధర అమాంతం పడిపోవడంతో రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. బర్డ్‌ఫ్లూ కారణంగా ధరలు పతనమవడం ఆందోళనకు గురిచేస్తోంది. ప్రారంభంలో క్వింటా ధర రూ. 2,800గా ఉండగా... ఇప్పుడు రూ. 2,200కు పడిపోయింది.

రంపచోడవరం: జిల్లాలో వరి, రాగులు,పసుపు తరువాత రైతులు మొక్కజొన్న పంటను ఎక్కువగా సాగుచేస్తున్నారు. దేవీపట్నం, వై.రామవరం, రంపచోడవరం, రాజవొమ్మంగి, అడ్డతీగల, కొయ్యూరు తదితర మండలాల్లో అధికంగా పండిస్తున్నారు. మొక్కజొన్నను ఎక్కువగా కోళ్ల మేతకు వినియోగిస్తారు. ఈ ఏడాది కోళ్లకు బర్డ్‌ఫ్లూ రావడంతో మొక్కజొన్న ధరపై ప్రభావం పడింది. పంట బాగా పండి దిగుబడి వచ్చినా రేటు ఒక్కసారిగా తగ్గిపోవడంతో రైతులు నష్టాలు చవిచూడవలసి వచ్చింది. కమర్షియల్ పంటకు రేటు తగ్గగా.. సీడ్ పండించిన రైతులకు మాత్రం గిట్టుబాటు ధర లభిస్తోంది. ఏజెన్సీలో రైతులు మొక్కజొన్న సీడ్‌ను కూడా పండిస్తున్నారు.

మార్కెట్‌కు తరలించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్న సీడ్ బస్తాలు

పతనమైన ధర

జిల్లాలో ఈ ఏడాది 3,917 హెక్టార్లలో మొక్కజొన్న సాగు చేశా రు. ఈ సీజన్‌లో కోళ్లకు బర్డ్ ఫ్లూ రావడంతో దాని ప్రభావం మొక్కజొన్న పంట ధరపై పండింది. ప్రారంభంలో మంచి ధర పలికినా బర్డ్‌ఫ్లూతో రేటు తగ్గిపోయింది. ప్రారంభంలో క్వింటా మొక్కజొన్న రూ. 2,800 ధర ఉండగా, బర్డ్‌ఫ్లూ వచ్చిన తరువాత రూ. 2,200కు తగ్గింది. మొక్కజొన్నను తూర్పుగోదావరి, కాకినాడ జిల్లాలకు చెందిన కోళ్లఫారం నిర్వాహకులు కొనుగోలు చేస్తారు. రంపచోడవరం నియోజకవర్గంలోని 11 మండలాల నుంచి తూర్పుగోదావరి, కాకినాడ తదితర జిల్లాలకు చెందిన కోళ్లఫారం నిర్వాహకులు సుమారు రెండు వేల టన్నుల మొక్కజొన్న కొనుగోలు చేస్తారు. బర్డ్‌ఫ్లూతో అధిక సంఖ్యలో కోళ్లు చనిపోవడంతో కొత్తగా కోడి పిల్లల పెంపకాన్ని నిలిపివేశారు. దీంతో వ్యాపారులు మొక్కజొన్న కొనుగోలు తగ్గించడంతో రేటు పతనమైంది.

మిగిలేది స్వల్పమే..

ఎకరం పొలంలో మొక్కజొన్న పండించేందుకు రైతుకు దాదాపు రూ. 40 వేల వరకు ఖర్చు అవుతుంది. ఎకరానికి 35 క్వింటాళ్ల వరకు దిగుబడి వస్తుంది. పెట్టుబడు పోను రైతుకు రూ.28 వేలు మాత్రమే మిగులుతుంది. ఇంజిన్లతో నీరు తోడి తడులు పెట్టే రైతులకు అంత కూడా మిగిలే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వ పరంగా మొక్కజొన్న పంటకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించే అవకాశాలు లేపోవడంతో రైతుల వ్యాపారులు నిర్ణయించిన ధరకే అమ్ముకుంటున్నారు. సీడ్ పండించిన రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లభిస్తోంది. ఎకరానికి 3 టన్నుల వరకు పండిస్తున్నారు. టన్ను సీడ్‌కు రూ.30 వేల వరకు చెల్లిస్తున్నారు. కార్పొరేట్ కంపెనీలు రైతులకు నాటేందుకు సీడ్ ఇచ్చి, పెట్టుబడి పెడతాయి. తరువాత వారి వద్ద నుంచి మార్కెట్ ధరకు కొనుగోలు చేస్తాయి. ఏజెన్సీలో కొంత మంది రైతులు ఖరీఫ్, రబీలలో కూడా మొక్కజొన్న సాగు చేస్తున్నారు. ప్రాజెక్టుల దిగువన నీటి సదుపాయం ఉన్న రైతులు రెండో పంటగా మొక్కజొన్న సాగు చేస్తున్నారు.

రైతుకు మిగిలేది కష్టమే

మొక్కజొన్న సాగులో రైతులకు కష్టమే మిగులుతోంది. ప్రారంభంలో ధర ఉన్నా పంట చేతికి వచ్చి మార్కెట్ చేసుకునే సమయానికి ధర తగ్గిపోతోంది. ఈ ఏడాది బర్డ్ ఫ్లూ ప్రభావం రేటుపై పడింది. అధిక ఆదాయం రాకపోయినా ఎప్పటి నుంచో పండిస్తున్నందున సాగు చేయక తప్పడం లేదు.

– సుబ్బారెడ్డి, సీతాపురం

పోలవరం పనుల్లో వేగం పెంచండి

- డీ-వాల్ పనులు షెడ్యూల్‌ప్రకారమే జరగాలి
- పీపీఏ సీఈవో అతుల్‌జైన్ ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: పోలవరం ప్రాజెక్టు పనుల్లో వేగం పెంచాలని పోలవరం ప్రాజెక్టు అథారిటీ (పీపీఏ) సీఈవో అతుల్‌జైన్ ఆదేశించారు. పోలవరం ప్రాజెక్టును కేంద్రం నిర్దేశించిన గడువు 2027 మార్చిలోగా పూర్తి చేయాలంటే షెడ్యూల్ ప్రకారం పనులు చేయాల్సిందేనని స్పష్టం చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు పనుల పురోగతిపై పీపీఏ సీఈవో అతుల్ జైన్ వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా సమీక్షించారు. నిర్వాసితులకు పునరావాసం కల్పించడంలో జాప్యాన్ని ఎత్తిచూపుతూ.. ఆ పనులను వేగవంతం చేయాలని ఆదేశించారు. ప్రధాన డ్యామ్ గ్యాప్-2లో కొత్తగా చేపట్టిన డయాఫ్రం వాల్ (డీ-వాల్) పనులపై లోతుగా సమీక్షించారు. షెడ్యూల్ ప్రకారమే పనులు చేస్తున్నామని వివరించిన అధికారులు ప్రస్తుతం రెండు కట్టర్లు, గ్రాబర్లతో డీ-వాల్ పనులు చేస్తున్నామని చెప్పారు. మూడో కట్టర్, గ్రాబర్ ఏప్రిల్‌లో అందుబాటులోకి వస్తుందని.. దాంతో పనులు వేగవంతం చేస్తామన్నారు. ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్ సీపేజీ నియంత్రణకు బట్రెస్ బెర్మ్ పనులను కూడా ప్రారంభించామని చెప్పారు. ప్రధాన డ్యామ్ గ్యాప్-1లో నిర్మాణ డిజైన్‌ను సీడబ్ల్యూసీకి పంపామని.. సీడబ్ల్యూసీ ఆమోదం రాగానే అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ(పీవోఈ) మార్గదర్శకాల మేరకు పనులు చేపడతామని వివరించారు. కుడి, ఎడమ కాలువలను జలాశయంతో అనుసంధానం చేసే పనులు కొనసాగుతున్నాయని వివరించారు. ఎడమ కాలువలో మిగిలిన పనులు చేస్తున్నామన్నారు. ఈఎన్‌సీ ఎం.వెంకటేశ్వరరావు, పోలవరం సీఈ నరసింహమూర్తి, పీపీఏ కార్యదర్శి రఘురాం సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

ఇంటర్ విద్యార్థులకు ఉచిత పుస్తకాలు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని జూనియర్ కాలేజీల్లో చదువుతున్న విద్యార్థులకు సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ విద్యార్థి మిత్ర పథకం కింద పుస్తకాల పంపిణీకి సమగ్ర శిక్షా అభియాన్ ఆదేశాలు జారీచేసింది. 2025-26కి గాను రూ.32,95,88,679 నిధులతో ఇంటర్మీడియట్ మొదటి, రెండో ఏడాది విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకాలు, వొకేషనల్ పుస్తకాలు, పోటీపరీక్షల మెటీరియల్, ప్రాక్టికల్ మాన్యువల్స్, నోట్సులు, ప్రాక్టికల్ రికార్డ్స్ అందించనున్నారు. ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీలు, కస్తూర్బా గాంధీ బాలికా విద్యాలయాలు, ఏపీ మోడల్ స్కూల్స్, ఏపీ రెసిడెన్షియల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్, హైస్కూల్ ప్లస్‌ల్లోని విద్యార్థులకు వీటిని అందించనున్నారు.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943